

Plačevanje davkov

Država se je odločila izterjati od davkoplačevalcev več davkov. Državni zbor je sprejel marca letos Zakon o davčnem postopku, poleg tega pa tudi Zakon o enotni davčni službi. Prvoomenjeni, ki je krovnji zakon o tem področju, bo začel veljati januarja prihodnje leto, Zakon o enotni davčni službi je že stopil v veljavo 1. julija letos. Da bi že takoj na dan uveljavitev zakona davčna služba delovala zelo učinkovito, je najbrž utvara, prav tako je težko verjeti, da bo januarja 1997 od vsakogar država izterjala toliko davkov, kot jih je zakonsko upravičena. Vendar sprejeta zakonodaja kaže, da je država začela delati nekako tisto, čemur nekateri pravijo red pri davkih. Tak red so menda že zelo dobro naredili v prenekateri državi v svetu. Davkoplačevalci v Nemčiji se kot vrag križa bojijo davčnih uradnikov, predvsem davčnih kriminalistov. Podobno je menda tudi v Ameriki, kjer ponekod davkarja vsako leto leto vzame pod drobnogled nekaj davkoplačevalcev in da morebitnega kršilca strogo kaznovati za opozorilo drugim. Slovenska nova davčna služba in zakonodaja naj bi bili tudi neizprosni. Novi zakon o davkih npr. določa, da lahko davkarja včasih izterja neporavnani davek tudi od dolžnikov bližnjih sorodnikov. V tokratni anketi smo vpraševali, kaj menite o davčni politiki.

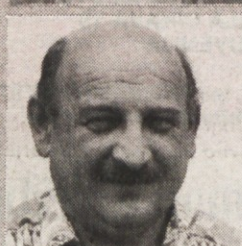
MARJAN ZEVNIK, vlakovni pravnik v Brezicah, doma s Piščenbrega: "Nova davčna služba bo najbrž hitro začela delovati. Davke pa bodo znali v celoti izterjati najbrž predvsem od malih davkoplačevalcev. Nisem se davek na hiše in podobno, za kar se že plačuje davek pri nakupu materiala. Treba je več olajšav za nakup knjig, otroške opreme in podobnega, kar je nujno in veliko stane."

DARKO TOPOLOVŠEK, namestnik vodje komercialne v Mercatorju Krško, iz Pleterij pri Zdolah: "Spremembe davčne politike le zapolnjujejo vrzeli v sistemu, saj pri nas še nimamo celovite davčne politike. Urejenost davčno politiko bo sicer nemogoče vzpostaviti, dokler ne bo zgrajen trden gospodarski sistem, kaj pa pomenijo najnovejša prilaganja, bo pokazal čas."

BOŠTJAN BAHOR, prodajalec iz Črnomlja: "Ljudje nad dodatnimi davki ne bodo navdušeni. Mnogi so si ustvarili osnovne pogoje za življenje z velikim odrekanjem in plačali vse davke, sedaj pa jih bodo morali še enkrat. Kriza je velika, ljudje se že sedaj težko preživljajo, potem bo še več socialnih problemov. Če se zgleđujemo po EU, moramo vedeti tudi, da je tam višji standard kot pri nas."

ANTON HUTAR, delavec iz Kašče pri Semiču: "Najprej naj najdejo tiste, ki so se doslej izognili plačevanju davkov, ne pa da še bolj udarijo z dodatnimi davki tiste, ki jih redno plačujejo. Mnogi so se izognili plačevanju s podkupninami in mahinacijami. Najprej bi morali urediti davčno politiko. Dokler ne bo urejena, ne bo vse izterjano, le revež bo moral vse plačati."

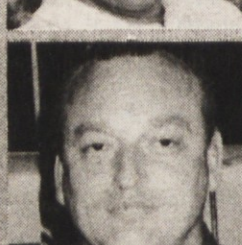
MIRAN ČELESNIK iz zastopniške pisarne zavarovalnice Triglav v Škocjanu: "Z novimi davki, ki jih namerava v kratkem vpeljati država, se ne strinjam, vendar žal na to nimam vpliva. Država si pač vedno vzame denar tam, kjer ga je najlažje vzeti. Če bi denar potem pravilno obrnila, to niti ne bi bilo slabo, vendar do sedaj še ni bilo tako."

FANI STUŠEK, kmetica iz Tržišča: "Ne zdi se mi prav, če bi preveč obdavčili tiste, ki so si na primer s težkim garanjem sezidali hišo ali kakšno gospodarsko poslopje oz. obratovalnico. Bolj pa bi lahko privili davčni vijak na drage avtomobile, saj se nekateri bahajo celo s tako luksuznimi limuzinami oz. športnimi avtomobili, za katere so odšteli celo več kot 100.000 mark!"

TONI KOTAR, podjetnik z Mirne: "Novi ukrepi na področju davčne politike ne bi smeli izzveneti, kot da se ta država boji ali noče bogatih državljanov. Po moje problem tiči predvsem v tem, da naša davkarja doslej ni bila dovolj učinkovita pri zajemanju vseh davkov, tudi pri tistih, ki se navzven kažejo kot premožni, po drugi strani pa bi bili radi dostikrat socialni podpiranci."

JOŽE KUČINIČ iz Elektronic servisa iz Konca vasi: "Imamo predrag državni aparat, da nam obstoječi davki ne zadostujejo. Država potrebuje določeno količino denarja, da preživi, zato zmanjševanje davkov ne bi bilo smiselno. Nujen pa je večji nadzor nad porabo denarja davkoplačevalcev. Nadzora ni, zato država nenamensko troši. Pomanjkanje rešuje z novimi davki."

LEON LAVRIČ iz videoteke Micvin iz Ribnice: "Država je iz dneva v dan dražja in samo pobira, tako da sedaj plačujemo že davke na davke. Mislim, da se preveč zgleđujemo po Zahodu, smo pa še daleč od tega. Denarja se z davki nabere ogromno in ne razumem, da ga državi še vedno primanjkuje. Nekdo se s tem okorišča, zato bi bil potreben večji nadzor nad porabo tega denarja."

Srečanje za lepšo Kočevsko

Strokovnjaki iz Slovenije in tujine izmenjali izkušnje in govorili o bodočnosti Kočevske - Menzo de Boom: "Ne zavedate se, kaj imate"

KOČEVJE, DOBREPOLJE, OSILNICA - Tridnevno srečanje pod naslovom "Identiteta človeka in pokrajine Kočevske - Kočevska včeraj, danes, jutri" je bilo od 28. do 30. junija v občinah Kočevje, Dobrepolje in Osilnica. Udeležili so se ga strokovnjaki raznih smeri iz vse Slovenije in tujine, ki so skušali ugotoviti, kakšna bi bila lahko bodočnost Kočevske, ki je danes redko naseljena in prej revna kot ne. Srečanje je organiziral Pinus Kočevje, ki ga vodi Ljuba Turk-Šega.

Prvi dan dopoldne so domačini (župan Janko Veber in drugi) predstavili zgodovino in sedanje stanje na Kočevskem na vseh področjih, nato pa so si ogledali Gotenico kot primer ureditve kočevske vasi in razpravljali o ekoloških problemih Kočevske. Popoldne so obiskali Borovec, Kočevsko Reko in Krempe, kjer je imela za udeležence koncert Sherly Rouden, in sicer ob jezeru in na Krempi. Še posebno pa so bili presenečeni, ko se je prav nad njim spreletaval par belorepih orlov, ki so redkost v Sloveniji in Evropi. Zvečer so ob ognju pri gozdni koči v Podstenah v Kočevskem Rogu prisluhnili slovenskim ljudskim pesmim in pripovedkam v izvedbi Ljube Janče, za zaključek pa je bila še razprava in družabni večer.

Drugi dan srečanja je bil na-

menjen videnjem razvoja Kočevske. Načrtovani razvoj kočevske občine je predstavil župan Janko Veber, Ciril Štrumbelj pa zamisel o kočevskem parku. Nato so se sprehodili do pragozda Rajhenav, nakar so se odpeljali v Polom oz. Seč, kjer sta Jožica in Anton Fabjan udeležence srečanja seznanila s svojo kmetijo, čebelarstvom in proizvodnjo endovitala (na osnovi rdeče pese in medu). Tu so izoblikovali tudi zaključne misli o možnostih razvoja Kočevske. Tako so menili, da je največja zavora za razvoj Kočevske v ljudeh in njihovi miselnosti. Strinjali so se s prizadevanji Zelenih za varstvo okolja, predvsem voda, kar je na kraškem območju najpomembnejše. Sprejeli so deklaracijo, v kateri so poudarili, da se strinjajo s prizadevanji Zelenih Hrvaške o preprečitvi gradnje termoelektrarne Plomin III. Ugotovili so še, da je na Kočevskem veliko praznega prostora, ki ga je treba poseliti z ljudmi od drugod, Kočevski park pa naj bi z naravnimi proizvodi pomagal k razvoju Kočevske tako, kot to dosega v naravnih parkih v Nemčiji in drugod.

OBNOVLJEN HOTEL ZORNA V POREČU

POREČ - Prejšnji teden je podjetje za gostinstvo in turizem Plava laguna odprlo prenovljen hotel Zorna. Hotel z 226 sobami, restavracijo in aperitiv barom so zgradili leta 1967, ga kasneje dograjevali in prenavljali. Po temeljiti prenovi v letošnjem letu je hotel Zorna bogatejši za prostornejšo in lepšo notranjo ter zunanjo ureditev. V prenovi je podjetje Plava laguna vložilo nekaj več kot 8 milijonov mark lastnih in kreditnih sredstev. Turisti Plava laguna kot turistično naselje južno od Poreča poznajo po spletu naravnih in zgodovinskih lepote, v katere se skladno vključuje vsa turistična infrastruktura od hotelov in apartmajskih naselij do izletniških točk, športnih centrov in zabavišč.

Posebej velja omeniti nekaj misli Menza de Booma, ekologa, diplomiranega inženirja agronomije, ki je po rodu Holanec, živi pa na Tasmaniji. Med drugim je dejal, da se mu zdi, da ljudje na Kočevskem ne vidijo lepote svoje pokrajine, se jih ne zavedajo in jih tudi ne znajo izkoristiti. Prebivalstvo je zato potrebno osveščati. Kočevska je s svojimi posebnostmi in ohranjenostjo naravo pomembna ne le za Slovenijo, ampak za vso Evropo. Kmetijske farme na Kočevskem je ocenil kot vzorno urejene, menil pa je, da bi se dalo gnojevko še primerneje obdelati in uporabiti, in to ne le za živi-

NOVA MAŠA PO 16 LETIH - Minulo nedeljo, posvečeno slovanskima apostoloma Cirilu in Metodu, bi morala biti kapiteljska cerkev v Novem mestu vsaj še enkrat tako velika, da bi se vanjo lahko zgneli vsi, ki so prišli na novomašniško slovesnost. Celih 16 let je minilo od zadnje nove maše v župniji sv. Nikolaja, zato je bilo novomašniku Slavku Judežu, doma prav s Kapitlja, posvečene toliko več pozornosti. Na sliki: novomašnik dviguje kelih, narejen po Plečnikovih načrtih, v daritev. (Foto: M. Markelj)

IZLET SEMINARISTOV NA DOLENJSKO - V soboto, 6. junija, je okrog 50 udeležencev 32. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, ki ga letos obiskuje okrog 130 tujih slavistov, lektorjev, prevajalcev in naših zamejskih rojakov, preživel v Dolenjskem. Najprej so si ogledali stičenski cistercijski samostan, potem pa so se odpeljali po dolini Krke do Dolenjskih Toplic v Tabor mladih, kjer so jih gostoljubno sprejeli po stari slovanski navadi s kruhom, soljo in pijačo. V lepo urejenem taboru so se odpočili, imeli kosilo in preživel nekaj prijetnih ur, nato pa so odpotavali še na ogled samostana Pleterje. Na sliki: sprejem seminaristov v Taboru mladih, ki bo prihodnje leto gostil del tradicionalnega seminarja slovenskega jezika za udeležence iz vsega sveta. (Foto: M. Markelj)

PREDSTAVNIK UPRAVNE ENOTE TUDI V SEMIČU

SEMIČ - Načelnik upravne enote Črnomelj je na seji semiškega občinskega sveta predstavil delo upravne enote. Semičane je najbolj zanimalo, ali bodo občani opravke, zaradi katerih morajo sedaj hoditi na upravno enoto v Črnomelj, lahko opravili tudi v Semiču. Slišali so zagotovilo, da bo v prihodnje predstavnik upravne enote vsak dan v Semiču, vendar ne bo imel vsak dan tudi uradnih ur.

J. PRIMC

Škocjanci so prvič praznovali

Za praznik občine so izbrali Knobleharjev rojstni dan 6. julij - Župan Povšič je odkril nov grb in razvil novo zastavo občine

ŠKOCJAN - V počastitev praznika občine Škocjan, ki so ga Škocjanci letos praznovali prvič, in to na rojstni dan svojega rojaka dr. Ignacija Knobleharja, 6. julija, se je zvrstilo več prireditev, ki so jih zaključili minulo soboto popoldan z osrednjo proslavo na ploščadi pred občinsko stavbo. Na slavnosti seji, ki so se med drugimi udeležili župani sosednjih občin, predstavnik slovenske vojske ter minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič, je predsednica škocjanskega občinskega sveta Marija Halas gostom razložila, zakaj so se odločili za občinski praznik na Knobleharjev rojstni dan.

Župani sosednjih občin so jim za praznik čestitali in zaželeli, da bi se naprej gojili tako dobre sosedske odnose. Škocjancem je čestital tudi minister za lokalno samoupravo, ki je poudaril, da je prav škocjanska občina prva slovenska novonastala občina, ki je vzpostavila vse mehanizme za svoje delovanje, ter da je na zadnjem obisku v Franciji obiskal prav tako veliko občino, kot je Škocjan, ki pa kljub 200-letni tradiciji lokalne samouprave od

škocjanske ne odstopa.

Na osrednji proslavi je škocjanski župan Janez Povšič poudaril, da so Škocjanci kljub nekaterim slabim napovedim dokazali, da je bila odločitev za samostojno pred letom in pol pravilna. V občini nameravajo poskrbeti za izboljšanje kvalitete življenja na vseh področjih, letos pa bodo denar vložili predvsem v izgradnjo infrastrukture. Ob tej priložnosti je župan nad vhodnimi vrati občinske stavbe odkril novi grb škocjanske občine ter razvil novo občinsko zastavo.

Po proslavi, ki so jo s pesmijo zaključili Škocjanski slavčki, je direktor zavarovalnice Triglav Boris Šepetavc zbrane povabil na ogled zastopniške pisarne, ki so jo odprli ob 50-letnici njihove zavarovalnice v Novšakovi hiši v Škocjanu. V isti hiši pa je odprl svojo pisarno za knjigovodstvo in davčno svetovanje tudi Anton Prijatelj. Škocjanci pa so bogatejši tudi za nov avto za potrebe njihove patronažne službe, ki jim ga je ob tej priložnosti namenil novomeški zdravstveni dom.

J. D.

Ljubljansko pismo Zasoljena Istra

Nikar taboriti na "svojem"

Sleherno leto ob tem času, na pragu glavne turistične sezone, pošljejo iz hrvaške Istre v Slovenijo opozorilo, da lastništvo tamkajšnjih počitniških domov slovenskih podjetij še ni "regulirano" po novi hrvaški zakonodaji. Letošnje takšne sporočilo je zadnje: slovenski počitniški domovi na Hrvaškem bodo do konca septembra še lahko poslovali po starem, namreč kot objekti zaprtega tipa, namenjeni izrecno zaposlenim podjetja, ki je zgradilo ali kupilo te počitniške zmogljivosti. Gostje pa se bodo morali prijavit in poravnati turistično takso pri pooblaščenih hrvaški agenciji.

Slovenska podjetja imajo na Hrvaškem okoli 35 tisoč ležišč, poleg tega pa so Slovenci tudi lastniki okoli 15 tisoč tamkajšnjih vikendov. Premoženje, ki je služilo v glavnem sindikalnemu turizmu v sosednji državi, je vredno od 2,5 do 3 milijarde nemških mark. Po osamosvojitvi se je hrvaška zakonodaja spremenila in možnosti za delavski turizem (za tuje delavce) so se začele krčiti. Prepovedana je bila prodaja, zamenjava in vpis hipoteke na objekte, ki so v lasti tujecev, zakon o tujcih pa je onemogočil tako redna kot tudi večja povojna popravila.

Zakon o trgovskih podjetjih je uvedel ob vsem tem še zahtevno po ureditvi statusa poslovnega subjekta na hrvaških tleh. Tako naj bi po novem lastnino od sedanjih lastnikov prenesli na tiste, ki bi se ukvarjali s pridobitno gostinstvo-turistično dejavnostjo, počitniški domovi pa naj bi se preregistrirali v komercialne družbe, ki bodo poslovale po hrvaških zakonih. Dobiček naj bi se - po zagotovitvi hrvaških turističnih delavcev - v največji možni meri vračal v

Slovenijo. Če res?

Veliko slabše jo bodo odnesli tisti, ki vsako leto taborijo na "svojem", kupljenem zemljišču, vendar na za kampinganje nereregistriranem območju. Popuščanja hrvaške strani tu ni moč pričakovati. Pri preganjanju takih gostov bodo inšpektorji še naprej dosledni. Kazen za "divje" kampinganje je 1000 kun (okoli 25 tisoč tolarjev) ali celo odvzem opreme, če ob prihodu turističnih inšpektorjev "taborniki" pri sebi ne bodo imeli denarja ali pa se bodo upirali plačilu kazni. Poleg tega jim bodo odvzeli še avtomobilsko prikolico ali porušili barake. Kaj torej preostane lastnikom parcel? Samo to, da svoje prikolice prestavijo v urejene kampe ali pa da pri hrvaških oblasteh iščejo dovoljenje za taborjenje.

Vse te grožnje, jasno, ne ustvarjajo vtisa, da Slovenci in Hrvatji živimo na pragu Evrope, temveč še vedno na Balkanu. Takšna ("balkanska") je tudi slovenska in hrvaška lastninska zakonodaja. Tako Slovenci ne moremo na Hrvaškem kupiti praktično ničesar, čeprav je Hrvaška načeloma že spustila prodajo nepremičnin (zemljišč in objektov). Pri tem namreč velja (bo veljalo) načelo recipročnosti: toliko, kot bo ponudila Slovenija, toliko bo v zameno dala Hrvaška. Tovrstne sporazume je Hrvaška že sklenila s sedemnajstimi državami v Evropi.

Slovenski državljani lahko za zdaj pridejo do premoženja oziroma nepremičnin na Hrvaškem samo na osnovi dedovanja. Slovencem premoženje na Hrvaškem ni bilo odvzeto. Premoženje pravnih in fizičnih oseb miruje in promet z njim ni dovoljen. Slovenski državljani pa lahko stanovanja, hiše in vikende brez posebnih zahtev prodajo hrvaškim državljanom, državljanom držav, s katerimi je Hrvaška podpisala sporazume o reciprociteti, pa lahko prodajo nepremičnine v soglasju s hrvaškim pravosodnim in zunanjim ministrstvom.

VINKO BLATNIK

Z vrtanjem do dobre pitne vode

V desetih letih Komunala izvrtala 51 vrtin v skupni globini skoraj 8 km, ki lahko dajejo 236 l kakovostne vode na sekundo - Še 7.000 ljudi brez vodovoda

NOVO MESTO - Iskanje novih virov pitne vode, tako imenovane hidrogeološke raziskave, poteka na območju nekdanje občine Novo mesto že od leta 1986, po letu 1990 kot samostojna naloga v okviru poslovnega plana novomeške Komunale. Raziskave opravlja Geološki zavod iz Ljubljane.

"Glavni nameni teh raziskav so trije," pravi vodja tega raziskovalnega projekta inž. Jože Bašelj iz Komunale. "Koncept dolgoročnega razvoja oskrbe z vodo v občinah Novo mesto, Šentjernej in Škocjan temelji na opuščanju sedanjih neekonomičnih kraskih vodnih izvirov ter na zajemanju kakovostnih vodnih virov iz globinskih vodonosnikov. Najbolj problematična so zajetja za Dolenjske Toplice, Karteljevo in Brusnice. Drugi namen teh raziskav je odkriti vodne vire za oskrbo prebivalstva na območjih, ki še nimajo vodovoda in kjer ni lokalnih površinskih virov, ki bi bili primerni za javno oskrbo z vodo. To sta predvsem gorjansko Podgorjev ter Ajdovska planota. Te raziskave pa nam dajejo tudi podatke za določitev vodoprispevnih območij in zaščito varstvenih pasov vodnih virov."

V letih 1986 - 1991 so izvrtali 38 vrtin, od tega je bilo 15 suhih, izdatnost "mokrih" vrtin pa je 142 litrov vode na sekundo. V letih 1992 - 1995 so izvrtali še 13 vrtin in dobili dodatnih 94 litrov vode na sekundo. Neuporabna je bila samo vrtna na Dolžu, ker je

Inž. Jože Bašelj

preveč blatna. Raziskave v prvem obdobju so veljale blizu 3 milijone nemških mark, v drugem pa blizu milijon mark.

"Raziskovalni načrt za lansko leto smo v celoti izpolnili," je povedal inž. Bašelj. Tako so izvrtali 3 vrtine, in sicer v Čemšah, kjer so

SPOMINSKO OBREŽJE NA VEL. LIPOVCU

NOVO MESTO - Skupnost borcev 15. divizije in Območni odbor ZB NOB Novo mesto obveščata vse, da bosta na dan obletnice ustanovnega zbora 15. udarne partizanske divizije odkrila spominsko obeležje, in sicer v torek, 23. julija 1996, ob 11. uri na Vel. Lipovcu. Spominsko obeležje bo odkril župan Mestne občine Novo mesto g. Franci Koncilija, predsednik skupnosti borcev 15. divizije tov. Lado Kocijan bo imel slavnostni nagovor, sledil pa bo kratek kulturni program, ki ga bo pripravilo krajevno združenje ZB NOB Žužemberk. Vabimo vse borke in borce 15. divizije in ostale občane, ki želijo prisostvovati tej slavnosti.

SREČANJE ZAKONSKIH JUBILANTOV

ŠENTJERNEJ - V soboto, 6. julija, popoldne je bilo v znanem romarskem kraju Lurdu pri Šentjerneju prisočno srečanje z zahvalno mašo za zakonske jubilate iz župnije Šentjernej. Udeležilo se ga je kar 45 parov, ki živijo v skupnem zakonu 10, 20, 25, 30, 40, 50 ali celo več let. Med jubiliti sta bili tudi dva para, ki slavita zlato poroko: Štembergerjeva iz Šentjerneja in Bašljeva iz Dolenjega Maharovca; 56 let skupnega življenja pa imata Kotarjeva iz Drče. Kot je povedal župnik Anton Trpin, bo srečanje postalo tradicionalno.

JAVNE OBRAVNAVE V ŠENTJERNEJSKI OBČINI

ŠENTJERNEJ - V juliju potekajo v občini Šentjernej zbori krajanov, na katerih lahko dajejo občani pripombe na plane občine, izražajo pa tudi svoje mnenje o tem, kakšno obliko organiziranosti krajevnih oziroma vaških skupnosti bi radi. Danes, v četrtek, 11. julija, ob 20.30 bo zbor krajanov v Zameškem, v petek, 12. julija, ob 20.30 v Grobljah, v soboto, 13. julija, ob 20.30 v Orehovici v nedeljo, 14. julija, ob 9. uri jutraj, bo zbor krajanov in javna obravnava v Šentjerneju, istega dne ob pol devetih zvečer pa še na Dolenjem Mokrem Polju. V torek, 16. julija, ob 20.30 bo zbor krajanov še v Dolenji Stari vasi.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Varen let novomeških letalcev

PREČNA - Prihodnje leto bo poteklo pol stoletja, kar v Novem mestu deluje aeroklub, začetki te dejavnosti na Dolenjskem pa segajo še 10 let nazaj, v čas pred drugo svetovno vojno. Danes šteje novomeški aeroklub, ki že vseskozi deluje na letališču v Prečni, 180 članov, od tega je 120 aktivnih, udeležujejo pa se v sekciji motornih in jadralnih letal, tu so modelarji, padalci, balonarji, pripravljajo pa še sekcijo ultralahkih letal in zmajarjev. Zadnje leto in pol je predsednik kluba inž. Boštjan Špiler.

Boštjan Špiler

"Imamo 7 motornih letal, 8 jadralnih, 5 šolskih športnih padal, last kluba so tudi stavbe na letališču," je naštel predsednik. Klub za svojo dejavnost porabi po 180.000 mark na leto, od tega dobi od občine vsega 150.000 tolarjev, vse ostalo pa ustvarijo sami, precej z opravljanjem reklamnih storitev, s panoramskimi poleti in avionskimi prevozi. Pomemben vir financiranja dela kluba je še članarina, predvsem pa plačilo za letenje, ki ga morajo člani plačati za vsak let, pa šolanje športnih pilotov in padalcev.

"Financiranje kluba bo treba v bodoče sistemsko urediti, tako da bomo lahko šolali mlade pilote, spet vzgojili tekmovalce, naj gre za športne pilote ali padalce. Če to ne bo rešeno, bo treba klub pač profesionalizirati in komercializirati, kar pa za osnovno dejavnost, to je vzgojo in šolanje mladih pilotov, padalcev, modelarjev in drugih članov kluba, ne bi bilo najbolje, saj bi potem prišli v ospredje drugi interesi, naš namen pa ni, da bi klub v prvi vrsti opravljal pridobitniške posle," pravi Špiler. "Da sedaj mladim omogočimo cenejše šolanje, smo ovrednotili razna dela na letališču in s takimi deli si mladi lahko zaslužijo za stroške šolanja oziroma letenja."

Vsako leto je med mladimi več zanimanja za članstvo v klubu, zlasti za šolanje za pilote, lani pa so po sedemnajstih letih oživili padalsko sekcijo, ki ima sedaj 25 članov. "Računamo, da bomo v letu, dveh vzgojili ekipo padalskih tekmovalcev, zato smo en avion preuredili tako, da lahko hkrati vzvzame tri padalce. Prav tako si prizadevamo ponovno oblikovati tek-

movalno ekipo pilotov, ki že trenirajo; lani se je ena naša ekipa že udeležila državnega prvenstva v motornem in jadralnem letenju," je povedal predsednik. Nasploh skušajo čim več mladih navdušiti za jadralno letenje, ki je, pravijo poznavalci, za ljubiteljske pilote najlepše.

"Naša letala so v bezhibnem stanju, lahko se pohvalimo, da bi težko kje na svetu našli take avione tako ohranjene in v tako odličnem stanju." So pa njihovi avioni že stari in načrtujejo nakup novih. Tako naj bi v dveh letih kupili nov poslovni avion, ki stane okoli 300.000 mark. Če bi pokazal interes gospodarstvo, pa bi lahko kupili dvomotorni avion, s katerim bi lahko v vsakem vremenu leteli po celi Evropi. Tak avion pa stane okoli 600.000 mark in si ga klub seveda sam ne more privoščiti niti ga za svoje potrebe ne potrebuje. "Radi pa bi dosegli, da bi lahko v tujino vzletali s prečnega letališča in tu iz tujine tudi pristajali, da bi za najavljene lete tu opravili policijske in carinske formalnosti. Sedaj moramo namreč v tujino poletati ali iz nje pristajati na ljubljanskem, mariborskem ali portoroškem letališču," je še povedal prizadevni predsednik Boštjan Špiler. Pod njegovim vodstvom je klub v letu in pol v popravilo in obnovu hangarja, v ureditev dovozne asfaltne steze, ureditev delavnice in prenovo gostilne v bližini okoli pol milijona mark. "Sedaj v klubu oziroma na letališču ni nihče redno zaposlen, slej ko prej bomo morali zaposliti vsaj upravnika, kot je bilo to urejeno prejšnja leta." A. BARTELEJ

Na prevolski šoli vse več otrok

PREVOLE - Za prevolsko šolo, ki živi s krajem in za kraj ter ohranja življenje tudi v najbolj odročnih suhokrajnih vaseh, je novi kombibus velika pridobitev. Prejšnji, devet let stari kombi je namreč dotrajal, zato jih je

Jože Hribar

zadnje čase večkrat pustil na cedilu. "Velikokrat se je zgodilo, da smo otroke zapeljali domov učitelji s svojimi osebnimi avtomobili, neprimerno pa je bil tudi za daljša potovanja, za izlete in razne ekskurzije," razlaga ravnatelj prevolske osnovne šole Jože Hribar.

Prevolsko šolo je letos obiskovalo 65 otrok, za jesen pa jih imajo vpisanih 68. Večina otrok se vsak dan pripelje v šolo s kombibusom, samo iz najbolj (9 km) oddaljene vasi Visejec se v šolo vozi 14 otrok. V šoli imajo tudi predšolsko vzgojo za otroke, starejše od štiri let. Ravnatelj Hribar pravi, da so edina šola v Sloveniji, ki predšolsko varstvo kombinira s prvim razredom. Ker zadnja leta število otrok na njihovi šoli narašča, bo kombi še toliko bolj dobrodošel, koristil pa bo tudi za potrebe njihove krajevne skupnosti.

Prevolska šola je resda oddaljena, lahko pa se pohvali z marsičim, česar druge šole po Sloveniji nimajo. Vsi njihovi učenci imajo malico in kosilo, ker starši prinesejo v šolo to, kar pridelajo doma, učenci pa naberejo čaj. Seveda prispevajo starši še razliko. To pa ni edina posebnost šole, prav sedaj namreč že četrto leto zapored imajo v gosteh otroke iz cele Slovenije, ki so sodelavci oddaje Sobotna ragla na 1. programu slovenskega radia. "Otroci bodo na naši šoli pripravili tri oddaje v živo in pokazali, kaj so novega spoznali, videli ter kako so se imeli," pravi ravnatelj. Prva skupina petdesetih otrok je že odšla domov, sledita pa še dve.

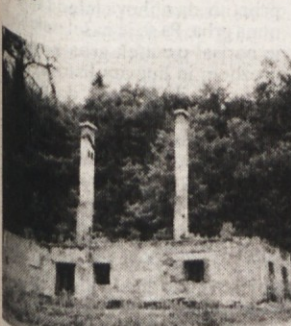
J. D.

Ena gospa je rekla, da novomeški velodrom še ni končan, dirke so se pa že začele. Lojze Peterle dirka od direktorja do direktorja, da bi zbral denar za njegovo dokončanje.

DRUŽABNO SREČANJE FARANOV

ŠMIHEL - V soboto, 13. julija, ob 16. uri bo na dvorišču osnovne šole Šmihel ob sodelovanju šmihelskih gasilcev in krajevnih skupnosti srečanje faranov šmihelske fare, ki želijo tudi tako proslaviti sedemstoletnico njenega obstoja. V prestem kulturnem programu bodo sodelovali: mešani peyski zbor župnije Novo mesto-Šmihel, otroška skupina Zvezdice, Modra kronika, ansambel Korenine in moški pevski zbor Ruperčvrh, na programu pa so tudi družabne igre, ki sta jih pripravili skupini Sonce in Zorja, licitacija, srečelov in še marsikaj zanimivega ter zabavnega.

DOM NA FRATI JE ŠE VEDNO POGORIŠČE - Dom na Frati, za mnoge prijetna izletniška točka, je pred tremi leti pogorel in v ruševinah ostal vse do danes. Na novomeški občini pravijo, da so imeli že tudi ponudbo, ko je dom pogorel, naj bi ga in z njim podpisano pogodbo, vendar se je najemnik premislil zaradi prenosa kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so bili do sedaj v lasti občine, na republiški sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki se zgodil v tem času. Občinsko je ostalo le zemljišče, ki stoji stavba, vse okrog pa je v lasti sklada, zaradi tega je za najemnike Frata za zdaj nezanimiva. (Foto: J. Dornič)

Otroke je v šoli preveč strah

Takšna šola pa ne naredi otrok bolj pametnih, ampak jih poneumlja - Specialna pedagoginja Darka Pečnik pravi, da ima vsak otrok kakšno sposobnost - Bo po spremembi zakonodaje drugače?

NOVO MESTO - Šolske skrbi se bodo med počitnicami za večino otrok za kratek čas polegale, nekateri pa se ne bodo mogli otresti strahu tudi do novega šolskega leta. Darka Pečnik, specialna pedagoginja, ki dela na šmarješki osnovni šoli kot svetovalna delavka, pravi, da imajo slovenski otroci veliko strahu v šoli. Slovenci sodimo tudi v sam svetovni vrh po samomorilnosti mladostnikov, ki si nemalokrat vzamejo življenje prav zaradi težav v šoli. Naravnost zaskrbljujoč je tudi podatek, da 2/5 naših otrok ne konča srednješolske izobrazbe.

"Vsak otrok, ki pride v šolo, je vedoželjen, potem pa ta vedoželjnost iz leta v leto pada, tako da v višjih razredih otroci sploh ne postavljajo več vprašanj," pravi Pečnikova. Od otrok se namreč zahteva to, česar odrasli ne zmoremo več kot eno uro, namreč, da po cel dopoldan zbrano poslušajo predavanja. Takšna šola ne naredi otroka pametnega, ampak ga poneumlja. "Glede na to, da sem dolga leta delala na šoli s prilagojenim programom, sem večkrat ugotovila, da delamo otrokom krivico, saj vse primerjamo s povprečnim učencem, teh pa ni, vsak otrok ima kakšno sposobnost," razlaga Pečnikova. Ministrstvo za šolstvo je pred kratkim izdalo belo knjigo, kjer je zelo lepo zapisano, naj bodo otroci obravnavani bolj individualno. Pečnikova je prepričana, da bo s tem marsikateri otrok zgubil strah pred šolo. Ko bo stopila v veljavo nova šolska zakonodaja, bodo redno osnovno šolo obiskovali tudi otroci z drugačnimi potrebami. Učiteljica bo sicer imela manj otrok v razredu, vendar bo morala za nekatere pripraviti

posebne programe dela. "Prav je, da so tudi ti otroci vključeni v redno osnovno šolo, že zato, da bi se tudi ostali naučili živeti z njim drugačnimi," meni Pečnikova. Na šmarješki osnovni šoli delajo tako z učenci, ki za spremljanje pouka potrebujejo dodatno pomoč, kot tudi z nadarjenimi. Vsak otrok, ki potrebuje takšno ali drugačno pomoč, se lahko obrne na Pečnikovo, ki potem za vsakega posebej pripravi program učenja. "Otroci imajo občutek, da se z mano igrajo, ker se učimo preko igre. Najprej se spostimo od poslušanja glasbe, potem pa se igramo igro koncentracije s pomočjo posebne žoge z bodicami," razlaga Pečnikova. Pečnikova je sestavila tudi poseben program učenja za dekletce, ki sicer ne obiskuje njihove osnovne šole, je pa iz naših krajev in boleha za boleznijo, ki se ji reče moya moya. V Sloveniji je ta bolezen redka, imajo jo tri deklice, bolj pogosta pa je na Japonskem, od koder izvira tudi ime. To je bolezen, pri kateri v možganih pokajo žilice in zaradi tega pride do podobne situacije, kot če bi otroka zadela

kap. Omenjeno dekletce je pri treh letih starosti padlo v nezavest, in ko se je zbudila, je bila na stopnji šestmesečnega dojenčka. Dekle se ne sme izpostavljeti naporu, pa tudi za učenje potrebuje povsem drugačen pristop. "V novi šolski zakonodaji bo možno, da bo zdravnik otroka upravičil npr. učenja tujega jezika, če bo tako presodil glede na naravo njegove bolezni," razlaga Pečnikova. Pečnikova pravi, da so na njihovi šoli odprti do drugačnih, da so njihovi otroci nasmejani in odprti. Na šoli imajo tudi veliko živali, nekatere imajo celo v razredu. In prav gotovo tudi to vpliva, da so njihovi otroci bolj sproščeni in nenasilni.

J. DORNIZ

Darka Pečnik

Obljube ne bodo odpravile stiske

V metliški osnovni šoli imajo že desetletja prostorske težave - Starši proti popoldanskemu pouku - Pismo odgovornim - Regijski izobraževalni center za računalniško opismenjevanje

METLIKA - Konec šolskega leta je bil na osnovni šoli Metlika tudi priložnost za oceno leta, ki je za njimi. Predvsem so bili zadovoljni z uspehom, ki je boljši kot v preteklih letih, saj je izdelalo 97 odst. učencev, približno petina pa je bila odličnih. Mnogi so se izkazali na tekmovanjih iz znanja na tehničnem, kulturnem in športnem področju. Trije učenci so med državnimi prvaki iz znanja slovenščine, kemije in vesele šole, precej pa jih je osvojilo srebrna priznanja.

Vsi učenci, ki so letos končali osnovno šolanje, so se vpisali na srednje šole. Na šoli so zadovoljni tudi s sodelovanjem med šolo in starši, saj se le nekaj posameznikov v celem letu ni udeležilo niti ene govornice ure ali roditeljskega sestanka. Sicer pa je k uspešnemu delu na šoli pripomoglo tudi veliko zunanjih sodelavcev, ki so vodili različne interesne dejavnosti. Tako učiteljski zbor kot sveta staršev in šole so z doseženim v letošnjem šolskem letu zadovoljni in menijo, da je letni delovni načrt šole uresničen.

Stekle so že priprave na novo šolsko leto. Sedaj opravljajo v šoli vzdrževalna dela. Kmalu bo na novo opremljena računalnica, saj je metliška šola skupaj z črnomaljsko OŠ Loka postala regijski izobraževalni center za računalniško opismenjevanje delavcev, zaposlenih v šolstvu. Še naprej pa se na šoli nadaljuje kronično pomanjkanje pedagoških delavcev, zlasti na razredni stopnji, poseben problem, s katerim se ubadajo že desetletja, pa so prostorske težave. V prihajajočem šolskem letu bo še en oddelek več kot v preteklem, torej skupaj 26, poleg tega pa še 3 oddelki podaljšane bivanja in 4 oddelki na podružnični šoli Suhor.

Prostori na metliški šoli, ki je bila zgrajena pred tremi desetletji, so zadoščali za okrog 500 otrok

iz Metlike in bližnje okolice. Ko so po letu 1970 začeli ukinjati podružnične šole, se je število učencev v Metliki hitro povečalo. Tako je že pravilo, da ima 5 oddelkov od 1. do 4. razreda pouk popoldne, čeprav je vedno več prošelj staršev, da bi otroci obiskovali pouk dopoldne. Za enozmenny pouk bi na šoli, ki danes šteje 630 učencev, potrebovali še 5 učilnic za razredni pouk, učilnici za tuj jezik in gospodinjstvo ter prostora za knjižnico in računalnico, ki sedaj ne ustrezata predpisom. Ob sanitarno-higienskih pregledih opozarjajo na neustreznost kuhinje. Za prehod na devetletno osnovno šolanje primanjkujejo še 3 učilnice za razredni pouk.

Kot je povedal ravnatelj Jože Mozetič, sveta šole in staršev ter šola že vrsto let opozarjajo na prostorsko stisko, toda kljub ob-

SREČANJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV

ČRNOMELJ - Ob 40. obletnici ustanovitve Zveze šoferjev in avtomehaničev Črnomelj-Metlika-Semič in dnevu šoferjev Slovenije bo v soboto, 13. julija, ob 10. uri v jurjevanjski dragi v Črnomlju srečanje članov šoferjev in avtomehaničev Slovenije. Vabljeni!

ljubam doslej ni bilo še nič storjenega. Ob letošnjem praznovanju 30-letnice šole je bilo tako iz ministrstva za šolstvo in šport kot z občine slišati, da so pripravljene pomagati pri reševanju teh težav, a čeprav so od takrat pretekli že skoraj trije meseci, se ni še nič premaknilo. Zato so v šoli napisali pismo, ki sta ga podprla tudi sveta šole in staršev. Z njim želijo pristojne spomniti, naj začnejo uresničevati obljube v skladu z ustavno opredeljeno do osnovnega šolstva.

M. BEZEK-JAKŠE

KMEČKE IGRE NA KRASINCU

KRASINEC - Tukajšnja kmetijska svetovna služba in društvo podeželske mladine Metlika organizirata v nedeljo, 14. julija, ob 16. uri kmečke igre pred gasilskim domom na Krasincu. 8 ekip iz vse Bele krajine se bo pomerilo v različnih spretnostih, kot so molza, sestavljanje molznega stroja, petelinji boj, skakanje v vrečah, smučanje med ovirami, metanje škornja, in vasovanju. Nekaj iger bodo demonstrirali tudi znani mošči iz metliške občine. Organizatorji pričakujejo od obiskovalcev prireditve, da prinesejo s seboj le veliko dobre volje.

ŽETEV RŽI - Na Cerovcu pri Semiču je bil minulo nedeljo pravi kmečki praznik, kakršnih ljudje ne pomnijo, odkar so ročno delo na njivah zamenjali kmetijski stroji. Žanjice, članice društva kmečkih žena iz Gribelj, Adlešičev, Metlike, Zilj, Dragatuša, Semiča in Črnomlja, ki so jim pomagali tudi znani belokranjski mošči, so se namreč s srpi spopadle z ržjo na njivi predsednice društva kmečkih žena Semič Sonje Škof, ki se je tudi domislila omenjene prireditve. Nema lokrat je namreč slišala od ljudi, kako lepo je bilo nekdanj, ko so želi se na roke. In v nedeljo so dokazali, da to drži. Seveda pa s tem kmečkem delu še ni konec. Škofova je namreč zaupala, da bodo na bližnjem Črešnjevcu pripravili še eno kmečko srečanje, ko bodo rž mlatili. S slamo nameravajo potem prekriti kozolček. Na fotografiji: metliške žanjice, ki so bile skupaj z županom Brankom Matkovičem najhitreje, sledili pa sta ekipi iz Semiča in Dragatuša. (Foto: M. B.-J.)

DVA VEČERA Z ZNANIMI SLOVENKAMI

METLIKA - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditev pod naslovom "Pridi zvečer na grad" bo v petek, 12. julija, ob 21. uri na metliškem grajskem dvorišču večer z znanimi Slovenkami Danico Simšič, Jožico Puhar in Štefko Kučan. V soboto, 13. julija, pa bo prav tako ob 21. uri večer z Jerico Mrzel z naslovom Pot k mojim ljudem.

DOLENJSKI LIST

PONOVO O ROMSKI PROBLEMATIKI

SEMIČ - Območni odbor Slovenske nacionalne stranke Semič je predlagal, da na naslednji seji občinskega sveta ponovno uvrstijo na dnevni red romsko problematiko. SNS je predlagala tudi, da občinski svet poda na črnomaljsko policijsko postajo zahtevo po večjem nadzoru nad Romi, predvsem zaradi posesti večjih količin orožja. Na občinski svet pa so iz stranke apelirali, naj predlaga županu, da opravi analizo varnosti v semiški občini.

Sprehod po Metliki

METLIŠKA FOLKLORNA SKUPINA IVAN NAVRATIL je bila konec prejšnjega tedna v Italiji, in sicer v manjšem kraju blizu Udina. Tam so plesali, peli in igrali na folklornem festivalu, hkrati pa so tudi vrtili obisk italijanski folklorni skupini, ki je bila lan njihov gost na Vinski vigradi. Gostovanje nevrtilovcev v tujini ni bilo najavljeno na naslovnih straneh slovenskih časopisov, ker je preveč znano, da so folklornisti najpogostejši metliški izvozniki "artikla".

SLIŠATI JE, da se bo za sedel v državnem zboru potegovalo na bližajočih se volitvah kar lepo število Belokranjcev od "prekaljenih" politikov do glasbenikov in humoristov. Težko je verjeti, da bi se Belokranjci, ki se ob takšnih in podobnih priložnostih razumejo kot rogovi v torbi, dogovorili za kandidata, ki bi šel skozi volilne skrinjice. Lahko se zgodi, da bo novi državni zbor brez svetnika, ki bi si za govorniškimi odrom v imenu Belokranjcev upal reči kaj več kot: "V tej dvorani je slab zrak, prosim, če odprete okna."

ČEPRAV SO SE METLIŠKE mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad šele dobro pričele, se Metličani že sprašujejo, kako bo o njih poročala nacionalna televizija. Pogostilnah padajo stave: največji optimisti stavljajo na predpostavko, da bo metliško grajsko dvorišče videti na zaslonih petnajstih sekund, nagnjeni k realizmu pa, da niti sekundo. Slednji ne igrajo zgolj na srečo, ampak na večletne izkušnje, ki jih imajo s "holivudski" s poročanjem o kulturnem utripu v mestu na sončni strani Gorjancev.

Črnomaljski drobit

CVETJE - Mnogi Viničani bi radi, da bi bil sedaj, ko bo morda končno le pritisnila vročina in se bo začela poletna turistična sezona, njihov kraj prijeten za obiskovalce, ki si jih tako želijo. Med temi, ki jim ni vseeno, kako je urejena Vinica, so tudi na viniški pošti, kjer niso skoparili z rožami. To pa ne bi mogli trditi za njihove sosede v prodajalni kmetijske zadruge Črnomelj. Pravijo, da ni denarja, da bi si lahko privoščili takšno razkošje, kot so cvetice, čeprav mnogi Viničani zatrjujejo, da za to ni potrebna velika denar, ampak predvsem dobra volja.

ZUPAN - Pri žetvi rži na Cerovcu sta ekipama iz svojih občin pomagala metliški in semiški župan, črnomaljski pa je ostal doma, čeprav je imela njegova občina kar pet ekip. Domnevajo, da se ni mogel odločiti, komu naj pomaga k boljšemu rezultatu, nobenemu pa se ni hotel zameriti, zato se je raje odrekel tekmovanju.

ZILJE - Žanjice iz Zilj niso le pridne pogrečale črnomaljskega župana. Povedale so, da prihajajo iz viniške republike, občina Zilje, snope pa jim je pomagal vezati in postavljati predsednik sveta krajevne skupnosti Vinica Jože Stegne. Koliko je pripomogel k temu, da so delo končale med zadnjimi, sicer ni znano. Res pa je, da ga je ves čas kar pošteno dajala trema že ob misli, da bo moral tekmovati še v klepanju srpa. Kako se temu delu streže, ga je namreč šele dan pred tekmovanjem podučil eden od sokranjanov.

Semiške tropine

GRB I - Semičanom ni nič bolj prijetno, da njihova mlada občina nima grba. Pa se je našel nekdo, ki je narisal osnutek grba z rdečim grozdom in lipovim listom, ki na prvi pogled daje vtis, da raste iz grozda. Semičani imajo pomisleke glede takšnega grba tudi zato, ker pravijo, da bi moral grb temeljiti na nečem zgodovinskem. Zato naj bi bil zgodovinski vsaj grozd, kar pomeni, da bi moral biti zelen, in ne rdeč, saj je znano, da predniki sedanjih semiških vinogradnikov navadno niso videli zrelega grozda, kajti potrgali so že zelene.

GRB II - Za vse, ki so bili na razstavi drobnice v Semiču, pa so natečaj za semiški grb, zastavo in himno brezsmiselni, saj so tam lahko slišali najnovejšo semiško himno, ki se začne "Pobeledu polje z ofcami, kozami..." V besedilu je omenjeno, da je ovač že semiški simbol. Upajmo, da bodo te ideje zadoستovale tistim, ki se nameravajo v prihodnje ubadati s semiškimi simboli.

ŽETEV - Skoraj 15 arov velika njiva rži na Cerovcu je bila na nedeljski prireditvi požeta v dobrih 20 minutah. Na roke, seveda. Ob tem je Ivan Simonič, direktor črnomaljske kmetijske zadruge, sicer pa domačin, dejal, da, sodeč po tem, kar so videli na Cerovcu, v Beli krajini sploh ne potrebujejo več kombajnov, s tem pa tudi rezervnih delov in servisierjev ne. Dovolj je, da je pri roki dobra klapčica.

Gospodarstvo je že doseglo dno

V Črnomlju so prepričani, da v prihodnjem letu lahko pričakujejo gospodarsko rast in večje zaposlovanje - Oživetev proizvodnje v prostorih, ki so ali so bili last podjetij v stečajju

ČRNOMELJ - Po zadnjih podatkih je v upravni enoti Črnomelj, ki obsega črnomaljsko in semiško občino, 1.307 brezposelnih, od tega v črnomaljski občini 1.078. Črnomaljši zatrjujejo, da so za veliko brezposelnost krivi predvsem stečajni podjetji ali enot, ki jih je bilo lani kar osem, a so prepričani, da so v gospodarstvu že dosegli najnižjo točko ter da v prihodnjem letu lahko pričakujejo gospodarsko rast.

Vendar je iz ankete o predvidenem zaposlovanju večjih podjetij v letošnjem letu moč zaključiti, da bo konec tega leta v črnomaljski upravni enoti 1.441 brezposelnih, za eno delovno mesto pa se bo potegovalo kar 12,46 delavca, kar je največ v dolenski regiji. Kljub težkim razmeram v gospodarstvu v črnomaljski občini pričakujejo boljše čase tako pri zaposlovanju kot pri oživitvi novih programov, katerih učinki bodo vidni v prihodnjem letu. Gre predvsem za oživetev proizvodnje v poslovnih stavbah podjetij, ki so že bile ali še bodo prodane, ter za razširitev proizvodnje v Danfoss Compressors, kjer bo, ko bo povsem stekla, našlo delo okrog 400 novih delavcev. Tudi malo gospodarstvo se razvija hitreje kot pretekla leta. V Črnomlju ocenjujejo, da bodo prav v prihodnjem letu dala vlaganja podjetnikov

boljše rezultate. Z ureditvijo poslovnih prostorov v poslovni coni Majer ter z ureditvijo komunalne infrastrukture pa bo omogočeno tudi odpiranje novih delovnih mest.

Optimist glede gospodarskega razvoja je tudi predsednik odbora za gospodarstvo pri črnomaljski občini Franc Panjan. Na zadnji seji občinskega sveta se je dotaknil predvsem nekaterih podjetij, ki so zašla v stečaj. Za Tekstil iz Adlešičev - objekt je bil prodan konfekciji Julija iz Metlike - je dejal, da verjame, da bodo jeseni začeli v tovarni delati. Prostore Kovinarja ima v najemu podjetje DEKOP E iz Novega mesta, ki je po Panjanovem pričanju kakovostno podjetje, in če bo prostore tudi odkupilo, se bo proizvodnja, ki tam že poteka, in s tem zaposlovanje še povečalo.

Prostore Obrti je kupil Julij Brinc z Otoka pri Metliki, ki je po Panjanovem mnenju dober garant, da proizvodnja pokopališkega programa, ki tam že teče, dobro zaživi. Viniški Novoteks, ki ga ima v najemu Vinteks, pa je po Panjanovih besedah problem, ki ga morajo reševati z vso pazljivostjo. "Stališče odbora za gospodarstvo je, da tega problema ne smemo prepustiti stihiji, bojimo pa se, da je globlji, kot ga prikazuje vodstvo Vinteksa," je dejal predsednik odbora.

Glede Belta pa je dejal, da ga je sedanji najemnik IMP Livar iz Ivančev Gorice pripravljen odkupiti, a od lastnice Dolenske banke še ni dobil odgovora, vendar je opozoril, da IMP Livar ne more čakati v nedogled, saj zaradi nerešenih vprašanj ne more načrtovati razvoja. Ševeda ni pozabil omeniti podjetja Danfoss Compressors, ki velja za enega najsvetlejših primerov v črnomaljskem gospodarstvu.

M. BEZEK-JAKŠE

Kakšna bo usoda semiškega vrtca

Ena od možnosti je, da bi semiško enoto vrtca priključili k osnovni šoli Semič - Najprej preveriti, ali je za to tudi osebje - Še dograditev telovadnice in prizidka k šoli

SEMIČ - Glede na potek razprav na občinskem svetu in odboru za družbene dejavnosti v semiški občini o nadaljnji usodi semiške enote črnomaljskega vzgojno-varstvenega zavoda Oton Župančič, so na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta razpravljali o izločitvi semiške enote iz črnomaljskega vrtca. Ena od možnosti je namreč, da bi se kot organizacijska enota priključil k osnovni šoli Belokranjskega odreda Semič.

Kot je povedala ravnateljica semiške osnovne šole Silva Jančan, je eden glavnih razlogov za pripojitev vrtca k šoli v tem, da sedaj pripravljajo hrano v Črnomlju. Ko jo pripeljejo v semiški vrtce, je že postana, kar predvsem za otroke v najnežnejših letih ni primerno. Seveda pa vrtca ne bi bilo moč priključiti k šoli takoj, saj bi morali najprej dograditi prizidek k šoli in adaptirati šolsko kuhinjo. Potem bi imeli v šoli dovolj prostora, da bi pričeli z devetletnim osnovnim šolanjem, s tem pa

bi iz neprimernih prostorov v dveh semiških stanovanjskih blokih preselili v šolo tudi sedanja zunanja oddelka male šole. Po besedah Jančanove zakon dovoljuje ustanoviteljicam zavodov - v tem primeru je to semiška občina - da naredijo z zavodi po svoji presoji. Po zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja pa je ustanovitev samostojnega vrtca dovoljena, če ima najmanj 10 oddelkov. Semiški jih ima le 5 in 2 oddelka zunanje male šole. Poudarila pa je, da

morajo najprej ugotoviti, ali se osebje v semiški enoti vrtca sploh želi priključiti k šoli. Omenila je tudi mnenje ministrstva za šolstvo in šport, ki se nagiba k temu, da bi vrtci ostali skupaj.

Ne glede na to, za kakšno usodo vrtca se bodo v Semiču odločili, pa se morajo zavedati, da gradnja telovadnice in prizidka k šoli še nista dokončana. Samo za gradbena dela bi letos potrebovali 103 milijone tolarjev, zagotovljenih pa imajo 63 milijonov tolarjev iz republike in 24 milijonov tolarjev iz občinskega proračuna. Še dodatnih 15 milijonov tolarjev bi potrebovali za adaptacijo kuhinje ter 24 milijonov tolarjev za opremo v prizidku in telovadnici.

M. B.-J.

KONCER FLAVT V CERKVI - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" je bil preteklo soboto na metliškem grajskem dvorišču 2. etno folk festival. Okrog 400 obiskovalcev, ki so do zadnjega kottička zasedli dvorišče, je prisluhnilo novomeškemu kvintetu D'Kovači, ansamblu Šukar, ki je najpopularnejši slovenski izvajalec ciganske glasbe, in Dragu Mlinarcu. V nedeljo zvečer pa je bil v cerkvi pri Treh farah orgelski koncert Milka Bizjaka ter koncert kvarteta flavt (na fotografiji), v katerem so se predstavili Karolina Šantl-Zupan, Matjaž Debeljak, Matej Zupan in domačinka Ana Pezdirec. (Foto: M. B.-J.)

Čardak ogrevali na plin

Ker ni zagotovil, da bi kotli v kotlovnici na Čardaku vzdržali še eno zimo, naj bi kotlovnico predelali na kurjenje s plinom

ČRNOMELJ - V programu varstva okolja iz leta 1990 je bil predviden v kotlovnici stanovanjskega naselja Čardak v Črnomlju prehod s kurjenja na premožna ekološko čistejšo kurivo. Leto pozneje je bila izdelana študija za oskrbo takratne črnomaljske občine z zemeljskim plinom, ki je predvidela priključitev na visokotlačno plinsko omrežje Karlovac-Ozalj-Metlika.

Vendar je postajala ta ideja vse manj aktualna, tudi zaradi odmaknjenosti Bele krajine od pomembne industrije, medtem ko se belokranjska industrija ni več razvijala. Zato so leta 1993 izdelali projekt predelave kotlovnice na kurjenje z ekstrahiranim kurilnim oljem, saj je nalozba cenejša kot pri predelavi na kurjenje s plinom. Vendar občina kot lastnik kotlovnice ni dobila ugodnih kreditov za nalozbo, ki naj bi znašala okrog 35 milijonov tolarjev, saj država pomaga v krajih, ki so bolj onesnaženi kot Črnomelj.

Ker ni več zagotovil, da bodo

kotli v čardaški kotlovnici lahko neprekinjeno in zanesljivo delovali v prihajajoči kurilni sezoni, denar iz občinskega proračuna in amortizacije pa ne bi zadoščal za predelavo, se je o plinifikaciji mesta, posebej pa kolovnice, občina dogovorila s podjetjem Apegas iz Ljubljane, ki opravlja storitve za Petrol. Apegas naj bi v celoti prevzel investicijske stroške za predelavo kotlovnice, ki bodo po oceni veljali 38,5 milijona tolarjev, pozneje pa bi tudi upravljala s kotlovnico. Cena ogrevanja se za uporabnike kljub kvalitetnejšim in sodobnejšim storitvam ne bi zvišala, saj so stroški ogrevanja na plin praviloma za 20 odst. nižji kot pri kurilnem olju, glede na ostala kuriva pa je razlika še večja. A Črnomaljši opozarjajo, da se bo kurilna sezona pričela že čez slabe tri mesece, zato bi morali z deli v kotlovnici pohiteti, kajti stanovalec v blokih na Čardaku ne pragu zime ne smejo pustiti na cedilo.

M. B.-J.

Občina zahteva izgon tabornikov

Taborniki odreda Bičkova skala iz Ljubljane divje kempirajo ob Kolpi - Občina želi tudi tržiti in ne le čistiti odpadke za gosti

OSILNICA - Na razne občinske in državne inšpekcijske organe ter na policijo je občina Osilnica pred kratkim naslovila protest zaradi divjega taborenja tabornikov odreda Bičkova skala iz Ljubljane na zemljišču med Mirtovskim potokom in Kolpo, o tem pa so govorili tudi na zadnji seji občinskega sveta. Iz dopisov ter poročila in razprave na seji občinskega sveta povzemamo:

Od 28. junija tabori na komunalno neopremljenem zemljišču na območju Mirtovičev okoli 100

JAKOV KOVAČ med nastopom na letošnjem srečanju harmonikarjev, ki je bilo na petrovo v Osilnici. Jakov je pred leti dvakrat zmagal na jugoslovanskem tekmovanju mladih harmonikarjev. (Foto: J. Primc)

Srečanje harmonikarjev

Nastopilo je 25 harmonikarjev z obeh bregov Kolpe in Čabranke

OSILNICA - V Osilnici je bilo pred kratkim srečanje harmonikarjev Zgornje Kolske doline. Prvo tako srečanje je pred šestimi leti organizirala v sosednjem Hrvaškem, na hrvaški strani Kolpe, učiteljica Vida Kovač. Že naslednje leto je bilo srečanje v Osilnici, kjer so taka srečanja še danes. Na vseh složno sodelujejo harmonikarji z obeh strani Kolpe in Čabranke. Srečanje ni tekmovalnega značaja.

24-letni Jakov Kovač iz Osilnice je povedal, da ga je naučil že pred mnogo leti prvih akordov domačini Črček (Tone Gašparac), nato pa ga je učil še Alč (Angel Babič) iz Šalke vasi pri Kočevju. Glasbene šole ni obiskoval, kljub temu pa se je kar redno udeleževal festivalov mladih harmonikarjev, ki so bili za časa Jugoslavije vsako leto v Pazinu. Na festivalih je dvakrat celo zmagal, in sicer v letih 1988 in 1989.

Jakov je končal gozdarsko šolo, a v svojem poklicu ni dobil službe. Zato je postal policist in dela na policijski postaji v Kočevju.

J. PRIMC

Novih pet v Zlati knjigi

Pridobitve: šolska zobna ambulanta in dvoje vozil - Gorsko kolo za najbolje urejen zvezek

VELIKE LAŠČE - Na laški osnovni šoli so skupaj s podružničnimi šolama na Turjaku in v Karlovcu v tem šolskem letu zabeležili kar 99,12 odstotni učni uspeh, saj razred ponavljajo le trije učenci. V zlato knjigo so vpisali 5 učencev, ki so bili vseh 8 let odlični. To so Rok Borštnik (Prilesje), Mitja Centa (Turjak), Sabina Kaplan (Velike Lašče), Mihael Polzelnik (Velika Slevica) in Barbara Žnidaršič (Velike Lašče). Zlato knjigo odličnjakov vodijo od šolskega leta 1987/88 in je doslej v njej vpisanih 45 imen.

V vsem šolskem letu je bilo poškodovanih le pet učencev, kar ravnatelj Edi Zgonc ocenjuje kot uspeh, posebno pa še, ker noben ni bil poškodovan na poti v šolo ali iz nje. Tudi škode šolarji v šoli niso povzročili. V šolski stavbi so uredili zobozdravstveno ambulanto za šolarje, ki tako izgubijo za obisk zobozdravnice le malo časa. Letošnji dosežek je tudi, da jim je uspelo zamenjati stari šolski kombi za prevoz šolarjev na tekmovanja in drugim z novim in nabaviti terensko vozilo za prevoz šolarjev z območij, ki so ogrožena od medvedov.

Ob zaključku šolskega leta so imeli bogato nagradno žrebanje za 100 učencev, ki so imeli najbo-

članov taborniškega odreda Bičkova skala iz Ljubljane. Ta prostor (še) ni predviden za taborjenje in ni ustrezno opremljen. Taborniki za taborjenje nimajo soglasja občine Osilnica in tudi ne Upravne enote Kočevje. Zato zahtevamo, da takoj zapustijo to območje.

Občina Osilnica pripravlja sprejem prostorsko ureditvenega načrta (PUP), v predlogu katerega je predviden prostor za kempiranje skoraj v vsaki vasi. Je pa potrebno prostore za kempiranje prej komunalno opremiti oz. urediti, za kar bo poskrbela občina, za ostalo ureditev v skladu s predpisi pa je dolžan poskrbeti lastnik zemljišča. Interes občine je, da pride sem kempirat čimveč ljudi in da imajo od tega korist lastniki zemljišč, drugi občani in občina. Ni pa v interesu občine in prebivalcev, da bodo servis za čiščenje odpadkov za posamezniki ali skupinami, ki bi radi tu čim boljše in čim ceneje ali zastojno preživeli

30 LET GASILSKEGA DRUŠTVA RETJE

LOŠKI POTOK - Letos praznuje PGD Retje trideset let, odkar se je uradno registriral, sicer pa je v vasi že mnogo prej delovala mobilna enota, ki je imela dve ročni brizgalni. 1965. leta je padla ideja o ustanovitvi lastnega društva in to so že naslednje leto s pomočjo krajevne skupnosti tudi storili. Kmalu po ustanovitvi so začeli razmišljati o lastnem domu in ga največ s prostovoljnimi delom pod vodstvom tajnika in gradbenika Mirka Košmerla v rekordnem času tudi zgradili. Potem so zbirali za orodje, motorno brizgalno, formirali tekmovalne skupine, ki še vedno dosegajo zavirljive rezultate. 14. julija bodo tri desetletja delovanja obeležili z veliko slovesnostjo, ki bo na nogometnem igrišču na Hribu ob 15. uri. Pričakujejo veliko udeležbo sosednjih društev in seveda vseh šest domačih, pripravljajo priložnostni kulturni program in podelitev več priznanj.

A. KOŠMERL

dopust. Ker vodstvo odreda Bičkova skala odklanja dogovor z občino, smo prisiljeni tako ukrepati, je zaključil izvajanje na seji sveta župan Anton Kovač in dodal, da je občina poslala tudi dopise vsem, ki oddajajo sobe turistom, da so dolžni pobirati turistično takso in jo do 20. v mesecu odvesti v občinski proračun.

Znano pa je, da so taborniki odreda Bičkova skala prihajali taboriti ob Kolpo že gotovo precej več kot 10 let, in to najprej pa območje Žage v KS Kostel. Že lani pa so taborili na istem prostoru, kot taborijo letos.

J. PRIMC

Bolje za vrtce, slabše za starše?

Novi pravilniki bodo za vrtce ugodnejši od dosedanjih - Številne novosti pravilnika o plačilih staršev - Po novem se bo ugotavljalo tudi premoženje

RIBNICA - Vrtci in občine širom po Sloveniji v teh dneh pregledujejo predloge pravilnikov, ki jih je pripravilo pristojno ministrstvo na podlagi nove zakonodaje o vrtcih. V ribniškem vrtcu bistvenih pripomb nanje nimajo, saj, kot pravi direktorica vrtca Andreja Hojč, bodo novi pravilniki za večino slovenskih vrtcev ugodnejši od dosedanjih.

Vrtci bodo zadovoljni, saj jim bodo novi pravilniki prinesli zmanjšanje števila otrok na oddelku in povečanje števila zaposlenih, ki delajo z otroki. Kako pa bo s starši? Bodo tudi ti zadovoljni? Če bodo pravilniki sprejeti, kar naj bi se zgodilo še med poletjem, se bo že septembra pričel tudi drugačen način financiranja vrtcev. Tega podrobneje določa novi pravilnik o plačilih staršev, ki pa bo, če bo sprejet v predlagani obliki, prinesel kar nakaj novosti. Najpomembjša novost bo, da višine oskrbnine ne bodo več določali vrtci, ampak občine, ter da ne bo več ekonomske cene vrtca, ki je bila do sedaj sestavljena iz deleža stroškov za vzgojo, ki ga je pokrivala občina, in deleža stroškov za varstvo in prehrano, ki je znašal v ribniški občini 50 odst. ekonomske cene za tiste starše, ki so plačevali polno ceno varstva in prehrane.

Po novem bodo plačila staršev določale občine na podlagi lestvi-

• Za premoženje družine se šteje lastništvo oz. solastništvo nad 20. odst. vrednosti gospodarske družbe ali zavoda ter nepremično premoženje razen stanovanja ali stanovanjske hiše, ki služi za prebivanje družinskih članov, kmetijskega zemljišča s katastrskim dohodkom do 30 tisoč tolarjev in opravljanje zasebne dejavnosti: samostojno podjetništvo, samostojna dejavnost, kmetijska dejavnost in obrt.

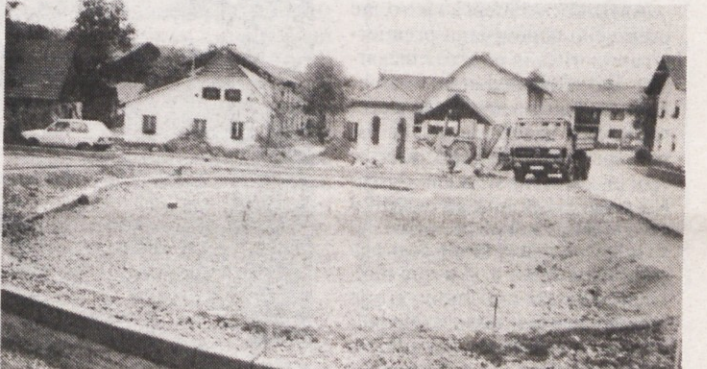
ce, ki starše razvršča v 9 razredov. Najmanjši prispevek staršev (razen tistih, ki prejemanje denarno pomoč in so oproščeni plačila vrtca) bo znašal 15 odstotkov cene programa, najvišji pa 85 odstotkov. Glede na sedanjo ekonomsko ceno vrtca v Ribnici bi to pomenilo namanj 3.682 tolarjev za vrtce in 4.897 tolarjev za jasli in največ

NEUSPELA PREDSTAVITEV ZDRAVE HRANE - Vodstvo Mercatorja - Kmetijskega gospodarstva Kočevje je prejšnji petek zvečer izkoristilo navzočnost zbranih na "Srečanju mladih umetnikov Kočevja" za predstavitev proizvodnje in priprave zdrave hrane. Prvotno zamišljeni predstaviti M-KG Kočevje in njegovih dosežkov na področju pridelave zdrave hrane so se morali odpovedati, saj se njihovem vabilu na predavanje in razpravo o tem, ni odzval nihče. Mizo z razstavljenimi izdelki (na posnetku), na katere se M-KG ponaša, saj so številni med njimi dobitniki različnih priznanj, so zato prenesli iz konferenčne dvorane v spodnje prostore hotela, kjer pa so se morali za predstavitev zdrave hrane po nekajurni "zamudi" zadovoljiti le s skopo odmerjenimi minutami ob pokušanju novosti hotelske kuhinje, ki je sledila zaključku koncerta. (Foto: M. L.-S.)

ki razpolagajo s premoženjem, bodo uvrščeni v najmanj 6. plačilni razred, v katerem je trenutno določen najnižji mesečni neto dohodek na družinskega člana 68 tisoč tolarjev in zaradi te novosti je morda ravno tu pričakovati tudi nekaj problemov," pojasnjuje Hojčeva in dodaja, da pa se bo z njimi po novem moral ubadati pristojni občinski organ, za pritožbe pa se bodo morali starši obrniti na župana.

M. LESKOVŠEK-SVETE

VAŠKO SREDIŠČE V PONIKVAH - Že od lani urejajo v Ponikvah v dobropoljski občini vaško središče, na katerem so že postavili kapelico in avtobusno postajališče, zdaj pa urejajo še pločnik ob cesti in park, medtem ko so nekdanjo vaško lužo, kjer so včasih napajali živino, le nakazali tako, da so nekdanji rob luže ogradili. Otvoritev tega vaškega središča so načrtovali že za letošnji maj, a sta slabo vreme in pomanjkanje denarja dela zavrla. (Foto: J. Primc)

Prva magistra na šoli

"Otrokom želim dati kar največ znanja, zato se dodatno izobražujem," pravi Tatjana Devjak

VELIKE LAŠČE - Tatjana Devjak je prvi profesor za magisterijem na šoli v Velikih Laščah. Magisterij iz pedagogike je opravila 1. julija. Kot profesorica zgodovine poučuje na šoli Primoža Trubarja v Laščah že od leta 1977. To je bilo njeno prvo delovno mesto. Je tudi pomočnica ravnatelja te šole. Doma pa je iz Livolda pri Kočevju. O svojem delu in razmišljanjih je povedala:

"Rada imam otroke in zelo rada učim. Želim jim dati kar največ znanja, zato se dodatno izobražujem. Zelo rada se tudi učim in si prizadevam, da bi svoj osnovni poklic kar najbolje opravljala. Čeprav sem zgodovinarica, menim, da bo za občino Velike Lašče bolje, da se usmerimo v sedanost in prihodnost kot v preteklost. Lepšo prihodnost za Lašče pa vidim v turizmu, saj je prav v naši občini v izobilju kulturnih, zgodovinskih in naravnih zanimivosti. Nekateri menijo, da je problem razvoja turizma v naši občini predvsem ta, da nimamo prenočišč oziroma jih je premalo. Jaz pa mislim, da je Slovenija majhna in da za turista ni nobena težava spati v Ljubljani, Ribnici, Kočevju, na Jasnici ali

Tatjana Devjak

drugod in od tam obiskati ali obiskovati našo občino in si ogledati naše zanimivosti.

Skupaj s tremi profesorji pedagoške fakultete delujem tudi v skupini, ki dela na projektu Ministrstva za šolstvo in šport z naslovom Prenova etične in državljanske vzgoje v osnovni šoli. Gre za povezavo znanosti in prakse. Ob tem naj povem, da pravi zgodovinarji nismo nikoli učili ideološko. Tisti, ki smo tako delali, nismo imeli težav s prehodom v novi čas. Resnica pa je, da ima vsak čes nekaj dobrega in nekaj slabega, naša naloga pa je, da spodarjamo dobro in ne iščemo povsod le slabega.

J. PRIMC

VETER POLOMIL OBČINSKO ČEŠPLJO - V Dobropolju je prav pri občinski stavbi močan veter polomil občinsko češpljo, za katero poznavalci trdijo, da je pravzaprav ringlo. Še dobro, da se je to zgodilo ponoči, saj prav tam običajno parkirajo občinski avtomobili. Zadeva niti ne bi bila za nimiva, če na eni občinskih sej ne bi živahno razpravljali prav o tem drevesu, za katero so nekateri svetniki zahtevali, da ga je treba podreti, sicer se lahko zgodi nesreča. Drugi pa so skočili gor, da češplje ne dajo, saj se spodobi, da je sredi občinskega središča Vidma tudi kaj zelenega. Zdaj je narava sama "sprejela odlok o češplji". (Foto: J. Primc)

Z novo takso še bliže deponiji

Od 1. julija bodo Trebanjci gospodinjstvom in (ne)gospodarstvu zaračunavali takso o obremenjevanju okolja z odpadki, da bi zbrali denar za komunalno deponijo Globoko

TREBNJE - Trebanjski svetniki so s soglasnim sprejemom odloka o takсах za obremenjevanje okolja z odpadki na petkovi seji naredili pomemben korak na sicer že kar uhojeni poti do nove komunalne deponije Globoko, na tromeji krajevnih skupnosti Mirna, Račje selo in Trebnje. Zmogljivost deponije, s katero so se začeli ubadati leta 1989, naj bi za občinske potrebe zadoščala za dobro stoletje, v posamezni fazi pa za 15 do 20 let. Za prvo fazo, ki naj bi jo zaključili v letu 1997, bi potrebovali okrog 150 milijonov tolarjev.

To je za občino seveda preveliko finančno breme, zato so Trebanjci zaprosili za sofinanciranje te naložbe republiko. Ta jim je za letošnja obdobja okrog 30 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev. Toda še letos bi za gradbeni deli lahko pričeli le, če bi zagotovili okrog 63 milijonov tolarjev. In rešitev za lastno udeležbo v višini okrog 33 milijonov tolarjev so v Trebnjem poiskali ravno v uvedbi omenjene takse za obremenjevanje okolja z odpadki. Takse po sprejetem odloku znašajo mesečno 226 tolarjev za gospodinjstva, za gospodarstvo 4,90 tolarja za kvadratni meter in za gospodarstvo 3,17 tolarjev za kvadratni meter uporabnih površin. Tako bodo določili v letnem znesku z odločbo, gospodinjstva jih bodo

plačevala v dveh enakih zneskih v letu, (ne)gospodarstvo pa četrtletno.

Takso, ki bo verjetno precej razburkala duhove v teh poletnih mesecih, bo obračunavala Komunalna Trebnje. Sprva so nameravali to zoprno opravilo poveriti davka-

JARC ŠE DIREKTOR KOMUNALE, KAMIN PA RAVNATELJ OŠ

TREBNJE - Občinski svet je kot ustanovitelj javnega podjetja Komunalna Trebnje ugotovil, da edini na razpis prijavitelj kandidat za direktorja Komunalne Trebnje, 47-letni strojni inženir Pavel Jarc, izpolnjuje vse pogoje, ki jih določa statut Komunalne. Dosedanjšega direktorja Jarca so tako ponovno imenovali na to delovno mesto za 4-letno dobo. Trebanjski svetniki so izdali tudi pozitivno mnenje k ponovnemu imenovanju Stefana Kamina za ravnatelja trebanjske osnovne šole.

BREZ POSLOVNIKA

TREBNJE - Občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je ponovno opozorila tukajšnji občinski svet, naj vendarle vpraša pristojne, kje so zadržki, da se ne lotijo priprave poslovnika občinskega sveta.

"RAZVALINA ŽIVLJENJA" V AMBRUSU ŠE V PETEK

AMBRUS - Potem ko je vreme preprečilo napovedano premierno uprizoritev in reprizo Finžgarjeve Razvaline življenja, je ambruškemu kulturnemu društvu pretekli petek in soboto končno uspelo spraviti "pod streho" načrtovani predstavi na šolskem igrišču. Na premieri je bilo še nekoliko več gledalcev kot ob ponovitvi, ko so bile v okoliških krajih še druge prireditve. A ker bi si ti zamudniki in nekateri radi tudi v tretje ogledali marljivo domače gledališnike, so se Ambrušani odločili še za (najverjetneje) zadnjo ponovitev Razvaline življenja pred domačim občinstvom, in sicer v petek, 12. julija, ob 21. uri.

KMEČKI PRAZNIK V TRŽIŠČU - Pri košnji se je pri košnji najboljše odrezala Fani Simeonov (Zgornje Vodale), za malenkost je zaostala Marija Lamovšek iz Mirne vasi pri Trebelnem, tretje mesto pa je osvojila Mojca Gorenc. Na posnetku: Simeonova tik pred koncem tekme. (Foto: P. Perc)

Vrnitev po 11 letih "izgnanstva"

Novi bencinski servis OMV Istrabenza v Zagradcu po mnenju ivanških občinskih moč "velik dar za Suho krajino" - Lastnik Janez Kocjančič - Zdrava konkurenca

ZAGRADEC - Po 11 letih "izgnanstva", kot je dejal glavni direktor podjetja OMV Istrabenz Jordan Klabjan ob otvoritvi novega bencinskega servisa pretekli petek v Zagradcu v Suhi krajini, se je Istrabenz ponovno vrnil v občino Ivančna Gorica. Dotlej je imel namreč Istrabenz v tem kraju bencinsko črpalko ob avtocesti oz. magistralki, kjer zdaj kraljuje Petrol.

OMV premore v Sloveniji 76 bencinskih servisov (v 6 krajih jih še gradijo, vsaj toliko pa jih še načrtujejo v naslednjih letih), v vseh pa naj bi bil kupec deležen istih cen, enake kakovosti in plačilnih pogojev, tudi plačevanja z različnimi plačilnimi karticami. Lastnik bencinskega servisa v Zagradcu ob regionalni Ivančna Gorica - Žužemberk - Novo mesto je domačin, samostojni pod-

jetnik Janez Kocjančič, ki je do pomembne pridobitve za Suho-krajince prišel predvsem z velikim vložkom njegove družine na njihovi zemlji, sodelovanje OMV Istrabenz pa temelji na franšizing sistemu. Kolikšen je ta delež (Kocjančič je v celoti poskrbel za gradbeni del!) oziroma koliko znaša celotna naložba v bencinski servis v Zagradcu, novinarji nismo zvedeli niti na novinarski

NOV BENCINSKI SERVIS V ZAGRADCU - V Zagradcu bodo prodajali tudi kurilno olje in zemeljski plin, družina Kocjančič (zaposleni bosta še Janezova žena in hči) pa bo skrbel za primerno založenost samopostrežnega mini marketa v okviru bencinskega servisa. Na posnetku: glavni direktor OMV Istrabenz Jordan Klabjan (prvi z desne) in zakonca Kocjančič asistirajo tajniku občine Ivančna Gorica Vinku Blatniku ob petkovi slovesni otvoritvi bencinskega servisa v Zagradcu. (Foto: P. Perc)

riji, a so nekateri svetniki menili, da bi bile storitve dararjev predrage. Takso so uvedli za obdobje petih let; zbrani denar bodo namensko porabili za izgradnjo 1. faze deponije komunalnih odpadkov Globoko, odlok pa bodo uporabljali že od 1. julija letos.

Verjetno zavezancev za plačilo omenjenih taks (to pa so vse fizične osebe s stalnim bivališčem v občini Trebnje in vse pravne osebe z uporabnimi poslovnimi površinami na območju te občine) ne moremo kaj prida potolažiti niti s podatkom, ki ga je izbrskala Komunalna iz primerjalne analize Svetovalnega centra Ljubljana, da bi se z uvedbo takse v obsegu 50 odstotkov veljavne smetarine pri uporabnikih cene storitev za smetarino v občini šele približale cenam, veljavnim v nekaterih sosednjih občinah.

P. P.

Niti dež ni pregnal kmetov

Kmečki praznik v Tržišču začeli delovno, končali z veselico

TRŽIŠČE - Nedeljski tradicionalni kmečki praznik v Tržišču je Društvo podeželske mladine Tržišče pričelo dopoldne delovno, z okroglo mizo o strojnih krožkih (SK). Na tribuni, ki jo je

POZDRAV PRVI SVETNICI IN ČESTITKE ŽUPANU - Predsednik trebanjskega občinskega sveta dr. Marjan Pavlin je petkovo sejo sveta pričel s posebnim pozdravom prvi občinski svetnici, učiteljici trebanjske osnovne šole Zvonki Falkner (ZLSD), ki je zamenjala Draga Kotarja. Županu Cirilu Pungartniku pa je čestital za njegovo 60-letnico (na posnetku) in mu izročil priložnostno darilo. (Foto: P. P.)

P. P.

vodil mag. Marjan Dolenšek, tajnik Zveze strojnih krožkov Slovenije, so o svojih izkušnjah govorili oz. odgovarjali zbranim v tržiški šoli: Božo Kravcar, vodja največjega SK v Sloveniji Temeniča - Mirna z 206 člani, Toni Znidaršič, predsednik SK Posavje iz Brežic s 93 člani in Franc Živič, tajnik SK Sevnica s 65 člani. Ob koncu so člani Društva vinogradnikov Malkovec postregli gostom z nagradnimi domačimi vini.

Popoldanski pričetek osrednje prireditve je zmotila krajša ploha. Za 11 koscev, ki so se pomerili v košnji, je bil dež kvečjemu koristen. Pri članih je zmagal Silvo Imperl (Podgorje), nad favoriziranim domačinom Cvetom Aupičem (Vrhok) in Silvom Kuharjem (Planina nad Jelovcem). Okrog 1500 obiskovalcev je glasno spodbujalo tudi veterana Karla Simeonova (Zgornje Vodale), ki je zlahka ugnal Vinka Majcna (Tržišče). Med šestoro grabljic je imela največ uspeha Martina Svenšek z Vrhnke, 2. je bila Krmeljčanka Majda Borštnar, 3. Darinka Celestina z Zgornjih Vodol.

Med 11 ekipami je bila v vlečnjaku vrvi pri moških najmočnejša ekipa sevniških Gamsov, med ženskimi ekipami pa Tržišče.

P. P.

OBLETNICA DRUŠTVA

TREBNJE - V mesecu juniju je Društvo invalidov Trebnje praznovalo 14. obletnico ustanovitve. Predsednik društva E. Turk je v pozdravnem govoru poudaril, da morajo biti invalidi med seboj bolj povezani.

PO NAJHITREJŠI POTI DO PODATKOV - Od petka, 5. julija, je Valvasorjeva knjižnica iz Krškega vključena v sistem COBISS/OPAC, ki omogoča uporabnikom knjižnice, da se preko svojega domačega računalnika ali računalnika na delovnem mestu preko modema vključijo v bazo podatkov krške ali baze drugih knjižnic po Sloveniji in tudi tujini (med drugim omogoča vključitev v največji katalog na svetu OCLC). S tem omogoča hitrejši dostop do informacij, kje je zelena knjiga. Nosilec razvoja sistema COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) Inštitut informacijskih znanosti iz Maribora, ki je javni zavod Ministrstva za znanost, je knjižnico v Krškem prvič pri nas vključil hkrati na vseh segmentih, to je katalogizacijo, izposajo in izpise. Za vključitev domačega računalnika v sistem je potrebna disketa, ki je na voljo v knjižnici, kjer vas bodo podrobneje seznanili z zmogljivostmi sistema ali jo dobite na naslovu Inštituta informacijskih znanosti v Mariboru, kjer s plačilom minimalnih stroškov dobite tudi navodila za uporabo. (Foto: T. G.)

Na Studencu raztegnilo meh 49 harmonikarjev

Doslej največ harmonikarjev - 13 polfinalistov v Postojno

STUDENEC - Na sobotnem, že 16. srečanju harmonikarjev na Studencu, izbirnem za Zlato harmoniko Ljubecne '96, se je zbralo največ harmonikarjev doslej - kar 49! Prireditve v organizaciji ZKO Sevnica in ob sodelovanju studenskega prosvetnega društva in gasilcev je spremljal tudi selektor Milan Brečelj, predsednik ZKO Celje, ki je pohvalil odzivnost mladeži, saj se je prijavilo kar 28 harmonikarjev, starih do 14 let!

Brečelj je bil očitno zadovoljen tudi s kakovostjo igranja harmonikarjev, ki so se zbrali z vseh vetrov, celo s Koroške, saj je izbral 13 polfinalistov, ki se bodo pomerili v Postojni. Sprva jih je namreč

REKORDNO ŠTEVILO HARMONIKARJEV NA STUDENCU - Največ polfinalistov je dala t.i. Sotoškova šola, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubecne Toniju Sotoški iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Vetrnika pod Bohorjem. Mimogrede: doslej je štel najstarejši tekmovalac - harmonikar v Ljubecni, kjer letos pričakujejo okrog 500 harmonikarjev, častitljivih 91 let!

V Postojno pojde Jožica Vogrinca iz Pesja, iz njene starostne kategorije nad 60 let pa še Šentjernejčan Alojz Francič. V kategoriji od 25 do 45 let si je na Studencu priboril vstop v polfinale tudi ljubljancan Jože Derstvenšek, v kategoriji od 15 do 25 let Sevnčan Roman Strelekar, Marjana Valenčak iz Bistrice ob Sotli in Boštjan Povše iz Gorenjega Leskova. V najmočnejši konkurenci harmonikarjev, starih do 14 let, je sedmerica potnikov za polfinale: Matej Bizjak (Raka), Jernej Kočevar (Prevalje (!)), Matej Božičik (Koprivnica), Jernej Kolar (Dolenja vas pri Krškem), najmlajši harmonikar na Studencu, 7-letni Janez Lekše iz Škocjana; sledita Viktor Malec (Buče) in Račan Aleš Tomažin.

P. P.

Krjavljeve iskrice

NI POMEMBNA BARVA - Tajnik ivanške občine Vinko Blatnik slovi kot dober govorec, kar na njegovem delovnem mestu sploh ni nepomembno, kajti nemalokrat mora miriti za svoj kraj ali ideje preveč razvnete lokalne veljake oz. politike. Blatnik je tudi petkovo pridobitev, novi bencinski servis OMV Istrabenza v Zagradcu, komunalni, da gre za velik dar, lahko pa bi bilo morda razumeti, da gre tudi za velik dan za Suho krajino. Kajti po Blatnikovem je barva pomembna le v politiki, ne pa demokraciji pri značilnih barvah, s katerimi se v javnosti predstavlja in nepoznava neko podjetje. Pomembno pa je, če je bil storjen korak naprej. In v Zagradcu so verjetno vsaj toliko zaslužni Kocjančičevi za bencinsko črpalko s spremljajočo ponudbo, kot je že omenjeno koprski podjetje. Morda pa so bili tudi dovolj te nejasnosti, kolikšna časti in zaslug komu za ta servis, ob otvoritvi oboji, predstavniki OMV Istrabenz in Janez Kocjančič. Nenavadno redkobesedni, že kar motete skrivnostni?!

REKLAMNE IN REALNOST - Pri reklamiranju blaga se že od nekdaj poslužujejo virtualnosti, navidezne resničnosti, zato se bog osmili tistih, ki preveč verjamejo v raznim reklamam. V družbi OMV Istrabenz so si ob otvoritvi bencinskega servisa v Zagradcu privoščili zavajanje potrošnikov, ki jim ni ravno v čast. Reklamirali so, da bodo kupci lahko plačevali tudi s kreditnimi karticami, med katerimi je navedena tudi Eurocard Mastercard kartica, a (vsaj zaenkrat) to ne drži. Menda so težava zaradi slabih telefonskih linij...

Trebanjske iveri

NI DOVOLJ STAR? Trebanjski župan Ciril Pungartnik se je v kratki zahvali predsedniku občinskega sveta dr. Marjanu Pavlinu za izrečene čestitke in darilo ob njegovem 60. rojstnem dnevu poslal, zakaj je ravno ta obletnica tako nerodna, da je po eni strani premalo, po drugi pa je preveč. Vsekakor pa je moral Ciril Metod, kot je uradno županovo ime, prejšnji petek dati za pijavo občinskemu svetnikom kar dvakrat prvu, ko so ga nekateri v odmoru seje sveta pobarali, kako kje njegov god, in mu čestitali. Pungartnik se je pa je Pungartnik, ki mu ni mogoče očitati, da bi bil škrt kot kakšen njegov kolega povabil svetnike še na malico. Nekateri bolj skopuški Trebanjci se še sprašujejo, kolikšna je nek županova zasebna reprezentanca?

BELI IN RDEČI - Ob pregledovanju fotografij z Baragovega spominskega dne v Mali vasi je eden izmed občinskih svetnikov zbledel kolega, ko ga je opazil med zbranimi na slovesnosti "Glej ga, klinca, prej si bil pri rdečih", zdaj si pa pri t belih!"

SO BILI ROMI? - Svetnik (SLŠ) Vinko Tomažin je opozoril, da so komunalci ob odvozu kompostnih odpadkov pustili ob cestah v šentrupeški KS toliko železja in razne šare, da bi utegnili ključni obiskovalec teh prelestnih krajev pomisliti, da so bili na delu spet ti nesrečni Romi!

Sevniški paberki

ŽUPANOVE TOČKE - Sevniški župan Jože Pernel se pojavlja na večini množičnih prireditvah in tako pridno nabira politične točke. Še Brajdimirjeva Ciganka in Podboje Modre kronike mu je v soboto na Studencu ob 16. srečanju harmonikarjev opostila, ko ji je dal župan košarico, češ da pač ne pleše. V nedeljo na Kmečkem prazniku v Tržišču je Slavko Podboj pohvalil Pernela, ker drži besedo. Župan je namreč prinesel organizatorju Društva podeželske mladine Tržišče, darilo, ki ga je obljubil ob letošnji tovrstni prireditvi, in sicer močno vrvi. Lani se je namreč ob vlečenju vrvi kar nekajkrat strgala. Kaj neki bi se zgodilo, če bi se letošnje ponovilo ob ekskluzivnem dvo-boju med zmagovalci Gamsi in Pernelom? Verjetno bi bilo še neč posebnega, razen da bi bilo še bolj poskrbljeno za zabavo. Mimogrede: Gamsi so ženskam v treh tekmah le enkrat dovolili, da so jih potegnile na svojo stran.

KRESLIN PRIDE SPET - Na čudoviti koncert Vlada Kreslina, Beltiške bande in Malih bogov je v nedeljo zvečer na sevniški gradu prišlo okrog 600 obiskovalcev ob blizu in daleč. V tej množici nismo opazili sevniškega župana, saj se je verjetno tačas lepo zabaval v Tržišču. Zatorej menda ne bo držalo, da je Pernel dobrodošnem Preklemurcu zamericil "štos" z zadnjega gostovanja v sevniški Lutrovski knjižnici, ko se je ponujal za župana. Kreslin je po svojem pristupu do glasbe in občinstva pravi profesionallec, rockerska zvezda brez napuha, zato ga ljudje različnih generacij tako sprejmejo. Tako je bilo (spet) tudi v prejšnjem atriju sevniškega gradu in Kreslin je že javno obljubil Alduin Felicianu, tajniku sevniške ZKO, da prihodnje leto ob tem času spet pride(jo). Do takrat bo morda na gradu že več stolov...

Mlini v Šutni že skoraj umrli

Poletna šola Posavje - skupno ognjišče '96 - Etnološka delavnica o vinogradništvu in mlinarstvu na pobočju Gorjancev - Likovna delavnica o portretu

KOSTANJEVICA - Pred tremi leti je sevniška območna enota Republiškega zavoda za zaposlovanje prvič pripravila poletno šolo nadarjenih srednješolcev z delovnim imenom Posavje - skupno ognjišče. Lani so udeleženci te poletne šole sodelovali v edinem projektu na Slovenskem, ki je zadeval arheologijo srednjega veka, pri projektu skansen v Pletjerjah, odkrivali slikarstvo na steklu v Posavju in tako likovnost združili z ljudskim izročilom.

"Letos smo se zopet predstavili z likovno in etnološko delavnico, širili smo likovno znanje o portretu kot klasični prepoznavi upodobitve določene osebe, etnološko odkrivali Vinji Vrh in Gadovo Peč, vinogradništvo v teh krajih, dotaknili smo se tudi mlinarstva. Vsi, ki smo se letos gledi ob ognjišču v Kostanjevici, smo zadovoljni. Mislimo, da smo opravili pomembno delo," pravi prof. Alenka Žuraj, vodja oz. koordinatorka poletne šole. Od 30. junija do 7. julija jo je obiskovalo 20 nadarjenih srednješolcev, pretežno iz Posavja, vsaj po eden pa je prišel tudi iz preostalih območnih enot Republiškega zavoda za zaposlovanje, se pravi, da so bili prisotni mladi iz vseh slovenskih regij.

Etnološka delavnica z mentorico, diplomirano etnologinjo Martino Orehovec, je ugotovila naglo praznjenje teh vasi, saj je denimo še leta 1971 na Vinjem Vrhju živelo 65 prebivalcev, zdaj pa so jih vaščani našli le še 27. Mladi raziskovalci so presenečeni ugotovili, da Gadova Peč, sinonim za najboljši cviček, ne premore gostilne. Le ena družina se ukvarja s kmečkim turizmom, a nima na voljo prenočišč.

V vinogradniških družinah so

Razorožitev krajevnih skupnosti

Orožje nekdanje narodne zaščite bodo prodali

KRŠKO - Jože Tomažin, svetnik občinskega sveta Krško, je pred časom na seji zahteval pojasnilo glede odvzema orožja v krajevnih skupnostih. Anton Podgoršek, načelnik upravne enote Krško, je potrdil, da so pooblaščenim uradni organi res odvzeli orožje, in sicer je šlo za orožje narodne zaščite, ki ga krajevne skupnosti več ne morejo imeti. Orožje, ki ga je država vzela na ta način, bodo prodali. Krška upravna enota je med tistimi, ki so se za cenitev in potem prodajo orožja dogovorile s puškarnjem Antonom Ancljem iz Novega mesta.

Heroji domovine

Kako s svojci padlih?

BREŽICE - Slovenija je, kar so poudarile nedavne svečanosti v čast osamosvojitvenim postopkom nekako iz začetka devetdesetih let, samostojna država. Dejstvo je tudi, da nekatere slovenske družine od junjske vojne sem živijo samostojno - samevajo brez mož in očetov, ker so ti padli za samostojno Slovenijo leta 1991. Tako se na Slovenskem solze nacionalnega ponosa mešajo s solzami žalosti za izgubljenimi najdražjimi ljudmi. Zato je slovenska samostojnost, ki ji je bilo namenjenih precej letošnjih praznov, ne samo zmaga, ampak tudi poraz. Kako stvari vidite, je odvisno od tega, na kateri strani groba stojite. Tudi v Posavju je vsaj en grob Slovenca, ki je padel za samostojno Slovenijo.

Družina tega padlega človeka je ali ni prebolela veliko državno zmago in veliko osebno izgubo leta 1991. To za tokratni zapis niti ni pomembno. Pomembnejši se zdi ves ceremonial, ki se dogaja v zvezi s posavskim možem in očetom, ki je zdaj že v "črne zemlje krili". Ceremonial je v tem, da državni uradniki z oficirskim zborom z največjim pompom včasih izročijo družini padlega to ali ono stvarco, pri čemer se vse

dela vezana na naravo del na kmetiji. Po tradicionalni delitvi po spolu in še zakoreninjenih vedenjskih vzorcih pa ženska še zmeraj spada "za štedilnik", k družini.

Ko so raziskovali mlinarstvo kot storitveno dejavnost, so prišli do spoznanja, da mlinci v Šutni ne le umirajo, ampak so tako rekoč že umrli.

Mentor likovne delavnice je bil tudi letos akademski slikar prof. Alojz Konec. Enajstim srednješolcem je ponudil v osemurnem delavniku, v akademskem duhu in načinu, celovito okušanje likovne "kulinarike" v njeni najokusnejši, a tudi najzahtevnejši jedi - portretu.

P. P.

Zavod naj bi bili dali za plačilo

Zavod za šport v Brežicah so ustanovili, vendar se s tem ni polegel prah, ki ga je v preteklosti dvignila ta pričakovana ustanova - Dolg krščanskim demokratom?

BREŽICE - Tu je luč sveta zagledal Zavod za šport, za kar je dala glas tudi večina svetnikov občinskega sveta Brežice. S tem ko je svet večinsko "sprevidel", da ne bo šlo brez posebnega zavoda za šport, pa ni utišal kritikov iz športnih klubov in društev, ki v športnem zavodu vidijo predvsem oskrbnika stadiona, manj pa krovno občinsko organizacijo, v katero bi se zatekla po nasvete in zlasti denar športna društva.

Prav zato so v Brežicah med športnimi delavci nastali predlogi, da bi bilo ustrezneje ustanoviti javni zavod Stadion, češ da bi bi to bolje ustrezalo dejavnosti, ki jo bo izvajalo "podjetje" Zavod za šport. Kakor koli že, odlok o ustanovitvi Zavoda je občinski svet na nedavni seji sprejel, potem ko je svet v preteklosti dolgo časa odlagal sprejem in celo zavrnil predloženi osnutek odloka, med drugim zato, ker se ni vedelo, kdo je lastnik stadiona. Ustanovitvi zavoda ali agencije za šport je od vsega začetka nasprotovala skupina svetnikov Združene liste.

Svetniki Združene liste so svoj odločni ne kakršni koli novi ustanovi za šport izrekli tudi na odločilni seji občinskega sveta, ko so preostali svetniki večinsko glasovali za ustanovitev Zavoda za šport. Predstavniki kluba svetnikov Združene liste Miha Škrlec je na tej ustanovitveni seji razgrnil strankina stališča o obravnavani zadevi. Ponovil je, da je ustanovitev Zavoda slaba rešitev. Zavod kot najdražja možna rešitev bo povzročil "neracionalno trošenje proračunskih sredstev", utegne pa "še dodatno zaplesti in zaostri-

ti odnose med posameznimi športnimi panogami in društvi". Ustrezno raven oskrbe in vzdrževanja športnih objektov pa bi lahko zagotovili s kakšno drugo, "manj sporno obliko".

Združena lista trdi, kot je pou-

• Če delovanje Zavoda za šport zagotavlja mestu in občini bolj organizirano rekreacijo in šport, po drugi strani drži, da gre pri vsej zadevi za ključno vprašanje, kdo bo upravljal s športnimi objekti in kdo bo pobiral najemnine. Dobova npr. je še pred časom trdila, da je v veliki meri sama zgradila športno dvorano, ki naj bi tudi prešla v upravljanje Zavoda, in da bi se zato izjemno nerada odločevala morebitnemu zaslužku z njo.

daril Škrlec, da pristojni niso nikoli naredili zahtevane primerjave stroškov, potrebnih za začetek in delovanje Zavoda za šport, in stroškov, ki bi bili potrebni za režijski obrat ali kako drugače organizirano službo. Mnenja o smotnosti ustanovitve Zavoda so si nasprotujoča tako v športnih društvih in športni zvezi kot tudi med sedanjimi upravljalci športnih naprav in dvoran, ki bodo prešle v upravljanje Zavoda za šport. Enotno je edino stališče strank koalicijske, ki vlada v občinskem svetu. Enotnost koalicijske, zaradi katere je svet lahko sprejel že osnutek odloka o Zavodu za šport, je po mnenju Združene liste tudi najpomembnejši "argument" in hkrati razlog za ustanovitev predlaganega Zavoda. "Ta koalicijska in župan kot predlagatelj se mora zavedati in prevzeti vso odgovornost za posledice predlagane odločitve," menijo v Združe-

DVOJNI PRAZNIK

KRŠKA VAS - V Krški vasi bodo v nedeljo, 14. julija, praznovali 30-letnico Občinske turistične zveze Brežice, katere predsednik je Vlado Deržič, in Turističnega društva Krška vas, katerega predsednik je Franc Jurečič. Tega dne ob 12.30 bo svečana seja v dvorani krajevne skupnosti Krška vas, kjer bo med drugimi navzoč predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič in kjer bodo podelili priznanja. Ob 15. uri bo izpred gasilskega doma na pot do prireditvenega prostora odšla slavnostna povorila. Uro zatem bodo na nogometnem igrišču na sporedu padalski skoki in krškovaške igre, za 18. uro napovedujejo promenadni koncert godb na pihala iz Šentjerneja, Kostanjevice na Krki in Loč. Ob 19. uri se bo začel zabavni večer z ansamblom Karavans, uro pozneje bodo podeljevali nagrade in priznanja.

Nekdanji Iskrin obrat v roke Bizeljancem

KS Bizeljsko uradu župana

BIZELJSKO - "Pri pregledu starih terjatev smo ugotovili, da nam dolgujete še iz 1992. leta 8.962.063 tolarjev s pripadajočimi obrestmi po zapisniku o izvajanju modernizacije lokalne ceste Župelevec-Dramlja-Vitna vas. Za ta denar zahtevamo kompenzacijo, in sicer obrat nekdanje Iskre na Bizeljskem, ki je bil ocenjen s strani cenilca za približno isto vrednost in sedaj te cene ne dosega. Opozarjamo vas, da ne dovolimo prodaje objekta nekdanje Iskre na Bizeljskem - nimate tudi našega soglasja za prodajo." To je svet krajevne skupnosti Bizeljsko navedel v dopisu, ki ga je podpisal predsednik sveta KS Milko Veršec in ki ga je poslal uradu župana občine Brežice.

Krajevna skupnost je tu še zapisala, da na Bizeljskem želijo, da obrat nekdanje Iskre preide v najkrajšem času v last KS Bizeljsko in Bizeljancev, saj so bili krajski delavci v tem obratu. "Svoj trud, znoj in denar so vlagali v ta objekt, zato menimo, da smo še bolj upravičeni do lastništva navedenega objekta," je še zapisal svet KS. Obrat je predolgo sameval in propadal, kot ugotavlja svet KS, zato Bizeljanci želijo, da bi z novo dejavnostjo v njem čimprej odprli nova delovna mesta za krajane Bizeljskega in širšega območja. "Upamo, da verjamete v pravico, tako kot verjamemo mi na Bizeljskem. Želimo nazaj samo tisto, kar pripada krajanom Bizeljskega," piše med drugim v dopisu sveta KS Bizeljsko. Vodstvo bizeljske krajevne skupnosti pričakuje, kot je razvidno iz dopisa z datumom 5. julij 1996, da bo urad župana obravnavano zahtevo obravnavano takoj z vso odgovornostjo in o svoji odločitvi tudi obvestil svet KS Bizeljsko.

L. M.

V Brestanici svet v malem

Zaključna prireditve v OŠ Adama Bohoriča v Brestanici

BRESTANICA - Letošnja zaključna prireditve v OŠ Adama Bohoriča v Brestanici z naslovom "Pesmi sveta" je, tako kot običajno šolske proslave, privabila številne obiskovalce. Z zanimanjem in radovednostjo so spremljali program, v katerem so po zamisli Stanke Macur predstavili pesmi sveta iz pesmarice Brede Oblak: vokalna skupina Trstenke in mladinski pevski zbor OŠ Brestanica, ženski oktet Brestanica, godca na ljudskih glasbilih, plesna skupina iz Afrike in pevec ruskih in ciganskih pesmi.

Program je bil za obiskovalce enkratno, nepozaben. Navdušila je izvirnost in raznolikost pesmi, besedila in diapozitivov, ki so na zanimiv način vodili iz Slovenije po svetu in nazaj. Stanka Macur, učiteljica glasbe na šoli, je s pevci iz šole in z ženskim oktetom predstavila pesmi sveta v izvirnih jezikih in v prevodu. Različni instrumenti in narodne noše so pripomogli k nazornejši predstavitvi. Vse je bilo malo in veliko, mlado in manj mlado. Nič čudnega, kajti Macurjeva zmora navdušiti. Že pri malčkih v vrtcih velja "teta Stanka" za tisti čudež, ki iz vsakega, tudi najmlajšega grla privabi pravi glas, za njo stopajo od vrta do konca osemletke in tudi potem prav radi nadaljujejo pevsko pot v njenem oktetu ali moškem pevskem zboru DKD Svoboda Brestanica pod vodstvom Janka Avsenaka.

Šola je vsekakor med tistimi, ki začno odkrivati bogastvo kulture. Osnovna šola Brestanica iz leta v leto izboljšuje svoje kulturne prireditve in kulturna dvorana je skoraj vedno polna do zadnjega kotička. Šolske proslave združijo mlado in staro in poglajbljajo prijateljstva. To velja tudi za omenjeno letošnjo zaključno prireditve.

V. K.

PESMI SVETA - Tudi letošnja zaključna prireditve s takim naslovom v OŠ Brestanica je potrdila, da pesem družijo ljudi. Pesem ni utihnila dolgo v noč. Med vesele starše, otroke in delavce šole je zvalila tudi predstavnika Zavoda za šolstvo iz Novega mesta. Na fotografiji: radost in ožnost ob koncu delovnega leta v brestaniški šoli. (Foto: V. K.)

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Novo v Brežicah

ODVEČ - V ulici Pod obzidjem so vrtni in zelene površine, ki jih v mestih razvite Evrope z izdatno količino betona in asfalta ne boste našli. Omenjeni brežiški zeleni nesnagi bodo bojda naredili konec in tam, kjer zdaj ona bode v oči, naj bi že kmalu bili avtomobili namesto sedanjih fižolov. Tak napovedani boj zoper fižolovke je deloma upravičen. Zdjaj, ko v Brežicah ni več toliko Srbov, kot jih je bilo včasih, tudi fižola ne potrebujejo več toliko, saj kuhajo manj srbskega pasulja. Ampak tudi slovenski matvez, ali kot tudi pravijo, zmešnjava, žoka ipd., je dober samo s fižolom.

KRIZIŠČE - V mestu pri križišču na glavni cesti Brežice-Krško pri nakupovalnem središču z večini tujim imenom obračajo vozniški avtomobilov na cesti, na bližnjih dvoriščih ali kjer koli. To delajo zato, ker v nakupovalno središče še zmeraj ne smejo zaviti iz krške smeri in iz nakupovalnega središča peljati v Brežice. Kupovali pa v trgovci iz nakupovalnega središča so že tuhtali, kako bolje urediti križišče, a vse zaman. Po Brežicah se govori, da bodo križišče spravili v red do letošnjih volitev in da bi ga celo že, vendar so načrtovalci iz ene politične stranke, kopači iz druge, asfaltni iz tretje, zato se dajejo, kateri bo imel glavno besedo in s tem več glasov.

REKORDI - Cerklje so si nekako odpočile po napornih padalskih in letalskih zadevah. Ob prvenstvu je padlo nekaj rekordov. Še najmanj se govori o tistem, da so cestarji tik pred zdajci v rekordno kratkem času asfaltirali cesto skozi Cerklje. Samo pilote iz Amerike je bilo treba poklicati v Cerklje, pa je bil takoj čas in denar za asfalt. Ampak ko nikoli bo treba še klicati Amerikance, da bodo (spet) lepo asfaltirane vse ceste? Najbolje bi bilo, da bi bili ameriški Thunderbirds in padalci kar ves čas tukaj.

OSEM ČLANOV SVETA JE NOVIH

KAPELE - V nedavno izvojenem svetu krajevne skupnosti Kapelle je 11 članov, od katerih so trije taki, ki so bili člani sveta krajevne skupnosti že tudi do zdaj. Od omenjenih izvojenih 11 članov nove sestave jih je 10 predlagala krajevna skupnost, eden pa je bil izvoljen na družinski listi.

V času od 22. junija do 7. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Mandelc z Radne - Matjaža, Mateja Krnc iz Klada - Jureta, Cvetka Volk iz Sobenja vasi - Nino, Tina Puček iz Krške vasi - dečka, Darinka Preskar iz Piršebrega - Andreja, Mateja Gramec iz Krške - Ines, Veronika Katič z Prnovnega - deklco, Sabina Berenčak s Silova - Nastjo, Erika Podvinški iz Blatnega - Majo, Mojca Žgalin iz Pišec - Kristijana. Čestitamo!

GOSPODARSTVO

Letos bo prvi sadjarski sejem pri nas

Od 5. do 8. septembra v Slovenskih Konjicah

SLOVENSKE KONJICE - Slovenski sadjarji bodo letos dobili prvi specializirani sadjarski sejem, ki bo od 5. do 8. septembra v Slovenskih Konjicah. Na njem bodo sodelovali sadjarji, predelovalci sadja, prodajalci opreme in zaščitnih sredstev za sadjarstvo ter strokovnjaki iz Slovenije, Avstrije, Nemčije, Madžarske, Italije, Hrvaške in Slovaške. Za zdaj je prijavljenih 40 razstavljalcev, poleg njih pa bo na sejmu sodelovalo še Gospodarsko interesno združenje sadjarjev, ki bo predstavljalo 35 domačih sadjarjev in njihovih pridelkov.

V sadjarskem združenju menijo, da bo sejem vzpodbuda kmetom pod Pohorjem in drugod po Sloveniji, da povečajo pridelavo sadja, hkrati pa tudi priložnost, da se srečajo s strokovnjaki in seveda tudi s kupci. Poleg tega bo sejem predstavitev domačega sadja. Slovenski sadjarji gojijo kar 27 vrst sadja na 4500 hektarjih intenzivnih nasadov in nekaj čez 30.000 ha travniških sadovnjakov. Z intenzivnim sadjarstvom se ukvarja 1800 slovenskih kmetij, od tega jih približno 70 živi samo od sadjarstva.

Sadjarji želijo povečati število in površine intenzivnih nasadov, tako da bi jih do leta 2005 imeli že 10.000 ha. Samo v Posavju bi radi 1200 ha intenzivnih nasadov povečali za 4.000 ha. Ker bi to pomenilo tudi bistveno povečanje pridelave sadja (največ jabolk), sadjarji iščejo boljše povezave s svetovalnimi službami in strokovnjaki ter se predvsem ozirajo po možnostih za povečanje prodaje doma in na tujem. Morda bo tudi letošnji sadjarski sejem uspešen korak v tej smeri.

B. D. G.

KLUB ZA ISKANJE ZAPOLITVE
☎ 22-341

Kako kaže na borzi?

Borzna tečajnica je od četrta, 4. julija, ponovno bogatejša za dva nova vrednostna papirja. V kotacijo B so bile uvrščene obveznice Stanovanjskega sklada RS 1. izdaje, ki so jih izdali, da bi povečali razpoložljiva sredstva za hitrejšo in cenejšo zadovoljevanje stanovanjskih potreb državljanov, kupcev stanovanj. OTC trg se je povečal zaradi obveznic 2. izdaje Probanke, ki jih je le-ta izdala, da bi pridobila dolgoročne vire za uresničitev svojih naložb. V kotacijo B so bile sprejete še redne delnice na ime oznak A in G ter prednostne delnice oznake U mednarodnega trgovskega podjetja Kovi-notehna Celje, vendar bo začetek trgovanja objavljen naknadno.

Borzni tečaji so se ustalili na svojih nizkih ravneh, promet je majhen. Med redkimi delnicami, ki so v preteklem tednu zabeležile rast tečajev, je delnica Kolinske, katere cena je presegla 1500 tolarjev, čeprav delnica kotira brez kupona za dividendo. Rahlo je zrasel tudi tečaj delnice Term Čatež. Med obveznicami je bilo po dolgem času več zanimanja za državne obveznice 2. izdaje, čeprav tečaj Banke Slovenije za nemško marko še vedno drsi navzdol. Na OTC trgu še vedno gospoduje delnica Mercatorja s tečajem pri 4.000 tolarjih, vendar je promet z njo precej manjši kot v preteklih tednih.

V bankah denar, v gospodarstvu dolgovi

Slovensko gospodarstvo že nekaj časa opozarja na vse uspešnejše poslovanje bank, medtem ko samo ječi pod vsakovrstnimi bremenih države in visokimi obrestmi za najeti kapital. Zelo poenostavljeno je dilemo predstavila Francka Gabron, generalna sekretarka GZS, ko je dejala, da je po rezultatih gospodarjenja mogoče sklepati, da v bankah delajo geniji, v industriji pa sami tepci.

O tem, kje so geniji v tej zgodbi o uspehu, bi veljalo še kdaj razpravljati, nedvomno pa drži, da so tisti, ki so v bankah, vsekakor bili pravi čas na pravem mestu. To pa tudi nekaj velja. Ali bo država obrzala banke in jim vsilila tudi nekaj dolžnosti do gospodarstva, je vprašanje, na katero bo odgovarjalo tudi ustavno sodišče, kajti banke so zdaj močne in se ne dajo kar tako. Dokler so v igri dobivale one, je šlo, zdaj pa imamo tu pravno državo in red, v katerem imajo banke svojo vlogo.

Banke so izkoristile priložnost, v kateri so se kapitalsko okrepile in zagospodarile tudi velikemu delu gospodarstva. Načeloma tu ni nič narobe, čeprav si je le težko predstavljati gospodarski sistem, v katerem je tako velik del podjetij v lasti bank, tudi zavarovalnic, skladov in drugih podobnih ustanov. Seveda se banke kot lastnice obnašajo kot najboljši gospodarji zase, kar pa za državno gospodarstvo ni nujno najboljšo. V kratkoročnih interesih so banke namreč premočnokrat hlastnile po nepremičninah in se niso ozirale na to, ali bo proizvodnja preživela in če bodo delavci imeli delo in kruh. Poleg tega so banke pogosto postale lastnice očiščenih podjetij, medtem ko so stari dolgovi preneseni na davkoplačevalce.

V času, ko so obresti skokovito naraščale, so bila mnoga podjetja kaznovana zato, ker so vlagala v razvoj. Danes so obresti nižje, pa vendar je denar še vedno predrag, zato se v podjetjih vprašujejo, kje je, čisto se, vzvod, s katerim bi lahko vplivali na banke, da bi znižale obrestno mero, in jim tudi sicer pristrigljali peruti. V gospodarstvu namreč trdijo, da slovenske banke celo preprečujejo prihod tujega kapitala, ker potem lažje same krojijo politiko.

B. DUŠIČ GORNIK

VKNJŽBE V KDD

LJUBLJANA - Klirinško-depotna družba odsljed izvaja vse storitve pri poravnavanju poslov, sklenjenih na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, saj poleg prenosa lastništva vrednostnih papirjev jamči tudi za izpolnitev denarnih obveznosti.

B. D. G.

Se bo našel rešilni čoln za Agrario?

Delavci zamenjali direktorja Vučajnika in za v. d. imenovali sindikalista Franca Vranetiča - Kaj bo pokazala bilanca? - Prilivov ni, obveznosti pa morda dosegaajo celo vrednost celotnega podjetja - Je še kje rešitev pred stečajem?

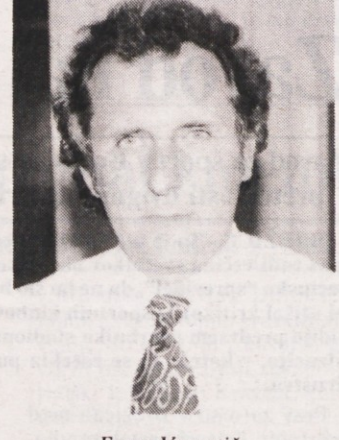
BREŽICE - Agrarii, proizvojnji in trgovini, nekaj delu skupnega velikega podjetja, na katerem je slonelo brežiško kmetijstvo, se slabo piše. Skorajda nima prilivov, zato pa ogromno obveznosti, denacionalizacijski zahtevek nad večjim delom premoženja in od junija novega v. d. direktorja, ki so ga imenovali delavci. Podjetje se zdaj pogaja z upniki in se poskuša izogniti stečaju vsaj s prisilno poravnavo, čeprav nima veliko upanja.

Agraria je sredi junija doživela "delavski udar", zamenjavo v vodstvu delavskega sveta, nato razrešitev direktorja Ivana Vučajnika in imenovanje za vršilca te dožnosti Franca Vranetiča, sindikalista v podjetju. Dogajanje je sprožilo nezadovoljstvo zaposlenih, ki niso imeli informacij o dogajanjih v

• **Sedanji v. d. direktorja Franc Vranetič zatrjuje, da je imelo podjetje že ob zamenjavi direktorjev blokiran račun, blokade pa res naraščajo, tako da je blokada na Agrariinem računu pretekli teden dosegla že 70 milijonov tolarjev. Novo vodstvo ugotavlja, da je direktor prikazoval pozitivno poslovanje, prenapihnil tekoče poslovanje in vrednost zalog, zdaj, ko analizirajo stanje, pa vse bolj ugotavljajo, da je s podjetjem marsikaj hudo narobe.**

podjetju, brez pojasnila pa so dobili vrnjene v podjetje že vlozene certifikate. Vse bolj jim je postajalo jasno, da gre podjetju slabo, in ker od direktorja niso dobili nobenih pojasnil, so ga zamenjali.

Tudi delavska oblast in novi direktor usodi Agrarie ne obetata nič kaj dobrega. Štiri živilske trgovine v mestu (na tržnici, Držičevo, diskont, delikatesa) so bile že prej s franšiznimi pogodbami oddane trgovskemu podjetju Posavje, ne da bi zaposlenim povedali, kaj to pomeni. Vranetič ugotavlja, da nekatere naložbe niso dajale predvidenih rezultatov in da je bilo prilivov vse manj, medtem ko so obveznosti naraščale. Agraria je leto 1993 zaključila z 12,3 milijona tolarjev izgube, leto 1994 z 29 milijoni in lanske leto s 24 milijoni tolarjev izgube. Skupina delavcev je že

Franc Vranetič

je do bank, ki imajo za okrog 160 milijonov tolarjev terjatev zavarovanih s hipotekami. Za okrog 30 milijonov je še najetih kreditov na sivem trgu (pri podjetjih), poleg

• **"Upniki pritiskajo na nas zaradi poplačil, vendar zaradi zaščite vseh upnikov plačujemo le najnujnejše - elektriko, vodo, telefon. Zdjaj se pospešeno dogovarjamo s Kmečko zadrugo, ki v postopku denacionalizacije zahteva večino premoženja Agrarie. Ker se vodstvu ni uspelo o tem dogovoriti že prej, tudi ni bil odobren program lastninjenja, podjetju pa je grozilo, da bo prešlo v last Sklada za razvoj. Zavzemamo se za prisilno poravnavo, in ne za stečaj. Na pobudo Slovenske zadruške kmetijske banke bo ustanovljen odbor upnikov in skupaj z njimi bomo pripravili ukrepe za podjetje. Upamo, da upnikom ni do stečaja, ker bi potem gotovo dobili samo manjši del svojih terjatev," pravi Vranetič.**

tega pa ima Agraria precej dolgogov do dobaviteljev, tako da je možno, da se skupna vrednost obveznosti že približuje vrednosti podjetja, ki pa se ob sedanjem dogajanju zmanjšuje. K dolgogom podjetja bi veljalo prišteti tudi neiz-

plačane dele plač in regresov, za katere območni sindikat toži podjetje.

Podjetje je po "delavskem udaru" v izredno slabem položaju. Prilivov skorajda nima več, saj jih kmetijska proizvodnja ne zagotavlja, zdaj pa niti trgovine, ki so v rokah Posavja, ne več. Agraria sicer še služi s trgovinami z reprodromaterialom, a jih bo v kratkem dala v začasen najem Kmečki zadrugi, ker nima denarja za obnovo zalog. Prav tako je za 3 mesece dala v najem klavnico s predelavo in mesnicami s 26 zaposlenimi vred. Od proizvodnje teče le proizvodnja jaje na posestvu v Cerkljah ob Krki, kooperacijska reja puranov za Jato na posestvu v Globokem ter dela na poljih s pšenico, hmeljem in v nasadih hrušk. Konec junija je Zavod za rezerve RS, ki je večinski lastnik brežiških žitnih silosov, tudi prekinil pogodbo z Agrario in dal silose v začasno upravljanje Mlinu

Volovec iz Dobove, tako da je tudi tu vprašljivih 10 delovnih mest. Tako zdaj 160 zaposlenim za nedoločen čas in še nekaj takim, ki imajo pogodbe za določen čas, ne kaže nič dobrega. Nekateri delajo za čisto druga podjetja, ampak vsaj delajo, dokler bodo. Zaposleni kar težko verjamejo, da se podjetje, ki bi s kombinacijo proizvodnje in trgovine moralo najti svoje mesto na trgu, v zadnjih letih ni moglo pobrati. Koliko so k temu prispevale za kmetijstvo neugodne razmere, zakon o denacionalizaciji ter velika konkurenca v trgovini, koliko pa nespособnost vodstva, bo težko odgovoriti. Ravno tako na vprašanje, koliko je k padcu podjetja prispeval zasebni interes (Agraria Commerce). Ali je za podjetje še kakšna druga rešitev od vse bolj bližajočega se stečaja, se bo verjetno pokazalo še v poletnem času.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Zakon se je poigral

Kaj pravi o dogodkih v Agrarii razrešeni direktor Ivan Vučajnik? - Podjetje je tepla denacionalizacija, programi dobri

BREŽICE - Nekdanji direktor Agrarie Ivan Vučajnik trdi, da je podjetje v prvi polovici leta zagotavljalo plače, ki so bile res nižje od tistih po kolektivni pogodbi, a še vedno v povprečju občine Brežice. Blokad prej ni bilo, morda le zadnje dni pred zamenjavo direktorjev, pa še to le za kak milijon tolarjev. Pove tudi, da so zadnja leta res imeli izgubo, ki pa so jo želeli pokriti s formiranjem rezerv in rezervacij ob lastninjenju, vendar jim zaradi nerešenega denacionalizacijskega zahtevka programa niso odobrili. Ker je premoženje, ki je predmet denacionalizacije, preveliko, ga niso mogli izločiti iz lastninjenja.

"Agraria je imela sanacijski program in je po njem tudi delala, žal pa jo je ovirala denacionalizacijska zahteva Kmečke zadruge Brežice, ki ji je zakonu omogočal, da zahteva vrnitev okrog 70 odstotkov sedanjega Agrariinega premoženja. Zaradi zahtevka smo imeli 4 leta blokirano večino svojega premoženja, zato nismo mogli dobiti kakovostnih sredstev, saj je ugodne kredite treba zavarovati s premoženjem. Še aprila letos je Ministrstvo za kmetijstvo kot drugostopenjski organ zavrglo začasno odredbo uravnave organa in dalo za prav Agrarii, zato sem prepričan, da denacionalizacijska zahteva ni upravičena," pravi Vučajnik.

Po njegovih podatkih je Agraria v zadnjih štirih letih za naložbe namenila okrog 5 milijonov mark, od tega največ v klavnico in predelavo mesa; žal se je izkazalo, da klavnica zaradi izgube hrvaškega trga ni več tako dobičkonsna. Vučajnik meni, da podjetje ni bilo toliko zadolženo, kot je bila njegova vrednost. Prepričan je, da so vsi Agrariini programi, še posebej pa jajca, purani, klavnica in predelava, perspektivni ter da zagotavljajo delo zaposlenim - če ne pod firmo Agraria, pa pod drugo dejavnostjo, zato bi bila škoda, če bi usahnili.

"Zakonodajca se je grdo poigrala z Agrario. Najprej ta velik zahtevek zadruge za denacionalizacijo, poleg tega pa smo morali državi vrniti 550 ha zemljišč, za katere smo morali plačevati visoko najemnino, pa še vračanje stavb bivšim lastnikom in med stroški spet nove najemnine," razlaga bivši direktor.

B. D. G.

Ivan Vučajnik

MINISTER DRAGONJA JUTRI V POSAVJU

KRŠKO - Območna gospodarska zbornica in Združenje podjetnikov Posavja bosta na jutrišnji skupni seji obravnavali aktualna gospodarska vprašanja v regiji, v pogovor pa jima je uspelo pritegniti tudi ministra za gospodarske dejavnosti Metoda Dragonjo. Beseda bo tekla predvsem o razbremenjevanju gospodarstva ter o slovenskem energetskelem programu in položaju Posavja v njem.

Proizvodnja se seli k cenejšim

Tudi dolenska in posavska podjetja iščejo možnosti za proizvodnjo v državah, kjer je delovna sila cenejša - Država bi morala ohraniti tudi delovno intenzivna podjetja

NOVO MESTO - Za dolensko gospodarstvo je značilna lesna, tekstilna in kovinskopredelovalna industrija, vendar v podjetjih opozarjajo, da delovno intenzivne panoge ne bodo preživele, če ne bo prišlo do sprememb v pogojih gospodarjenja. Lesarji so tako pred kratkim zahtevali, da jim država omogoči lastne devizne račune, da bi lahko s težko prisluženimi devizami v tujini razpolagali sami. Tudi drugi marsikaj zahtevajo, a ne zaleže kaj dosti.

Slovinci znamo delati, kar nedvomno dokazujejo podjetja, kamor vlaga tuji kapital. Kar značilno je, da so ta najpogosteje med najboljšimi v verigi njihovih podjetij (npr. Revoz med Renaultovi tovarnami, Novoterm med 17 tovarnami nemškega podjetja najuspešnejši, Danfoss). Očitno pa je mnogokrat cena za kakovost le previsoka.

"Slovenija z delovno intenzivno industrijo ohranja delovna mesta, zato je pomembno, da jo zadržijo. Če ne gre drugače, naj se opredeli, kaj bo podpirala. Če ne gre tekstil, ga odpišimo, toda potem povejmo, kaj bomo podpirali - podpirajmo vsaj farmacijo!" meni

ljudomeru, nas to stane 20 milijonov ameriških dolarjev, veliko ceneje, s kakimi 9 milijoni dolarjev, bi prišli skozi na Poljskem ali v Češki." Krka se tako tudi sama ozira po državah, ki so cenejše za proizvodnjo. Vlagati namerava v obrate na Poljskem, Češkem in Hrvaškem, saj so plače v Sloveniji dvakrat višje kot drugod po vzhodni Evropi.

Cenejše delavce in proizvodnjo išče tudi sevniška Lisca, ki naj bi z naložbami segla še dlje na Vzhod. Sicer pa tudi manjša zasebna podjetja poskušajo preživeti in kovati dobičke z naložbami in manjšimi proizvodnimi obrati v tujini, na primer v Rusiji, pa tudi v državah bivše Jugoslavije, npr. v Bosni in Makedoniji. Koraki naših podjetij v mednarodne vode so seveda dobrodošli, vendar državi ostaja vprašanje, kje bodo službe dobili domači delavci.

B. D. G.

Iz naših podjetij

BETI METLIKA - Agencija za privatizacijo je 2. julija izdala odločbo, s katero je razveljavila prejšnji način lastninskega preoblikovanja Beti, Tekstilne industrije iz Metlike. Zdjaj je dovolilo, da se ta družba preoblikuje drugače. Ker je odziv upravičencev do notranjega odkupa presegel pričakovanja, Beti ne bo izvedla javne prodaje delnic, kot je bilo predvideno. Namesto nje bo za 7 odst. povečala notranji odkup. Za notranji odkup bodo v Beti tako namenili 40 odst. premoženja, za interno razdelitev delnic 20 in za prenos na sklade 40 odst.

GRUDA - Od 8. julija poteka javna prodaja družbe Gruda Export-Import, mednarodnega podjetja za proizvodnjo, trgovino, zastopanje in svetovanje iz Ljubljane. Delnice je mogoče kupiti za gotovino in certifikate, in sicer do 6. avgusta letos na sedežu družbe ali v enotah UBK banke.

PODGORJE ŠENTJERNEJ - Kaže, da se bo to podjetje po stečaju matičnega podjetja Adria Caravan rešilo pred stečajem, saj so se upniki odločili, da raje razpišejo prodajo podjetja. Cene podjetja niso določili, od kupcev pa bodo zahtevali, da obdržijo proizvodnjo prikolice in čimveč delovnih mest.

Namesto goveje živine drobnica

V Semiču je bila druga razstava ovc in koz, ki v belokranjskih hlevih vse bolj spodrivajo govejo živino - Poleg mesne pasme naj bi nekaj kmetij usmerili v rejo drobnice mlečne pasme

SEMIČ - Članom društva rejcev drobnice Bele krajine je v sodelovanju s Kmetijskim zavodom Ljubljana in kmetijskima svetovalnima službama iz Črnomelja in Metlike preteklo nedeljo v tretjem poskusu le uspelo pripraviti v Semiču drugo razstavo ovc in koz. Tokrat je bilo namreč vreme bolj usmiljeno z organizatorji.

Na razstavi so bile na ogled različne pasme ovc in koz, ki jih redijo v Beli krajini, vendar slika o vzreji ni bila povsem realna, saj kar nekaj rejcev kljub obljubi in dogovoru svojih živali ni pripeljalo na prireditve. Kljub temu je župan semiške občine Janko Bukovec v pozdravnem govoru dejal, da ga veseli, da so Belokranjci spoznali, kako velike možnosti za rejo ovc in koz imajo, ter predvsem, da tovrstna dejavnost ni več sramota, kot je bila po drugi svetovni vojni, temveč ena od možnosti za preživetje. Prav zato, ker je živinoreja zašla v krizo, se je veliko kmetij v Beli krajini preusmerilo v ovčerejo. Ne nazadnje pa so na razgibanem belokranjskem kraškem terenu tudi slabši pogoji za kakršno koli drugo intenzivnejšo kmetijsko panogo.

Po ocenah je v Beli krajini okrog 3.500 plemenskih ovc mesne pasme, prevladujejo pa domače križane ovce in ovce jezersko-solčavske pasme. Povprečno je v tropih od 25 do 30 ovc. Ker je zanimanje za organizirano rejo v zadnjih letih vse bolj naraščalo, je bilo na pobudo kmetijske svetovalne službe pred tremi leti ustanovljeno društvo rejcev drobnice Bele krajine, ki šteje že 180 članov. Kmetijska svetovalna služba je prevzela v društvu strokovno svetovanje, njen cilj pa je, da bi rejci oblikovali primerne trope živali za prirejo mesa. Sedaj je v Beli krajini le en trop s kontroliranim poreklom in proizvodnjo, njegov lastnik pa je Boris Grabrijan iz okolice Adlešičev. Kontrolo opravlja Biotehniška fakulteta. Da pa bi zadostili potrebam po plemenskih živalih, nameravajo vključiti v kontrolirano proizvodnjo živali vsaj petih rejcev.

V svetu je povpraševanje po

ovčjem in kozjem mesu vse večje, v Sloveniji pa smo po porabi med zadnjimi. Zakoljemo največ jagnjet, ki tehtajo do 30 kilogramov, kar ni najbolj gospodarno. Kot je dejal predsednik društva rejcev drobnice Bele krajine Stanko Pašič, se bomo morali pač počasi navajati na druge jedi iz mesa drobnice. S tem se bo povečala

poraba tega mesa, enoletne pitance pa bo, tako kot ostalo meso, moč kupovati tudi v mesnici. Sicer pa so v Beli krajini, kar se reje drobnice tiče, zazrti tudi v prihodnost. Ker se boje, da bi s povečevanjem števila ovc za prirejo mesa prišlo do zasičenosti trga, mislijo nekaj kmetij preusmeriti v rejo ovc in koz za mlečno proizvodnjo. Z mlečnimi izdelki, kot so sir, mleko, skuta in še kaj, pa bi povečali tudi dohodek na kmetiji.

M. BEZEK-JAKŠE

RAZSTAVA DROBNICE - Druga semiška razstava ovc in koz je privabila veliko obiskovalcev, kar dokazuje, da je zanimanje za rejo drobnice v Beli krajini vse večje. Kako tudi ne, saj jih je malo, ki bi se bili pripravljene odpovedati znani belokranjski specialiteti, kot je pečenka z ražnja, ki ni nepomembna tudi v turistični ponudbi. Na razstavi si je bilo moč ogledati tudi obrezovanje parkljev in striženje ovc. (Foto: M. B. J.)

Gnojevka še ni nevarna!?

Rezultati raziskovalne naloge o vplivu gnojevke na vodo na Kočevskem so sprožili plaz različnih tolmačenj - Gnojevka onesnažuje, vendar v še dopustnih mejah

KOČEVJE - Na pobudo Zelenih Kočevja so se prejšnji petek zbrali predstavniki občine, Zelenih, M-KG Kočevje in drugih zainteresiranih na predstavitvi rezultatov raziskave vpliva gnojevke na vodne vire na Kočevskem. Ugotovitve strokovnjakov pa so med navzočimi naletele na različne odmeve.

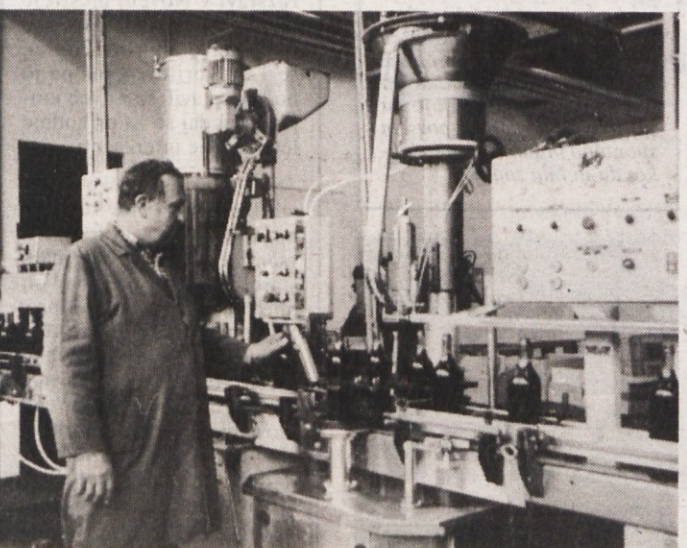
Danica Kopriva z zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana je povedala, da obstoječa vodna zajetja na Kočevskem zaradi gnojenja z gnojevko, ki ga širom po Kočevski izvaja M-KG Kočevje, niso ogrožena. "Za samo kvaliteto vode ugotovljene količine gnojevke niso tolikšne, da bi lahko govorili o ogroženosti vodnih virov," je dejala in dodala, da pa bi lahko bakteriološke analize, ki jih raziskava ni zajela, pokazale tudi nekoliko drugačno sliko. Poudarila je, da je povsem jasno, da gnojenje onesnažuje vodne vire in da gnojek vpliva na vodo, da pa je prednost kočevskega kraškega področja, kjer se lahko voda zelo hitro onesnaži, vendar pa tudi zelo hitro očisti, da se zaradi velikih količin padavinskih voda zelo razredči.

Predstavniki M-KG Kočevje so rezultate raziskave ocenili za potrditve pravilnosti njihovega dosejanja dela in prepričanja, da so zahteve po preprečitvi gnojenja z gnojevko zgolj politične narave.

Danica Kopriva je zato ponovno poudarila, da "ne moremo govoriti, da gnojenje ne vpliva na vodo", in dodala, da bi enake količine gnojevke, kot se je izlije na Kočevskem, na območju z drugačno sestavo tal, kakršno je denimo Ljubljansko barje, lahko povzročilo velik problem. "Najnevarnejše je gnojenje tam, kjer so požiralniki in požiralne vrtače," je povedala ob omenitvi nevarnosti onesnaženja voda na Kočevskem. Zato je vse prisotne požvala, naj sledijo uresničitvi zastavljenega cilja raziskovalne naloge in se v interesu zaščite zdravja in prijetnega počutja ljudi dogovorijo o tem, koliko in kam naj bi se gnojek zlivalo.

Zeleni k temu niso imeli pripomb; bolj v omajanje prepričanja predstavnikov M-KG, da je gnojenje po njihovem gnojilnem načrtu "že najboljše, kar je možno", kot pa v oporekanje predstavljenim rezultatom raziskave, so Zeleni opozorili, da vsega le dvakrat odvzeti vzorci voda ne dajejo dovolj trdnih zagotovil, da je stanje res takšno, kot je bilo predstavljeno. Ostrjši do samih ugotovitev raziskave pa je bil predsednik društva KNP Janez Črnač, ki je dejal, da lahko le upamo, da so zavodi samo strokovne in ne tudi politične organizacije.

M. LESKOVŠEK-SVETE

CVIČEK ZA AVSTRIJCE - Na nedavnih vinskih sejmih v Ljubljani in na Dunaju so avstrijski trgovci z vinom, predvsem pa tisti iz avstrijske Štajerske iz Koroške, kazali veliko zanimanja za uvoz cvička iz kleti KZ Krško v Leskovcu. Gre z količine, ki jih bo klet komaj zmogla, še posebej, če ne bodo dolenski vinogradniki kleti poudarili dovolj grozdja. Avstrijski navdušujeta pri cvičku zrna kislosti in zrna alkohola stopnja, predvsem pa pitnost, zlasti pri hrani. (Foto: M. Vesel)

Filtriranje s ploščnim filtrom

Filtrirne plošče ne smemo videti samo kot sito, ki spušta skozi manjše delce kaleža, kot so luknjice (pore) na plošči. Plošča je zgrajena iz materialov, ki imajo tudi adsorbivno moč, kar pomeni, da pritegne delce kaleža nase in jih ne spusti skozi, čeprav so manjši od por. Tipično za adsorbivni učinek filtrirnih plošč je, da teče na začetku filtriranja skozi samo čisto vino, se pa lahko pojavi, ko so plošče izčrpane, nazadnje motno vino. Tega ne smemo dovoliti. Do motnega filtrata pride, če so kanalčki skozi ploščo že popolnoma zasedeni z motnimi delci vina, ki jih je plošča pritegnila.

Plošča ima svojo zmogljivost, ki jo je nujno pri filtriranju upoštevati. Če hočemo izsiliti večji pretok na enoto površine, kot je zmogljivost plošče, ne prihranimo na stroških, ker nam priteče motno vino. In obratno: če pretiravamo s preveliko ploščami, se ne bi vino nazadnje zmotilo, zopet nismo dobri gospodarji, ker porabimo preveč plošč in je filtriranje toliko dražje. Zato so tudi praktični ploščni filtri, ki nam omogočajo vložiti različno število filtrirnih plošč glede na količino vina, ki ga želimo prefiltrirati. Moramo pa vedeti, koliko litrov vina lahko spustimo skozi kvadratni meter plošče brez nevarnosti, da bi prekoračili zmogljivost plošče.

Pretok izračunavamo v litrih vina na kvadratni meter na uro. Na trgu so različni filtri, za različne velikosti plošč. Najbolj praktična velikost plošč za manjše in tudi večje kleti je 40 x 40 cm. Lahko si tudi izračunamo, kakšen je pretok na ploščo, da se lažje najdemo. Za površino 1 m² je potrebno 7 plošč dimenzije 40 x 40 cm. Pri grobi

filtraciji lahko računamo, da smemo prefiltrirati na 1 m²/uro 840 l vina. To pomeni, da gre na uro skozi eno ploščo brez težav 120 litrov vina. Pri različni filtraciji, ki jo uporabljamo predvsem kot zadnjo filtracijo pred polnilcem vina v steklenice, je pretok na m²/h manjši, okrog 450 l vina. Za napolnitev 5.000 l vina v 5 urah bi potrebovali 16 plošč dimenzije 40 x 40 cm. Pri vinu z ostankom nepovrtega sladkorja svetujem, da se spoštuje tak izračun, pri popolnoma suhem vinu ne bi bilo tveganje enako, če bi prekoračili filtrirno zmogljivost plošče. Zaradi zahtevnih priprav (zlaganje filtra, parjenje) je v osmih urah možno računati z največ petimi urami učinkovitega stekleničenja.

Za uspešno filtriranje je zelo pomembna razlika v pritiskih med prihodom vina v filter in izhodom. Pri grobi filtraciji je razlika med pritiski tudi do 3 bare. Pri različni filtraciji ne bi smela biti čez 1,5 bara, svetuje se do 1,0 bara. So še druge nevarnosti, ki ogrožajo uspešno različno filtriranje. Zelo važna je higiena, ki jo je v veliko zidanicah težko zagotoviti. Parjenje je preverjen postopek za zagotovitev ustrezne čistosti filtra. Vedeti moramo tudi, če imamo filter, ki prenese parjenje. Kako se pari, oziroma sterilizira filter, je treba vedeti. To se ne da naučiti s prebiranjem strokovne literature. Pari se z nizkotlačnim parnim kotlom, oziroma napravo. Ko je filter ogret, traja parjenje še najmanj 20 minut. Med parjenjem se filter najprej postopoma stiska, nato dokončno stisne. Med parjenjem so vsi ventili in pipe odprte. Dovod pare mora biti blag, da izhaja iz ventilov samo za ped dolg "jezik" pare. Sretno obnašanje ljudi, ki skrbijo za higieno, je tudi predpogoj da bo prišlo v steklenice vino brez kvasovk in bakterij.

RAZISKAVA VPLIVA GNOJEVKE NA VODO - Udeleženci predstavitev raziskovalne naloge vpliva gnojevke na vodo so se le težko sporazumeli. Povabilo inž. Alojza Vidica predstavnik Zelenih, da lahko sodeluje pri pripravi gnojilnega načrta, je bilo navrženo mimogrede med razpravo, zato tudi ne daje slutiti, da se bo to tudi res zgodilo. (Foto: M. L.-S.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Hude posledice okužene hrane

Vsako leto zbolijo veliko ljudi zaradi okužbe s hrano. Velik odstotek ljudi zbolijo predvsem za drisko, katere vzrok je mikrobiološka onesnaženost vode in hrane. Največ možnosti za okužbo je na potovanjih, kjer prihaja do spremembe jedilnika, drugačnega podnebja, časovnih razlik in potovalne utrujenosti, ki lahko močno prizadene predvsem mlajše otroke. Vsi ti dejavniki zmanjšujejo odpornost in povečujejo dovzetnost za okužbo in zastrupitve. Pred potovanjem moramo pomisliti na varnostne ukrepe, ki jih bomo upoštevali glede hrane in pijače. Ko pripotujemo v oddaljen kraj, bodimo pozorni na jedi, kupljene na ulici, kot tudi na tiste v restavracijah ali hotelih. Izbirajmo med jedmi, ki morajo biti dobro kuhane ali prepečene in so pri serviranju še vroče. Ne pozabimo, da so poglaviti vzrok prehranskih zastrupitev oziroma okužb živila in jedi, ki več ur stojijo na sobni temperaturi. Izogibajmo se surovi hrani in le

delno pečenemu mesu, razen tistih vrst sadja in zelenjave, ki jih lahko dobro operemo ali olupimo. Pogosto je nezanesljiv tudi sladoled, ki ga kupimo na ulici, in razne sladice s kremnimi nadevi. Previdnost naj velja tudi ob nakupu rib in morskih sadežev. Pitno vodo je potrebno ob najmanjšem sumu prekuhati, če pa to ni mogoče, pijmo le ustekleničeno vodo. Najmanj nevarno je pitje vročega čaja ali kave, vina, piva in gaziranih pijač. Paziti pa moramo tudi na čistost rok in pribora, da ne pride do težav, ki se kažejo v obliki driske ali bruhanja. Če traja obolenje več kot en dan, je priporočljiva mešanica, ki jo pripravimo iz šestih čajnih žličk sladkorja in ene čajne žličke soli v litru prekuhane vode. Pripravke pijmo večkrat na dan, da nadomestimo izgube. Če driska traja več kot tri dni, je nujna zdravniška pomoč. V mnogih deželah je driska vzrok nedohtarjenosti in visoke umrljivosti otrok ter odraslih.

UREJAJO POLJSKE POTI

KAPELE - V krajevni skupnosti Kapele bodo letos obnovili skupno 10 km poljskih poti in na nekaj od teh so dela že opravili. Poti, od katerih jih veliko poteka po zamočvirjenem terenu, z izvajalcem Agradom z Bizeljskega nasipavajo in na njih urejajo odtekanje vode. Obnovo plačujejo s sredstvi, zbranimi s krajevnim samoprispevkom.

OGLEDI VINOGRADOV

ČRNO MELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj organizira ogled in svetovanje v vinogradih s specialistom za vinogradništvo dipl. inž. Jožetom Maljevičem. Ogledi bodo v ponedeljek, 15. julija, in sicer: ob 9. uri v Ručetni gori (zidanica Staneta Jakše), ob 12. uri na Osojnici pri zbiralnici mleka, ob 15. uri v Stari gori (dobimo se pri železnici v Semiču).

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek je bila ponudba pridelkov na novomeski tržnici zopet velika. Branjevke so ponujale: krompir po 100 tolarjev, bučke po 200, solato po 120 - 200 tolarjev, fižol po 400, kolerabo in rdečo peso po 200, zelje po 160, korenček po 200 tolarjev, čebulo po 200, blitvo po 500, špinato po 600 tolarjev kilogram, jedilne kumare po 200 ter kumare za vlaganje po 250 tolarjev kilogram. Naprodaj so bila tudi že nova jabolka po 70 tolarjev, hruške po 250, višnje po 350, breskve po 180 in marelice po 300 tolarjev za kilogram. Branjevke so tudi tokrat ponujale domače sirček po 400 tolarjev kilogram, lonček domače smetane po 600 tolarjev in jajčka po 25 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 220 prašičev, starih do 3 mesece, in 110 starejših. Prvih so prodali 180 po 280 do 350, drugih pa 90 po 200 do 220 tolarjev kilo žive teže.

kmetijski nasveti

Zlata vredni krmni dosevki

Staro poljedelsko pravilo iz časov, ko so bili naši predniki še življenjsko odvisni od zemlje in njenih sadov, pravi, da naj gre plug takoj za žanjcem. Vsakega izgubljenega dne je škoda, poleti se namudi, saj vročina pritiska na ogoljeno, nezaščiteno ornico ter uničuje njeno strukturo. Posevek varuje tla pred vremenskimi vplivi, predvsem pa pred izsušitvijo in negativnim učinkom dežja. Na nezasejani površini se razrastejo plevelne rastline, ki s svojim semenjem zaplevelijo tudi posevke v naslednjem letu. Kup razgovor torej, da poljedelska stroka toplo priporoča strniščne in premne krmne dosevke, ki so hkrati tudi dragoceno dopolnilo v kolobarju, vir krme in dohodka.

Na izbor posevka vpliva več dejavnikov, ne nazadnje tudi cena semena. Križnice imajo sorazmerno najcenejše seme, so zanesljive v pridelku in dajejo dobro krmo. Največji pridelek krme dajejo raziskava ljubljanske biotehniške fakultete strniščna krmna mešanica A, ki vsebuje jaro grašico, krmni grah in oves. Ta se odlikuje tudi po vsebnosti surovih beljakovin, kar je velika prednost, odkar odkupujejo mleko po novem evropskem pravilniku. Priporočljiva je tudi krmna mešanica B, ki vsebuje jaro grašico in oves. Sudanska trava, s katero so delali poskuse tudi na našem območju, daje sicer velik pridelek zelinjca, je pa občutljiva za nizke temperature in ji zgodnja jesenska slana prekine rast.

Zelo dobre pridelke daje tudi krmna ogrščica v čisti setvi ali v mešanici z metuljnicami, če so le tla dovolj bogata s hranili. Ogrščica zelo ugodno vpliva na godnost in s tem rodovitnost tal, saj jo štejemo med rastline ugodilke. Imajo pa križnice tudi svojo moč, namreč pazljiv je treba biti pri krmljenju. Prevelike količine povzročajo napenjanje živali, torej zdravstvene motnje. Poleg strniščnih posevkov so priporočljivi tudi prezimni krmni dosevki, ki jih sejemo še po spravilu krompirja ali silažne koruze. Čaščitijo zemljo pred jesenskimi in zimskimi nevšečnostmi, predvsem erozijo, spomladi pa dajejo prvi pridelek krme. Pri preizkušanju se je najbolj obnesla mešanica oziroma grašice in mnogocvetne ljujke. Najboljša setev je v prvi polovici septembra. Inž. M. L.

Potrebujejo novo restavratorsko delavnico

Sedanja v vse bolj propadajočem novomeškem Narodnem domu ni primerna za delo - Z gradnjo nove na grmskem gradu bo ZVNKD začel še letos - Stari problem: premalo denarja

NOVO MESTO - Vedno smo polni besed o tem, kako smo lahko veseli, ker imamo res bogato kulturno dediščino, pa naj gre za sakralno, etnološko, naravno ali drugo, ko pa je to treba obnavljati in jo ohranjati v čimbolj prvotni podobi, postanemo bolj redkobesedni. Tako se Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) Novo mesto skupaj z Dolenjskim muzejem trudi ustvariti novo restavratorsko delavnico, ki bo dobila svoj prostor pod soncem na grmskem gradu. Restavratorji sedaj delajo v starem Sokolskem domu, ki zaradi svoje dotrajanosti ni primeren za to zahtevno in ponavadi dolgotrajno delo.

V Novem mestu Zavod deluje 16 let; štiri leta pa v njegovem okviru deluje tudi restavratorska delavnica. Seveda je bilo na začetku zaposlenih malo restavratorjev, danes pa se na terenu in v starem Sokolskem domu z našo včasih že močno okrnjeno dediščino trudi kar nekaj ljudi: štirje arheologi (dva na plačilni listi Dolenjskega muzeja, dva na Zavodovi), dva slikarja, dva kiparja - eden na javnih delih in eden kot zunanji sodelavec ter risarka za arheološke najdbe. To, da jim dela še ne bo kmalu zmanjkalo, je jasno, skupaj z direktorjem Zavoda Danilom Breščakom pa si želijo, da bi lahko čimprej delali v boljših

pogojih, saj vedo, da si dediščina zasluži najboljšo. In kako kaže?

Na grmskem gradu je za restavratorsko delavnico v pritličju na razpolago 330 kvadratnih metrov prostora, ki so ga že sanirali in izdelali projektno dokumentacijo. Imajo lokacijsko in gradbeno dovoljenje, tako da bodo sedaj z javnim razpisom iskali izvajalca

gradnje ter z deli skušali začeti že septembra. Koliko časa bo minilo, da bodo novi prostori primereni za delo, pa je odvisno od denarja. "Predračun brez opreme znaša 49 milijonov tolarjev, iz letošnjega proračuna pa ministrstvo za kulturo prispeva 9 milijonov tolarjev, 4 pa za obnovo gradu kot kulturnega spomenika. Manjka torej še veliko, tako da brez podpore samega mesta ne bo šlo. Računamo na občinsko soudeležbo," je povedal Breščak, ki želi, da se del restavratorske delavnice, ki služi arheološkim najdbam, razvija v sodelovanju z Dolenjskim muzejem.

L. MURN

RESTAVRATORJA PRI DELU - Stjepan Krsnik, akademski kipar, restavrator polikromirane plastike, in Nataša Mirtič, študentka likovne akademije v Ljubljani, se trenutno trudita s kipi z oltarja iz cerkve sv. Martina v Suhi krajini iz 17. stoletja. Rekonstrukcija celotnega oltarja bo dolgotrajna (približno dve leti), saj je les že močno načet, črvin in marsikje brez barve. Krsnik je povedal, da imajo nasploh največ dela z obnovo lesene opreme iz cerkva, ki je ponavadi vlažna in nevzdrževana. (Foto: L. Murn)

CELEBRANT SINGERS V KRŠKEM

KRŠKO - V petek, 12. julija, ob 20. uri bo v Kulturnem domu Krško velik koncert ameriške vokalno-instrumentalne skupine Celebrant Singers. Ustanovitelj skupine je Jon Stemboski, Američan poljskega rodu, ki je s skupino nastopal v več kot 70 državah, v letih od 1985 - 1990 pa je nekajkrat nastopil tudi v Sloveniji. Glasba, ki jo izvajajo, je zelo podobna črnski duhovni glasbi in nosi sporočila iz življenja navadnih ljudi. V petek se nam torej obeta dober koncert, za tiste, ki še ne poznajo glasbe skupine Celebrant Singers, je potrebno povedati, da je podobna glasbi, ki jo pri nas izvaja skupina New Swing Quartet.

Poustvarjanje lepot Kočevske

Končana 4.likovna delavnica Misel in korenine - Lani še v Rogu, letos ob Kolpi - Jeseni skupna razstava

LAZE PRI DOLU - Nedavno končana likovna delavnica Misel in korenine '96 je bila že četrta likovna delavnica zapored. Tako kot prejšnje je tudi letošnja organiziralo društvo Kočevski naravni park z namenom, da bi lepote kočevske pokrajine predstavili tudi z umetnostjo.

Vir navdih slikarjem na prejšnjih treh likovnih delavnicah je bil Kočevski Rog oziroma pragozd s svojo neokrnjeno lepoto, letos pa so umetniki zbirali vtise, ki jih bodo prelili na papir in platno, v dolini Kolpe. Za preselitev likovne delavnice so se organizatorji odločili, ker je po njihovem mnenju Kolpska dolina vrednota ne le v slovenskem, ampak tudi v evropskem merilu, in kot takšna vredna pozornosti. Ob pomoči domačina Milana Lampeta st. iz Laz pri Dolu izbor lokacije za letošnje tridnevno likovno delavnico ob Kolpi ni bil težak, zadovoljni pa so bili tudi udeleženci likovne delavnice, priznani umetniki iz Slovenije in Avstrije: Bogdan Borčić, Andrej Trobentar, Valentin

Oman, Robert Premik in Franz Berger.

Glavni namen likovnih delavnic Misel in korenine je prikazati Kočevsko skozi oči umetnikov in jo s tem širšemu slovenskemu prostoru predstaviti v drugačni podobi od tiste, o kateri je splošno mnenje vse prej kot pozitivno. V ta namen organizatorji vsako leto prirejajo razstave del z likovnih delavnic ne le v Kočevju, marveč tudi drugod po Sloveniji. Tako bo v jeseni v likovnem salonu v Kočevju razstava del z letošnje likovne delavnice, predvidoma oktobra ali novembra pa bo v Slovenj Gradcu skupna razstava del, nastalih na vseh dosedanjih likovnih delavnicah Misel in korenine. Ta razstava bo tudi prva zbirna predstavitev nove zakladnice umetnin na Kočevskem in s tem prikaz uspešnosti društva Kočevski naravni park v dosedanjih prizadevanjih za obogatitev zaradi medvojnih dogodkov in tragične povojne zgodovine Kočevske, sicer revne kulturne zakladnice na Kočevskem. M. LESKOVŠEK-SVETE

Koroški Slovenec v Metliki

Do 28. julija v Ganglovem razstavišču razstavlja akad. slikar, grafik in kipar Valentin Oman

METLIKA - Oman v Sloveniji je skupni naslov petih razstav koroškega akad. slikarja Valentina Omama po naši deželi. Oman je s svojimi deli že obiskal Tržič, julija gostuje v Metliki, do novembra pa bo gost še v Žalcu, Tolminu in Sentvidu.

V petek, 5. julija, zvečer je bila odprta njegova slikarska razstava v metliškem Ganglovem razstavišču. Belokranjski muzej Metlika se je namreč z veseljem odzval pobudi Zavoda za izobraževanje in kulturo iz Tržiča, in tako imajo tudi Belokranjci in seveda drugi obiskovalci priložnost videti zanimiva dela priznanega koroškega Slovenca, doma iz Svetega Štefana pri Beljaku. Njega in njegovo delo je predstavila Andreja Brancelj Bednaršek, ravnateljica Belokranjskega muzeja Metlika, in med drugim povedala, da je Oman med leti 1958-1962 študiral tudi v tujini, na Akademiji za upodabljanje umetnost na Dunaju. Svoja občutena razmišljanja, v katera zlahka potegne tudi obiskovalca svoje razstave, izraža s slikami, grafikami, pisavo in skulpturami. Za Omama, ki navdihe dobiva iz sakralne tehnike petdesetih in šestdesetih let, prof. Kristan Sotriffer pravi, da nariše tisto, kar se zdi ugaslo, ki pa vendarle znova vzhajajo človeškega duha. Koroški umetnik ima za seboj številne samostojne razsta-

ve, je dobitnik posebnih priznanj, njegova dela pa je mogoče najti tudi v velikih zbirkah.

Likovno razstavo v Metliki je odprl tamkajšnji župan Branko Matkovič, ki je Omanu na kratko predstavil kulturni utrip tega belokranjskega mesta ter z veseljem povedal, da je občina Metlika pred dobrim tednom dni postala članica Valvasorjeve fundacije. K prijatnemu poletnemu otvoritvenemu večeru so s pesmijo pripomogli cerkveni moški pevski zbor iz Metlike in članice tamkajšnje aktiva kmečkih žena.

L. MURN

VESELJE OB OTVORITVI RAZSTAVE - Belokranjski gostitelji v muzeju so tudi tokrat s prisrčnim darilcem veselo presenetili slikarja Omama (v sredini). Izročila mu ga je Andreja Brancelj Bednaršek (prva z leve), za njo pa stoji še metliški župan Branko Matkovič. (Foto: L. Murn)

NIZ KULTURNIH PRIREDITEV - Novo mašo Slavka Judeža so na Kapitlju v Novem mestu pospremili z nizom zanimivih kulturnih prireditev, ki so se zvrstile od srede do nedelje v atriju kapitelske proštnice in v kapitelski cerkvi. Kulturni program so začeli Kamniški koledniki in oktet Adoramus s koncertom v sredo, 3. julija. Naslednji dan je bil v kapitelski cerkvi sakralni koncert violinista Igora Grassellija in organista Milka Bizjaka, v petek je v atriju proštnice nastopil mešani pevski zbor Obala, v nedeljo, 7. julija, pa je bila popoldne otvoritev razstave akad. slikarja Jošta Snoja (na sliki tretji z desne), ki je v hodniku proštnice razstavil svoje najnovejša dela. Po otvoritvi je v atriju potekal kulturni in zabavni program, ki je prijetno zaključil nekajdnevne slovesnosti. (Foto: M. Markelj)

OSNOVNA ŠOLA DOLENJSKE TOPLICE

Pionirska cesta 35
DOLENJSKE TOPLICE
tel. 65-610, fax. 65-018

razpisuje prosta delovna mesta
- UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA - za nedoločen čas
- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA - za nedoločen čas
Pogoj: zahtevana izobrazba po predpisani zakonodaji.
Začetek del 1.9.1996.
Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 15 dneh po objavi razpisa.

METLIŠKA INAČICA "VETRA V LASEH"

METLIKA - Z akcijo, ki so jo poimenovali "Vetra v laseh", so se v Sloveniji želeli boriti s športom proti drogi. Direktiva za akcijo je prišla od države, vendar pa je bil odziv nanjo med mladimi v marsikaterem mestu precej skromen, tudi v Novem mestu. Zagotovo pa bi bilo povsem drugače, če bi takšno akcijo pripravili v Metliki. A nanjo se v daljnji beli Ljubljani očitno ni spomnil nihče. Zato pa so se mladi Metličani organizirali sami in v noči od preteklega petka na soboto na šolskem igrišču pripravili peturno nočno tekmo v košarki. Ideja je med mladimi, ki si želijo zdravje preživeti počitnice, a se zaradi slabega vremena ne morejo kopati v Kolpi, zato pa tem množične zahajajo na športno igrišče, prišla povsem spontano in samo upamo lahko, da ni bila zadnja.

Rekordna Mustrova razstava

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju so v začetku lanskega leta postavili veliko retrospektivno razstavo znanega slovenskega ustvarjalca stripa in risane filma Mikija Mustra. Razstava zajema celotno obdobje Mustrovega ustvarjanja, od njegovih začetkov do sedanjega časa, ko preliva znamenito Levstikovo povest Martin Krpan v obliko stripa. Po razstavi v Novem mestu je bilo do 20. junija letos, ko so to razstavo odprli v Piranu, še 12 otvoritev, letos pa jo bodo postavili še v dveh krajih; že sedaj so za prihodnje leto še trije interesi.

"Mi smo to razstavo postavili kot popestritev razstavnega programa, in to predvsem za otroke pa tudi malo starejše, postala pa je najbolj obiskana razstava tega tipa v Sloveniji," pravi direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj. Razstava je gostovala v muzejih in galerijah po celi Sloveniji. Ob vsaki novi otvoritvi je bogatejša za kakšno nadaljevanje nastajajočega stripa Mikija Mustra - "Martin Krpan". Na zadnji - ta bo prihodnje leto ali še leto zatem, odvisno od interesa - bo Mustrov Krpan gotovo predstavljen že v celoti, razstavili pa bodo tudi karikature, s katerimi se Muster v zadnjem času precej ukvarja.

Izšle bodo jubilejne Stezice

Renata Čampelj Jurečič o novomeškem gimnazijskem časopisu Stezice, ki ga ureja skupaj z najbolj zagnanimi dijaki

NOVO MESTO - Skorajda ni šole, ki ne bi vsaj enkrat na leto poskušala izdati svojih novic, glasila, lista ali časopisa. Povsod se najde skupnica učencev, ki se želi poleg tistega obveznega preizkusiti tudi na literarno-novinarskem področju. Tudi na Gimnaziji Novo mesto, ki letos praznuje 250-letnico obstoja, že 132 let mladi skupaj s svojimi mentorji pripravljajo svoje glasilo, časopis Stezice pa 44 let. Od šolskega leta 1992/93 novinarsko-literarno delavnico vodi profesorica slovenščine na Gimnaziji Renata Čampelj Jurečič, ki je še pred nekaj leti tudi sama gulila srednješolske klopi v tej stavbi in sooblikovala takratne Stezice.

Novinarsko-literarno delavnica na Gimnaziji deluje v okviru izbirnih vsebin in ponuja zelo pester program, ki ga uresničujejo tako na terenu kot v učilnici. "Letos smo spoznali Delovo redakcijo v Ljubljani ter si ogledali celoten postopek nastajanja časopisa; prijazno so nas sprejeli na Dolenjskem listu. Tudi radijski medij nam ni tuj, saj smo na Studiju D že pripravljali svoje oddaje. Želimo pa si podrobneje pokukati še v slovensko televizijsko hišo, ki smo jo obiskali že pred dveh letoma," je povedala Renata. V razredu je mladim novinarjem že predavala Aлена Splichal. Pri literarnem delu pa se učijo kreativnega pisanja, razpravljajo o vsebinah določenih knjig in filmov, ki si jih skupaj ogledajo, pišejo kritike, reportaže.

Gimnazijski časopis Stezice ohranja svoje ime, vsebina pa se seveda spreminja tako kot generacije. Še vedno pa nudi pogled v dogajanje na šoli, veliko je potopisov, ocen filmov, glasbe, križank, malo manj pa poezije. Letos pri Stezicah sodeluje približno 15 dijakov, izdali pa so že dve števil-

ki s približno 30 stranmi po 250 izvodov in lahko se pohvalijo, da jih vedno zmanjka. Pripravili so že skoraj tudi tretjo, jubilejno, izdajo svojega časopisa, ki bo izšla jeseni ob slavnostni akademiji. Ta številka bo drugačna in bogatejša v vseh oziarih. V prvem delu bodo v različnih prispevkih predstavljene starejše generacije gimnazijskih profesorjev od leta 1920; nekateri so se tudi sami odzvali javnemu povabilu. V drugem delu so dijaki pripravili pogovore z bivšimi gimnazijci, v glavnem z doktorji najrazličnejših znanosti. Tretji del pa bodo

Renata Čampelj Jurečič

sestavljali običajni prispevki, v katerih bodo prevladovali bolj literarni in kritični spisi, eseji. "Že priprava "navadnih" Stezic je zahtevna, saj moramo sami iskati sponzorje, takšnih jubilejnih pa še toliko bolj, čeprav je tukaj sodelovanje in pomoč z različnih strani večja," je povedala Renata Čampelj Jurečič. Sicer pa je svoje dijake označila kot zagnane, prizadevne in sposobne, s katerimi z veseljem dela. Spodbuda za naprej pa mladim novinarjem-literatom pomeni tudi novi računalnik v šolski knjižnici, tako da se za prihodnost Stezic ni bati.

L. MURN

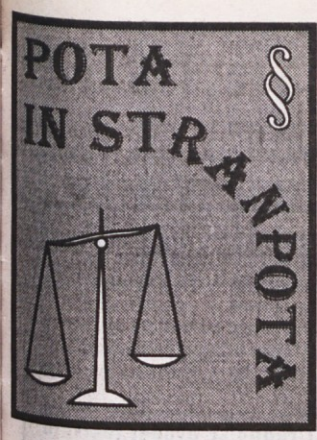
E-SPORT

IZŠLA JE NOVA, DVOJNA ŠTEVILKA REVIEJE E-SPORT Z BOGATO OLIMPIJSKO PRILOGO!

- Iz vsebine:**
- Milan Miklavčič, trener HIT Gorica: »Slovinci — prvaki v menjanju trenerjev.«
 - Renata Strašek: Volja močnejša od bolečine.
 - Triatlonec Damjan Žepič — fant jeklenih mišic in trdne volje.
 - Marika Kardinar: »Želim tekmovati vsaj do leta 2000.«
 - Teniški Puškin — kralj Pariza.
 - Velikani športa: Ivo Daneu.
 - Chicago Bulls: Najboljši in najdražji.
 - Poslovnež Silvan Križman: Hit bo še naprej podpiral novogoriške športnike.

Olimpijske ocene in napovedi so v Olimpijski prilogi prispevali: Brigita Bukovec, Gregor Cankar, Rajmond Debevec, Iztok Čop in še mnogi drugi športniki in strokovnjaki.

E-SPORT PRI VSEH PRODAJALCIH ČASOPISOV!

dežurni poročajo

BLAGAJNA NUDI - V petek, 5. julija, med 13. in 19. uro je neznanec neovirano prišel do železne blagajne v pisarni trgovine Novotehna v Krškem. Ker je bila blagajna odlojena, je iz nje vzel manjšo kovinsko prenosno blagajno, v kateri je bilo več čekov v skupni vrednosti okoli enega milijona tolarjev.

IMEL OROŽJE - 27-letni D. B. iz Straže pri Raki je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa z orožjem, ker je imel v posesti vojaško puško in naboje. Policisti so mu orožje in naboje zasegli in napisali kazensko ovadbo.

VLOMIL V AVTO - V noči na 4. julij je neznanec vlomil v osebni avto, ki ga je lastnica T. M. iz Črnomlja parkirala na parkirišču na Cankarjevi ulici v Črnomlju, in ukradel avtoradio, vreden okoli 20 tisočakov.

VLOMILI V SKLADIŠČE DANFOSSA - V noči na 6. julij je neznanec vlomil v skladišče poslovne cone v Črnomlju, kjer ima podjetje Danfoss Compressors Črnomelj spravljene izdelke, ukradel 300 kosov zagonskih relejev, 500 pokrovov za zaščito zagonskih relejev ter 70 kondenzatorjev. S tem je omenjeno podjetje oškodoval za okoli 90 tisočakov.

NAKUP OROŽJA SE MU NI POSREČIL

RDEČI KAL - 24-letni E.B. in 25-letni R.B. oba iz Hudej, sta utemeljeno osumljena kaznivega dejanja ropa. 1. julija sta osumljenca popivala v gostinskem lokalu Pod lipo na Rdečem Kalu, kjer sta spoznala tudi oškodovanca V.J. Dogovorili so se, da bo ta od njiju kupil orožje, zato so se skupaj odpeljali v romsko naselje Rače sotočje, kjer sta odšla po orožje. Skupaj so se odpeljali nazaj na Rdeči Kal. Pri predaji orožja sta osumljenca vzel oškodovancu 500 mark, nato pa pistoletno namerila v oškodovanca. Policisti so po prijavi na podlagi zbranih obvestil že naslednjega dne izsledili oba osumljenca in jima zasegli orožje in denar.

77KA
TRGOVINA IN SERVIS
Stari trg 27, TREBNJE
Tel. (068) 44-940
Fax: (068) 44-987

Sem srečka trgovine TIKa, lahko postanem vaša, če kupite v vrednosti 20.000.— SIT v trgovini TIKa do 31. 8. 1996, ko bo žrebanje bogatih nagrad.

ŽIVIO!

KRONIKA NESREČ

IZSILJEVANJE IN VOŽNJA PO NASPROTNEM PASU - 30-letni Vladimir Josič iz Dobove je v sredo, 3. julija, ob 14.10 vozil osebni avto po lokalni cesti od Leskoveca pri Krškem proti Veliki Rani. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, ni pustil mimo tujega vozila, ki so peljala po prednostni cesti, ampak je zapeljal v križišče. Takrat je od Drnovega s kolesom z motorjem pripeljal 45-letni Ivan Hrušovar iz Brezja pri Raki, ki je hotel po prednostni cesti zaviti v levo. Ko se je v križišču razvrščal proti sredini vozišča, je zapeljal na prometni

Krvav junij na dolenskih cestah

V prvih petih mesecih 5, samo v juniju pa na cestah na območju UNZ Novo mesto kar 6 mrtvih - Promet se spet povečuje, zato več previdnosti - Omejitve hitrosti (ponavadi) imajo vzrok

NOVO MESTO - Kot je znano, morda ste preizkusili celo na lastni koži, je od 25. maja do 25. junija po vsej Sloveniji potekala akcija Ministrstva za notranje zadeve in Sveta za preventivo "Hitrost ubija". Žal so bile posledice na območju uprave za notranje zadeve Novo mesto hujše kot v enakem obdobju lani, saj so v tem času na cestah na območju uprave umrle kar štiri osebe, leto prej pa ena. In samo tri dni po koncu omenjene akcije je magistralka pri Otočcu zahtevala še dve žrtvi.

V času akcije so policisti voznikom razdelili več kot 2.300 zložen, na katerih bi lahko vsak jasno videl, kaj pomeni prehitra vožnja. Vozniki naj bi jo prebrali, še bolj potrebno pa je, da bi jo upoštevali. Tega sicer ne vemo, podrobnejše analize vseh odse-danjih akcij bo pokazal čas. Policisti so pa v tem času prijaviili 114 voznikov, ki so kršili cestno-

prometne predpise. Na kraju storjenega prekrška so policisti denarno kaznovali več kot 2.100 voznikov, zaradi manjših kršitev pa so opozorili 60 voznikov.

V času akcije se je na območju UNZ Novo mesto pripetilo manj prometnih nesreč: policisti so jih obravnavali 123, v enakem obdobju lani pa 158. Več je bilo tudi hujše poškodovanih: letos 16, lani 14, medtem ko se je lažje poškodovalo v enomesečnem obdobju tako lani kot letos 17 udeležencev v prometu.

Zaradi neprimerne hitrosti se je pripetilo 35 (lani 43) prometnih nesreč, od tega 11 s telesnimi poškodbami, torej tako kot lani. Po policijskih evidencah, ki zajemajo tudi glavne vzroke nesreč, se prav zaradi prehitre vožnje v času

Udaril sestro, polbrata pa zabodel v roko

Družinski prepir

KOČEVJE - V petek, 5. julija, nekaj pred polnočjo se je vrnil v domačo hišo v vasi Željne pri Kočevju 27-letni Rado M. in se začel pripraviti s sestro Marijo, nato pa jo je udaril po obrazu. Glasno prekanjanje je slišal Radov 23-letni polbrat Leon, stopil je v sobo in poskušal pomiriti Rada. Skupaj sta šla ven, ko je Rado nenadoma iz hladnega žepa izvelkel nož in polbratu zagrozil ter z nožem zamahnil proti njemu. Leon se je branil, zagrabil je za leseno palico, a mu ni uspelo prestreči udarca z nožem, tako da ga je Rado zabodel v desno roko.

Rado je nato odšel iz hiše in se skrivil v bližnjo leseno lopo, kjer so ga kmalu zatem prijeli kočevski policisti. Pri sebi je imel nož in palico. Oboje so policisti vzeli s seboj, Rada pa so pridržali do iztreznitve. Zoper njega bodo na pristojno tožilstvo poslali tudi kazensko ovadbo. Leona so policisti odpeljali v zdravstveni dom, kjer so ugotovili, da rana na srečo ni huda.

po dolenski deželi

- *Vlomilci kar pogosto za svoj cilj izberejo katero od hiš. Nekateri pač privlačijo vrednostni predmeti, druge pa omanne vonjave hrane. Tako se je prejšnji četrtek zgodilo v Dolenji Dobravici. Nekaj po polnoči sta neznanca prišla do hiše; eden je z odprtega okna snel gosto mrežo z okvirjem, eden pa je splezal v shrambo. Očitno je bil kar precej lačen, saj si je iz zmrzovale skrini nabral 10 zmrznjenih kokoši, okoli 7 kilogramov svinjine in dve zamrznjeni šunki. Ropot sta lastnika hiše sicer slišala, a sta mislila, da po hiši kolovratni mačka. A. Š. se je le želel prepričati, kakšno veselico se gre mačka, vendar sta neznanca z ukradenim mesom že izginila. Če bo od nabranih mesnih dobrot kakšen košček pristal tudi v mačjem želodcu, sicer ne vemo, vlomilca pa gotovo nekaj časa ne bo sta lačna.*
- *Kot kaže, so bili v petek popoldne v Sevnici na udaru avtomobili. Kar dva sta privabila neznan vlomilce, bolj kot sam avto pa so ju zanimali radijski sprejemniki Blaupunkt. Sicer iz policijskega sporočila ni razvidno, ali sta imela lastnika jeklenih konjičkov Š. J. in K. D. (oba iz Sevnice) vklopljen radio, da so bili neznan pohlepneži navdušeni nad zvokom, dejstvo je, da sta se radia neznanec kar prilepila na roke. In kdo bi si mislil, vlomilec je bilo vseeno, da sta bila avtomobila parkirana na parkirišču pred blokom.*

akcije "Hitrost ubija" ni zgodila nobena prometna nesreča s smrtnim izidom, vendar je jasno, da bi bila mogoče kakšna žrtev manj, če bi udeleženci prometnih nesreč vozili počasneje. Pri počasnejši vožnji lahko namreč prej ustavite ali rešite, kar se še rešiti da. Da imajo vozniki vse preveč pogosto

• V prvi polovici leta je na cestah na območju UNZ Novo mesto umrlo 11 oseb. Statistika je sicer ugodnejša kot lani, ko je v tem času umrlo 14 oseb, vendar pa je grozljivo dejstvo, da je letošnji junij zahteval kar 6 življenj prometnih nesreč. Na magistralki je zaradi normaliziranja razmer na ozemlju nekdanje skupne domovine že opazno precejšnje povečanje prometa, predvsem ob vikendih, zato je previdnost toliko bolj pomembna.

kar precej težko nogo, ko tiščijo na plin, je pokazala tudi akcija Hitrost ubija. Kar dvakrat večje hitrosti in celo še večje od predpisane so bile izmerjene v številnih naseljih, pa tudi vinjenost ni redka, med eno od večernih akcij so vozniku namerili kar 3.45 g/kg alkohola v izdihnjem zraku. T. G.

Zgorelo 750 kubikov sena

Kmetijska šola Novo mesto bo morala priskrbeti novo hrano za 120-glavo čredo - Uničen tudi senik - Samovžig?

NOVO MESTO - Minuli četrtek se je slabo začel za Srednjo kmetijsko šolo v Novem mestu, saj je v stolpnem seniku ob 6. zjutraj izbruhnil požar. Na samem prizorišču požara je vodstvo šole ugotavljalo, da zaradi samovžiga, čeprav je menda na isti dan prišlo do objestnega razdejavanja na novo-meški gostinski šoli. Ker so gasilci ugotavljali, da se je požar začel pod streho, ki je tako visoko, da se verjetno nanjo ne bi dalo plezati nobencu objestnežu, je zelo malo možnosti, da bi požar kdo podtaknil.

ZAGORELO SENO V KMETIJSKI ŠOLI

Na verjetnost samovžiga kažejo tudi navedbe gasilcev, ki so pri gašenju in odmetavanju sena naleteli na za samovžig značilne "luknje" v senu. Nastala škoda je zelo velika, saj je šola s posebnim trudom letos prvič uspelo povsem napolniti senik. Požar je popolnoma uničil 750 kubičnih metrov sena, s katerim bi šola v naslednjem letu lahko normalno prehranila svojo 120-glavo čredo velike goveje živine. Šola bo zdaj morala na novo priskrbeti okrog 100 do 200 ton

sena (nekaj ga je k sreči ostalo še od lani) in obnoviti tudi senik. Če bi zgradila povsem novega, bi jo to stalo okrog 300.000 mark, zato so predstavniki šole že na dan nesreče naspovedali, da bodo verjetno postavili enostavnejši senik, kar bo stalo 100.000 do 150.000 mark. B. D. G.

Bela krajina je razmeroma varna

Tako je na zahtevo za pojasnilo glede ogrožene varnosti Belokranjcev odgovoril mag. Slavko Debelak z ministrstva za notranje zadeve - Pereča romska problematika

ČRNOMELJ - Belokranjci vse pogosteje opozarjajo oz. sprašujejo, kakšna je njihova varnost. Poslanec Štefan Matuš je na nedavnem zasedanju državnega zbora dejal, da je občina Črnomelj že maja poslala na ministrstvu za notranje zadeve in pravosodje zahtevo za pojasnilo glede zagotavljanja varnosti občanov.

Kot je povedal poslanec, iz črnomaljske občine v dopisu navajajo, da se je še posebej v letošnjem letu zmanjšala varnost občanov, ki so vse bolj ogroženi predvsem zaradi Romov. Najbolj je zaskrbljujoča množična vožnja z motornimi vozili brez potrebnih dovoljenj in nedovoljena trgovina, posest in uporaba strelnega orožja. Kot primer sta omenjena streljanji v Črnomlju 15. aprila in v Kotu pri Semiču 13. junija. Poslanec je vprašal, zakaj izvršilna in sodna veja oblasti ne zagotovita občanom ustavne pravice do osebne varnosti. "Dosedanje ukrepanje policije v navedenih primerih vsekakor ni bilo učinkovito, vsaj ne z vsemi zakonsko dopustnimi sredstvi. Samo lani je romalo v koš nekaj sto prijav, ker jih sodišče ni uspelo rešiti. Torej je kaznovanje, hote ali nehote, vprašljivo, policija pa brez potrebne avtoritete ne more reševati te pereče problematike," je dejal Matuš. Mag. Slavko Debelak z ministrstva za notranje zadeve je pojasnil, da so na osnovi temeljite analize ugotovili, da je Bela krajina v primerjavi z drugimi predeli

Slovenije relativno varna, saj so varnostne razmere obvladljive in po podatkih, s katerimi razpolaga ministrstvo, ter analizah so razmeroma ugodnejše kot v nekaterih drugih območjih v državi. Prav tako se je na območju UNZ Novo mesto, pod katero spadajo tudi črnomaljska, metliška in semiška občina, v prvih petih mesecih letos zmanjšalo število krimi-

GROZIL TUDI POLICISTOM

KRŠKO - V sredo, 3. julija, ob pol desetih zvečer so bili krški policisti napoteni na Valvasorjevo nabrežje 5 v Krškem, kjer je 44-letni Milan F. iz Artič ogrožal varnost osebe v zasebnem prostoru. Ob prihodu policistov na kraj kršitve javnega reda in miru se vinjeni Milan F. ni umiril, ampak je hotel obračunati še s policisti. Preostanek noči je preživel v posebni sobi policije, naročen pa je tudi na sestanek s sodnikom za prekrške.

nalnih dejanj za 4,3 odst. v primerjavi z enakim obdobjem lani,

• **Mag. Slavko Debelak je dejal, da je v Beli krajini v varnostnem pogledu pereča romska problematika, ki se kaže predvsem v medsebojnih konfliktih in premoženjskih deliktih med Romi, kar povzroča pri ostalih prebivalcih občutek ogroženosti. "Po nestrokovni oceni so Romi storili kaznivih dejanj v približno 30 odst. V skladu s 6. členom Zakona o evidencah s področja javne varnosti, organi za notranje zadeve vodijo evidenco o osumljencih kaznivih dejanj in prekrškov, med katerimi pa ni dovoljeno voditi podatka o nacionalni pripadnosti oz. podatka o prekrških Romov," je dejal mag. Debelak.**

njihova raziskanost pa se je povečala. M. B. J.

KLIC V SILI

• **NOVO MESTO** - Otroci in starši, ki imate kakršnekoli težave, lahko pokličete na telefonsko številko 068/341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

• **TREBNJE** - Na vprašanje otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je 068/44-293.

ZAŠČITA d.o.o.

VAS VABI NA VELIKO PRODAJNO AKCIJO

vzorčnih modelov, izdelkov lastne proizvodnje in blaga z manjšimi napakami in modelov iz opuščenega programa

Prodaja bo potekala v prostorih firme v Bereči vasi 13/a, pošta Suhor, v petek, dne 12. 7. 1996, od 8. do 19. ure, in v soboto, dne 13. 7. 1996, od 8. do 19. ure.

Med drugim bomo prodajali tudi:

- bluze viskoza, že od 2.990 SIT dalje
- moške srajce viskoza, samo 1.290 SIT
- moške bombažne srajce, samo 990 SIT
- ženski triko kompleti (majice in kratke hlače), od 2.500 SIT dalje
- otroške majice, od 500 SIT dalje
- razne ženske majice, od 800,00 SIT dalje
- razne moške majice, od 800,00 SIT dalje
- otroške trenirke s Hugom, od 2.000 SIT dalje
- otroške hlače-trenirka, od 1.390 SIT dalje
- otroški kompleti, od 1.000 SIT dalje
- velika ponudba jersey jogy rjuh vseh dimenzij po najugodnejših cenah
- velika ponudba prešitih odev, vzglavnikov in posteljninih garnitur
- na zalogi imamo moško in žensko perilo po zelo ugodnih cenah
- in še mnogo otroških, moških in ženskih trikotažnih izdelkov

Pridite in se prepričajte!

Vljudno vabljeni!

FOTO: B. DUŠIČ GORNIK

Je bil stečaj nujen?

Zbrani podatki kažejo, da je bilo podjetje Keko bolj zrelo za prisilno poravnavo kot pa za stečaj, vendar so kljub temu potekale priprave na stečaj. Nekaj mesecev pred stečajem, tako pravi Glavič, so Kekovi delavci potovali v tujino na stroške podjetja, a so zbirali naročila za izdelke že za zasebna podjetja. Orodjarna naj bi tako še sredi leta 1995 imela za okrog 700 tisoč mark naročil, vendar Glavič trdi, da se v resnici ni delalo, ko pa je šel Keko v stečaj, so se naročila spet pojavila in nova podjetja so začela delati s polno paro. Po njegovi oceni naj bi k večjemu oškodovanju prispevala tudi prodaja stroja za namensko proizvodnjo PAL 6. Po naročilu bi moral Keko zanj iztržiti 122.000 ameriških dolarjev, v resnici pa računski kažejo, da je podjetje izdelan stroj (po Glavičevih podatkih so bili deli za stroj izdelani do 26. septembra lani, res pa stroj ni bil preiskovan in zagnan) prodalo podjetju Emens iz Hrastnika za borih 1,9 milijona tolarjev, čeprav naj bi samo material zanj stal 6,8 milijona tolarjev. Ker je podjetje Emens zdaj solastnik družbe Keko Oprema (bivša Orodjarna), stroj pravzaprav ni šel iz tovarne, ampak naj bi ga novi lastnik prodal za 110.000 mark. Glavič opozarja na vnaprej pripravljeno razprodajo premoženja in stečaj, med drugim tudi s podatkom, da je Keko že konec avgusta sporočil naročniku v Hongkong, da mu bo stroj dobavil podjetje Emens. Do prodaje pod ceno naj bi prišlo tudi pri krmilni elektroniki (namesto 13.000 le 5.000 mark).

Prav tako naj bi bilo Kekovo premoženje za okrog 100.000 mark oškodovano pri prodaji delnic Dolenjske banke, ki jih je Keko banki prodal nazaj po precej nižji ceni od tržne. Za Keko je bil neugoden tudi pobot kakovostnih terjatev podjetja do države s terjatvami Dolenjske banke do njega. Po Glavičevih podatkih naj bi v tem času tudi zadrževali denar v tujini (kupec je plačal neposredno dobavitelju, ne Keku). V družbi Keko naj bi po prenikih cenah prodali tudi starterje za fluorencenco. Kot kažejo podatki, je podjetje prodalo 276.600 kosov teh izdelkov KZ Žužemberk po 20 ali 21 tolarjev, kar je enako ali celo manj od lastne cene. Z druga naj bi nato izdelke po 30 tolarjev prodala prvotnemu naročniku Elektronabava, ki je ves čas povpraševal po njih.

Razrešen, ker "vrta"

Vse, kar smo napisali, je za nekoga res ali za drugega tudi ne. Odvisno od tega, s katerimi očmi gledamo in kaj lahko dokažemo pred sodiščem. Kdor vidi kupe papirjev, računov in dokumentov ter sliši serijo zgodb, se mu kot laiku vsili misel, da bi vsaka država morala imeti nekoga, ki bi po uradni dolžnosti in v takih primerih sprožil preiskavo in nato morda tožbo. Pa ni tako.

V primeru Keka zdaj eden od delavcev sam išče pravico na sodišču. To mu ni prineslo pretirane popularnosti. Nasprotno. V maju, tik pred sestankom upniškega odbora Keka v stečaju, v katerem je delavec zastopal Emil Glavič, je podpredsednik sveta delavcev v nekdanjem podjetju Keko sklical člane tega organa (člana sta tudi dva sedanja direktorja novih zasebnih podjetij). Sodišču so predlagali, naj razreši Glaviča kot zastopnika delavcev in imenuje namesto njega Franca Škufco, sedaj direktorja družbe FS. Glavič je 22. maja dobil sklep sodišča, da je razrešen in se nanj pritožil, saj meni, da svet delavcev sploh ne obstaja več.

Kot je znano iz prakse zadnjih nekaj let, se v primerih lastninjenja in gospodarskega kriminala, dokaže in kaznuje malo. Največkrat se tovrstno dogajanje enostavno opravičijo z luknjami v zakonodaji, ki so morda celo nastale zaradi nevednosti, skoraj zagotovo pa še ostajajo samo zato, ker nekaterim tako ustreza. Ribiči so in ribarji najraje v kalnem. Ko bodo svojo slo potešili z nekaj kapitalnimi primerki in ko ne bo več kaj loviti, bodo že naredili red!

BREDA DUŠIČ GORNIK

Izseljenci brez domovine

Konec prejšnjega tedna je minil nekako v znamenju slovenskih izseljencev; imeli so srečanja v Postojni in Ljubljani, del prireditelj tudi v Novem mestu. Tako je bilo v petek zvečer na novomeškem Novem trgu na prireditvi Pozdrav rojakom kar živahno: ansambli so igrali vesele viže, plesalo se je, jedlo in pilo, vmes kaj lepega povedalo. Naši izseljenci se najbrž imenitno počutijo na obisku v stari odmovini, sem pomislil. A mi je to samovšečno misel hitro odgnal eden od njih, ko mi je z nasmehom dejal, da se počuti, kot bi bil doma v Kanadi, in pri tem pokazal z roko po napisih na pročeljih zgradbe na Novem trgu. Šele takrat mi je padlo v oči, da prav nad odrom stoji napis New Place. In ko sem se ozrl okoli, sem lahko prebiral napise, kot so: Mode Accessoires, Elit, Exclusive Sport, Black Jack Fashion, Baby Center itd. Razumel sem, kaj je mislil, njegov nasmeh pa se mi je potem zazdel nekoliko grenak.

Res, le kaj si mislijo naši rojaki, ko potujejo po naših krajih in prebirajo napise, s katerimi se mestu in svetu razglašajo naša velika in mala podjetja, zasebni obrtniki in samostojni podjetniki, ki se vsem po vrsti zdi silno imenitno, če imajo kaj tujega v imenu, da

Čudi tako

napis le ni v kmetavzarski slovenščini? Ta uboga, nesrečna slovenščina! Mar res ravnamo z njo kot svinje z mehomo, ne da bi se tega zavedali, in nas morajo na to opominjati naši izseljenci ali celo tujci, denimo papež v Postojni, ki je dal vedeti, da od Slovencev v Sloveniji ne pričakuje, da mu bodo za rojstni dan peli Happy birthday to you?

Izseljenci se najbrž bolj kot mi zavedajo, kako krhka stvar je jezik. V tujem okolju hitro izgine; kot kažejo opravljene analize, se slovenščina med povojnim izseljenstvom izgubi že v drugem rodu. Zda pa si zamislimo, kako se počutijo izseljenci, ko pridejo na obisk v domovino in bi jo želeli spoznati in doživeti v njenem slovenstvu, a se na vsakem koraku srečujejo s tujimi napisi, industrijsko sproducirano tujo glasbo, tujimi navadami in obnašanju in z vse pogostejšo aroganco do domačega izročila.

Ne gre le za trenutno modo, kot menijo tisti, ki ne verjamejo v ogroženost slovenščine, češ saj se je stoletja dolgo obdržala v izrazito bolj neugodnih razmerah. Pozabljajo, da se je slovenski jezik obdržal, ker je živel, nastajal in sproti bogateli iz življenja in dela ljudi ter tako postal sestavni del tega, čemur rečemo slovenstvo, slovenska kultura in slovenska istovetnost. Danes izgublja ta položaj, saj se naše okolje tako kot velik del ostalega sveta presenljivo hitro spreminja pod navalom angloameriškega kulturnega imperializma, kulturnega hegemonizma ali kulturne uniformiranosti, kakor koli že ta sodobni pojav imenujemo. Ne samo, da se angleščina uveljavlja skoraj že kot edini svetovni jezik, preplavljajo nas angloameriška glasba, filmi, knjige, televizijske oddaje, življenjske in delovne navade, hrana, pijača. Brezskrbno se prepustimo temu in se nam zdi kar v redu, ko tuje izrinja naše, celo imenitno se nam zdi, češ kakšni svetovljani da smo, ko se odpravimo v tuje perje in papagajsko oponašamo vse, kar je tujega.

Jezik je nadvse občutljiv barometer, ki natanko zazna in izrazi spremembe svojega položaja in okolja. Kar priluhnite govorici mladih, naši bodočnosti, koliko tujih besed uporabljajo v svojem že tako revnem in skopem izrazju. Ne samo zato, ker je to "kao ful kul", ampak zato, ker navsezadnje z njimi lahko izrazijo, kaj vedo, pijejo, v kaj se oblačijo, kaj gledajo, kaj poslušajo, kaj so iz poplave vsakovrstnih informacij zaužili kot življenjsko izkušnjo. A ne samo mladi, tudi javni nastopi naših pomembnejšev so pogosto polni tujega izrazja.

Tako se je iz veselicega razpoloženja splela nič kaj vesela misel, da bomo morda tudi mi doma postali nekakšni izseljenci, domovine, kamor bi se lahko vračali vsaj na obisk, pa ne bo nikjer več.

MILAN MARKELJ

Kako so lastninili Keko - Kriminal ali ne?

Žužemberška tovarna keramičnih kondenzatorjev Keko je olastninjena. Začelo se je s privatizacijo po Markovičevi zakonodaji ter nadaljevalo z ustanovitvijo petih zasebnih vzporednih podjetij in s programiranim stečajem, v katerem na sodišču zdaj pokopavajo staro podjetje Keko. Vse kaže, da je tako lastninjenje v deželi na sončni strani Alp nekaj samoumevnega, saj očitno ni mehanizma, ki bi ga preprečil. Morda pa vendar? Nekdanji delavec je vložil tri tožbe, s katerimi spodbija prodaje Kekovega premoženja pred stečajem.

Ob začetku stečajnega postopka oktobra lani je brez dela ostala kar polovica od 321 delavcev, ostali so nadaljevali delo v petih novih podjetjih. Zaposleni v Keku so največji upniki podjetja v stečaju, vendar po takem razvrednotenju podjetja nimajo veliko upanja za poplačilo svojih terjatev. Zaradi neizplačanih plač, razlik med izplačanimi in po kolektivni pogodbi predpisanimi plačami, regresov in drugega so namreč prijaviteli kar za 220 milijonov tolarjev terjatev do bivšega podjetja, od tega jim je stečajni upravitelj priznal za 182 milijonov tolarjev terjatev.

Še tri leta pred stečajem je direktor Keka zatrdel, da podjetje s 400 zaposlenimi uspešno posluje, da ni zadolženo, nima likvidnostnih težav in da izplačuje plače nad kolektivnimi pogodbami. V istem času (od leta 1991) je podjetje uvažalo nov proizvodni program - izdelavo varistorjev, s katerim naj bi dopolnilo ponudbo na tržišču. Program tudi sedanji lastniki ocenjujejo kot zelo perspektiven in ga je podprla tudi država.

Do leta 1993 je podjetje kar 70 odstotkov izdelkov prodalo na vzhodnih tržiščih, potem pa je prišlo do velikega zasuka, saj so se morali preusmeriti na zahodnoevropske trge. Prodaja se je za pol zmanjšala, podjetje pa se je znašlo v izgubi, zamujalo je s plačami in najemalo kredite. Kljub temu je vodstvo podjetja (direktor je namesto Dušana Lavriča ta čas že bil Tone Konda) še v letu 1994 ugodno ocenjevalo kapital in vire finančiranja podjetja (razmerje med dolgotrajnimi in kratkoročnimi obveznostmi), kar je uvrščalo Keko med dobro stoječa podjetja v panogi. Še na skupščini junija 1995 so delničarji slišali, da so v nekaterih programih pozitivni trendi v prodaji.

Po Markovičevu

Da je imelo podjetje Keko, ki je bilo nekaj tozda DO Iskra Elementi, možnost za razvoj, bi lahko sklepali tudi po zanimanju za lastninjenje, ki se je v podjetju začelo sredi leta 1990 še po Markovičevi zakonodaji. Zasebniki (večina delavci) so takrat dokapitalizirali družbeno podjetje, ki je tako postalo podjetje v mešani lastnini. Čeprav je bila celotna vrednost družbenega kapitala takrat čez 11 milijonov mark in so zasebniki vpisali samo za 187.500 mark kapitala, jim je statut povsem prepustil upravljanje družbe, tudi delitev dobička.

V letu 1993 je Agencija za plačilni promet opravila revizijo lastninjenja, v kateri je ugotavljala, da lastniki 3 odstotkov kapitala družbe odločajo o celotnem poslovanju, kar omogoča sprejemanje odločitev v škodo družbenega premoženja. Podjetje je nato na zahtevo revizorjev odpravilo oškodovanja pri delitvi dobička. Povečalo je vrednost družbenega kapitala za 10,2 milijona tolarjev in za prav toliko zmanjšalo vrednost zasebnega kapitala, ki si je v letih od 1990 do 1992 razdelil večino dobička. Prav tako je v statutu izbrisalo določilo, da družbeni kapital ne sodeluje pri upravljanju.

Zoper oba direktorja, ki sta vodila podjetje v tem času, je bila dana tudi kazenska ovadba zaradi suma oškodovanja družbenega premoženja, a je bila za enega tožba zavržena, za drugega pa je tožilec odstopil od pregona. Njunjo kazensko odgovornost je namreč lahko presojal samo po zakonu o podjetjih in zakonu o družbenem kapitalu, ki pa nista določala načina delitve dobička. Čeprav drugi zakoni nalagajo pristojnim v podjetjih, da z družbenim kapitalom ravna-

jo kot dobri gospodarji, pa se to ne opšteva pri presoji o kazenski odgovornosti. Možne pa bi bile civilne tožbe.

Premeteno lastninjenje, ki je s pridom izkoriščalo zvezno zakonodajo in njene luknje, ki so naravnost spodbujale oškodovanje družbenega kapitala na račun zasebnega, je bilo le začetek v dogajanja, ki so zagrenila življenje marsikomu, ki je povezan s tem podjetjem. Pripeljalo je do prodaje proizvodnih programov, trgov in blagovnih znamk zasebnim podjetjem, do za pol zmanjšane števila zaposlenih in do stečaja starega podjetja.

Z zasebno tožbo nad "lastninjenje"

Emil Glavič, nekdanji predsednik sveta delavcev v podjetju in do nedavnega predstavnik delavcev (upnikov) v upniškem odboru, trdi, da je bilo premoženje razvrednoteno, razprodano in pobrano, delavci pa opeharjeni. Delavci, ki imajo več kot polovico vseh terjatev do podjetja, ne morejo računati na polno poplačilo. Zaradi tega je Glavič aprila letos vložil tri zasebne tožbe, s katerimi poskuša spodbiti pravna dejanja pred stečajem podjetja Keko in tako povečati stečajno maso in upanje delavcev, da bodo kdaj prišli do svojega denarja.

Po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij mora podjetje za vsako prodajo premoženja, ki presega 10 odst. vrednosti družbenega premoženja ali 100.000 ekujev, dobiti soglasje Agencije za privatizacijo. Glavič je prepričan, da je v primeru Keka šlo za več takih primerov, čeprav Agencija ni dobila nobene vloge Keka in mu torej tudi ni izdala soglasja. Po njegovem naj bi bila med takimi primeri nastanka podjetij Stelem in Keko Varicon, ki sta šli v zasebne roke že pred stečajem. Glavič v tožbi trdi, da naj bi ti podjetji kupovali premoženje bivšega Keka pod tržno ceno. Ob ustanovitvi mešane družbe Keko Varicon (Keko je vložil vanjo 102.000 mark, solastnika pa sta še Tehnološki razvojni sklad RS in novi direktor družbe Zoran Živič, ki je vložil patente) so se družbeniki obvezali, da nihče ne sme delati tega programa, torej tudi ne Keko, ki je varistor razvil in ga začel izdelovati leta 1991.

Najpogosteje zbole vajo zaradi okužb dihal

Kakšno bogastvo je zdrav otrok, vedo le starši, ki so z otroki pogosto pri zdravniku in s tem na bolniški. Bolan otrok namreč pomeni, da je z boleznijo obremenjena in prizadeta cela družina. O tem, za katerimi boleznimi najpogosteje obolevajo naši predšolski otroci, smo se pogovarjali z otroško zdravnico dr. Alenko Schweiger, specialistko pediatrije, ki je tudi v. d. vodje novomeškega predšolskega dispanzerja. Med drugim je povedala tudi nekaj nasvetov, ki bodo staršem prišli prav ne le doma, ampak tudi na dopustu.

V novomeškem dispanzerju za predšolske otroke spremljajo okrog 4.000 otrok s širšega novomeškega območja. "Na račun podaljšane - enoletne porodniške in razmeroma dobrega standarda staršev so otroci v prvem letu starosti relativno zdravi, število obiskov nasploh pri zdravniku na Dolenjskem ne odstopa od povprečnega števila obiskov drugje po Sloveniji," razlaga dr. Schweigerjeva. Otroci so bolj zdravi tudi zaradi dojenja, saj zadnja leta večina mater doji. "Dojeni otroci so veliko odpornjši proti raznim okužbam in boleznim," poudarja dr. Schweigerjeva.

Podobno kot drugod po Sloveniji tudi na Dolenjskem predšolski otroci najpogosteje obolevajo zaradi akutnih okužb dihal, sečil in črevesnih okužb. Otroci, ki so v skupinskem varstvu, zbole vajo pogosteje, prav tako tudi tisti otroci, ki imajo starejše brate ali sestre, ki jim prinašajo okužbe iz vrtca ali šole. "Pov-

prečno ima predšolski otrok 7 do 9 okužb dihal na leto. Večinoma so to blage okužbe, omejene na zgornjo dihalo," pravi dr. Schweigerjeva. Najpogostejši povzročitelji okužb dihal so virusi. "Antibiotik ne deluje proti virusom, zato obolenja, za katera zdravnik ugotovi, da jih povzroča virus, ne predpiše antibiotika, kajti če damo otroku to zdravilo tudi v takšnih primerih, ustvarimo vse pogoje, da postanejo bakterije neobčutljive za antibiotik, in ko otrok resno zbolí, zdravilo več ne učinkuje," razlaga zdravnica. V takšnih primerih potrebuje otrok skrbno starševsko nego, piti mora zadosti tekočine in naj dobi več manjših obrokov hrane. Praviloma poteka virusno obolenje z vročino, ki jo je potrebno znižati, če je višja od 38,5 stopinj. "Poleg zdravil priporočamo za znižanje temperature hlajenje. To pomeni, da otroka okopamo v mlačni vodi, ki ji dodajamo mrzlo, ali pa celo telo ovijemo v

rjuho, ki smo jo namočili v mlačno vodo," pravi zdravnica. Med otroci do šestega leta starosti je tudi od 3 do 5 odst. otrok, ki so nagnjeni k vročinskim krčem. Pri teh otrocih je potrebna še posebna pozornost, kadar jim naraste temperatura. Takoj jo je treba zbijati, nikakor pa ne smemo otroka zavijati v odejo, pokrit naj bo le z rjuho. Večina virusnih obolenj dihal mine samo v 3 do 5 dneh.

Novejše raziskave kažejo, da zgodnja izpostavljenost virusnim okužbam dihal otroke iz rizičnih družin (kjer ima dve ali več oseb v družini alergična obolenja: astma, ekcem, kožne spremembe, seneni nahod), privede do večje dovzetnosti za kasnejši razvoj alergičnih obolenj. "Takšnim otrokom svetujemo individualno varstvo vsaj do tretjega leta otrokove starosti," pravi Schweigerjeva. Tveganje za kasnejša alergična obolenja pri otroku in za pogostejše bolezní dihal poveča tudi kajenje matere med nosečnostjo. "Pogostnost pljučnice in bronhitisa v prvem letu življenja je pri otrocih, kjer kadita oba starša, dvakrat večja kot pri ostalih," pravi zdravnica. Dihala pa okvarja tudi pasivno kajenje ter onesnaženo okolje. Tako v svetu kot tudi pri nas narašča število alergičnih obo-

FOTO: J. DORNÍŽ
Alenka Schweiger

lenj. Od kroničnih obolenj dihal je najpogostejša astma, v Sloveniji je 10 odst. otrok astmatikov.

Na drugem mestu najpogostejših obolenj pri predšolskih otrocih so vnetja sečil. "Simptomi bakterijskega vnetja sečil pri otrocih so drugačni kot pri odraslih. Manjši otroci pogosto prebole vajo vnetja sečil hkrati z drugo okužbo, npr. z infekcijo dihal," razlaga zdravnica. Okužbe sečil se zdravi z antibiotiki, kasneje pa je potrebno izključiti tudi morebitno prirojeno napako na sečilih. Med pogostejša obolenja pri predšolskih otrocih sodijo tudi črevesna obolenja. "Otroci prebolijo 3 ali več okužb črevesja letno, Poleg tekočega odvajanja blata in povečanega števila iztrebljanj se ob tem lahko pojavi tudi bruhanje. Do takšnih težav pa pogosto prihaja tudi na potovanjih ali počitnicah. "Če ima otrok drisko ali bruha, moramo najprej nadomestiti izgubljeno tekočino. Prvih 4 do 6 ur

naj otrok pije večkrat po požirkih ali po žličkah normalno sladke čaj, ki mu na deciliter dodamo ščepec soli, posebna dieta pa ni potrebna," pravi zdravnica. Pri dojenih otrocih po 4 urah nadaljujemo z dojenjem, pri nedojenih otrocih pa dajemo Humano 9. "Otroci do 2. leta starosti naj popijejo za vsako tekočo odvajanje blata od pol do en deciliter tekočine, nad 2 leti starosti od 1 do 2 dcl tekočine, odrasli pa 4 decilitre," še razlaga Schweigerjeva. Pri vsaki črevesni okužbi je zelo pomembno pravilno in natančno umivanje rok z milom pod tekočo vodo, potem natančno osebna higiena in pravilna priprava hrane ter ravnanje z živili. Če otrok odklanja tekočino ali še naprej bruha ter postane brezvoljen in se izločanje urina zmanjša, ga je potrebno takoj pripeljati k zdravniku.

Čeprav naj bi bila otrokom posvečena prva in največja skrb, ni vedno tako. Dr. Schweigerjeva namreč zadnje čase opaža, da nekateri delodajalci pristiskajo na starše, ko potrebujejo bolniški stalež za svojega bolnega otroka, ki ga na podlagi narave bolezni določi otrokov zdravnik. "Mnogim materam celo grozijo, da bodo zaradi pogostih odsotnosti z dela zaradi bolezní otrok zgubile delo oz. jih bodo prestavili na slabše plačano delovno mesto," pripoveduje Schweigerjeva. Bolan otrok potrebuje ob sebi prisotnost matere ali očeta, da se počuti varnega, in ob njeni prisotnosti in skrbi tudi hitreje okrevata.

JOŽICA DORNÍŽ

100 LET GOSTILNE PAVLIN V TREBNJEM

Recept za vamppe še danes skrivnost

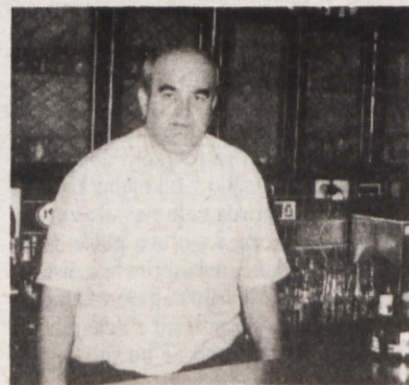
V Pavlinovi gostilni v središču Trebnjega se je stotih letih, odkar obstaja gostilna pod tem imenom, marsikaj spremenilo, v vseh teh letih pa so Pavlinovi, tudi Janez, lastnik gostilne zadnjih deset let, ohranili dobro domačo hrano in prijazno postrežbo. Za imenitnimi vampi s parmezanom se tudi gospodi, vajeni gastronomskih oz. kulinarčnih umetnosti in užikov, cedijo sline in jih vedno znova radi naročajo. Janezova mama Marija, ki so se je ob praznovanju 100-letnice gostilne predzadnjo junijsko nedeljo spomnili s šopkom cvetja, pravi, da so se ob njenem prihodu v gostilno nekatere jedi šele začele uveljavljati, recept za vamppe, ki ga je prinesla k hiši stara mama, pa je bil že del železnega repertoarja in ena največjih specialitet njihovega jedilnika.

Pavlinova gostilna je bila dolgo predvsem zatočišče furmanov in kmetov. Ko se je iz Škrljevega pri Šentrupertu k mesarju Rozmanu (po domače Urekarju) priženil Janezov stari oče Alojzij, je Lojze pri tej hiši, kjer so bile same hčere, svojo mlado življenjsko družico izgubil pri porodu. V Zdenski vasi pri Dobropolju je našel drugo ženo - Marijo (Tavžljevo). V trdnem zakonu se jima je rodilo 15 otrok (od tega le dve hčeri), toda le osem in ne deset otrok, kot so po besedah sedanjega birta Janeza, ves čas mislili, je preživelo tedaj še zelo nevarne otroške bolezni.

Alojzij je bil zelo podjeten gospodar in že leta 1895 temeljito prenovil gostilno, da je od stare stavbe ostal le en vogal. Številna družina se je preživljala tudi s kmetovanjem, in sicer s poljedelstvom, vinogradništvom (tudi s prodajo vina) in gozdarstvom; od novomeškega glavarstva je Pavlin dobil koncesijo za sečnjo in prodajo lesa. Ob gostilni, kjer je danes balnišče, je Alojzij zgradil za tiste čase zelo sodobno pokrito kegljišče. Sin Dolfe je doštudiral arhitekturo na Češkem, drugi sin Jože (Josip), oče sedanjega birta Janeza, je bil določen za naslednika. Janezove tete so se zvečine omožile z uglednimi meščani, med živimi pa je le še 84-letna Boža, ki se je poročila v Ljubljano z veletrgovcem Leonom Samcem. Med najbolj marljivimi in izjemnimi Janezovimi tetami je bila Dana, poročena z Osolnikom v Novem mestu. Odlična kot je bila, je postala na Slovenskem prva ženska z vozniškim dovoljenjem.

Toda ta odličnost je ni prav nič ovirala oz. ji ni vcepila kakšnih večvrednostnih predsoj, da bi se ogibala ali celo prezirala vsakdanja opravila. Tako se je pri domači hiši, znani po gostilni in mesariji, privadila celo klanja in drugih mesarskih opravil!

Tudi Janezov oče Jože, ki je dedoval kmetijo in gostilno, obrtno dovoljenje pa dobil ob izteku leta 1935, si je kmalu pridobil dovoljenje še za mesarijo in klavnico, uredili pa so tudi svojo hladilnico. Jožetu, ki je zaslužil in poročil bogato, razgledano dekle Marijo iz Mirne Peči, življenjska usoda ni bila naklonjena. V zakonu z Marijo so se jima sicer rodili štiri otroci, toda Lojze, ki je bil sprva predviden za naslednika, je odšel od doma, prav tako Jože. Oba se rada vračata k zdajšnjemu lastniku Janezu in že upokojeni sestri Marjeti, ki je nadaljevala z mamino kuhinjo. Janezove-

Janez Pavlin

ga očeta, ki je umrl zelo mlad zaradi pljučnice, pa je zelo prizadela povojna nacionalizacija, ko so oblasti pustile le desetino, to je borih pet hetarjev, od zemljiške posesti pred vojno. Nekaj odvzete zemlje so Pavlinovim po Jožetovi prežgodnji smrti še vrnili, toda ta krivica se ni zarezala le v srca staršev, ampak ostajajo tudi bolečina njihovih otrok.

Pri Pavlinovih so že pred vojno svojim gostom nudili tudi prenočišča ali kopanje pri njihovem mlinu na Temenici, imenovano Pri treh utah. Razni skeči in tudi zahtevnejša dramska dela, maškerade so se vrstila na Pavlinovem vrtu. Gostilna je bila zadnji dve leti druge svetovne vojne zaprta, za nameček pa so oblasti po Jožetovi smrti odvzeli dovoljenje. Žena Marija, Janezova mati, je bila prisiljena ponovno iti skozi proceduro tečaja in drugih formalnosti, da je pridobila nazaj obrtno dovoljenje. Kljub temu da je pred desetimi leti prepisala obrt na Janeza, sinu še vedno rada pomaga v kuhinji. Janez pa skuša ohranjati stoletno tradicijo gostilne z dobro domačo hrano in kapljico, ki jo prideluje v vinogradu v Gradišču, hkrati pa vzdržati stik s sodobno gostinsko ponudbo in s tem tudi nenehen boj s konkurenco. Običaji in prehranjevalne navade ljudi nasploh in seveda tudi Trebnjcev se pač z novimi časi menjajo. Tem izzivom skuša ostati Pavlinova gostilna kos. V gostilni ima okrog 60 sedežev, na pokritem vrtu, ki pomeni veliko novejšo pridobitev za gostilno, pa še 70 sedežev. Ko je Janez prevzel vajeti gostilne in še morda kakšno desetletje nazaj so se zaustavljali pri Pavlinu predvsem ob nedeljah kmetje, ko so se odpravljali k maši, da so pomalicali in tudi na ta način dokazovali svoj statusni simbol. Zadnja leta je obisk gostov dokaj enakomerno razporejen skoz ves teden, prihajajo pa gostje najrazličnejših poklicev. Na vrtu se najraje ob pivu zbirajo mladi. In to si birt Janez Pavlin verjetno tudi najbolj želi, da ne bi bilo prevelikih nihanj v pogostnosti obiskov niti da bi bila gostilna zbirališče bolj enakomislečih ljudi.

PAVEL PERC

MED LEGENDO IN ZGODOVINO

Osamljeni sv. Florijan

Loški Potok ima svojo zgodovino, o kateri pa pričajo le redki ohranjeni dokumenti, a precej pripovedk, ki pa žal danes vse hitreje tonejo v pozabo, čeprav imajo svojo vrednost; v njih je vedno skrito kakšno zrno resnice. Ena od pripovedk govori tudi o nastanku cerkve sv. Florijana.

Pomembnejših zemljiških gospodov v teh visoko ležečih in slabo rodovitnih krajih nikoli ni bilo. Celo župnija, ki je nastala iz vikariata, je nastala zelo pozno. O gradnji cerkve, ki so v teh krajih edini kulturni spomeniki, je bore malo znanega in celo letnice pozidave so več ali manj le ugibanje. Nekateri kot prvo cerkev omenjajo sv. Barbaro, ki stoji na pokopališču in je gotovo spadala v še sedaj delno ohranjen protiturški tabor. V popolno skrivnost pa je zavil nastanek cerkve sv. Florijana na zahodnem delu Retijske doline.

Mimo nje je vodila edina vozna pot proti Notranjski. Farani so na cekrev nekaj dali, o čemer pričča nekaj umetniških stvari, ki jih druge cerkve nimajo, saj je bila fara prej rečna kot bogata. Če verjamemo pripovedkam, potem je sv. Florijan prvo in najstarejše svetišče ali pa je bilo na novo zgrajeno na prastarih temeljih. Nekateri vaščani Retij vedo povedati, da je nekoč obstajala knjiga, v kateri so bili opisani vsi dogodki daleč nazaj, a je najverjetneje zgorela v strašnem požaru, ki je 1904. leta upepelil skoraj polovico vasi.

Legenda pripoveduje, da je nad Ložem na strmem hribu, kjer je še vedno vidnih nekaj ostankov, stal mogočen grad. V njegovi bližini je bilo naselje tlačanov, ki so bili gospodi in biričem vedno pri roki. Menda so se vaščani poskušali upirati, kakor so vedeli in znali. Njihov vodja je bil spoštovani oče Florijan s sinom Klemenom, kateremu je bila namenjena lepa vaščanka Barbara. Pa se je zgodilo, da je tudi Barbara postala plen gospode. Klemen, ki jo je skušal rešiti, je z njo vred padel v obrambni jarek, kjer je Barbaro doletela prerana smrt.

ALBIN KOŠMERL

Cerkvica sv. Florijana

Tisto zimo, ko je bila vasica odeta v žalost, so grajski vas popolnoma izropali in je vse pestila huda lakota. Živino, kolikor je ostalo, so proti pomladi krmili z okajeno škopo s slamnatih streh. V hudi stiski so sklenili, da zbežijo v neznane kraje proti vzhodu. Ko je Snežnik izgubil belo kapo, so se, oprtni z bornim imetjem, s preostankom živine odšli v neznane kraje. V hudi nevihtni noči, ko so strele parale nebo, jih je požrl skoraj neprehodni gozd in visoke gore. Po dveh dneh prebijanja v neznano so zjutraj, ko se je neurje uneslo, obstali nad dolino, ki jo je prekrivalo čudovito jezero, bregovi pa so z zelenjem in prvimi cvetovi vabili. Ljudstvo je bilo presrečno in starešine so pozvali k zahvalni daritvi za srečen beg in se hkrati zaobljubili, da bodo postavili božje znamenje. Niz strmi breg so zavalili veliko skalo, ki se je ustavila na obrežju jezera; tam so sklenili postaviti božjo hišo in se nastaniti. Čez nekaj dni je voda upadla, dolina je zacvetela, zato so se napatili na prikladnejše mesto, obljube pa niso pozabili.

Kdaj so tam zgradili cerkvo, je nemogoče reči. Ta, ki sedaj stoji in je posvečena sv. Florijanu, je novejša ali vsaj obnovljena. Danes stoji sredi košenic in njiv. Nekajkrat na leto oživi, še najbolj ob vaškem žeganju, sicer pa se osamljena pogreza v spomine.

Sv. Florijan je kulturni spomenik, žal pa je župnija brez pomoči še dolgo ne bo mogla obnoviti, čeprav bi bila cerkev tega vredna.

ALBIN KOŠMERL

Slovenski grafiki odpira vrata v svet

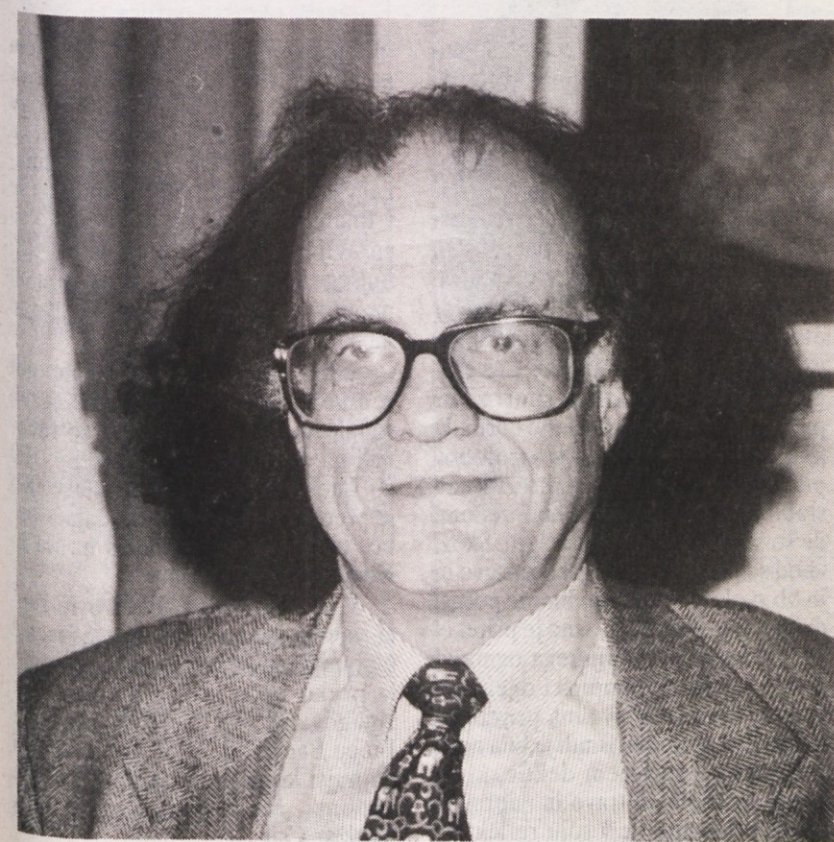

FOTO: M. MARKELJ

Prof. dr. Konrad Oberhuber

V enem od najpomembnejših svetovnih muzejev, v Albertini na Dunaju, je na ogled že 72 grafik in risb 29 slovenskih umetnikov, odkupljenih na 2. in 3. bienalu slovenske grafike, zbirka pa se bo letos obogatila še za nekaj novih grafik in imen. To je nedvomno pomemben prodor slovenske umetnosti v svet, ki ga brez bienala ne bi bilo oziroma ga ne bi bilo, če ne bi bil z bienalom prijateljsko povezan 61-letni direktor Albertine, umetnostni zgodovinar prof. dr. Konrad Oberhuber. Od 2. bienala naprej je član oziroma predsednik mednarodne žirije bienala, ki odloča, kateremu slovenskemu umetniku podelijo veliko nagrado in katerim nagrade Novega mesta. Prof. Oberhuber je tako postal dober poznavalec sodobne slovenske grafične umetnosti, ob tem pa prijatelj Slovenije in Novega mesta.

• Prof. Oberhuber, poznani ste kot umetnostni zgodovinar in velik ljubitelj umetnosti. Bi hoteli na kratko orisati življenjsko in poklicno pot, ki vas je pripeljala do tega?

“V Linzu, od koder sem doma, je bil moj oče pomemben človek v kulturi. Bil je velik ljubitelj likovne umetnosti in med ustanovitelji tamkajšnjega Muzeja za umetnost 20. stoletja, katerega zbirke so v večini posvečene avstrijskim in nemškimi umetnikom. Ko sem odrasčal, sem pogosto hodil z očetom na različne razstave in tako sem se še sam začel navduševati za umetnost. Nisem dosti razmišljal, ko je prišel čas za študij - odšel sem na Dunaj študirat umetnost. Hotel sem študirati moderno umetnost, a je naneslo tako, da sem se ukvarjal z umetnostjo 16. in 17. stoletja, predvsem s slikarjem Bartholomeusom Sprangerjem, ki je bil doma iz Belgije, a je delal in živel v Pragi. Nadaljna študijska pot me je vodila v Rim, kjer sem študiral Rafacela in druge renesančne slikarje ter postal specialist za tega renesančnega slikarja in sploh za slikarstvo severne Italije. Ko sem dobil štipendijo za študij v Ameriki, me je pot zanesla tudi tja. V Združenih državah sem odšel za eno leto še leta 1964, čez šest let pa sem se v Ameriki ustalil kar za 15 let. Najprej sem delal v National Gallery v Washingtonu in izpopolnjeval njihovo kolekcijo risb, od leta 1975 pa sem bil na Harvardski univerzi, kjer sem poučeval in bil hkrati kurator oddelka za risbo, ki sem jo tudi postavil. Leta 1987 sem se vrnil na Dunaj v Albertino in postal njen direktor.”

• Že skoraj deset let ste na čelu Albertine, ki velja za enega najpomembnejših muzejev grafične umetnosti in risbe na svetu. Kako je ta pomembna ustanova nastala?

“Korenine Albertine segajo v 18. stoletje, ko je Albert von Sachsen-Teschchen zbral veliko in pomembno kolekcijo risb in grafike z vseh koncev Evrope, predvsem pa iz Belgije, Nizozemske, Madžarske in seveda Avstrije. V začetku tega stoletja so zbirko združili z zbirko cesarja Rudolfa II., ki je nastala v začetku 17. stoletja, v nji pa so bile še posebno dragocene številne Dürerjeve grafike. Zdru-

ni dobro. Na novomeškem bienalu pa se slovenska grafična umetnost lahko polpolneje predstavi kot na ljubljanskem.”

• Za letošnji bienale ste pripravili izbor sodobne avstrijske grafike, pregled grafične ustvarjalnosti naših sosedov. Če primerjate grafično umetnost, ki nastaja pri nas in v Avstriji, kaj ugotavljate?

“Za bienale sem pripravil manjši izbor avstrijske povojne grafike od leta 1945 do danes. Izbral sem dela samih zelo uglednih in priznanih umetnikov, torej tisto, kar se danes smatra za najboljše v Avstriji. Gre za osem umetnikov, kar je sicer malo po številu, saj ne more prikazati vse raznolikosti in bogastva avstrijske grafike, a glavno le pokaže, in omogoči gledalcu, da si ustvari osnovni vtis, kaj se je dogajalo in kaj se dogaja v avstrijski grafiki. Primerjave pa je težko delati. Med slovensko in avstrijsko grafiko so nekatere podobnosti, so pa tudi nekatere občutne razlike, ker je germanški svet pač drugačen od slovanskega, je na nek način bolj agresiven, bolj konfrontacijski, govori zelo direktno, umetnost v Sloveniji pa je po mojih ocenah bolj mehka, bolj lirčna. Skupnega imata slovenska in avstrijska grafika to, da večina grafičnih umetnin nataja v tradicionalni tehniki. A pri nas je že opazna precej močna tendenca k novim tehnologijam in k računalniški grafiki. Zlasti mladi grafiki se ukvarjajo s tem.”

• Mimogrede, računalniško grafiko in grafike, narejene z nekaterimi novimi fotomehanskimi postopki, na bienalu ne sprejemete. Ali naj to pomeni, da niso umetnine?

“Na bienalu računalniška grafika za zdaj res še ni dovoljena. Ali je to še umetnost, pa je zanimivo vprašanje. Moje mišljenje je, da je umetnost vse, česar se umetnik resno loti z umetniškimi nagibi in to dobro naredi, ne glede na to, kakšno tehniko pri tem uporablja. Pravi umetnik lahko dela z računalnikom, ne da bi se sploh dotaknil grafične plošče, pa so njegova dela izvrstne umetnine, prava umetnost.”

• Grafični listi naj bi umetnost približali ljudem, ker gre v bistvu za večkratne natise, ki naj bi bili cenovno bolj dostopni kot enkratne umetnine. Vendar se dogaja, da so nekatere grafike zelo drage. Kaj menite o tem?

“Grafična umetnost je pred stoletji res nastala za ljudi, ki niso imeli dovolj denarja, da bi si nabavljali prave slike. Vendar se je razvila v močno umetniško sredstvo, tako da je lahko v mali grafiki več umetnosti kot v veliki sliki. Poglejte samo kakšno Dürerjevo grafiko, kakšno bogastvo detajlov je v nji, kolikšna je njena moč! Ali vzemite grafiko Goye ali kakega drugega vrhunškega grafika. Razumljivo, da so take stvari izjemno drage. Drage so seveda tudi tiste grafike, ki jih zdaj delajo najbolj priznani umetniki in vanje vlagajo ogromno znanja in ustvarjalnih naporov. Vendar je na trgu dovolj dobre grafike, ki je relativno poceni in dostopna.”

• Letošnji evropski grand prix je na bienalu prejel italijanski grafik Emilio Vedova. Bili ste med tistimi, ki so ga podpirali. Kaj menite o njem?

“Mislim, da so njegove grafike fantastične. To je umetnik, ki je strastno zaljubljen v grafično umetnost. Kar naprej eksperimentira na novih grafičnih tehnikah. Ima prav osebno odnos do jedkanja in zdi se kot nekakšen alkimist grafike. Izredno rad dela, kar obseden je z delom. Naredi na stotine plošč, risb, zasnutkov, potem dela izbor in večino zavrže, ohrani pa le nekaj najboljših. In če povežem s prejšnjim vprašanje, moram povedati, da svojih grafik ne prodaja drago. V primerjavi z drugimi grafikami in glede na njihovo kakovost so Vedovi grafični listi razmeroma poceni. Pri Vedovi cenim tudi njegovo globoko socialno in politično angažiranost. Krivica in nasilje, kjer koli se že dogajata, ga bolita in bori proti njima. Dogajanje v Bosni in na Balkanu ga je denimo spodbudilo, da je

ustvaril posebno kolekcijo, vendar pa je še ni dokončal in je še ni mogoče videti. Zame je Vedova tudi velik slikar. Zanimivo pa je, da je estetika njegovih grafik vplivala na njegovo slikanje. Grafike so tako pomembne v njegovem delu, da vplivajo na vse njegovo delo. Mislim, da je evropska nagrada res prišla v prave roke.”

• In drugi letošnji novomeški gost, Goya?

“Goya je eden od vrhov svetovne grafične umetnosti. To je zelo ekspresiven, inovativen in pripoveden umetnik. Bil je tudi kritik družbe svojega časa, in to ne odmaknjen kritik, ampak čustveno prizadet. V tem je podoben Vedovi, le da je Vedova abstrakten umetnik. Vesel sem, da je Albertina omogočila ogled Goyevih grafik v Novem mestu. To je sicer le majhen izbor iz vsega, kar imamo Goyevega, toda zavarovanje takih umetnin je silno drago. Sponzorirali smo zavarovanje, zato nismo mogli poslati veliko Goyevih grafik. Izbrali smo jih deset, a to so zares lepe grafike.”

• Pomankanje denarja sploh žuli novomeški bienale, poleg tega pa ni vedno deležen pravega razumeva-

nja. Ali mislite, da bi novomeški bienale lahko opustili?

“To je neumno! Mislim, da je bienale slovenske grafike zelo pomemben. Vzemimo moj primer. Poznal sem nekatere slovenske umetnike, vendar pa brez novomeškega bienala ne bi nikoli poznal bogastva grafične ustvarjalnosti v Sloveniji. Na ljubljanskem mednarodnem bienalu sem videl le nekaj izbranih slovenskih grafik, tu pa je vsake dve leti zares dober pregled tega, kar se je ustvarilo. Tako lahko na bienalu spoznavamo slovensko grafično ustvarjanje, slovenska umetnost pa postaja znana v drugih okoljih. Mislim, da je odločitev o mednarodni žiriji zares dobra. Ko tujci v žiriji ocenjujejo slovensko umetnost, se seznanijo z njo, člani žirije pa so običajno pomembni ljudje. To ima dolgoročen učinek na slovensko umetnost, ki tako postaja mednarodno poznana. Tega ne bi smeli podcenjevati, čeprav učinki morda niso takoj vidni. Zato pravim: obdržite bienale. In še nekaj bi rad poudaril: novomeški bienale je zares izvrstno organiziran. To je ena najboljših prireditev te vrste, kar jih poznam.”

MILAN MARKELJ

MNENJA

Prostor tudi za mlade grafike

Tudi letošnji 4. bienale slovenske grafike v Novem mestu je priložnost za dialog domače in tuje grafike. Pa ne kar vse. Razstava namreč med drugim ponuja na ogled najboljša slovenska grafična dela zadnjih dveh let pa izbor sodobne avstrijske grafike in dela nagrajencev. Seveda izbor ni bil mogoč brez kakovostne strokovne žirije, ki ima tudi letos mednarodni sestav. Gre za 5-člansko koordinacijsko komisijo evropskih muzejev in galerij, ki ji je predsedoval prof. dr. Konrad Oberhuber, direktor Albertine z Dunaja. Ostali člani pa so bili: dr. Hans Christoph von Tavel, umetnostni zgodovinar in direktor Švicarskega inštituta iz Rima; Piet Coestens, umetnostni zgodovinar in direktor Palais des Beaux-Arts iz Bruslja; Gerwald Sonnberger, umetnostni zgodovinar in direktor Muzeja moderne umetnosti v Passau v Švici; Igor Zidič, umetnostni zgodovinar in direktor Moderne galerije iz Zagreba, ter prof. Branko Suhy iz Novega mesta, akad. slikar, grafik, redni prof. Akademije za likovno umetnost v Ljubljani in predsednik Bienala.

BRANKO SUHY: “Tudi letošnji izbor grafike je zelo dober, po mnenju članov žirije celo najboljši do sedaj, česar sem res vesel. Upoštevana in razstavljena je samo izvorna reproduksijska avtorska grafika, največji dovoljen format grafike pa je 120 x 80 cm. Velike dimenzije namreč še zdaleč ne pomenijo tudi kakovosti, omejitev pa je bila potrebna tudi zaradi samega reda razstave v Dolenjskem muzeju. Namen bienala je spodbuditi še mlade umetnike grafike k ustvarjanju kakovostnih del, zato na razstavi sodeluje nekaj mojih študentov grafike. Razstavljena dela tako potrjujejo že znane vrednote v grafični umetnosti, opozarjajo pa tudi na nove ustvarjalce. Pomembno je tudi to, da na vsakem bienalu nagrado dobi drug umetnik. Največji dokaz, da delamo prav, pa so povabila v tujino in odkupi grafičnih listov z našega bienala.”

IGOR ZIDIČ: “Grafični bienale spremljam že od vsega začetka in lahko rečem, da tokratni izbor kaže višjo kakovost kot prejšnji. Toda raje bi govoril o drugih stvareh, o tem, kako nasploh gledam na kulturo. Menim, da jo je treba decentralizirati, da je v vsakem kraju nekaj, kar je vredno ogleda, poslušaj ipd., in novomeški grafični bienale je lep primer, da se to da. Vedno sem bil pripravljen pomagati, če je v majhnem kraju hotel kdo kaj narediti v tej smeri, in v Novem mestu je bil to Branko Suhy. Rad sem se odzval njegovemu povabilu k sodelovanju. Vesel sem, da se je tu odprlo središče slovenske grafike, in upam, da se ne bo zaprlo. Rad bi omenil še pomen sodelovanja včasih in danes, ko so slovenski umetniki še študirali na Akademiji v Zagrebu, dokler niste dobili svojega ALU v Ljubljani, pa sedaj, ko sta bila 1. in 3. bienale skoraj v celoti predstavljena v Zagrebu, mi pa smo pri vas letos pripravili razstavo treh najpomembnejših hrvaških umetnikov - Babića, Becića in Mišeta. Pri bienalu pa je važno to, da se vedno znova pokaže, da slovenska grafika premore tujo konkurenco, kar je tudi spodbuda zanaprej.”

GERWALD SONNBERGER: “Tokrat sem bil prvič povabljen, da se pri vas udeležim bienala kot član mednarodne žirije, in že sedaj lahko rečem, da upam, da ne zadnjič. Že prej sem izvedel, da je v Novem mestu doma umetnost, tudi grafična, pa vendarle sem presenečen nad kakovostjo in kontinuiteto razstave. Imam občutek, da je tu prisotnih vrsta umetnikov, ki so med seboj povezani in ki se z grafiko res ukvarjajo prvenstveno. Vse preprosto je namreč grafika le stranski produkt pri umetnikih, kar se seveda opazi. Všeč mi je tudi, da letošnja razstava kaže, da se da tudi z grafiko govoriti in razmišljati o vseh bistvenih življenjskih vprašanjih - o rojstvu, življenju, ljubezni, smrti itd. Izbor nagrajencev je bil težak, vendar menim, da je dober. Zanimivo je, da smo pri slovenskih nagrajencih naključno izbrali dva relativno mlada, srednja in starejša umetnika, kar pomeni, da danes v slovenski grafiki v vseh generacijah obstajajo zelo dobri grafiki.”

LIDIJA MURN

Z novinarske konference (od leve proti desni): Igor Zidič, prevajalec, Emilio Vedova, Konrad Oberhuber, prevajalka in Branko Suhy.

Igre v senci kljukastega križa

Jesse Owens pri startu teka na 200 m in med počitkom s kolegico iz ameriške ekipe Helen Stephens, dobitnico zlate medalje.

Prihodnji teden se bodo začele olimpijske igre v ameriškem mestu Atlanta, največji športni in spektakelski dogodek tega leta, ki ga bo neposredno ali prek televizijskih ekranov spremljalo milijone in milijone ljudi. Kakšne so bile olimpijske igre pred šestdesetimi leti, se še dobro spominja prof. Marjan Dobovšek, ki je kot novinar časopisa Slovenec spremljal olimpijske igre v Berlinu leta 1936.

V Berlin sem prišel nekaj dni pred začetkom iger. Dan pred otvoritvijo, to je zadnjega julija, sem se pridružil skupini novinarjev, ki je imela nalogo, da sprmelja tekmovanja v lahki atletiki in v plavanju. Sprejel nas je

zastopnik nemške novinarske službe in nas vodil po olimpijski vasi, kjer so bili nastanjeni tekmovalci. Vodili so nas tudi po kuhinjah, kjer so s posebnim poudarkom povedali, da imajo atleti iz različnih dežel tako kuhinjo,

kot so nanjo navajeni doma. Šli smo od kuhinje do kuhinje in pokušali hrano. V spominu mi je ostala italijanska kuhinja, kjer so novinarjem ponujali črno, zelo močno vino. Tisti, ki so popili več kozarcev, pa po obisku niso več hodili naravnost.

Naslednji dan je prišel k meni slovenski novinar Škodlar, ki je poročal za Jutro. Udeležil se je sprejema olimpijskega ognja, ki so ga prinesli najprej v velik park, kjer je bila zbrana nemška mladina. Tam je govoril glavni nemški propagandist Goebels. Škodlar ga je v svojem časopisnem poročilu označil kot velikega demagoga, medtem ko so ga drugi novinarji hvalili, češ da ljudi očara s svojimi izjavami. Ponudil mi je svojo karto za novinarsko ložo za večerno otvoritev iger, ker je bil sam zvečer zadržan.

Oljučna vejica Hitlerju

Ob štirih popoldne je bil prihod tekmovalnih ekip na stadion, prisega tekmovalcev in na koncu uradna otvoritev iger. Ceremonija je trajala dve uri. Ko je točno ob štirih prišel Hitler v svojo ložo, se je pokazalo, kako so bili Nemci zdresirani. Vse roke so se kot ena dvignile v pozdrav. V sprevedu športnikov so kot prvi korakali Grki. Na čelu je hodil v narodni noši Spyridon Loues, ki je zmagal v maratonu na prvih igrah v Atenah.

V roki je nosil oljučno vejico iz Olimpije, ki jo je kasneje izročil Hitlerju. Zadnja je šla nemška ekipa, ki je seveda pobrala največ aplavza. Med drugimi je bila v sprevedu tudi jugoslovanska ekipa. Mislim, da je zastavo nosil Milan Stepišnik, ki so ga kasneje, po vojni, likvidirali v dachauskih procesih. Nastopal je v metu kladiva.

Ko so bili vsi zbrani, je Hitler otvoril igre. Eden od zmagovalcev s prejšnjih olimpijskih iger v Los Angelesu je v imenu vseh športnikov prisegel, da se bodo pošteno borili. Iz kletk so spustili nekaj sto golobov pismo, ki so v jati zakrožili nad stadionom in odleteli s sporočilom, da so se začele olimpijske igre. Skozi vhod so prinesli olimpijsko zastavo in jo ob zvokih olimpijske himne počasi dvignili na drog. Istočasno je priteknel zadnji nosilec olimpijskega ognja in z baklo prižgal olimpijski ogenj pri vhodu. Tako se je uvodna prireditev končala. Zvečer ob osmih je bila nova predstava z rajanjem deklic, ki so potem posedle na travo in napravile okvir, v katerem je v soju reflektorjev zaplesala Paluka, ena najbolj znanih balerin. Prireditev so zaključili z Beethovnovo Odo radosti.

Sedel sem na Škodlarjevem sedalu. Kmalu po začetku predstave sta pristopila varnostnika v civilu in zahtevala dokumente. Vprašala sta me, če sem Škodlar. Razložil sem jima, da ne, da pa imam njegovo vstopnico. Pustila sta me pri miru. Prijetljaj je pokazal, da so bili Nemci že obveščeni, da Škodlar ne poroča najlepše o olimpijskih igrah in o Goebelsu.

Owensu štiri zlate

Drugi dan so se začela tekmovanja. Izredno je izstopal ameriški atlet Jesse Owens. Imel je zelo lepo postavo in je bil tudi izredno prijazen. Mladina je kar skakala okoli njega. Dobil je štiri zlate kolajne, prvo v teku na sto metrov z novim olimpijskim rekordom 10,3 s, na dvesto metrov je tekel pod 21 s. Pri skoku v daljavo je bilo najbolj napeto. Nemški atlet Long je dosegel enako daljavo kot Owens, 778 cm. Imela sta na razpolago še zadnji, šesti skok. Prvi je skočil Long, vendar ni izboljšal rezultata. Na vrsti je bil Owens. Šel je na začetek zaletišča, pa se je obrnil in šel še 15 metrov nazaj, da si je podaljšal zalet. Vsi smo napeto čakali. Pogledal sem na uro - imel je le eno minuto časa za koncentracijo. Minilo je že pol minute, on pa je še vedno stal pri miru. Ko se je začelo zadnjih pet sekund, se je pognal kot blisk, tekel vedno hitreje, se odrinil, poletel po zraku in pristal naprej od zastavic, ki so označevale olimpijski rekord. Vrglo ga je naprej da je napravil kozolec. Nemški sodniki so kazali, da je naredil prestop, ker se je nekaj mikre sesulo z odzivne deske, drugi sodniki so jih komaj prepričali, da se lepo vidi, da se je odrinil dva centimetra pred črto. Skok je bil priznan. Danes je tudi Slovenci dosegajo take daljave, takrat pa je bil skok 806 cm nekaj nezasišlanega. Hitler se je po tem skoku takoj dvignil in zapustil svojo ložo, da mu ni bilo treba kot po navadi čestitati zmagovalcu. Ni hotel stisniti roke črncu. Četrto medaljo je Owens dobil pri štafetnem teku 4x100 m. Začel je tek in takoj priboril svoji ekipi nekaj metrov prednosti. Američani so z lahkoto zmagali in prvič v zgodovini tekli pod 40 s.

Izredno zanimiv je bil tek na 1.500 m. Bilo je veliko favoritov iz Evrope in Amerike, zmagal pa je tekač iz Nove Zelandije mali Lovelock. Drobni tekač ni napravil nobenega posebnega vtisa. Po startu so se menjavali v vodstvu različni tekači. V zadnjem krogu je Lovelock povečal hitrost, prehitel vse druge in zmagal z novim

olimpijskim rekordom 3:47. Ko sem ga gledal, sem se spomnil na Finca Nurmija, ki je na olimpiadi v Parizu v enem dnevu osvojil zlato v tekih na 1.500 m in 5.000 m. Najprej je zmagal v predteku na 1.500 m, nato pa še v finalu na isti progi. Medtem ko so spravljali k zavesti njegovega najhujšega konkurenta, ki je na cilju od naporov omedlel, je Nurmi zmagal še na 5.000 m.

V Berlinu so tretjič nastopile tudi ženske, prej so na olimpijskih igrah sodelovali le moški. Nemci so računali na zlato kolajno v štafeti 4x100 m. Imeli so zelo dobre tekačice. Ko je predzadnja tekačica predajala palico zadnji, je padla palica na tla in Nemke so bile ob zlato.

V metu kopja so bili favoriti Finca, vendar je zmagal Nemeček Stoeck z metom 71 m 84 cm. Kroglo sta sunila preko 16 m le dva tekmovalca: zmagovalec Voellke iz Nemčije in Finec Baerlund. V plavanju so bili najhujši konkurenti Amerikanci in Japonci. Na 100 m je presenetil Madžar Csik.

Zmagal za okupatorja

Igre si je večkrat ogledal tudi Hitler. S svojimi varnostniki je sedel kar med drugimi ljudmi na tribuni. Nekeč je nastalo okoli njega prerivanje in opazil sem, da so odpeljali neko žensko. Potem sem zvedel, da je neka Američanka stopila do Hitlerja, mu ponudila sliko v podpis in ga nato še navdušeno objela. Takoj so nastopili varnostniki in predrznico odstranili.

Na tekmovanju v orodni telovadbi me ni bilo, ker je od tam poročal Kermavner. 38-letni Štukelj je na krogih za las izgubil zlato, premagal ga je češki tekmovalec Hudec.

Eden najbolj dramatičnih prizorov na atletskih tekmovanjih je bil pri maratonu. Vsi so napeto pričakovali, kdo bo prvi priteknel na stadion. Po dveh urah in 20 minutah se je začelo pri Maratonskih vratih - vhodu na stadion - nekaj dogajati. Prvi je priteknel na stadion atlet Son. Cilj je dosegel z zadnjimi atomi moči. Po narodnosti je bil Son Korejec, ker pa so njegovo deželo okupirali Japonci, je moral teči za okupatorja. Ko je stal na zmagovalnem odru in poslušal japonsko himno, so mu tekle solze.

Pri metu diska je zmagal Američanec Carpenter z novim olimpijskim rekordom 50 m 48 cm. Naš sedanji metalec diska Primc bi bil s svojimi 62 m fenomen za tiste čase.

Pri skoku s palico so takrat uporabljali bambusove palice. Tekmovanje je trajalo pozno v noč. Zmagal je nek Američan, ki je preskočil 4 m 30 cm, kar danes ne pomeni nič.

Zanimiv je bil troskok. Zmagal je Japonec Tajima. Skočil je točno 16 m, kar je bil za tiste čase izreden dosežek.

Če na kratko povzamem rezultate v atletiki, lahko rečem, da ni bilo od takrat do danes velikega napredka v teku na kratke proge, da so ženske komaj začele z nastopanjem in da je danes pri njih večji napredek kot pri moških. Boljše rezultate dosegajo danes metalci in skalalci. Se bo vse kdaj ustavilo?

Kakšni so bili splošni vtisi z olimpijskih iger? Udeleženec iz tujine je močno čutil, kako je prebivalstvo pod silnim pritiskom vodstva. Pri zaključku večerne predstave, ko so igrali Odo radosti, so hoteli prikazati svetlobni efekti - snopi reflektorjev so se združili nad stadionom - enotnost celega sveta. Ta simbolika je bila lažna, saj so tri leta pozneje nemške tankovske divizije napadle Poljsko in začela se je druga svetovna vojna.

MARJAN DOBOVŠEK

GLASBA

Kdor poje, zlo ne misli

Ponavadi je za vsakim uspešnim podvigom, pa naj v njem sodeluje še toliko ljudi, vedno v ozadju le en človek, ki je duša vsega, ki je zraven s srcem in z vso zavzetostjo žene stvari naprej. Tudi pri kulturnem društvu Nove arkade v Šmihelu je tako. Že nekaj let se tukaj zbira šolska mladina, navdušena nad glasbo, bodisi petjem ali muziciranjem. Duša društva Nove arkade je Irena Rešeta, mati dveh otrok, in kar je pri vsem tem še najbolj zanimivo, po poklicu policistka.

A Ireni se to ne zdi nič nenavadnega in o svojem prostovoljnem kulturnem udejstvovanju pripoveduje umirjeno in zbrano. Vidi se, da je o tem mnogo premišljevala in je marsikaj v sebi že zdavnaj razčistila: "Že uniforma in pojava policista v ljudeh ponavadi vzbudi mešane občutke. Ljudje ga pač opazijo prej kot naprimer trgovko ali zdravnika, saj je na cesti v dobrem in slabem. Nihče pa ne ve, kaj se skriva v duši tega uniformiranega človeka. Služi državi in ljudem, pa vendar ima tako kot drugi tudi on svoja osebna nagnjenja in nadarjenost. Poznam policista, ki z ogljem riše čudovite slike. Ne vem, če ga ljudje na terenu poznajo s te plati. Veliko je še policistov, ki se ukvarjajo z raznimi hobiji, a to pred javnostjo skrivajo in nikogar ne spustijo v svoj intimni prostor. V meni je kipela ljubezen do glasbe. Kipela je in prekipela. Ko je prišlo še do demokratične preobrazbe v družbi, sem vedela, da je nastopil moj čas."

Tako je stopila Irena na novo pot. A premagati je bilo treba še nekaj ovir, tako v sebi kot v okolju. Po zakonu se policistom ni dovoljeno ukvarjati z dobičkonosno dejavnostjo. No, pri kulturnem delovanju ni nevarnosti, saj je treba nimalokrat še kaj dodati iz svojega, plačilo pa je le notranje zadovoljstvo.

Irena po rodu ni Dolenjka. Izhaja izpod Šmarne gore, kjer je opravila trgovsko šolo, ob njej pa še glasbeno. Dolgo je igrala violino, rada pa je prišla v roke tudi druge instrumente, zlasti kitaro. Nato je napravila še policijsko šolo in službena pot jo je zanesla v Novo mesto. Po petnajstih letih službe, ob njej se je Irena posvečala predvsem družini, pa je napravila odločilni korak. Za to je bil čas primeren, kajti spremembe so se dogajale vsenaokrog. Slovenija se je osamosvajala, na novo so se vzpostavljali odnosi med ljudmi, podirali so se mnogi prej

globoko zasidrani pojmi in predsodki. Začutila je sveži veter, ki je zavel v družbi, in vedela je, da zdaj lahko uresniči težnje, ki jih je toliko časa zatajevala.

Začela je s skupnico otrok, ki so obiskovali verouk v Šmihelu. Peli so nabožne in narodne pesmi, Irena pa jih je vodila in spremljala s kitaro. Sproščeno druženje ob petju je bilo mladim tako všeč, da je skupina hitro rasla, prav tako pa je rasel tudi repertoar pesmi, s katerimi so mladi kmalu postali samoumevni del kulturnega programa na raznih proslavah in otvoritvah. Skupina se je imenovala Zarja. Potem so se pevcem pridružili tudi mladi muzikanti, ki povečini obiskujejo glasbeno šolo v Novem mestu, in iz njih je nastala nova skupina, imenovana Sonce. Vsem skupaj je bila zborovodkinja in dirigentka Irena Rešeta. Ona je tudi priredila tudi tri od enajstih pesmi, ki sta jih skupini februarja letos posneli v novomeškem smemalnem studiu Metulj za avdiokaseto z naslovom "Za vas".

Kaseta je omembe vredna predvsem zaradi mladosti izvajalcev, saj jih je večina od sodelujočih v starosti med desetimi in dvanajstim letom. Pa tudi pestrost izbranih pesmi je treba poudariti, saj je v duhu časa, v katerem neobremenjeno odraščala sedanja mladina, zabrisana tudi nekdanja skoraj nepremostljiva meja med duhovno in posvetno pesmijo. Mladi tako poleg občutka za usklajeno pevsko in glasbeno izražanje demonstrirajo tudi svoje nagnjenje k strpnosti in razumevanju med ljudmi.

A povrnimo se k Ireni, ki je s svojo zagnanostjo pravzaprav povzročila to poustvarjalno valovanje med mladimi. Tačas je to že dobilo svoj dom v kulturnem društvu Nove arkade, ki ima svoj sedež v kaplaniji poleg šmihelske farne cerkve. Toda, poudarja Irena, društvo ni lokalno ne nazorsko omejeno in vanj se

Irena Rešeta

lahko včlanjujejo vsi ljudje dobre volje, ki so pripravljeni sodelovati. Ker je dela pri organizaciji gostovanj mladih glasbenikov veliko, zanimanja zanje pa čedalje več, bo priložnosti za sodelovanje dovolj. Sedaj pomagajo nekateri najbolj zagreti starši, veliko pa tudi Irenin mož Sandi, tudi policist po poklicu. V skupini Sonce igrata kitaro tudi njuna sinova, enajstletni Gregor in trinajstletni Simon, tako da je udeležena vsa družina Rešeta.

"Rada sva v tej družbi, kjer se počutiva mlada tudi sama, in glavni cilj nama je odpreti otrokom pot v življenje in jih preko smiselne ustvarjalnosti obvarovati pred nevarnostmi, ki nanje prežijo, predvsem alkohol in narkotika. Z mladimi pevci in muzikanti smo resnično kot ena družina, skupaj praznujemo rojstne dni, prirajamo piknike, zato se ne čudite, če mi kdaj rečejo kar naša druga mamica. Vesela sem tega, še najbolj pa sem zadovoljna, da so nekateri že zdaj sklenili posvetiti svoje življenje glasbi. Letos nameravamo skupaj na počitnice na morje, še pred iztekom leta pa bi radi izdali zgoščenko," pravi Irena, polna načrtov in upanja, da se bodo našli tudi ljudje, ki so pripravljene njihovo uresničitev gmotno podpreti.

Irena in Sandi sta s svojim kulturnim delom gotovo na poti, ki bo olajšala delo njunim poklicnim kolegom, pa še nekaj je gotovo: marsikomu, ki je modro uniformo doslej morda srečeval z mešanimi občutki, je verjetno posledje srečanje z njo bolj sproščeno.

TONE JAKŠE

NAGRADI V LESKOCVEC IN ŠKOFJO LOKO

Zreb je izmed reševalcev 13. nagradne križanke izbral **Marijo Bernard** iz Leskovca in **Staneta Polaka** iz Škofje Loke. Bernardova bo prejela 6.000 tolarjev denarne nagrade, Polak pa knjižno nagrado. Nagracencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 22. julija na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **KRIŽANKA 14**. Ovojnico brez poštnih znamke lahko oddate v naš poštini nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 13. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 13. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **ABA, BOKAL, LESKOVINA, MARTIN, TIR, ANTON, TASS, SKI, NOTAR, MALANG, VRATA, AMOK, LUPA, IR, SAM, MATERNICA, KRŠKA VAS, OBIR, ENERGIJA, HANA, RAKA, ČAR, TROT.**

PRGIŠČE MISLI

Če se v neki družbi kar v valovih pojavljajo nove ideje kot nova pojmovanja obstoječega in novi vrednostni pogledi, to ni vzrok za kakršenkoli nemir, pač pa znak, da je ta družba v svojem bistvu še vedno zdrava.

F. BUČAR

Narod pa, ki hoče živeti kot narodno občestvo, mora negovati ustvarjalnost, ker samo s tem potrjuje samega sebe.

S. HRIBAR

Od zmeraj je jalova in le začasna zmaga policijskih pendrekov.

I. TORKAR

NAGRADNA KRIŽANKA 14

AVTOR: MARKO BOKALIČ	REČNA RIBA Z BRKI	PRIJAVA	LIKOVNA UMETNICA	TERME PRI PADOVI	PEVEC RESNIK	SALOMONOV UGANKAR			
PREPROSTO PLOVILO						NIZOZEMSKA	APARAT ZA NEDONOSENČKE	NASTOPAJOČ V CIRKUSU	DEJANJE
AFRIŠKA ANTILOPA									
OBRAT ZA RAZČESAVANJE PREDIVA									
POGRINJEK	ROTOR PRI TURBINI								
	IRIDU					ČEŠKI SMUČARSKI SKAKALEC (JAROSLAV)	PODZEMNA ŽIVAL	MARIJANA LIPOVŠEK	
SALOMONOV VANDROVEC	GRADBENA JAMA	KRAŠKA ČRNINA SLOVENSKEGA NOVINAR (MARKO)		HITRA SMUČARSKA DISCIPLINA					"TETA" TONIJA GAŠPERIČA
PESNIK SARAJLIČ			SILICIJ	ZBIRKA FOTOGRAFIJ MENIČNO JAMSTVO					
TV VODITELJ KULTURNIH ODJAZD (ALENKA)			FOTOGRAF ŽNIDARŠIČ			AMERIŠKA ENOTA ZA OBCUTLJI VOST FILMA			
KAMENJE Z OSTRIMI ROBOVI		TRAVA DRUGE KOŠNJE	NORINA RADOVAN			KRAJ PRI POREČU			
BANČNI ŠALTER				DEL HAMBURGA		TELUR			
POKRIVALO POSODE				ODISEJEV OČE					SKLADATELJ HĀCATURJAN

praktični KRIŽ praktični KRIŽ praktični KRIŽ

Zalivanje lončnic

Začeli so se dopusti, a preden odidete na počitnice, morate pomisliti na marsikaj, tudi na zalivanje rož. Če nimate nikogar, ki bi lahko med vašo odsotnostjo skrbel za rože, si lahko pomagata tudi sami s posebnimi napravami za zalivanje. Gre za posode z vodo, ki so s cevkami povezane z lončnicami. Čim višje postavite posodo z vodo, več vode bo prišlo skozi cevke v zemljo. Če pa boste posodo postavili v enako višino ali celo nižje od cvetličnih lončkov, bo zemlja vsrkala vodo počasneje. Če želite, da bo ostala voda v posodi čim dlje sveža, ji dodajte nekaj koščkov lesnega oglja. Seveda lahko naprave za zalivanje uporabljate tudi, ko niste zdoma. Vendar pa morate vsaka dva meseca iz naprave za zalivanje odstraniti apnenec, in sicer tako, da cevke in nastavek čez noč namočite v nerazredčen kis.

Krompirjeva juha s fižolom

Za 4 osebe potrebujemo: 300 g krompirja, 250 g stročjega fižola, 1 l juhe iz kocke, šetraj, sol, poper, 1 žlica goste kisle smetane, 1 hrenovko. Krompirje olupimo, operemo in narežemo na koščke. Fižol obrežemo in operemo. Stroke prečno narežemo na tanke pramene. Krompirje, polovico fižola in šetraj kuhamo v vroči juhi 20 minut. Preostali fižol kuhamo v osoljenem kroju 15 minut. Šetraj odstranimo, juho zmiksamo (s paličnim mešalnikom). Kuhani fižol ocedimo in stremo v kremno juho. Solimo in popopravo. Hrenovko olupimo in narežemo na kolesca. Prevremo jo v juhi. Nazadnje primešamo kislom smetano. Ponudimo s kruhom.

Ko vrtnine trpijo žejo

Junij je izsušil, na koncu pa izdatno namočil zemljo, tako da je z zalivanjem vsaj nekaj časa mir. Poletna vročina, zlasti pa suh veter, bosta prej ali slej spet povzročila, da bodo rastline žejne in da jih bo treba zalivati. Najboljša voda je postana in mlačna deževnica, s katero ne šokiramo vrtnin ali okrasnih rastlin. Koliko je potrebujemo, je odvisno od tal, vremena, sorazmerne vlage, potrebe rastlin in celo želje vrtnarja oz. zelenjadarja. Ob znanem zakonu minimuma zalivanje poveča pridelek. Na učinek vpliva tudi čas. Če vodo čez dan ogreje sonce, je z njo primerneje zalivati zvečer. Če je mrzlo, manj šokira rastline zjutraj, ko so ohlajene. Zalivalna voda naj na površino gredice ne pada v močnih curkih, ampak prši počasi, da postopno pronicava v globlje plasti zemlje. Po vsakem zalivanju je koristno površino plitvo prerahljati, da s tem prekinemo kapilarni tok, vlago v tleh pa lahko zdržimo tudi s pomočjo zastirke.

Moč varčne žarnice

Pri nakupu varčne žarnice moramo biti pozorni na njeno električno moč, obliko, dobo trajanja, ceno, svetlobni izkoristek in barvo svetlobe. Zelo veliko uporabnikov kupi žarnico in potem ugotovi, da mu ne daje dovolj svetlobe. Dobro je vedeti, da 9-wattna varčna žarnica nadomesti 40-wattno navadno žarnico na žarilno nitko, 13-wattna 60-wattno, 18-wattna 75-wattno in 25-wattna varčna žarnica 100-wattno navadno žarnico. Doba trajanja žarnice je odvisna tudi od pogostosti prižiganja, zato je priporočljivo, da varčne žarnice gorijo nepretrgoma. Kljub visokim nabavnim stroškom bomo ravnali gospodarno, če bomo navadne žarnice zamenjali z žarnicami nove generacije. Če sodobna žarnica prihrani 30 odstotkov električne energije, se zamenjava izplača. Nasvete o racionalni rabi energije dobite brezplačno v Energetski svetovalni pisarni v Brežicah na tel. 0608/62-050, int. 202, v Črnomlju na tel. 068/52-040 in v Novem mestu na tel. 068/28-866.

TURIZEM

Star kmečki pod kot zaščitni znak

V letih, odkar je Slovenija postala samostojna in so Slovenci zopet odkrili Belo krajino, je postala poletni reka Kolpa ena najbolj obleganih turističnih točk. A Belokranjci na takšen turistični naval niso bili pripravljeni. Niso imeli ne dovolj urejenih kampov, ki bi lahko sprejeli številne goste, ne odlokov, ki bi določali, kakšno obnašanje ob reki je sploh dovoljeno.

Zato pa je bilo toliko več negodovanja in jeze med domačini, zlasti tistimi, ki so jim kopalci od vsepovsod na divje s šotori zasedli travnike, pobirali po njivah njihove pridelke, za "plačilo" pa so jim poleg opustošenih njiv pustili še zajetne kupe smeti. Med tistimi, ki imajo zemljo tik ob Kolpi ter za povrh še v bližini enega lepših kopalšč, pri Tržokovem slapu pod Adlešiči, so Jankovičev iz Adlešičev. Razumljivo torej, da so "osvajalci" Kolpe hitro odkrili njihov travnik in se na črno naselili na njem. Jankovičevi so najprej onemeli, potem počistili za turisti, ko pa so se zavedeli, kaj se dogaja, so ob kampu postavili prikolicco, točili pijačo in skrbeli za red. "Kmalu smo začeli

razmišljati, da bi postavili trajnejši objekt, a so imeli na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pomisleke," pove Anton Jankovič, ki je pred tremi leti ustanovil podjetje Kolpa s. Zato pa so Jankovičevi pred dvema letoma na Raki kupili 110 let star pod, ki ga je lastnik nameraval podreti, ga razstavili in ponovno postavili na vrtu ob domači hiši v Adlešičih. Načrtujejo namreč, da bi ob njem zrastle počitniško naselje z bungalovi.

"Ko so z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine to videli, so rekli, da bi kaj takšnega lahko stalo tudi ob Kolpi. Seveda smo se v naši hiši takoj oprileli njihovih besed in lani ob Kolpi postavili 140 let star

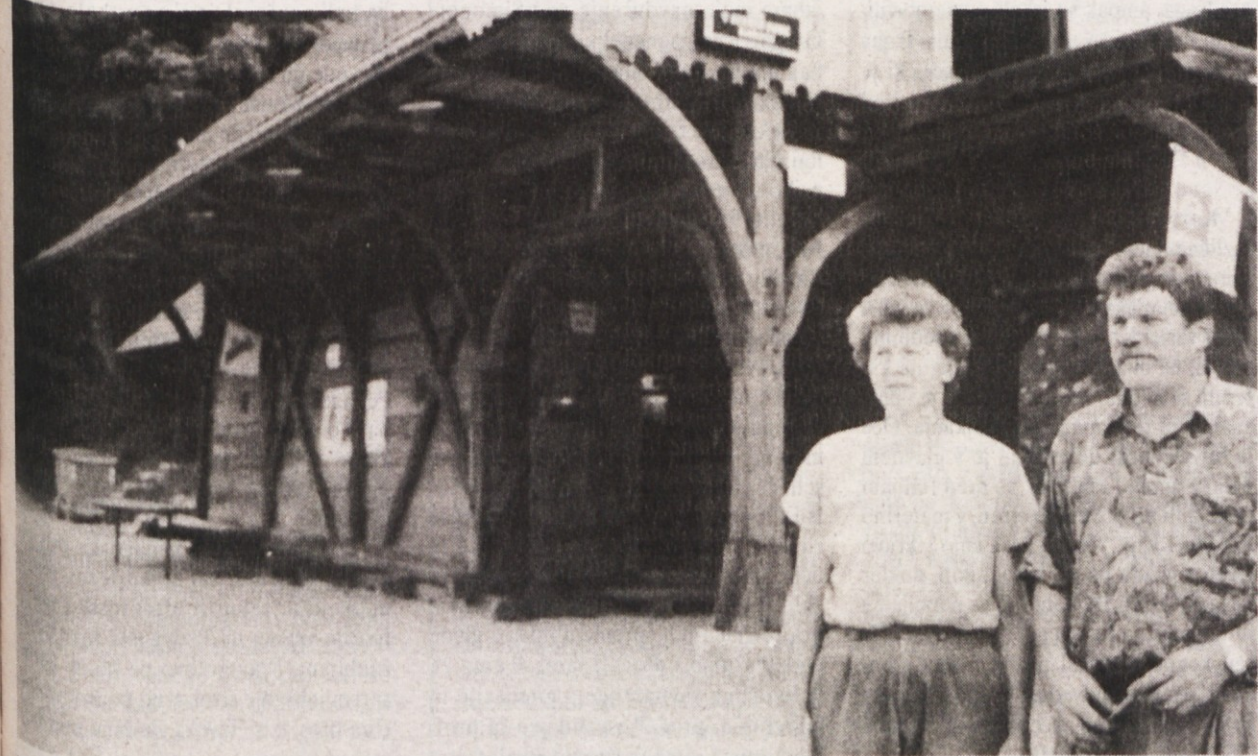
pod, ki je prej stal na Rožancu. Bil je že precej razmajan, saj je bila že pred desetletjem objavljena v reviji Slovenija njegova fotografija kot primer propadajočih gospodarskih poslopij na slovenskih kmetijah," pove Jankovič. Na podu so zamenjali in popravili, kar je bilo dotrajanega, sicer pa ohranili vse njegove značilnosti. Tako skedenj, ki kot star oče stoji sredi zelenja ob Kolpi, ni postal le svojevrstna zanimivost, ampak Jankovičev zaščitni znak. A hkrati tudi središče njihovega šotorišča, v katerem je na hektarju zemlje prostora za štirideset do petdeset kampirnih enot. Poleg točilnice, hitro pripravljene hrane, sanitarij ter številnih informacij pa na podu ponujajo tudi skupna ležišča za 25 oseb.

Anton se dobro zaveda, kakšna ekološka obremenitev je lahko za Kolpo divje kampiranje, zato dela vse po predpisih in navodilih pristojnih služb. Najpomembnejše zanj, za ženo Marico, hčerko Tončko in sina Da-

mirja, ki se poleti, ko opravijo službene obveznosti, preselijo kar h Kolpi, pa je, da se gostje dobro počutijo. "Z gosti smo kot velika, razumevalna družina. Ustreči poskušamo vsem njihovim željam, tudi takšnim, da jih z vozom odpeljemo v gozd na gobarjenje ali polharjenje. Za mnoge je pravi užitek delo na kmetiji, bodisi da pomagajo v vinogradu, pospravljajo otavo ali ličkajo koruzo," naštevava Anton in prizna, da se niso zatekli k nikakršni posebni reklami, saj so ugotovili, da so najboljša reklama zadovoljni gosti. Kako zadovoljni pa so, pove že to, da se vračajo, s seboj pa pripeljejo še svoje prijatelje. Dober glas o njihovem šotorišču se je dodobra razširil ne le po Sloveniji, ampak celo v tujino. Tako se že dogaja, da Jankovičevi lahko goste izbiraajo. Pri njih je namreč prava oaza miru in zato želijo, da tam počitnikujejo tisti, ki znajo to ceniti.

Seveda že pregovorna belokranjska gostoljubnost pri Jankovičevih ne zataji niti takrat, ko gre za zabave ob koncu tedna in ko ne manjka ne belokranjskih specialitet, kot sta odojček in jagenjček, ne glasbe ne dobre volje. Preveč je naštevati vse, kar ponujajo. Sicer pa je za Jankovičeve pomembno tudi, da ni nikakršne razlike med kopanjem v mejni reki s Hrvaško ter kopanjem v kateri od drugih slovenskih rek. "Dolej zaradi tega ni bilo še nobenih problemov, sploh pa ne s strani prebivalcev iz obmejnih hrvaških vasi. Nasprotno, pravijo, da smo še vedno sosedji in prijatelji kot nekdanj. Kolpa nas ni razdružila, ampak nas je morda še bolj povezala," se nasmehne Marica in Anton, ki sta imela že sredi junija vse nared za sprejem prvih gostov. Tropski vročini je potem sledilo pravo jesensko deževje, vendar sta prepričana, da se letos ne bo ponovilo lansko poletje, ko je bilo le štirinajst kopalnih dni. Upata, da se bo tudi letos, tako kot že marsikatero poletje doslej, Kolpa segrela do 30 stopinj Celzija.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Marica in Anton Jankovič pred starim podom ob Kolpi

FOTO: T. JAKŠE

Micka Rozman z Grč Vrh

Življenje, stisnjeno med betonske stene

Človeško življenje je podrejeno zakonom časa. Ti določajo obdobje rasti, cvetenja, zorenja in usihanja. Človek na te zakone sam sicer le redkokdaj pomisli, a čas ga sam peha iz enega obdobja v drugo in ponavadi ima toliko vsakdanjih skrbi in opravil, da še ne opazi ne, kako hitro je vse minilo. Potem pa se nenadoma prebudi kot iz globokih sanj in se zazre v ogledalo na steni: tam vidi zguban starikav obraz, od ljudi ki jih je poznal, pa jih večino ne videda več. Živijo samo še v njegovem spominu, v rešnici pa so že zdavnaj onkraj bivanja.

Kako je, če se tako nekega dne zbudiš v blokovskem naselju v Ulici Slavka Gruma na Drski in vsenaokoli tebe kipijo v nebo betonske stene, pa si bil od mladosti naprej varen vonja zelenih trat, pisanega travniškega cvetja in sveže zaoranih njiv, bi lahko več povedala Mici Rozman. Osem desetletij je dala skozi, polnih gorja in trpljenja. O svojem življenju pravi: "Vedno sem bila sužnja, kaj dosti bolje pa ni tudi sedaj."

Pogovarjava se med skoraj golimi stenami blokovskega stanovanja, kjer živi skupaj z vnučkinjo Miro. Kje so zdaj tiste trate, travniško cvetje, njihve? Do sem ne seže njihov vonj, in če so ga Mickina čutila kdaj zaznala, Mickino srce ga gotovo ni, saj je bilo vseskozi polno strahu za lastno preživetje in preživetje svojih najbližjih. Vse skupaj se je pričelo pri Jarčevih na Brezovi Reberi. Na tamkajšnji kmetiji se je gospodinjki Micki in gospodarju Francetu rodila cela kopica otrok. Še dobro, da jih je bilo veliko, kajti pet jih je že zgodaj pomrlo. Deseta po vrsti in zadnja je bila Micka. Luč sveta je zagledala, ko se je njen oče že stiskal v strelskih jarkih prve svetovne vojne tam na daljnjih, strašnih frontah. Micka ga je prvič videla, ko se je po končani vojni vrnil, a z družino ni dolgo ostal skupaj. Umril je, verjetno duševno zbit od prestanih strahot, ko ji je bilo dvanajst let. To je pomnilo tudi, da se je za dekletke takrat končalo otroštvo, kajti mati s petimi otroki doma ni mogla živeti.

Micka se je tako zgodaj podala v svet za kruhom. Kdo bi se spomnil vseh krajev in gospodarjev, kjer je dobila streho nad glavo in skromno plačilo za naporno delo. Celotno tja do Nemčije jo je vodila pot. No, v domačih krajih je spoznala fanta, Lojzeta Rozmana iz Globodola, vnela se je ljubezen, ki je rodila tudi sad. A takrat je vsenaokoli že divjala druga svetovna vojna, in medtem ko je Micka legla k porodu, je bil Lojze že na Rabu, kamor so ga z mnogimi drugimi Slovenci poslali italijanski okupatorji. Mali Lojzek, ki je privekal na svet ma Brezovi Reberi, je bil torej brez očeta, zato pa mu je bilo v zibko položeno mnogo težav. Začele so se, ko so po italijanski kapitulaciji pri-

drveli na Brezovo Reber nemški vojaki in hoteli njene prebivalce pobiti, češ da pomagajo partizanom. Star možakar, ki je znal nekaj nemščine še od prve svetovne vojne, jih je rešil najhujšega. Nemci pa so le zažgali eno hišo, v kateri je bilo skladišče parti-zanskega orožja. Požar se je z nje razširil tudi na Jarčevo domačijo. Ljudje so z grozo opazovali plamene, ki so lizali Jarčevo hišo, kajti v njej je spal mali Lojzek. Jarčeva snaha pa se je iztrgala vojakom, planila v gorečo hišo in se hip za tem spet pojavila na planem z otrokom v naročju. Vse se je takrat za malega Lojzka srečno izteklo, a življenje je postavilo pred nje-ga še kopico ovir. Zadnje ni prestopil. Če nekaj let je pokojen tako kot njegovi sastri, ki sta se rodila za njim.

Minila je tudi druga svetovna vojna in Micka je bila z Lojzetom, očetom malega Lojzka, spet skupaj. Družina je poskušala na novo zaživeti v bližini moževega rodnega Globodola. V Grč Vrh pod Golobinjkom sta si postavila hišico in tam sta odraščala tudi njuna otroka. Zdaj šele se je pričel za Micko pravi križev pot. Do pitne vode je bilo daleč. Hodila jo je iskat v Globodol, in ko si je težko vedro, polno vode, posadila na glavo, je imela do doma še uro hoda. Dosti lažje ni pilo niti s pranjem. Prat je hodila na drugo stran, v dolino reke Temenice. Tudi sem je bila pot s težkim tovorom dolga. Komaj se je posušilo eno perilo, že je bilo treba v pranje z drugim, in tako brez konca in kraja.

Otroka sta le zrastle in krenila z njim neprijaznega Grč Vrh v svet. Lojze se je izučil za vodovodarja, Zinka pa je najprej odšla v Nemčijo, potem pa se poročila. A kdor je zrasel pod Golobinjkom, je po svoje za-znamovan in zla usoda preži nanj na vsakem koraku. Le močni ljudje ji lahko ubežijo. Mickina otroka nista bila dovolj močna in zmlelo ju je kol-esje časa.

Micka je bila iz trdnejšega testa in je preživela. Kljub osmim križem, težkemu življenju in grenkim spoznanjem o ljudeh je volja do življenja še ni zapustila. Ima štiri vnučkinje, ki živijo v prijaznejših razmerah, kot so ona in njeni otroci. In ima dve pravnukinji, ki ji pomenita toliko kot sončni žarki na koncu temnega predora. Kako že pravijo ljudje? "Konec dober, vse dobro!"

Pa kaj bi govorili o koncu. Micka ne misli nanj s strahom v srcu. Bolj v upanju. Morda pa bo zdaj tudi k njej med štiri stene njenega stanovanja v blokovskem naselju prodril vonj po cvetočem poletnem travniku in po sveže zaorani njivi? Ta vonj gotovo pozna, le izbrskati ga mora iz spomina, saj doslej v svojem dolgem življenju ni imela časa, da bi ga uživala.

TONE JAKŠE

Pravična strogost ni nikoli očitana

Mnogi so, ki v svojem življenju zamenjajo kar nekaj različnih služb, če pa kdo z veseljem pove, da je vseskozi opravljal eno delo, potem je jasno, da se je tam "našel". To gre verjeti tudi Veljku Trohi, trenutno izrednemu profesorju teorije vzgoje na Pedagoški fakulteti v Ljubljani v odhajanju, kot pravi sam, ki ostaja zvest pedagoškemu poklicu. Z veseljem je obujal spomine na leta v Novem mestu, ki jih je najprej preživljal kot dijak učiteljskega, kasneje kot tamkajšnji profesor in šest let, od 1965 do 1971, kot ravnatelj gimnazije, ki letos praznuje častiljivih 250 let. Čeprav sedaj živi v Ljubljani, mu dolenski hribočki in dolinice ostajajo pri srcu, najpogosteje pa jih opazuje s Trške gore, kjer ima svoj vinograd.

Obleženje 250. rojstnega dne druge najstarejše gimnazije v Sloveniji je posebna čast tako za dijake kot profesorje. Veljko Troha to ve, saj je sam pred 25 leti sodeloval pri pripravah ob praznovanju 225-letnice novomeške gimnazije. Leto 1971 je bilo tudi njegovo zadnje leto ravnateljstva na tej ustanovi modrosti.

Uspela materialna obnova gimnazije

"Priprave, katerih pomemben del je bil priprava zbornika, so se začele skoraj štiri leta prej. Živel smo namreč v časih, ko je bilo treba marsikaj narediti, in ravno to praznovanje nam je bilo sredstvo za doseg drugega cilja, saj smo v zborniku predstavili tudi program materialne prenove stavbe in opremljenosti pouka (razni laboratoriji) in tako lažje dobili pomoč. In uspelo nam je," veselo pove Troha. Gimnazijska stavba je bila namreč takrat "uboga": fasada razpokana, električna napeljava dotrajana, ni bilo pravih telovadišč razen na Loki, kar pa je daleč; potrebna je bila centralna napeljava, več strnišč, kajti dijakov je bilo že okrog 700 itd.. Da je bilo stanje na gimnaziji takšno, da je terjalo nujno obnovo, je ugotovila tudi posebna komisija.

Zbornik, ki so ga izdali pred 25 leti, je zelo obsežen, ima več kot 400 strani, poleg glavnega avtorja Milana Dodiča, pa so bili zelo prizadeti tudi vsi ostali takratni profesorji, še zlasti Sever in Modic. "Ko smo se dogovarjali o vsebini, sta Dodič in Mlinarič postavila pogoj, da bomo delali strokovno korektno, brez ideoloških pritiskov, kajti pisalo se je leto 1970/71. Namen zbornika je bil nakazati razvoj gimnazije od 1746, ko je bila s posebnim dekretom Marije Terezije ustanovljena realna gimnazija, pa do šolskega leta 1970/71. Mislim, da nam je to uspelo, čeprav so bile tudi kritike in bi lahko bilo tudi boljše narejeno. Kakorkoli že, izdajo zbornika in materialno obnovo gimnazije štejem tudi za poseben uspeh svojega dela," pravi Troha. S pomočjo zbornika so pridobili denar in uredili marsikaj potrebnega v šoli. Seveda za dela niso mogli najeti podjetij, ker so bila predraga, ampak so iskali razne obrtnike in nekateri so se zelo izkazali. Troha se še posebej spominja g. Lisca, ki je ogromno naredil zastoj.

Kot otrok med vojno v internaciji

Kot vsakega življenje preizkuša na različne načine, je tudi Veljko Troha, še preden je prišel študirat v Novo mesto, preстал marsikaj. Če samo otroštvo v hrvaški vasi Krajnci, v družini s sedmimi otroci, na majhnem kosu zemlje, na katerem se ni dalo dostojno živeti, je bilo v znamenju revščine in pomanjkanja. Oče je bil sezonski delavec in je v glavnem delal v tujini. Leta 1942 so pred Italijani pobegnili na slovensko stran, v materino vas Stari Kot. "Nekaj časa smo s kravo živeli v gozdu pa pri sorodnikih, dokler nas niso zajeli Italijani in nas odpeljali v internacijo na Rab in potem v Gonars. Tu sem kot otrok postal invalid, " svoje grenke izkušnje pripoveduje Troha. Kasneje so ga partizani od začetka 1944 do maja 1945 dodelili kot pastirja neki družini v okolico Ilirske Bistrice in tega obdobja se

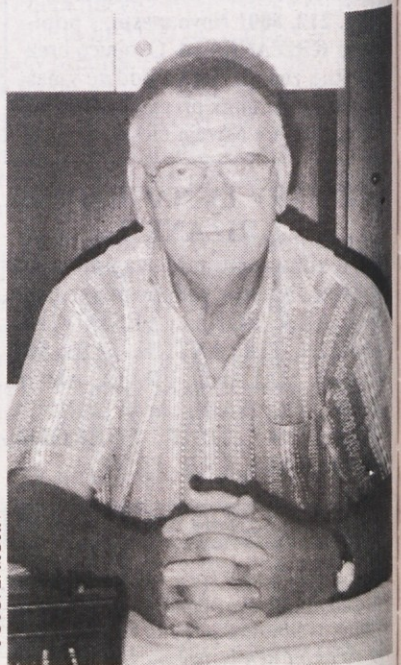

FOTO: L. MURN

Veljko Troha

sem izvedel celo v Kanado," pripoveduje Troha.

Začetki teženj dijakov po samoupravi

1. september 1965/66 je bil prvi dan ravnateljstva Veljka Trohe na novomeški gimnaziji in vztrajal je šest let, do leta 1971. Sam pravi, da ni človek, ki so-lira, in je vedno delal skupaj z učiteljskim zborom. "Dam pobude in se zanje borim, toda želim sodelovanje." Seveda se je v teh letih srečeval z neštetimi problemi: od slabe opremljenosti šole, ko so počasi napredovali z opremljanjem fizikalnega, biološkega laboratorija, tehniške delavnice, športnega igrišča, urejanja knjižnice, pa do težav s kadri in iskanjem stanovanj zanje. "Pomembna naloga, a tudi zahtevna je bilo zблиževanje odnosov med učitelji in dijaki. Z represivnimi odnosi, pa čeprav so bili tedaj še dokaj običajen način discipliniranja dijakov, se namreč ne pride daleč. Vse večja je bila tudi težnja mladih po samoupravi, pritisk mladinske organizacije, krepile so se oddelčne skupnosti in mladi so navdušeno sprejeli pravilnik o dolžnostih in pravičah dijakov in učiteljev. O večjih problemih smo razpravljali dijaki in učitelji skupaj. Dobro smo imeli vpeljane tudi stike s starši (govorilne ure, skupni sestanki). Imam vtis, da so dijaki takrat nekako svobodneje živeli," razmišlja Troha.

Na šoli je bilo bogato športno, kulturno življenje ter krožkovna dejavnost. delovala je gledališka skupina, časopis Stezice, v katerem je bilo mogoče prebrati razne razprave o takrat vznemirljivih temah ipd. Poleg ravnateljstva je Troha tudi poučeval, in sicer psihologijo ter pedagogiko. Želel pa si je še študirati, kar ob vodenju šole ni bilo mogoče. Tako je leta 1971 odšel z gimnazije, v Novem mestu pa je bil do leta 1978. V letu 1976/77 je opravil magistrski s področja pedagogike prostega časa, sredi 80-ih pa je doktoriral na temo povezanosti osnovnih šol z okoljem. Je eden izmed ustanoviteljev oddelka Pedagoške akademije za razredni pouk v Novem mestu, kjer je bil predstojnik in predavatelj. Štiri leta in pol je opravljal tudi naloge direktorja Pedagoškega inštituta v Ljubljani, vmes pa je predaval pedagogiko prostega časa, kar je njegovo znanstveno področje. Napisal je 100 različnih strokovnih razprav in člankov.

Sedaj se njegova pedagoška pot počasi zaključuje, saj se bo letos jeseni upokojil in zapustil profesorsko mesto teorije vzgoje na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Prav gotovo pa bo še vedno spremljal svoje strokovno področje, kajti za tisto, kar človeka zanima, nikoli ne zmanjka časa.

LIDIJA MURN

Slovensko pero na tujih tleh

Kaj vse je naše ljudi pognalo po belem svetu: revščina, pustolovski duh, iskanje novih možnosti, želja po uspehu, domače politično ali kako drugače za posameznika nevzdržne razmere! Mnogi v tujem okolju počasi pozabijo na domovino, materni jezik potone v pozabo in drugi rod več ne zna nič povedati po slovensko. So pa tudi taki, ki ohranijo tesno vez z rodno deželjo in v srcu slovenstvo. Se več, tudi v izseljenstvu se odločajo za ustvarjalnost. Ena takih je Cvetka Kocjančič, ki se po 25 letih bivanja v Kanadi ob društveni delavnosti vse bolj potrjuje tudi kot pesnica in pisateljica.

Zibelka ji je stekla pred 47 leti v odmaknjem podgorskem zaselku Bend-je sredi vinskih goric. V Mikoličevi družini, po domače Blatnikovi, je bila doma revščina, zemlje je bilo malo in še ta je bila skopa; največji vir dohodka je bilo sadje, ki je obilno rodilo po bendijskih strmih in ga je Mikoličeva mati znosila na novomeško tržnico, da je bil kakšen dinar pri hiši. In še nečesa je bilo na domačiji v obilju - otrok. Devet jih je privedlo na svet. Dolgotrajno bolehanje očeta in požar na hiši sta revščini še bolj na široko odprla vrata v Blatnikov dom, zato ni čudno, da so otroci sanjarili o belem kruhu in ga tudi poiskali tam, kjer ga je takrat slikalo splošno pomanjkanje - v tujini. Eden za drugim so Mikoliči zapušćali dom ter se za stalno naseljevali v Kanadi.

Tudi Cvetka, ki je rasla že v boljših razmerah, je po končani srednji ekonomski šoli in letu dni dela v Dolenjskih Toplicah, kjer se je spoznala z Lojzom Kocjančičem, svojim sedanjim možem, šla po stopinjah bratov in sester. Leta 1967 ji je nova domovina postala kanadska provinca Ontario.

Kanadski Slovenci so društveno zelo dejavni

“Tu smo raztreseni vsi Mikoliči, le eden se je za stalno vrnil v Slovenijo,” pravi Cvetka, ko pripoveduje, kako se je vključila v novo življenje. Z možem sta ob delu v lastnem podjetju precej časa posvećala tudi delu za slovensko skupnost v Kanadi. In ker jima je šlo dobro od rok, jima takšnega dela ni manjkalo. Postala sta znana kot dobra organizatorja najrazličnejših gostovanj slovenskih ansamblov, pevskih zborov in umetnikov. Društveno življenje Slovencev v Kanadi je namreć kar pestro. Samo v Ontariu deluje kar 27 različnih slovenskih društev, krovna organizacija pa je, odkar imamo Slovenci samostojno državo, Vseslovenski odbor.

Naši izseljenci se združujejo po interesnih dejavnostih, denimo v folklorna, lovška in podobna društva, ali pa po regionalni pripadnosti, društvo Primorcev, Belokranjski klub. Središće kulturnega, vzgojnega in družabnega življenja pa sta obe slovenski župniji: župnija Brezma-dežne in župnija Marije pomagaj. Žal tudi v izseljenstvu slovenska prepirljivost ne ugasne in včasih se pojavijo trenja med izseljenci, pogojena s političnimi ali drugimi razlikami. Vse to Kocjančičevo moti, saj se zaveda, da bi morali premagovati take delitve, ki samo škodijo kanadskemu slovenstvu, a kaj dosti ne more storiti, kot da s svojim delom vnaša strpnost in duha sožitja v slovensko izseljen-sko skupnost.

Cvetka Kocjančič v novi domovini ni zažvela le kot gospodinja, mati, moževa desna roka pri vodenju podjetja in društvena delavka, izpopolnila je tudi svojo izobrazbo in na univerzi York diplomirala iz psihologije. Ob vsem tem se ji je v težkih življenjskih trenutkih prebudila tudi literarna žilica. Najprej je pisala pesmi, ko pa so opazili njen dar za pisanje, je morala priskoćiti na pomoć povesod, kjer tak človek pride prav. Tako je pomagala pri urejanju slovenskega časopisa Dnevnik - Diary, ki ga je dve leti izdajal kanadski Slovenec in pisatelj Ivan Dolenc, sodelovala je na slovenskem radiu in pri pripravljavanju najrazličnejših društvenih publikacij, kar je pomenilo, da je morala zasukati pero ob najrazličnejših priložnostih. Med drugim je celo napisala obsežno geslo o kanadskih Slovencih za Enciklopedijo kanadskih narodnosti, ki bo izšla letos pri Multicultural Society of Ontario. Najraje pa je seveda pisala, ko ji je besede narekovalo srce, to pa so bile pesmi in ertice.

Knjigi o slikarju in pustolovcu

Vendar njena prva knjiga, ki je zalegdala beli dan, ni bila pesniška zbirka ali zbirka ertic, ampak romansirana biografija Upornik s čopičem, v kateri je izrisala življenje samoukega izseljen-skega slikarja Andreja Štritofa, doma iz Cajnarjev pri Cerknici. Gre za usodo vsakakor zelo zanimivega Slovenca, ki je nekaj desetletij trdo delal kot gozdni težak in industrijski delavec, se selil iz enega mesta do drugega, tolkel revščino in se prebijal skozi življenje s pridnostjo in naslanjanjem na vrednote, ki jih je vsrkal s slovenstvom. Tako je bil njegov kos vsakdanjega kruha enkrat večji, drugič manjši, včasih pa ga tudi ni bilo. V njem se je sama po sebi oblikovala težnja po likovnem ustvarjanju, ki se mu je vse bolj posvećal. V glavnem je slikarsko rasel kot samorastnik in samouk, vendar je bil na svoje slikanje močno navezan, saj mu je pomenilo osmišljanje bivanja in dajanje odgovorov na vsa temeljna vprašanja, ki so ga mućila. Širšega razumevanja in priznanja za svoje slikanje ni doživel ne v Kanadi in ne v matični domovini. O njem najbrž ne bi nikoli slišali in zvedeli, če se na jesen svojega življenja ne bi srećal in se moćno navezal na Mikoliće, posebej na Cvetko. Njo je življenjska usoda družinskega prijatelja tako moćno pritegnila, da je o njem napisala že omenjeno knjigo. Izšla je najprej v slovenščini, kas-

neje pa tudi v angleščini.

Tudi njena druga knjiga Gospodar golega ozemlja, ki je izšla pred kratkim pri Dolenjski založbi, ima značaj roman-sirane biografije. Ponovno je njeno pozornost pritegnila usoda enega od nena-vadnih slovenskih izseljencev, le da se je tokrat posvetila opisovanju življenja Dolenjca Janeza Planinskega, ki se je iz rodnih Kamenc pri Novem mestu odpravil v Kanado in na njen skrajni sever, kjer je Kot Charlie Eskimo živel z Eskimi in Indijanci, po smrti svoje žene Indijanke pa opravil dolgo in naporno potovanje od severa do juga severnoameriške celine. Kasneje se je ponovno umaknil v divjine kanadskega severa in tam osamljen umrl.

Tako je Cvetka Kocjančič zabeležila zanimivi življenjski poti dveh kanadskih Slovencev ter ju rešila pozabe. Tretja knjiga, ki je že pripravljena in bo najbrž pridošnje leto izšla pri Mohorjevi založbi, pa bo zbirka ertic z naslovom Kam vodi cesta. Te se Cvetka še posebej veseli, saj gre za prvo njeno povsem literarno delo.

In kakšni so njeni nagibi za pisanje ter kako gleda na sodobno slovensko literaturo? “Kot pisateljico me vsekakor zelo priteguje psihološki vidik slovenskih izseljencev in posamezne izseljenske zgodbe. V tem najdem tudi samo sebe. Izseljenstvo je namreć poseben življenjski položaj, v katerem se pred posameznikom jasneje kot sicer zastavijo nekatera temeljna življenjska vprašanja,” pravi Kocjančičeva in dodaja, da večkrat razmišlja o literaturi, kaj je unmetnost in kaj je njen cilj. “Opažam zanimivo dejstvo, da Slovenci, ki živimo v izseljenstvu, išćemo vire v slovenski kulturi kot nećem pristnem, medtem ko se sodobni slovenski literati moćno napajajo pri ameriški in drugih tujih literaturah, ki jih mi zavraćamo.”

MILAN MARKELJ

Cvetka in Lojze Kocjančič

KNJIGA O ČAJU

Kultura pitja čaja

Na Dolenjskem udomljenega Korošca Štefana Fajmutu že več tet moćno zanima prav vse, kar je kakor koli povezano s čajem. Od otroških nog, ko ga je mati uvajala v skrivnosti pripravljavanja najrazličnejših domaćih čajev, ga spremlja to zanimanje, vendar je za pravi čaj, ki ga že stoletja uživajo milijoni ljudi po svetu, zvedel precej kasneje, a je hitro postal njegova velika ljubezen, ki ji je posvetil veliko časa. Prebral je kar lepo število tujih knjig, ki pišejo o čaju, navezal se stike z ljudmi, ki jim pravi čaj ni skrivnost, lani pa se je celo odpravil v Šrilanko, da bi na kraju samem videl, kako se prideluje pravi čaj. Obogaten z novimi spoznanji, se je lotil pisanja knjige o čaju, ker je želel, da bi se tudi Slovenci ogreli za pitje tega zdravega in koristnega napitka, ki osvećuje, povećuje koncentracijo, pomirja in menda celo krepri telesno odpornost, vsekakor pa je nepri-merno bolj zdrava pijaća, kot je pri nas sicer tako zelo razširjena kava, da alkoholnih pijać niti ne omenjamo. Te dni je njegova knjiga, ki jo je naslovil

KULTURA PITJA ČAJA, izšla pri založbi ČZD Kmećki glas.

Knjiga, ki naj bi “ljubiteljem čaja še bolj približala navade pitja čaja, nepoznavalce pa spodbudila k pokušanju, ali je vse napisano tudi res”, kot je v uvodu napisal avtor, je vsebinsko razdeljena na dva tematska sklopa. V prvem se bralec seznanja s kratko zgodovino čaja, s pridelovanjem, obiranjem in predelavo čaja ter čajno trgovino, nato pa še z različnimi vrstami čajev in čajnih mešanec. Drugi tematski sklop je bolj praktično naraven in v petih poglavjih bralec seznanja z umetnostjo priprave čaja, kulturo pitja čaja po svetu, z zeliščnimi čajmi in napitki, nato pa sledi niz receptov za pripravo vroćih in mrzlih čajev, punčev, čajnih bovel, desertov, kolaćev in peciva za k čajju. Zanimivo in poljudno napisano besedilo spremlja veliko izvernih barvnih slik, ki jih je posnel avtor sam, nekaj pa so jih prispevali še Ralf Čeplak, Marjan Garbajs in Cveto Sonc.

MILAN MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Zakaj je razpadla Jugoslavija

Gotovo jih ni malo, ki jih je silovitost in brutalnost vojne, ki se je razplamtelja pri razkrajanju Jugoslavije, zelo presenetila, saj ni pravzaprav nihće pričakoval tako nenadne in hitrega razpada većnarodne države, ki se je pet desetletij ponašala, da ima izvrstno urejene odnose med svojimi narodi in kjer sta bila bratstvo in enotnost kot vezivni cement države najbolj opevana vrednota. Vendar je bil to le zunanji lošč, ki je zaćel hitro luščiti in razkrivati usodne razpoke v telesu države, kmalu potem ko je omahnila trda Titova roka. Toda ali je bilo neizogibno, da se je Jugoslavija zapletla v državljansko vojno in da je krvavo razpadla? Kje so vzroki? Kdo so glavni krivci? Kakšno vlogo so odigrale domaće in mednarodne sile? Na ta vprašanja danes, ko so stvari že precej bolj jasne, kot so bile pred leti, še vedno išćejo odgovore in jih tudi najde, pogosto različne, pa vendar lahko že rećemo, da se osnovna spoznanja počasi izrisujejo in si utirajo pot v mednarodno skupnost, kjer je žal še vedno dokaj moćno vgnedeno mnenje o osnovni krivdi Slovencev in Hrvatov ter Nemcev, ki da so prehitro priznali samostojnost obeh republik.

Med knjigami, v katerih avtorji poskušajo poiskati odgovore na omenjena vprašanja, je gotovo posebnega zanimanja vredno delo Viktorja Meierja ZAKAJ JE RAZPADLA JUGOSLAVIJA, ki je nedolgo tega izšlo v slovenskem prevodu Mojce Drćar Murko pri Znanstvenem in publicistićnem središču. Gre namreć za avtorja, švicarskega novinarja, ki velja za enega najboljših poznavalcev razmer na Balkanu, natanćnega kronista in opazovalca nekaj-desetletnega dogajanja v Jugoslaviji. Knjigo je napisal ob zaključku svoje skoraj 35-letne dejavnosti novinarja in političnega opazovalca. Pri raziskovanju vzrokov razpada Jugoslavije, ki ga je oprl na lastne izkušnje, pogovore s številnimi politiki (Genser, Zimmermann, Kućan, Tudman, Karadžić itd.), arhivska gradiva in na dobro poznavanje zgodovinskih ozadij, ugotavlja, da so poglaviti vzroki za razpad države od mik Srbije od temeljev enakopravnosti, demokracije in strpnosti, kar je zaobjemala Miloševičeva politika, ter neodgovorno ravnanje armadnega vodstva in tistih funkcionarjev, ki so se upirali reformam in demokratizaciji. H krvavemu razpletu jugoslovske tragedije so kasneje prispevale tudi tiste mednarodne sile, ki so na vsak način želele ohraniti celovito Jugoslavijo tudi potem, ko je bilo že popolnoma jasno, da bi morali podpreti njeno temeljito preobrazbo na osnovi samoodloćbe narodov. Nedvomno je Meierjeva knjiga tisti ugledni glas, ki v mednarodni javnosti zanikuje “krivdo” Slovencev za razpad Jugoslavije.

MILAN MARKELJ

Trubarjev zbornik

Pred devetimi leti novembra 1987 je v Ljubljani potekal interdisciplinarni mednarodni znanstveni simpozij o reformaciji na Slovenskem, torej o obdobju in dogajanju, ki je izjemnega pomena za slovensko kulturno in narodno identiteto. To je bil zadnji in sklepni med simpoziji, ki so se pri nas zvrstili od leta 1983 do 1987 v spomin in poćastitev pomembnih štiristoletnic: prevoda Biblije v slovenščino, prve slovenske slovnice in Trubarjeve smrti. Za simpozij, ki naj bi pregledal in ovrednotil doterdanje raziskovanje reformacije in slovenskega protestantizma, so domaći in tuji strokovnjaki prispevali nad 60 referatov. Iz tega obsežnega in dokaj raznolikega gradiva je uredniški odbor izbral 32 prispevkov in jih uvrstil Trubarjev zbornik, ki naj bi pospremil simpozij. Zaradi već razlogov pa je zbornik izšel z veliko zamudo, pred kratkim sta ga izdala Slovenska matica in Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar. Zbornik je dobil zaporedno številko 3., saj je tretji Trubarjev zbornik, kar jih je v tem stoletju izdala Slovenska matica. Prvi je izšel že davnega leta 1908, drugi pa leta 1952.

Tretji Trubarjev zbornik je razdeljen na tri veća poglavja: Razežnosti reformacije na Slovenskem, Okolje in pobude slovenske reformacije in Jezik v delu slovenskih protestantov. Znotraj vsakega razdelka so razvršćeni prispevki po abecednem vrstnem redu avtorjev. Referati so natisnjeni v izvirnem jeziku ter s povzetkom v angleščini in nemščini, če je izvirk slovenski, oziroma v slovenskem jeziku, če je izvirk v tujem jeziku.

Gre za pomembno delo, ki je sicer namenjeno v prvi vrsti strokovnjakom, vendar posledićno v naši kulturni zavesti utrjuje pomen reformacije za slovenski narod. Četudi gre za obdobje, ki je časovno oddaljeno prva kar štiri stoletja, pa je v mnogoćem še vedno aktualno, saj postaja vse jasneje, da je reformacija bistvena sestavina naše zgodovine in duha.

MILAN MARKELJ

Po sledih soške fronte

Lani je minilo osemdeset let od najbolj krvavih spopadov, kar jih je kdaj divjalo na slovenskih tleh. 23. maja 1915 se je začela prva izmed dvanajstih bitk na soški fronti, v katerih je v treh letih padlo skoraj dva milijona vojakov na obeh vojskujočih se straneh, med njimi mnogi slovenski fantje in moćje, ki na Soçi niso branili le meja avstro-ogrske monarhije, ampak predvsem svojo rodno deželjo. O bojih na Soçi je bilo napisanih veliko zgodovinskih knjig, spominov in leposlovja, vendar je bilo kljub temu dogajanje na soški fronti kar precej časa po drugi svetovni vojni pozabljeno in celo namerno zamolćevano. Zanimanje za ta del naše zgodovine je oživelo v sedemdesetih in osemdesetih letih in v tem času smo dobili nekaj novih knjig, ki nam razgrinjajo podobo strašnega in tragićnega dogajanja v sicer sanjsko lepih krajih. Njim se je pred kratkim pridrućila še knjiga Marka Simića PO SLEDEH SOŠKE FRONTE: Izšla je pri Mladinski knjigi.

Jedro Simićeve knjige predstavljajo kronološki opisi dvanajstih bitk na soški fronti, vendar se avtor ni zadrževal le pri tem in pri suhoparnih zgodovinskih podatkih, ampak je prvić v naši literaturi nekoliko obsežnej in temeljiteje obdelal tudi vojaško tehnologijo, ki je omogoćala boje v izredno težkih razmerah visokogorja, za-pise pa je obogatil z zanimivimi podrobnostmi, pričevanji in citati, ki osvetlujejo človeško plat zgodovinskega dogajanja, predvsem izredno trpljenje navadnih vojakov. Besedilo spremlja bogato slikovno gradivo. Avtor je med svoje izvirne barvne fotografije, ki jih je napravil na mestu dogajanja, pri ćemer je obiskal sleherni kotićek nekdanje fronte, uvrstil še precej dokumentarnih fotografij, izbranih iz zajetnega kupa kakih 14.000 posnetkov. Sploh je Simić pregledal izredno veliko različnega gradiva v domaćih in tujih ustanovah. K preglednosti in nazornosti precej pripomorejo tudi zemljevidi z zarisanimi nekdanjimi frontnimi ertami. Vse skupaj ustvari celovito in nazorno podobo krvavega meteža, ki je divjal v dolini Soće in ki ga je preroško zasluil pesnik Gergorčić, ki je v svoji pesmi Soçi zapisal “Tod sešla bridka bodo jekla/ in ti mi boš krvava tekla.”

MILAN MARKELJ

Saurraute in Breton

V zbirki Bela Krizantema, v kateri Cankarjeva založba izdaja bisere svetovne književnosti, sta nedolgo tega izšla prevoda dveh del francoske književnosti, ki sta vsako po svoje izrazito vplivali na podobo moderne proze tega stoletja. Gre za tako imenovani novi roman pisateljice Nathalie Saurraute TROPIZMI in antiroman NADJA Andreja Bretona. Slednji je prva Bretonova pripoved v prozi, nenavadna po svoji zvrstni pripadnosti, saj ima lastnosti avtobiografske pripovedi, dnevnika in eseja, teoretické manifestativnosti in komentiranja, hkrati ko je posejana s citati ter opremljena s pravicami albumom fotografij in risb. Literarni strokovnjaki uvršćajo Nadjo med najbolj svojevrstna dela, kar jih je nastalo v evropski prozi v času med obema vojnama. Slovenski prevod Aleša Bergerja, ki je napisal tudi krajšo spremno besedo, je bil narejen po izdaji iz leta 1964, ki jo je avtor pred natisom pregledal in precej predelal.

Sarrautino delo Tropizmi je primer zgodnjega novega romana, ki mu je teoretické osnove postavila kar pisateljica sama. Novi roman mora po njenem preprićanju prekiniti s tradicijo realistićne pripovedi in oseb, posvetiti se mora samo človeški zavesti, zapisovati procese, ki potekajo v nji, ko govorimo, mislimo, delamo. Tako njen novi roman Tropizmi ne pripoveduje obićajnih zgodb, v njem tudi ni junakov, prepoznalnih po imenih in podobnem, ampak gre za 24 kratkih prikazov. Delo je v slovenščino prevedla Alenka Moder Saje, ki je prispevala tudi krajši zapis na zavihku platnic.

MiM

ŽANJICE IZ SOTEŠKE FARE - Zdaj je čas, ko se po poljih začelje žetev. Takole so se leta 1937 postavile pred zdaj že pokojnega fotografa Ivana Vovka žanjice iz soteške fare, ko so končale žetev pšenice. Tiste čase je bila žetev nekaj prazničnega, skoraj svečanega. Z žetvijo so dekleta in žene začele v zgodnjih jutranjih urah, še pred svitom. Edino orodje, ki so ga imele, je bil ostro nabrušen srp. Žanjica je morala biti pri žetvi in vezavi snopov spretna in dovolj hitra, da je sledila vrsti. Na sliki so žanjice, ko so si po napornem delu privoščile obilno malico. (Pripravi: Tone Virant)

Iz Tordinovih zapiskov

Servilen tudi v pijanosti - Tudi v pijanstvu ne more zatajiti Dolenec prirojene, ali saj priučene servilnosti. Pomenkovanje se s kakim škricem pravil bode mu kosmate grobosti, razlival bo vanj ves žolč, ki ga nosi v sebi zoper gospodo radi brezštevilnih krivic in nadlog, ktere mu naklanja že toliko stoletij. Ali, kakor da ga tare zavest ničnosti, nezmožnosti in neizbežne reve, padal bo obenem vsaki hip pred tistim skoraj na kolena, ktere ga psuje. Hvalil bo imenitnost njegovega stanu, mogočnost, modrost bogastvo, krasne dohodke, prijaznost, pravičnost etc. kakor da govorišta skozi njegove usta dva človeka popolnoma različnih misli in simpatij.

Vsakovrstne sleparije in dolenjska dobrodušnost - Omahen, predstojnik treb. slovi kot mož, ki se da podmititi. Goljufa, kjer more, za neko merjenje prejemal diete, delal nič. Ko nek kmet ni hotel podpisati nič za nar. posojilo in je tudi druge odgovarjal, dal mu je Omahen sina v vojak. Žuganje pripravilo je skoraj vse, da so podpisali. Tudi mernik Bruner ima tod glas sleparja. Kmet Gornik iz Gor. Straže ga je podkupil o delitvi srenjskih host in pašnikov in dobil res 32 oralov, mnogo več kar mu gre. Mnoge druge kmete osleparil, da so dobili manj. Hrup in pritožbe zoper to krivico. Na pretiskavo pride predstojnik kočevski Fladnik, češ zastoj. Govoril je presladko, ljudje zl. Stražani navdušeni o toliki dobroti, govorili: O ta pa ta, s tem se da drugače zmeniti. Zmerjal je pred kmetski Brunerja kot goljufa in obetal pravično delbo. Medenemu gobcu vse je verjelo, ali ostalo je na zadnje vse po starem, kdor ni mazal, ni dobil svojega dela.

Takšnih hiš, kot je bila Čemčeva na Bojsnem, je bilo v naših krajih nekdanj veliko. Kraljevala je na brezičku, obdana s plotom iz ročno narejenih lat. Dostop do hiše je bil po peščenem in blatnem kolozovu. Za hišo je bil vrt, ob strani pa je rasla stara lipa. Osipek ob hiši je bil iz stepatane gline.

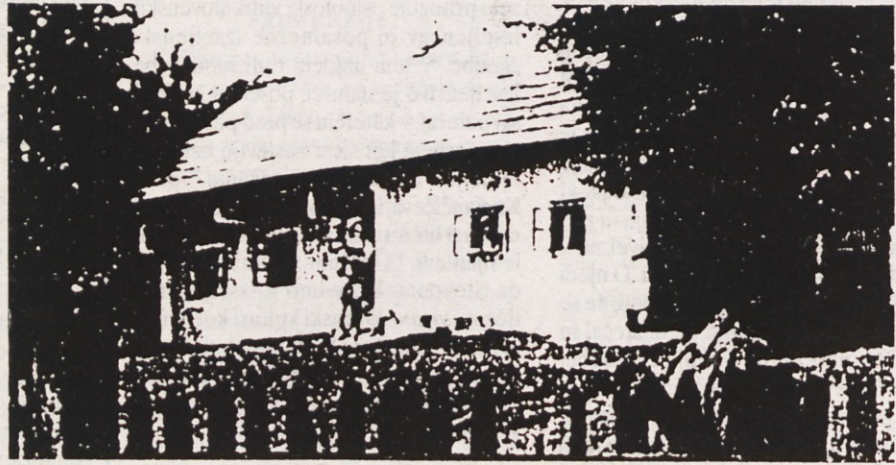
Na počrnelnem tramu v "hiši", kot so rekli največji sobi, je bila vrezana letnica 1780. Oprema je bila skromna: malo večja postelja, na kateri so bili spočeti in rojeni številni otroci, ob nji močno obrabljena zibelka, v kotu velika krušna peč, potem pa še miza in klopi. Poleg hiše je bila še "hišca", manjša soba, črna kuhinja s "kamro" in veža z vzdano omarico, ki je služila za shrambo.

Novorojenček je dobil svoj prostor v zibelki, a le za tako dolgo, dokler ga ni izrinil iz nje njegov naslednik na veliko krušno peč. Tam se je že gnetlo nekaj rdečeličnih pomanjkljivo oblečnih otrok. Veliko obleke ali obutve tako in tako niso potrebovali, saj v hladnih dneh niso pogosto zapu-

ščali peči, zato je zadoščal zanje le en par čevljev. Ko so jim nožice toliko zrastle, da so dosegle klopi ob peči, so se že znašle na zelenem pašniku pri čuvanju domače živine oziroma v boju za preživetje. Pozneje so postali hlupci in deklice pri večjih kmetih.

Mlajši so bili še v toplem zavetju krušne peči, ko sta morala starejša dva že na soško fronto, kjer je prvorojenec ostal za vedno. Življenje je teklo dalje, prebrodili so boleznin in pomanjkanje poveljnega razdobja, krizo in vojaške obveznosti. Otroci so si ustvarili svoje družine. Ko je prišla druga svetovna vojna, je z njo prišlo izgnanstvo v daljino in mrzlo Šlezijo. S smrtjo matere, duše družine, je nastala velika praznina. Po vrnitvi iz izgnanstva si je v stari hiši ustvaril sin svojo družino, pod njeno streho pa so rasli že vnuki in pravnuki. Tako je hiša dočkala dvestoletnico, potem pa so jo zapustili in dotrajana se je za vedno poslovala.

Ob njej pa se je kdove zakaj posušila tudi stara lipa.

Sestra strica moje matere se je poročila v Jasko na Hrvaškem v bogato družino, kjer so imeli trgovino, gostilno in še pošto. Materin stric je sestro velikokrat obiskoval, a tedaj (to je bilo pred več kot sto leti) ni bilo avtomobilov, na obisk se je odpravil kar na konju. Pot čez Gorjance je bila dolga in naporna, zato se je na obisku največkrat zadržal dva dni. Treba se je bilo odpočiti, pogovoriti o vsem mogočem, pa je čas hitro minil.

Nekega dne se je stric tako odpravil v Jasko na Vlaško, kot se je reklo takrat krajem na oni strani Gorjancev, na obisk k sestri. S seboj je vzel psa Nelzona. Pes je bil pravi velikan in zelo vdan gospodarju. Po opravljenem obisku, na katerem je sestra bratu izročila večjo vsoto denarja, in počitku je drugi dan stric preko Gorjancev odjezdil nazaj na Kranjsko.

Stric je počasi jezdil skozi gozd, pes pa zvesto tekkel ob konju. Ko sta prišla že nekako na pol poti, je stric pri studencu razjahal, da bi napojil konja in da bi se tudi sam malo odžejal in ohladil z mrzlo studenčnico. A ko se je nagnil nad studenec, da bi pil, mu je nenadoma nekdo skočil za hrbet, ga zagrabil za vrat in mu z vso močjo porinil glavo v studenec. Najbrž ga je hotel utopiti in ropati. Tedaj pa se je pripodil pes Nelzon in skočil na napadalca, ki je spustil strica in se začel braniti pred psom. Bežal je, pes pa za njim. Stric se je zravnil in takoj prepoznal napadalca - to je bil mož, ki je pri njegovi sestri delal kot kočijaž ter vozil pošto. Najbrž je vedel, da ima stric s seboj veliko denarja, pa se ga je polakomnil.

Stric je psu ukazal, naj pusti možakarja. Pes ga je takoj ubogal, sicer bi nesojenemu roparju slabo kazalo, saj so ga ostri pasji zobje že kar pošteno zdelali. Zasluženi kazni kasneje tako ni ušel.

Po tem dogodku je stric psa Nelzona imel še raje, saj mu je rešil življenje.

5 Najgloblja dolina na svetu

Oblasti so se v poznih 80. letih nenehno spodbujane od posameznih tujih don Kihotov, ki jim je svet gora drugi dom, zavele tega velikega problema. In prav v svetišču Annapuren skuša oblast obrniti tok stvari. Rodil se je projekt za ohranitev območja Annapurne - ACAP. Vlada vrača del denarja, ki ga dobi s pristojbino, nazaj v občutljiva območja. Prebivalce vzgaja in jih uči, kako z najmanjšo škodo za okolje zadovoljiti zahtevnega turista. Les kot glavni energent nadomešča z malimi vodnimi in vetrnimi elektrarnami. Poskuša odstraniti tone in tone smeti, ki so jih v desetletjih prinesle gorniške odprave. Novopečene nepalske gostince uči, kako nahraniti in napojiti gosta brez škode za njegovo zdravje.

"Od kod sta?" se je zapičila v naju črnolasa dekline, ki sta ji veter in sonce že začela strojiti lep obraz. "Slovenija," se je glasil odgovor. "Švicarja, Šveda?" je ženska vrtala naprej. "Slovenija, blizu Italije," je bil bolj določen Vlado. "O, Italijane poznam. Znata italjansko?" "Che bella signorina!" je zdrsnilo preko njegovih ustnic, ko sem zrl v globoke žametne oči. "Kaj to pomeni?" "Lepa gospa." "Pih," je jezno prhnila mačka. Njene jezne klice pa je preglasil krohnot moža, ki je v neposredni bližini cepil trske.

Z ozkega platoja ob gostišču na vrhu grebena sva se dobre volje pognala v dolino. Prvi trije dnevi trekinga so minevali v nenehnem vzpenjanju in spuščanju iz ene rečne doline v drugo, 1000 metrov gor, 1000 metrov dol. Zadnja zapreka pred dolino reke Kali Gandaki je bil 2900 metrov visoki prelaz Ghorepani. Obdelano pokrajino je proti vrhu zamenjal gozd rododendrona, ki se je bohotal v lepoti rdečih cvetov. Napori strme poti so bili na prelazu poplačani s pogledom na vrhove Annapurne in Dhaulagirija, ki so se kopali v zarji večernega sonca. Poležana rumena trava je pričala, da je na prelazu pred kratkim ležal sneg.

Kali Gandaki je najgloblja dolina na svetu. Reka se rodi kot majhen potoček v za tujce prepovedanem področju Mustang v neposredni bližini Tibeta. Nato se prebija proti jugu v Indijo mimo mogočnih skalnih masivov Dhaulagirija in Annapurne. Med dnom doline in vrhovoma gora je 6.600 metrov. Dolina je bila in je zaradi svoje lege glavna trgovska žila med Tibetom, Nepalom in Indijo. Številne karavane mul in ponijev tvorijo proti Tibetu sladkor, bencin in riž, v nasprotno smer potujejo pogače soli in tovari ječmena. Reka Kali Gandaki je tudi za naju pome-

Janez Jaklič V himalajskem kraljestvu

nila prometnico, po kateri sva se polagoma dvigovala proti cilju. Nanjo sva se priključila v idilični vasi Tatopani z nadmorsko višino 1.189 metrov.

Bosnoga kraljična, ki je gnala vola na pašo, nama je izpod črnih gostih las podarila nasmehček. Na polju, obdanem s kamnitim zidom, je kmet z lesenim ralom rahljal zemljo, verjetno na isti način kot pred stoletji. Jutranje sonce je božalo sklonjeno mater, ki je brez strahu obirala živalsko zalego z otrokove glave. Lučaj stran je lepota ob vaški pipi spirala dolge lase in pri tem kazala majhne trde dojke, ki se jih ne bi branil noben možki, kaj šele otrok. V drugi vasi sta možakarja z veliko ročno žago razžagovala hloed v deske in počasi gradila hišo. Žanjice v valujočem žitu so se ob najinem mimohodu napol zvedavo, napol sramežljivo nasmihale. Od nekom sta se pripodila dva kuštrava in smrkava fantiča in mi pomolila pismo. Ko sem pogledal na bregove okoli sebe, me je pisana prošnja za denar, namenjen nakupu nogometne žoge, spravila v smeh. Vendar je bil to v primeru z Indijo eden redkih primerov beračenja. Nepalske oblasti v letakih dobesedno zahtevajo od turistov, naj ne navajajo prebivalcev na miloščino. V senci ogromnega figovca je staraka naslanjala breme suhljadi na kamnito polico in zbiralala moči za naslednje kilometre.

Človek kot tovorno živinč

Počivališča iz kamnitih teras v senci mogočnih dreves so značilnost dežele, kjer se večino tovora prenese v koših, oprtanih z jermeni preko glave nosačev. Nosijo stari in mladi, ženske in moški, bos ali obuti v zasilne sandale. Telo nosača je upognjeno naprej. Čelni trak, s katerim nosi glavno težo tovora, mu reže v glavo in izpod njega sili znoj. Brezizrazne oči so rahlo izbuljene od napora. Koščene roke pridržujejo tovor ali pa podpirajo telo z dolgo palico. Na močnih in razpraskanih nogah se pozna vsaka mišica, vsaka žila. Obutev je največkrat centimeter debela gola koža stopala, ki enako varno gre po prahu, blatu in kamenju. Dokler nisem videl teh ljudi, so se nejevernemu Tomažu zdele pripovedi o teži tovorov, ki jih nosijo nosači, pretirane in neresnične. Bremena sestavljajo les za kurivo, kmetij-

ski pridelki, pijača in jedaja za vaške krčme, strojni deli za naprave v posameznih vaseh, betonsko železo, pločevinasta kritina pa tudi ljudje, bolniki in starci na poti do prvega zdravnika. Ob misli, da je zdravniška pomoč več dni hoda, me je stisnilo v grlu.

Na kamniti terasi ob poti nasproti odprte lope sva zmotila trop umazanih otrok in učitelja. Ustaljena snov je bila visoko nad dolino reke prekinjena z minuto zemljepisa.

Pisan človeški mozaik na antični stezi pa ni bil sestavljen samo iz domačinov. Tujci smo se nezaupljivo ogledovali s prikrito jezo kot na nebedijihtraba, ki kvarijo naravno nepalsko sliko. Nebedijihtr-

FOTO: J. JAKLIČ

Večino bremen v gorskih dolinah prenesejo ljudje.

ba so imeli s seboj najete nosače, ki so se tudi nama ponujali na začetku poti. Zaradi nelagodnega izkoriščevalskega občutka sva vse po vrsti odklonila, prav tako pa bi se nama zdelo pod častjo, da ne bi sama nosila svoje prtljage. Nekatero skupino so napredovale v ekspedicijskem stilu. Nosači so nosili hrano, šotore, kuhinjo. Živo sliko so dopolnjevala krdela otovorjenih ponijev, okrašenih s pisanimi naglavni jermeni in zvončki. Prijetno cingljanje je slavilo številne bogove, hkrati pa opozarjalo na bližajočo se kolono. V usodo vdani štirinajst sklonjenih glav niso poznali ovire na poti. Ko sem prvič bežal pred konjsko čredo na tresočem se visečem mostu, ki je smelo povezovalo strma bregova visoko nad kipečo reko, me je začetno navdušenje nad Krpanovimi kobilicami povsem minilo.

Svet pod snežno linijo Himalaje je v nasprotju s marsikaterim prepričanjem manj divji, kot je večina gorskih parkov v ZDA, v Evropi, in če hočete, tudi v Sloveniji. Strnjene vasi si sledijo v razmikih nekaj kilometrov, med njimi pa samevajo posamezne kmetije. Pobočja ob poti so dobro obdelana. Gozdovi rododendrona in višje iglavcev si s polji podajajo roke. V nižjih predelih na vlažnih terasah raste riž, proso in kuzuza. Med njimi se bohottijo figovci, bananovci in pomaranče. Tropsko kulturo v višjih predelih zamenjajo odpornejše rastline: ječmen, krompir, ajda, nasadi marelic, breskev in nazadnje jabolč. Človek na razdalji nekaj deset kilometrov preskoči tisoče kilometrov med mrzlo Evropo in vročo Azijo.

Spodnja območja doline Kali Gandaki naseljujejo ljudstva Gurungs, Magars, Brahmins in Chhetris. To so ljudstva, ki imajo podobne življenjske navade, vendar govorijo različne jezike in imajo različna zgodovinska in kulturna ozadja. Večinoma so hinduisti, vendar pa v bolj odmaknjenih vaseh še vedno vladajo lokalni bogovi. Zgornji del doline s surovim podnebjem pripada ljudem, podobnim Tibetancem. Z njimi jih ne družijo samo videz, ampak tudi način oblačenja, kultura ter veri bon in tantrični budizem. Himalaja ni samo meja med nebom in zemljo, ampak tudi meja med belo in rumeno raso.

Prepovedano za tujce

Prijetni dnevi so minevali v lepem vremenu. Le eno popoldne so se nedolžni oblački združili v grozeče gmote in začelo se liti. Deževne zavese so zakrile lepoto in nebesa so se spremenila v pekel. Pot je v hipu postala blatna reka in moji čevlji cmokajoča godlja. Okusil sem delček neprijetnega življenja v času monsunskega deževja.

Pri košarkarjih Krke brez sprememb

Moštvo košarkarskega kluba Krka, ki bo v naslednji sezoni poskusilo priti v A1-ligo, ne bo doživelo bistvenih sprememb - Vadijo dvakrat na dan

NOVO MESTO - Košarkarje novomeške Krke, ki jim je letos za las ušla uvrstitev v družbo najboljših, čaka naslednjo sezono težka naloga. Medtem ko so lani zastavljeni cilj - uvrstitev v končno prvenstva - uresničili, so si sedaj zadali težjo nalogo, to je uvrstitev v A1-ligo. To bodo poskusili s skoraj enakim moštvom kot lani, saj je od novih igralcev na spisku Slavka Seničarja le domačin Mišel Bordelius, ki je največjo krizo novomeške košarke preživel v Krškem.

Glede na moč moštveh v obeh A-ligah kaže, da Novomeščanom ne bi smelo biti težko osvojiti prvo mesto po rednem delu prvenstva v A2-ligi, pač pa bo boj s štirimi moštvami iz A1-lige v končni prvenstvu zelo hud, saj med njimi, kot kaže, ne bo nobenega outsiderja. Novomeški košarkarji nameravajo do svojega cilja priti, naslanjajoč se predvsem na lastne moči oziroma pretežno na doma vzojene igralce. Pravi dosežek klubske uprave je, da je zadržala svoja najboljša igralca, mlada in izjemno nadarjena Simona Petrova in Matjaža Smodiša, saj se je zanj zanimalo kar precej prvoliških klubov. Od nedomačih košarkarjev ostajata v klubu Leon Stipaničev in Primož Samar, med izkušenejše člane ekipe lahko štejemo vedno zanesljivega Matjaža Bajca in hitrega Gorana Vučkoviča, še vedno bosta pomagala Novina in Vipavec, od mladih, ki čakajo na svoj trenutek,

pa velja omeniti Miho Petrova, ki je ob koncu zadnje sezone že pošteno okusil trdoto prvoliške košarke, in Mateja Oštirja. V dresu Krke jeseni ne bomo več videli Matjaža Cerkovnika in Mira Župevca, pač pa se je domov vrnil Mišel Bordelius, ki je pred leti, ko je novomeška košarka skorajda propadla, odšel v Krško, kjer je v prvih letih veliko pripomogel k vzponu Interierja.

16-letni Matjaž Smodiš bo v prihodnji sezoni kljub mladosti eden od stebrov novomeškega moštva. Čeprav je bil na spisku za evropsko prvenstvo do 22. leta v Turčiji in se je udeležil tudi prvih priprav ter turnirja v Švici, kjer so naši premagali Jugoslavijo, je potem dal prednost šoli, uspešno opravil tri popravne izpite in se vpisal v tretji letnik tehnične šole. Kljub temu se je s trenerjem Seničarjem, ki je pomočnik trenerja reprezentance do

20. leta Francija Volaja, udeležil turnirja na Nizozemskem. V tej reprezentanci je tudi Simon Petrov,

• Priprave na novo sezono so košarkarji novomeške Krke začeli takoj po končani lanski in vse do 7. julija so delali vsak dan, mladi celo po dvakrat dnevno. Počitnice bodo kratke, saj se bodo spet zbrali že 22. oziroma 26. julija, ko bodo vsi razen tistih, ki jim tega ne omogočajo službene obveznosti, vadili dvakrat dnevno. Poudarek na popoldanskih treningih bo veljal telesni pripravi in igri v obrambi, dopolnje pa individualni tehniki in taktiki. Tak pristop zahteva konkurenca, ki je v slovenski košarki vsako leto hujša.

ki pa na Nizozemskem zaradi študijskih obveznosti ni nastopil.

I. VIDMAR

Mladi košarkarji izkoristili počitnice

Znanje izpopolnjujejo v košarkarskih taborih

NOVO MESTO - Košarkarski klub Krka je že peto leto zapored pripravil košarkarski tabor v Dolenjskih Toplicah, kjer je letos od 23. do 29. junija pod vodstvom trenerjev oziroma vadijteljev Slavka Seničarja, Marka Juga in Romana Gačnika vadilo kar 29 fantov, povečini rojenih leta 1982 in 83. Trenirali so dvakrat na dan po dve uri.

Istočasno je bil s skupino 8 kadetov trener Vlado Gavranovič na košarkarskem taboru Košarkarske zveze Slovenije v Tolminu, 9 starejših dečkov in dva trenerja Krke pa ta čas sodeluje na zveznem taboru v Dolenjskih Toplicah. V klubu imajo s tovrstnimi tabori dobre izkušnje, saj tako lahko nadomestijo izpad treningov med letom, ko so te lovavnice povečini prezasedene in za najmlajše pogosto ni prostega termina.

Poleg tega lahko vsi otroci, ne le člani kluba, cel julij pod strokovnim nadzorstvom vadijo na Loki, s čimer se Krka vključuje v paletto različnih programov aktivnih počitnic.

I. V.

Četrtnale v Italiji

Tadej Pucelj uspešno v Portu San Giorgio

NOVO MESTO - Na 14. mednarodnem turnirju za tenisarje do 12. leta v italijanskem mestu Porto San Giorgio je v slovenski reprezentanci, ki jo je vodil novomeški trener Dušan Hočevar, uspešno nastopil tudi član teniškega kluba Novo mesto Tadej Pucelj, ki se je prebil v četrtfinale, kjer je naletel na najboljšega italijanskega igralca v tej kategoriji Volanteja. Po triurnem boju je bil Italijan močnejši in je naderjenega Novomeščana premagal s 7:5 in 6:4.

Na odprtem prvenstvu Slovenije v tenisu za igralce in igralke do 18. leta v Domžalah so nastopile tri tenisarke teniškega kluba Krka Novo mesto. Katja Zupancič in Nina Janžekovič sta se uvrstili v četrtfinale oziroma med osem najboljših, medtem ko je Tjaša Bleznik izpadla v prvem krogu glavnega turnirja. Na odprtem prvenstvu Slovenije v kategoriji do 14. leta v Kranju je Tomaž Budja izpadel v drugem, Matevž Kralj pa v prvem krogu glavnega turnirja. Na odprtem prvenstvu Slovenije do 12. leta v Krškem se je Nuša Žnidar uvrstila v četrtfinale, Vesna Ban pa v drugem krogu glavnega turnirja, med dečki pa je najdlje prišel Igor Ban, ki je nastopil v tretjem krogu, medtem ko so Nejc Župevec, Đorđe Kesić in Jernej Mlakar izpadli v drugem krogu.

Tadej Pucelj

Novomeščani skoraj v finalu

Čeprav je novomeška ekipa na igrah brez meja nastopila prva, kaže, da bo v finalu - Vsi drugi precej slabši

NOVO MESTO - Napoved, da je novomeška zmagala s 58 točkami na prvih letošnjih igrah brez meja v Torinu dovolj za uvrstitev v finale, se, kot kaže, uresničuje, saj se nobeni od ostalih slovenskih ekip ni uspelo Novomeščanom niti približati. Tako kot Novomeščani so zmagali tudi Bohinjci, a so zbrali 53 točk. Mengeš in Radenci so bili drugi, Kranjska Gora tretja, Dobropolje četrto in Kranj, ki so ga Novomeščani imeli za najhujšega konkurenta, ki bi jim lahko ogrozil finale, pa je bil šele šesti. Svoje delo v Torinu imajo opraviti še Železniki, ki bodo nastopili v ponedeljek, sinoči pa so svoj nastop že opravili predstavniki Iške vasi.

Kljub temu da vse še ni končano, pa so z ljubljanske Televizije Slovenija Novomeščanom že poslali skice z opisi finalnih iger, da bi se tako lahko čimbolj pripravili na zahtevno nalogo, ki pa je 29. julija kot vse kaže, ne bodo mogli opraviti v isti postavi kot prvi zaradi poškodbe ramena Aleša Smrketa, ki jo je staknil v Torinu

že pri prvi igri. Čeprav je v igri za njegovo mesto kar nekaj imen, pa imajo vodje ekipe za igre brez meja težave, saj naprimer atletiki, ki so na vrhuncu sezone, ne pridejo v poštev, športniki iz ekipnih športov pa so ta čas na dopustih.

Poleg iskanja športnika, ki bi v ekipi zamenjal Smrketa, se vodstvo novomeške ekipe za igre brez meja ukvarja tudi z denarnimi težavami, čeprav jim je pri tem precej pomagala novomeška občina, ki pa ni načrtovala, da bo treba novomeški ekipi plačati pot in bivanje v Torinu dvakrat, ker nihče ni računala, da bi se lahko uvrstili v finale. Nekaj bodo tudi tokrat že primaknili, vendar to ne bo dovolj. Že prvokrat jih je med nastopom spodbujalo za en avtobus navijačev, tokrat pa si jih želi v Torinu videti še več. Člani ekipe so se, da bi zbrali nekaj denarja, v soboto že predstavili v diskoteki na Otočcu, s prošnjo za pomoč pa se obračajo tudi na vsa večja novomeška podjetja in obrtnike, poleg denarja bi jim prav prišla tudi materialna pomoč.

I. V.

Vedno več privržencev

V osnovni šoli Podzemelj je bil seminar borilnih veščin ju-jitsu, ki se v Sloveniji vse bolj širi - Najuspešnejši Krčani

PODZEMELJ - Od 1. do 7. julija je bil v osnovni šoli Podzemelj seminar borilnih veščin ju-jitsu. Hkrati so potekale tudi priprave na izpite za šolske in moštvske pasove. Tako se je v Podzemlju zbralo okrog 70 članov klubov borilnih veščin iz Maribora, Krškega, Celja, Tacna in Bele krajine, starih 8 do 40 let.

Osnovni namen seminarja je bil, da se udeleženci spoznajo med seboj, hkrati pa se seznanijo z novimi tehnikami in sodniškimi pravili, saj se je v Sloveniji ta šport razvil in razširil šele v zadnjih letih, prej pa je bil le v domeni vojske in policije. V Sloveniji ga sedaj trenira okrog 800 članov devetih klubov, združenih v ju-jitsu zvezo Slovenije, ki je tudi član evropske in mednarodne ju-jitsu federacije. Sedanja evropska in svetovna prvaka v tehnikah pa sta celo člana ju-jitsu kluba Tacen. Hkrati je v Podzemlju potekal tudi seminar za sodnike ter predavanja za trenerje, predavatelji pa so bili najvišji mojstri borilnih veščin v Sloveniji.

S področja Dolenjske in Posavja je bilo na tečaju v Podzemlju 28 slušateljev iz Krškega, ki jih je vodil mojster Stane Preskar in ki veljajo za najbolj uspešne med ju-jitsu klubovi v državi. Iz športnega društva Ninja Bela krajina pa je bilo 14 članov. To društvo je pred nedavnim doseglo ekipno 2. mesto na državnem prvenstvu v tehnikah in prav tako 2. mesto na državnem turnirju v borbah. Belokranjce vodi mojster Mirko Berkopec, ki je v sodelovanju z ju-jitsu zvezo Slovenije pripravil seminar. Sicer pa je bilo med udeleženci seminarja tudi 8 državnih reprezentantov, ki se pripravljajo na svetovno prvenstvo, ki bo no-

vembra v Parizu, ter policisti obeh belokranjskih in novomeške policijske postaje.

M. B.-J.

JU-JITSU NA POHODU - Okrog 70 udeležencev seminarja borilnih veščin ju-jitsu, ki je bil pretekli teden v belokranjskem Podzemlju, so zvedeli mnogo novosti o tem športu, ki postaja zadnja leta v Sloveniji vse bolj razširjen. Na fotografiji: mojstrska kandidata za 1. dan Damir Urek in Robert Zlobko prikazujeta samoobrambne veščine. (Foto: M. B.-J.)

Drugačne počitnice z Rudijem

Šport in kohanje v Šmarjeških Toplicah

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zna ni športni zanesenjak iz Novega mesta Rudi Kušer je, ko je lani med počitnicami opazoval svoje otroke, prišel na zanimivo idejo, ki jo je letos tudi uresničil. Pripravil je program nekoliko drugačnih počitnic. Gre za enodnevne dopoldanske programe, namenjene otrokom od 1. do 5. razreda osnovne šole, ki se vsak dan posebej ob 8.30 zberejo na novomeški avtobusni postaji. Tam jih prevzamejo vadiitelji, ki jih bodo potem spremljali vse dopoldne. Po prihodu v Šmarješke Toplice so v prvem delu programa na sporedu športne aktivnosti: tenis, nogomet, košarka, odbojka na mivki, mini golf, namizni tenis, trim in balinanje. Po okusni malici grede na bazen, kjer tiste, ki tega še ne znajo, naučijo plavati.

Kot je povedal Rudi Kušer, prve dni počitnic (verjetno tudi zaradi slabega vremena) odziv otrok ni bil tak, kot so ga pričakovali, saj cena takega počitniškega dopoldneva, ki vključuje avtobusni prevoz v obe smeri, najem športnih objektov, malico, vstopnino v bazen in strokovno vodstvo programa, 1.200 tolarjev ni visoka in je dostopna tudi najplitvejšim žepom, največ pa je vredno, da otroci tačas niso prepušteni ulici. Predhodnih prijav ni, če pa želite o Rudijevih počitnicah zvedeti kaj več, ga lahko pokličete po telefonu 068 28-733.

Dan triatlona v Kočevju

KOČEVJE - Triatlon klub Ljubljana je skupaj s kočevsko občino in Športno zvezo pripravil dan triatlona. Start in cilj vseh kategorij je bil na Rudniškem jezeru. Začeli so otroci in rekreativci, ki so preplavali 200 metrov, kolesarili osem kilometrov in tekli dva kilometra. Tekmovalci v sprint triatlonu so plavali 700 metrov, kolesarili 20 kilometrov in tekli 5 kilometrov; udeležence kratkega triatlona pa so morali preplavati poldrugi kilometer, kolesariti 40 km in teči 10 km. Skupaj je nastopilo 110 triatloncev, tekmovali pa so tudi pripadniki vojske in policije. Najboljši med vsemi je bil Uroš Velepec, ki je bil kratkem triatlonu za sekundno boljši od Grege Hočevarja. Od Novomeščanov sta se najbolje uvrstila Peter Sajevec in Jože Jakša, ki sta v svoji kategoriji osvojila prvi mesti v sprint triatlonu.

Izidi: Otroški triatlon: skupina A: 1. Kušar 25:16, (Celje); skupina B: 1. Žiga Vrhovec (Ljubljana) 26:5; ženske: 1. Kušar (Dravljje) 27:44; Slovenski pokal v sprint triatlonu: do 14. leta: 1. Čelebič 1:10:48; do 17. leta: 1. Peter Sajevec 1:07:19, 2. Jože Jakša (oba Novo mesto) 1:08:01; do 21. leta: 1. Janežič (Stop Team) 1:01:56; do 40. leta: 1. Očeppek 1:19:07; do 60. leta: 1. Černivec (Lj) 1:37:48; ženske: do 14. leta: 1. Simić (Priba Team) 1:07:19; do 17. leta: 1. Betis 1:16:50; Slovenski pokal v kratkem triatlonu: do 17. leta: 1. Močnik (Sloga 1902) 2:06:17; do 21. leta: 1. Velepec (Stop Team) 2:59:49; do 40. leta: 1. Aćimović (Kovinotehna) 2:17:23,40; do 45. leta: 1. Škrlep (Lj) 2:21:39; do 50. leta: 1. Tanko (Kovinotehna) 2:20:35; do 50: 1. Horvat (Lj) 3:00:55; ženske: do 21. leta: 1. Kozjek (Lj) 2:38:55; prvenstvo slovenske vojske - posamezno 1. Kromar (Moris) 1:02:11; ekipno: 1. Moris, 2. GŠSV, 3. Vod vojaške policije; odprto prvenstvo Slovenske policije: 1. Petelinšek (Rogaška Slatina) 1:14,00.

M. G.

Na Gorjancih je vse več škrtatov

Do minule nedelje so na Gorjancih pri Gospodični našeli že 71 škrtatov - Pohvale vredna akcija, ki sta si jo lani zamislila prof. Robert Rudman in Branko Dolinar

GOSPODIČNA - Gorjanski škrtatje so skupina pohodnikov, ki je letos vsaj petnajstkrat obiskala Gorjance in se pri Gospodični vpisala v posebno knjigo. Akcija, ki so jo letos pripravili prvič, je naletela na dober odziv in vzpodbudila pohodnike vseh starosti. V pol leta 71 škrtatov in 4435 vpisov v knjigo.

V novomeškem planinskem društvu Rudman in Dolinar lani nista našli novega razumevanja, ko sta predlagala, da bi za tiste, ki najbolj redno obiskujejo Gorjance, združili v skupino, imenovano gorjanski škrtatje, pač pa jih je podprl oskrbnik planinskega doma pri Gospodični Vojko Merhar, ki je tudi sam že

razmišljal o podobni akciji, a nikoli ni imel časa, da bi jo izpeljal. Pravzaprav je bilo najtežje najti dobro ime skupine. V Trdinovih bajkah nekako niso našli primerne, zato so se na koncu odločili za škrtate, ki so prav tako bajaselovna bitja. V pravila, ki so jih sestavili lani decembra, so med drugim zapisali, da postane

DELAVCI TRATE PRI OBNAVLJANJU KOŠA - Pred kratkim so stanivalci blokavskega naselja na Seidlovi dobili obnovljene klopc okrog blokov, njihovi otroci pa obnovovali igrala in igrišče. Kot nam je povedal lastnik podjetja Trata Ciril Ateljšek, bodo po programu, ki ga je sprejela novomeška občina, vse to obnovili tudi v drugih blokavskih naseljih, in sicer na Ragoovski, Šegovi, Slavkovi in Klemenčičevi ulici. Poleg tega v Trati srbijo tudi za urejenost javnih zelenic, počistilo pa so tudi zemljišča, ki so v lasti občinskega sklada stavbnih zemljišč na Žibertovem hribu in v novem naselju na Otočcu. Njihovo delo se v mestu prav gotovo opazi. Obnovljenih igral in igrišč so še kako veseli najmlajši otroci, prav pa bi bilo, da bi vsaj skupaj poskrbeli, da takšna tudi čim dlje ostanejo. (Foto: J. Dornič)

gorjanski škrtat tisti planinec ali pohodnik, ki v koledarskem letu petnajstkrat obišče Gorjance in se vpiše v posebno podpisno knjigo, s tem da velja le en podpis na dan; ni pa pomembno, ali je pohodnik svojo peš pot h Gospodični začel iz Novega mesta, iz Gabrja ali od kod drugod. Članarine za Gorjanske škrtate ni, pač pa vsak, ko postane škrtat, dobi lično majico, tiste, ki Gorjance obiščejo največkrat, pa čakajo lepe nagrade: petdnevni penzijo, vikend paket in silvestrovanje pri Gospodični, pa tudi 12 porcij divjačinskega golaža, ki je pri Gospodični še posebej okusen, ko nagrajencu prav prišlo.

Akcija je že na samem začetku obrodila bogate sadove, saj je bilo že prvega in drugega januarja v knjigi več kot 100 vpisov, Miha Gošnjak je postal gorjanski škrtat že 7. februarja, čeprav je bil vpis možen le od petka do nedelje, ko je bil dom odprt. Do konca marca, ko je komisija (profesor matematike Robert Rudman, odvednik Borut Škerlj in oskrbnik Vojko Merhar) opravila prvo štetje, je pogoje za pridobitev naziva gorjanski škrtat izpolnilo 29 obiskovalcev Gorjancev, ob drugem štetju po šestih mesecih pa so našeli že 71 škrtatov. Najbolj pridren škrtat je Tone Progar, ki se je v škratovski knjigi zapisal že 88-krat, vseh podpisov v škratovski knjigi pa je bilo v nedeljo že 4435, kar je za četrtno več, kot je bilo lani vseh podpisov v knjigi planinskega društva; to dokazuje, da je akcija naletela na plodna tla. Zal med gorjanskimi škrtati ni nobenega člana upravnega odbora novomeškega planinskega društva, čeprav so škrtati predvsem njihovi člani.

I. VIDMAR

DOLENJSKI LIST

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Še papeževemu obisku na rob

Dol. list št. 27, 4. julija

Ga. Marija Zupančič! Meni spreobrnitev, ki mi jo napovedujete prek sv. Pavla, ne bo potrebna. Nisem preganjalec duhovščine ne kristjanov. Tudi prispevek v Dol. listu ni bil napisan s takim namenom, če bi ga pravilno prebrali. Jaz in moji sorbci smo le javno povedali, da smo od papeža pričakovali objektivno oceno naše narodnoosvobodilne borbe proti okupatorju v sklopu protifašistične koalicije, ki nam je to tudi priznala. Tega pa papež hote ni storil (da pri svoji inteligenci ne pozna dejstev, bi težko verjeli), ampak je enostransko ocenil dogajanje pri nas v drugi svetovni vojni. Če je že govoril po svoji vesti in želji prišepetovalcev kot cerkveni poglavar, bi se moral zavedati, da kot poglavar tuje države lahko prizadene desetstotice vernih in nevernih državljanov države gostiteljice, ki ga je sprejela z vsemi častmi.

Megla, ki da jo imam (po vaše) pred očmi, se je v meni zbistrila že danega leta 1942, ko sem še kot močno katoliško vzgojen fant pripadal celo Marijini družbi. Cerkevni propagatorji pa so me silili v vrste formacij okupatorjevih sodelavcev. Z naravno kmečko pametjo sem razmisli, da sodelavci okupatorja vendar ne morejo biti borci za osvoboditev okupirane domovine. Uvidel sem, da teden dni cerkvenim krogom, ki so te formacije organizirali, ni šlo za ohranitev Slovenije in slovenstva, ampak le za oblast, pa četudi pod tuječim škornjem. Da jim je šlo le za to, da gospodje ostanajo gospodje, hlapci pa hlapci. Doživljal sem strahote, ki jih je uprizarjal štajerski bataljon na gorjanskem področju. To so bili belogardisti, preoblečeni v partizane, s čimer so si zagotovili podporo ljudstva in prevrali partizane, da so jih lahko pobijali. Takrat bi skoraj tudi jaz izgubil glavo. Zato sem s polno zavestjo odšel po poti boja proti okupatorju. Več kot tri leta sem se boril v raznih enotah NOB, ki so jo kmalu priznali vsi zahodni zavezniki. V bojih sem izgubil oko in ostal invalid. Vsa poznejša leta pa me preveča zadovoljstvo, da sem storil največ, kar je mogoče, zastavil sem svoje življenje za narod, bodoče rodove, za domovino Slovenijo, ki je le na temeljih tedanje borbe danes neodvisna država.

Tega, kaj so počenjali okupatorjevi sodelavci, ne bom ponavljal. Pripominjam le, da so mi po objavi članka nekateri sporočili grozljive podrobnosti o mučenju partizana Tončka in to, da je njegovi materi mnogo let pozneje priznal celo podrejeni metliški kaplan, da ga bodo strahote, ki jim je bil priča, spremljale vse življenje. Zato sem trdno prepričan, da bo "palma mučeništva" belokranjskega partizana Tončka in njemu enakih po človeški in domovinski pravičnosti vedno plapolala najvišje.

Kaj mislite, spoštovana, kje dobivajo podporo zločinci iz takratne vojne, da nastopajo v javnosti z osupljivimi izjavami, če ne pri tistih, ki zanikajo NOB? Vas ne moti, ko državna televizija, ki jo poleg naročnine podpiramo še z davki, omogoči vojnemu zločincu, ki živi v tujini, da pred kamerami "razkazuje mišice" in vzklika, da je ponosen na pobiranje

partizanov? Izjava sama pove vse o osebnosti. Ali se vam ne zdi, da to močno diši po naši bližnji sosesčini, kjer so se še pred kratkim pobijali kot za stavo, največ po krivdi hujskačev iz preteklosti? Da smo se glede tega odtrgali od Balkana in približali Evropi, bi težko rekli, kajti tudi mi imamo dovolj hujskačev doma in v tujini.

Istočasno na kontradržavnih agitacijskih proslavah predstavniki posameznih strank (kakor da ne bi imeli govoriti kaj drugega) pozivajo sinove partizanov in domobrancev, naj se vendar že spravijo med seboj. Sprašujem se, kje si jemljejo to pravico. Partizani in domobranci smo se že zdavnaj spravili pri skupnem obnavljanju porušene domovine in ustvarjanju nove, lepe Slovenije, s katero se tudi vi ponášate. Ti politiki so se tedaj najbrž komaj rodili. In kje si jemljejo pravico v svoje politične igre vpletati tudi naše otroke, ki so skupaj odrasčali, se šolali in skupaj z nami, brez delitev in razprtij, ustvarjali to, kar danes imamo? Zato, ga. Marija, ne potrebujemo odpuščanja za preteklost, ampak močno potrebujemo slovo za prihodnost. V to bi morali vložiti vse svoje moči in "korajžo" jaz, vi in vsi Slovenci.

Prisipujete mi, da me je motil pogled na množice sijočih mladih obrazov ob papeževem obisku. Nimate prav. Vsak normalni človek je vesel sijočih obrazov otrok in mladine ne glede na to, kdo jih navduši. Lahko pa rečem, da bom še bolj vesel, če bodo ti sijoči obrazi tudi ostali, ko bodo dokončali šole in našli vsak svoj krog kruha, svojo eksistenco. Tistemu, ki jim bo to omogočil, sem že danes pripravljen zapeti hvalnico. Mi smo s trudom in odrekanjem našim otrokom to že nekoliko omogočili. Nič jim ni manjkalo, imeli so delo in kruh. Niso zapadali v mamila ne v kriminal. Vse to je danes čedalje bolj na pohodu, kajti po 50-letnem premoru imamo zopet gospode in hlapce pa brezposelne in izkoriščane delavce.

In končno, ga. Marija, vam svetujem, da natančno preberete to in prejšnje pisanje, pa boste prišli do spoznanja, da gre le za razjasnitev resnice, kajti le posejana resnica obrodi sadove pravičnosti. O božjem odpuščanju, ki ste mi ga izprosili, ne bi govoril, ker nisem kandidat za to.

Pa lepo pozdravljeni!
MARTIN RUKŠE
Brunsnice

"Brežiški" poslanec Šetinc

Dol. list, št. 26, 27. junija

Oglašam se v zvezi s člankom "Brežiški poslanec Šetinc", objavljenem v Dolenjskem listu dne 27.6.1996. Naj takoj na začetku povem, da sem ponosen na pokončno držo in dosledno LDS-ovsko pozicijo našega poslanca gospoda Šetince pri glasovanjih v Državnem zboru in njegovem ne vključevanju v nesmiselne in nedostojne debate nekaterih poslancev, ki jim ni težko izreči kakršnokoli neumnost pred slovenskim avditorijem in dvomim, da bi se tako resen poslanec obračal na občane iz strahu pred bombastičnimi gesli, na primer: "Volimo ljudi in ne strank", ki so namenjena restituciji prejšnjega sistema.

Prav odgovorno se mi zdi od poslancev gospoda Šetince, da se je obrnil na občane po določenem obdobju delovanja v parlamentu, ki omogoča oceno dosežanih dosežkov njegovega osebnega delovanja in delovanja kolegov. Zelo me veseli, da se ne obrača po vetru in da deluje v skladu s politiko LDS. Navedbe gospoda Vizjaka, da je poslanec Šetinc glasoval proti: uvedbi enkratnega brezplačnega topllega obroka za osnovnošolce; uvedbi nekonzionalnega pouka o religiji in etiki v osnovnih šolah; ni podprl predloga, da bi imeli učenci pravico do brezplačne izposoje učbenikov; podržavljanju tovarne Videm, so točne, pomenijo pa dejansko glasovanje za financiranje šolanja v skladu z možnostmi države in ZA ohranitev tovarne Videm v skladu z ekonomsko opravičljivimi principi in kriteriji. Če bi gospod Vizjak videl predlog pogodbe med potencialnim kupcem tovarne in državo, bi vedel, da ta pogodba zavezuje kupca k ohranitvi sedanje proizvodnje celuloze in papirja in zagotovitvi

vsaj 1.050 delovnih mest. Sicer pa je tovarna Videm dolga leta žive la na državnih jasliah in očitno vsaj mi v Brežicah menimo, da bi nam ponovno prisresanje tovarne na državno korito prineslo več škode kot koristi.

Dovolil pa si bom povedati še nekaj zadev, ki jih je gospodu Šetincu uspelo izpeljati v korist Brežic, kar mnogim njegovim predhodnikom v mnogo daljšem obdobju ni uspelo. Med najkonkretnije prav gotovo sodi šolska uprava za Posavje ter uzakonitev uvrstitve avtoceste Obrežje-Brežice v prioriteto izgradnje. Ena zadnjih pomembnejših pa je iniciativa za vzpostavitev proste cone v Slovenski vasi, ki naj bi prinesla Posavju kar lepo število delovnih mest. Obsežno delovanje gospoda Šetince na področju zunanje-političnih aktivnosti Državnega zbora in kot vodje delovne skupine za evropske zadeve pa je redno omenjeno v medijih. Sicer pa se lahko vsak državljan obrne na poslansko pisarno, gospoda poslanca pokliče po telefonu ali mu piše.

BOJAN TIČAR
Cerina 1 b
Brežice

Duševne bolečine župana Koncilije

Dol. list št. 27, 4. julija

Časopisna afera zadnjega tedna je bilo prav gotovo v Delu in v Dolenjskem listu objavljeno poročilo o sodni obravnavi v zadevi F. Koncilija - Zdenka Lindič Dragaš. Ne da bi slutila sem se znašla v tej aferi kot sumljiva oseba, kot prodana duša, ki novinarki Zdenki Lindičevi Dragaševi prenaša vse potrebne informacije. V določenih krogih sem bila najbrž ocenjena kot potuhnjena občinska delavka, ki se ne zna obnašati priložnosti primerno in ki se vdiinja novinarki, latentni županovi sovražnici.

Po razgovoru, ki bi mu lahko rekli tudi zaslišanje in sem ga morala opraviti v spremstvu pristojnega sekretarja pred g. županom in gospo Vido Čadonjič Špelič, sem bila še dolgo šokirana. Še danes ne vem, zakaj ob tej priliki nisem vprašala, kaj gospa Vida Čadonič Špelič na tem zaslišanju počne; po vseh zagotovilih sodelavcev ni zaposlena v Mestni občini Novo mesto, vloge "honorarnega" zasliševalca pa ji glede na to, da midve pač nimava nič skupnega, težko pripisem. Zasegla me je užaljenost. Nič več nisem vedela o zadevi aferi in o županovih osebnih zadevah kot vsi drugi občinski delavci, nič bolj se me te zadeve ne tičejo, toda očitno sta me omenjena zasliševalca po bogve katerem ključu izbrala za ustraševanje in okomandiranje. Zgrožena in besna sem hotela tožiti, protestirati, potem ko se mi po zaslišanju nihče ni opravičil, saj ne gre, da bi me kdo kar tako žalil. Navsezadnje sodim med najstarejše delavce na občini, z gotovo najdaljšim stažem na področju družbenih dejavnosti, in se težko sprijaznim z vlogo navadne vaške klepetulje. Sprašujem se, ali ni tako dejanje resnično, neolepšan odnos dnevne politike do navadnih zemljanov: sprenevedav in podcenjujoč. Naj si kdo misli o moji občutljivosti, kar hoče, toda sprašujem se ali se bomo izsilinili iz tega medsebojnega podcenjevanja in poniževanja, iz provincialnosti in atavizma. Kajti če politiki in nadrejeni menijo, da so pametnejši od drugih, potem morajo storiti vse, da bo dialog ostal na stežaj odprt demokraciji in razvoju, z določeno pravo mero in dobrim okusom.

O dobrem okusu ne morem govoriti, ker sem zvedela, da je bila naslednja "zaslišanka" tudi moja dolgoletna sodelavka Ana Bevc, ki je v pokoji in ki je letos prejela najvišjo slovensko nagrado na področju socialnega dela. Nagrado je prejela za več kot 30-letno delo in novomeška občina bi bila lahko upravičeno ponosna nanjo in na podelitev te redke nagrade, saj je bilo s tem promovirano strokovno delo na področju socialnega dela v širšem slovenskem prostoru. Skromna Ana, ki je bila dolga leta občinska delavka, ni bila deležna pohvale, čestitk ali sprejema (koliko manj pomembnih ljudi se je zvrstilo na raznih sprejemih), pač pa je bila tako kot dva dni prej jaz deležna sumničnej o "prenašanju pošte"

in o nekorektnih izjavah v svojem intervjuju za Dolenjski list.

Kdo je bil naslednji zaslišanec, mi ni znano.

S tem zapisom tvegam, da bo župan uresničil svojo pretnjo: delavci se bodo morali umakniti županu, če jim kaj ni prav. Po taki izjavi je človek potr. Kot da je ta družba v najmanjših podrobnostih urejevana z enega samega mesta, kjer v svoji mogočni nepomembnosti tiči en sam človek ali kvečjemu dva.

M. PADOVAN

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 27, 4. julija

V rubriki Halo, tukaj bralec Dolenjca je bil v Dolenjskem listu dne 4.7.1996 objavljen prispevek gospoda K. L. iz Črnomlja, ki je izrazil nekaj pripomb glede Jurjevanja in kresovanja, ki ga je letos prvič organiziral Zavod za izobraževanje in kulturo iz Črnomlja.

Z večino pripomb anonimnega gospoda se sicer strinjamo, vendar je prisotnost vsch omenjenih stojničarjev zanimiva zaradi komercialnih razlogov.

Sama prireditelja je bila vsebinsko zelo bogata in je terjala velika finančna sredstva. Ne bi se mogli strinjati s trditvijo, da je bilo na prireditvi veliko Romov, ravno obratno, letos jih je bilo po naših ocenah presenetljivo malo.

Sicer pa, če želimo ali ne, Romi so del našega vsakdanjika in naše folklorne. Gospod K. L. nam je dal nekaj dobrih idej, zato prosimo vse ostale dobronamerne občane, da se pridružijo jurjevanjskemu odboru in s svojimi dobrimi mnenji, predlogi in idejami prispevajo h kvalitetni rasti bodočih prirediteljev Jurjevanja in kresovanja v Beli krajini.

Za jurjevanjski odbor
NADA ŽAGAR

Če župana ni doma...

... lahko zamirirajo občino, odpuščajo delavce...

DOBREPOLJE - Star slovenski pregovor pravi: "Če mačke ni doma, miši plešejo." Ta pregovor je držal že pred osamosvojitvijo Slovenije: ko je bil takratni predsednik predsedstva SFRJ Janez Drnovec na obisku v ZDA, je po svoje šaril in odločal njegov namestnik Borisav Jović. Nekaj podobnega se je zgodilo dobropoljskemu županu Antonu Jakopiču, ko je bil minul teden skupaj z dobropoljsko ekipo za Igre brez meja in navijači v italijanskem mestu Torinu, kjer so bile te igre. Ob vrnitvi domov je zvedel najprej, da so med njegovo odsotnostjo odpuščali kar okoli 90 od skupno okoli 200 delavcev dobropoljske Iskre-Tenel, ki gre v stečaj. Hudo pa ga je prizadela tudi vest, da je pri miniranju v kamnolomu v Predstrugah prišlo do nesreče, ki je povzročila kar precej materialne škode, na srečo pa ni bilo človeških žrtev (več o tem v posebnem sestavku). Še dobro, da je po vrnitvi našel na svojem mestu svoj županski stol in da ni bilo v občini "državnega udara".

Stari pregovori torej še vedno drže, čeprav imamo že demokracijo.

J. PRIMC

CESTO LJUBLJANA - ZAGREB BODO PREUREDILI V AVTOCESTO

NOVO MESTO - Vsa Dolenjska je z velikim zadovoljstvom sprejela sklep državnega zbora, da bodo že letos začeli s pripravljalnimi deli in fizično gradnjo avtoceste od Višnje gore do Biča in od Krške vasi do hrvaške meje. Na ta sklep je verjetno vplival dogovor med Zagrebom in Beogradom o odprtju avtoceste preko Krajine in Bosne, ki je bila štiri leta zaprta. Tako se bo promet čez Prekmurje in Madžarsko bistveno zmanjšal in se preusmeril nazaj na cesto Ljubljana - Zagreb - Beograd.

C. S.

Tragična smrt 16-letnega Aleša Novaka še vedno močno odmeva

Tragični dogodek, ki se je pri petih v soboto, 29. junija, na dvorišču osnovne šole v Stari Cerkvi pri Kočevju, med domačini še vedno močno odmeva. Smrt 16-letnega Aleša Novaka domačinov in širše slovenske javnosti ni vzemirala le zaradi nasilniškega obnašanja 14-letnega Srečka P., ki je nesrečnega Aleša obrcal, ampak predvsem zaradi podpore, ki jo je sinovemu nasilništvu izkazal njegov oče, 43-letni Ivo P.

Da je oče na sinov živžig pritekel in zgrabil Aleša za roke, tako da ga je Srečko lahko nemoteno pretepal naprej, zveni skorajda neverjetno. Pa vendar se je po pripovedi prič prav to zgodilo, in ker so menda vsi v vasi vedeli, da je Aleš bolan in da je zanj lahko usoden že malo večji telesni napor, mnogi na Kočevskem podpirajo Aleševa starša, ki menita, da je Aleševa smrt naklepní umor. Če se zato v globoki žalosti zaradi nasilne smrti preminulim sinom nadejajo, da bo Srečka in njegovega očeta doletela pravična kazen, je to najmanj, kar si lahko zamislimo, in obenem največ, kar civiliziran človek lahko pričakuje.

O tem, da se lahko oče Ivo P.

in njegov sin Srečko, ki sta oba že večkrat prej izpričala svojo nasilniško nrv tako v krogu družine kot v šoli (policija podatkov o tem nima, saj je družina P. probleme doma ohranjala v krogu družine, šola pa je klofuto, ki jo je Srečko prisolil učiteljici, "reševala" na svoj način!), prosto gibata, imajo občani svoje mnenje, ki je daleč od tega, da bi bilo naklonjeno obstoječim zakonom. Vprašanja, ali bi policija lahko kaj storila, da bi tragični dogodek preprečila, in kaj bo storila, da do podobnih dogodkov ne bo več prihajalo, pa ostajajo med občani Kočevske brez odgovora. To pa so tudi vprašanja, ki jih sredi prejšnjega tedna poslal v obliki javnega poslanskega vprašanja poslanec SLS Janez Podobnik ministru za notranje zadeve Andreju Šteru. V pismu Podobnik navaja, da gre za dogodek, ki ne sme po nekajdnevni groženosti prebivalstva Kočevske neopazno ponikniti, in sprašuje, ali niso zadnji primeri nasilnih dejanj med mladoletniki povod, da se s tem problemom poleg policije pričnejo z vso resnostjo ukvarjati tudi psihologi, pedagogi, sociologi.

M. L.-S.

OB JUBILEJU LD TOPLICE TUDI RAZSTAVA - V soboto, 6. julija, je lovka družina Dolenjske Toplice praznovala svojo 50-letnico. Ob prenovljenem lovskem domu na Pakježu sta zbrane lovce pozdravila starešina LD Franc Markovič, v imenu Lovske zveze Slovenije pa Janez Bulc. Slavnostni govornik je bil novomeški župan Franc Koncilija, ki je lovce čestital za jubilej in jim zaželel "dober pogled". Edini še živeči ustanovni član LD Toplice, 93-letni Alojz Florjančič z Laz pri Uršnih selih (na levi fotografiji Bojana Avbarja), je odprl prenovljen lovski dom. Najzanimivejši del je bila prav gotovo lovska razstava avtorja Jožeta Povšeta, kjer so bile predstavljene vse živali, ki živijo v topliškem revirju. Programu je sledila tradicionalna lovska veselica. (Foto: N. Povše)

VODOMCI SE PREDSTAVLJAJO - Za popestritev glasbene ponudbe širom po Sloveniji skrbi tamburaška skupina Vodomec iz Dragatuša. Skupina izvaja poleg belokranjskih ljudskih pesmi tudi pesmi ostalih glasbenih zvrsti na svojevtrnem način. Poleg igranja v novi zasedbi so člani še vedno aktivni pri FS Dragatuš. Skupino sestavljajo (na sliki): Peter Šmajcelj (berda), Robert Strmec (bugarija), Matjaž Strmec (brač), Roman Štrogar (brač), Vesna Badjuk (brač) in Andrej Kmetič (biserinica). Kot strokovni sodelavec s skupino sodeluje tudi Dušan Suštar. (Foto: B. M. W.)

BALINAJO - Balinišče so člani društva upokojencev Gabrje naredili ob pomoči krajevne skupnosti letos. Ko je bilo končano, so iz starega gradbeniškega valjarja naredili še napravo za ravnanje peščene steze, tako da je zdaj vse, kot mora biti. Štiri do šest najbolj navdušenih balinarjev, ki jih je poiskal tudi fotoaparati, se dobiva v svojem novem zavetišču pri dvorani v Gabrju precej pogosto. (Foto: L. M.)

Strupi v oblačilih

Poznani rek "Obleka nare-di človeka" se lahko kaj hitro prelevi v rek Obleka naredi bolnika. V oblačilih, v tkaninah, se namreč skrivajo kemi-kalije in strupi, ki pogosto povzročijo nadležna vnetja in alergije. Tako ima vse več lju-di težave s kožo. Pordela koža ali srbeč izpuščaj se pojavi na prvi pogled brez vzroka, zdrav-nik pa odkrije, da je vzrok črni bombažni pulover ali pa mod-ra srcaja iz naravnih vlaken.

Ne zavedamo se, da tudi na-ravne tkanine vsebujejo kemi-kalije in dodatke, ki naredijo tkanino na otip prijetnejšo, olajšajo vam njeno nego (tkan-ine na primer ni treba likati). Kemično onesnaževanje tkanin se začne že na poljih (na Kitajskem in v Turčiji škropijo nasade z bombažem za zatiranje bakterij in glivic). Nadaljuje se s predelovanjem tkanin, barvanjem, dodaja-njem primesi. Tkanine iz sin-tetičnih vlaken pa so čvrste, se ne trgajo in ne muckajo, ven-dar vsrkajo le malo vlage.

Da bi se obvarovalistrupov, moramo novo oblačilo pred nošenjem temeljito oprati. Pisanih oblačil, ki gredo v bar-vo, ne smemo nositi na golo kožo. Kupujemo oblačila, ki jih ni treba kemično čistiti, po možnosti ne kupujemo oblačil z oznako "wash and wear" ali "se ne mečka", saj so v njih škodljivi dodatki. Oblačil z zadržo ne nosimo na golo kožo, ker vsebujejo nikelj. Bodite pazljivi, kaj kupujete, posebej pri oblačilih za otroke, da ne bo druga koža nevarna našemu zdravju!

JERCA LEGAN

Tudi učitelje tepejo, mar ne?

Mnogokrat smo že slišali ve-like besede o prijaznejši šoli pa o reformiranem šolstvu in še kaj, vse v prid šolski mladini. Dosti premalo pa žal govorimo o šoli, prijaznejši do učitelj-stva, ki to mladino poučuje in pred katero zaradi posameznih problematičnih osnovnošolcev trepetajo součenci in trpijo učitelji.

Mimogrede izrečene besede v članku, ki obravnava umor nekdanjega sošolca iz Stare Cerkve pri Kočevju, ko je štiri-najstletni šolar že udaril raz-redničarko in tovarišico za glasbo, ponovno osvetljuje problem, ki ni že zdavnaj več nov in neznan. Gre za učence, ki zaradi neprimerne vede-nja ob zagroženi kazni zaradi motenja pouka pretijo peda-gogom, da bodo v šolo pripe-ljali svoje starše, ki bodo že obračunali z učiteljstvom. Da pretnje niso izrečene tjavdan, priča primer učenca, ki je ob očetovi pomoči na šolskem igrišču nedavno zverinsko umoril svojega tovariša in nekdanjega sošolca.

Nasilje v šoli, pa naj gre za obračunavanje učiteljev z učenci ali učencev z učitelji, bi moralo najti ustrezno rešitev v šolski zakonodaji. Če bo še vnaprej dopuščeno naraščajo-če nasilje učencev nad učitelji, naj bi v bodoče razpis za na-stop delovnega mesta učitelja, še posebno pa učiteljice, poleg ostalih pogojev vseboval tudi jekleno psihofizično zdravje in obvladovanje borilnih veščin. Kajti tudi učitelje tepejo, mar ne, minister Gaber?

ANA BIZJAK

Vsi podjetniki poslujejo slabo?

Delavci z nizko plačo manj otroškega dodatka kot podjetniški družini - Zasebniki imajo minimalne plače in nič ali zelo malo dobička - Kdaj prikazovanje pravega materialnega stanja?

NOVO MESTO - V teh dneh bodo še zadnji prosilci razen ti-stih, ki so oddali nepopolne vloge, prejeli odločbe o otroškem dodat-ku, zato med občani že vre. Tudi naše uredništvo je poklicala mati samohranilka, ki se ji zdi krivično, da dobi nekaj čez 5 tisočakov do-datka, medtem ko bodo nekatere njene znanke, ki so znatno pre-možnejše, prejemale čez 7 tisoča-kov. Bralki, ki pozna več podob-nih primerov (gre za družine, v katerih imajo podjetja in marsi-kak tolar obrnejo na črno), se zdi to navadna goljufija. Kaj lahko v Centru za socialno delo ukreajo proti takim nepravilnostim?

Socialna delavka Tea Lovšin, ki se ukvarja z otroškimi dodatki v Novem mestu, nam je povedala, da so letošnji obrazci drugačni od prejšnjih. "Do 30. aprila so starši prinašali vse podatke potrjene z žigom, zdaj, ko se je pravica do dodatka razširila, pa ljudje veliko podatkov izpisujejo kar sami. Tako je z žigom potrjena le višina osebnih dohodkov, sami pa vpiše-jo npr. katastrski dohodek. Vse ostale podatke lahko po zakonu preverjamo mi." Občani so na vlogi s podpisom jamčili za pravil-nost podatkov, ki se morajo ujema-ti z odločbo o dohodnini, kar preverja država.

Poseben problem pri dodelitvi otroških dodatkov so zasebniki. Te moramo po besedah Lovšino-ve deliti v dve kategoriji. "V prvi so občani, ki so lastniki družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.). Tu ni nič spornega, saj ne vpisuje-jo dobička, ampak le osebne dohodke tako kot vsi ostali zapos-leni, in teh seveda nimamo pravi-ce preverjati. Opažamo pa, da so res vpisovali minimalne plače," pravi Lovšinova.

V drugo skupino zasebnikov sodijo samostojni podjetniki, ki so v vlogi vpisovali dobiček za pre-tkelo leto in prispevek za social-no varnost. Podatke so vpisovali

sami enako kot napoved za do-hodnino, zato so dobili tudi začas-ne odločbe (neke vrste akontaci-jo). Vsi samostojni podjetniki morajo namreč še dostaviti odloč-be davčne uprave zaradi uskla-ditve. Tudi pri teh na centru opa-žajo, da je le malo podjetnikov imelo dobiček ali pa je bil ta zelo nizek.

To, kar žuli številne občane, opažajo pri svojem delu tudi na Centru za socialno delo. Pravijo,

Jože Mohar

18. junija se je na potoškem pokopališču zadnjič poslovila od Jožeta Moharja množica krajan-ov in njegovih tovarišev gasilcev. Njegov nenadni odhod je boleče odjeknil med njegovimi v družini, nič manj pa med krajani, kjer je bil Jože stalno prisoten kot pri-jeten sogovornik in aktiven v raznih društvih, vaškem odboru, invalidskem in upokojskem društvu in seveda v matiškem gasilskem društvu v Malem Logu.

Njegova življenjska pot se je začela 15.4.1930 v Malem Logu, kjer je z izjemo nekajletnega dela v tujini ostal vse do svoje smrti. Že leta 1948 ga najdemo med obno-vitljivi osiromašenega gasilskega društva, kjer je še tisto leto med prvimi naredil izpit za gasilskega podčastnika. Sicer pa je bil med gasilci nepogrešljiv celo tedaj, ko je bil v tujini. Dolga leta je Jože načeloval štabu civilne zaštite v KS Loški Potok, poveljeval nje-govemu društvu, prav lansko leto, ko je njegovo društvo praznovalo 70-letnico, prejel priznanje, bil pokrovitelj in boter novemu gasil-skemu vozilu.

Tak je bil Jože Mohar, zato bo še dolgo ostal v spominu krajan-om, vaščanom in svojim društven-im prijateljem, med katerimi je s svojim nesebičnim razdajanjem zapustil mnoge sledi.

Za PGD Mali Log
A. KOŠMERL

da si tudi sami želijo, da bi se pri dodelitvi dodatka prikazovalo in upoštevalo realno materialno stanje, na kar neprestano opozar-jajo pristojne organe. Žal je red na tem področju povezan s prav-nim redom, preprečevanjem sive ekonomije, učinkovito davčno inšpekcijo in pod.

B. D. G.

POSKUS UMORA

ŠKEMLJEVEC - 28. junija je nekaj pred polnočjo prišel domov M. M., kjer živi z bivšo ženo I. M. Med bivšima zakoncema je prišlo do prepira in pretepa. I. M. je na pomoč poklicala očeta I. K., ki živi v isti hiši. Do spora je prišlo tudi med M. M. in I. K. je s pištolo dvakrat ustrelil proti M.M. in ga zadel v predel vratu. Drugi nabo je se je v cev zataknil, zato je I. K. oškodovalca napadel s sekuro, vendar mu jo je vzela bivša žena, ki se je pri tem lažje telesno poškodovala. Zoper I. K. so napi-sali kazensko ovadbo zaradi poskusa umora, zoper M. M. pa zaradi povzročitve lažje telesne poškodbe.

CIRIL MRAVLJA-MIŽEK

Umril je naš veliki gradbenik, večni zanesenjak in zaveden na-rodnjak, Ciril Mravlja-Mižek, graditelj hitre ceste Ljubljana - Zagreb. Vsi, ki smo bili leta 1958 tako ali drugače udeleženi pri gradnji te ceste, moramo Mravlji priznati, da je to delo prevzel in dokončal častno in v obljubljenem času. Leto dni je bilo zanj in vse sodelujoče izvirno in zagnano re-volucionarno, gradbeno leto brez predaha ali dopusta, dokler ni na Glavnem trgu v Novem mestu skupaj z mladinskimi brigadami predal hitre ceste Ljubljana - Zagreb Sloveniji. Zato predlag-am, da se na Glavnem trgu vzi-da vsaj plošča v njegov spomin.

CIRIL STANIČ

LOVCI STRELJALI ZA POKAL - Na strelišču lovske družine Škocjan, ki letos praznuje petdesetletnico obstoja in uspešnega delovanja, je bilo to nedeljo prvenstvo zveze lovskih družin Novo mesto v streljanju na glinaste golobe in z malokalibrsko puško. Najbolj natančen v streljanju z MK puško je bil Miro Huč (LD Šentrupert), drugi je bil Slavko Šutar iz Škocjana, tretji pa Anton Repovž (LD Padež). Da je najboljši strelca na glinaste golobe, je znova dokazal Alojz Bandelj (LD Veliki Gaber), drugo mesto je osvojil Slavko Šutar (LD Škocjan), tretji pa je bil Jože Kastelic (LD Padež). V kombinaciji obeh streljanj je bil najboljši Slavko Šutar (LD Škocjan), drugo mesto je zasedel Miro Huč (LD Šentrupert), tretji pa je bil Alojz Bandelj (LD Veliki Gaber). Med ekipami je prvo mesto doseglo moštvo LD Padež, drugi so bili strelci iz LD Škocjan, tretja pa ekipa LD Šentrupert. V "trap" ligi za letošnjo sezono je zmagala ekipa LD Škocjan, njihov član Slavko Šutar pa je bil najboljši med posamezniki v kombinaciji. Na fotografiji: prizor z nedeljske strelske tekme v Škocjanu. (Besedilo in foto-grafija: Bojan Avbar)

DRAGATUŠCI NA POLJSKEM - Lanskega avgusta smo člani folklorne skupine Dragatuš gostovali na mednarodnem festivalu v Šumperku na Češkem. Z belokranjsko belo nošo, pomirjajočim zvenom tamburic in lepim potjem smo izstopali od ostalih skupin, katerih značilnosti so bili predvsem z ritmom nabiti plesi, plesne akrobacije in bogato okrašene noše. Tako so se začeli za nas zanimati Poljaki in nas povabili na tretje srečanje slovenskih folklornih skupin, ki je bilo junija letos v Jaroslavu na Poljskem. Nastopili so še Bolgari, Slovaki, Čehi, Ukrajinci in gostitelji. Poleg nasto-pov smo imeli dvakrat tudi mimohod po mestnih ulicah (na fotografiji). Obiskovalcem je bil naš nastop očito všeč, saj smo bili nagrajeni z bogat-im aplavzom. Lepo smo predstavili ljudske pesmi, plesne in običaje Bele krajine ter dostojno zastopali našo mlado državo. Dobili smo tudi pova-bilo na festival v Zlatih Moravicah na Slovaškem, naši stari znanci iz Češke pa so nas povabili na štirinajstrednvo turnejo po folklornih festivalih Češke. Hvala vsem, ki so nam omogočili gostovanje: občini Črnomelj, Brezi Črnomelj, trgovinama Hutar in Geltar iz Črnomlja, Rini in Lipi iz Dragatuaša in ključavničarstvu Malerič. (Leopold Perko)

NAVDUŠENJE NAD SLIKANJEM NA MAJICE - Čeprav so poletne počitnice predvsem čas, ki ga mladi po končani šoli želijo preživeti v naravi, na morju in drugje, pa se je minuli teden izkazalo še kako pametno, da je Oddelek za mladino Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto zanje pripravil delavnico, v kateri so se učili slikati na majice. Mladi so namreč prihajali že kar uro pred začetkom in z zanimanjem prisluhnili nasvetom in pomoči Nataše Kastelec, likovne pedagoginje v knjižnici, ki se jim je z veseljem pridružila pri ustvarjanju. Tako so nastale zanimive majice, polne najrazličnejših likov, črt, barv, ki jih bodo otroci radi nosili tudi v tem po-letju. V predstobi knjižnice so pripravili tudi manjšo razstavo, ki priča o njihovih slikarskih sposobnostih. Seveda to ne bi bilo mogoče, če mnogi sponzorji ne bi prispevali raznih barv in materialov, za kar se jim organi-zatorji lepo zahvaljujejo. Minula delavnica je prva v sklopu poletnih li-kovnih delavnic, ki bodo sledile do avgusta. (Foto: L. Murn)

NOV GRB IN ZASTAVA ŠKOCJANSKE OBČINE - Na prvem praznovanju Škocjanskega občinskega praznika je v soboto na osrednji prireditvi pred občinsko stavbo župan Povšič odkril nov grb in razvil novo škocjan-sko zastavo. (Foto: J. Dornič)

CHEROKEE ROAD MASTER

štirikolesni pogon
servo volan
zapora diferenciala
bočne ojačitve
zračna blazina (US full size)
električni pomik oken in zunanjih ogledal
električni pomik antene
zatemnjena stekla
priprava za radio in štirje zvočniki
centralno daljinsko odklepanje in osvetlitev notranosti
prostor za tovor (max): 2.033 l
1 leto garancije za neomejeno število km
7 let garancije na karoserijo

⇨ Motor 2,5 L
Cena: 41.738 DEM
⇨ Motor 2,5 TURBO DIESEL
Cena: 45.237 DEM

CHRYSLER LEASING D+8%
CHRYSLER CREDIT D+6%

Pooblaščen prodajalec:
BABIČ EVALD s.p.
Tovarniška 7, 8270 Krško
tel. 0608/ 21 307, faks 0608/ 21 307

* cena vključuje prometni davek

"ZLATI MAMINI SINČKI!"

Očividno se starši pehajo za materialnimi dobrinami, vi pa imate njihov denar, da lahko kupujete razpršilce s črno barvo, da, nazrti hot dogov, pic in viskija, packate po stenah, ki so na novo ometane in prebeljene s težko prihranjenim denarjem od pokojnin.

V noči od 2. na 3.: Punk gotovo ni mrtev, samo ne domišljajte si, da so policaji bolj mrtvi, da je križ debel ali top (dodano v noči od 3. na 4. julij), še manj pa, da ste tako sijajni kot Sex pistols, katerim s svojim početjem še do pet ne sežete, če ste mislili na to glasbeno skupino, ki je gostovala v Ljubljani. Kakšna prepotentnost! Le tako nadaljujte, prišli ne boste daleč, saj s tem dokazujete, da star slovenski pregovor Kjer osel leži, dlako pusti - še kako velja.

Sicer pa kar nadaljujte, ampak podnevi, da vas bomo vsaj videli, heroji pankerski!
N. in S. JAKOVLJEVIČ
Glavni trg 20
Novo mesto

OBISK PLETERŠNIKOVE DOMAČIJE V PIŠECAH

PIŠECE - Skupina upravnih delavcev povojnega krškega okra-ja se že dlje časa enkrat na leto zbere in obišče to in ono zanimi-vost v Spodnjem Posavju. Preték-li petek je 30 nekdanjih sodelav-cev obiskalo domačijo sloven-skega leksikografa prof. Maksa Pleteršnika v Pišecah pod Orlico. Avtorja znamenitega Slovensko-nemškega slovarja jim je pred-stavila Marjana Ogorevc, ena izmed najzaslužnejših prostovo-ljk za prenovo Pišec. Ogledali so si muzejsko zbirko v spomin Mak-su Pleteršniku, vinogradniški muzej in kovaški muzej pri Podgorškovi. Koristen obisk so skle-nili s prijetnim druženjem v Her-volovem Kmečkem hramu v Bu-koško.

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 11. VII.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.45 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 OTROŠKI PROGRAM
BANANE PRIHAJAJO,
11.00 SAMO ZA PUNCE, amer. naniz., 7/13
11.30 TEDENSKI IZBOR
SVET DIVJIH ŽIVALI, angl. poljudnoznan. oddaja, 5/13
12.00 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 VIDEO STRANI
14.45 TEDENSKI IZBOR
SLOVENIJA OD ZNOTRAJ dok. oddaja 16.35 PRO ET CONTRA
17.25 KOMISAR IN KOMPANJA, nem. naniz., 12/14
18.00 TV DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 3/26
18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEINFELD, amer. naniz., 13/22
20.35 TEDNIK
21.25 MOŠKI, ŽENSKE
22.25 NIKAR, oddaja o prometu
22.30 VČERAJ, DANES, JUTRI
22.40 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.05 POSLOVNA BORZA
23.20 SOVA
KOBRA, amer. naniz., 5/22
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 16/62

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 11.20 Tedenski izbor: Jadrane po poti življenja; 11.50 Namibijska plemena, amer. dok. serija, 2/2 - 12.40 Mednarodni atletski miting, posnetek iz Nice - 15.10 Tedenski izbor: Izginuli gasilski avto, šved. film; 16.40 Seinfeld, amer. naniz., 12/22; 17.05 Piratke, 4., zadnji del angl. nadalj.; 17.55 Sova: Kobra, amer. naniz., 4/22 - 18.45 Svetovni poslovni utrip, amer. poslovna oddaja 3/9 - 19.15 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike - 20.05 V žarišču - 20.35 Dr. Quinnova, amer. naniz., 6/18 - 21.20 Podoba podobe - 22.10 Umetniški večer - 23.00 Euronews

KANAL A

- 15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Kulturni magazin (ponov. dok. oddaje) - 17.30 Dance sesion (ponov.) - 18.00 Hondo (ponov. 9. dela) - 19.00 CNN poročila - 19.30 Svet športa - 20.30 Pot flamingov (amer. nadalj.) - 21.30 Kako je bil osvojen divji zahod (14. del nadalj.) - 23.10 Devetintrideset stopnic (ponov. amer. filma) - 1.05 CNN poročila

HTV 1

- 7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezna (serija) - 12.45 Rdeči prah (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.40 Poročila - 16.50 Morje groze (serija, 3/4) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Moč denarja - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Zalvska vojna (dok. film) - 21.10 "Ve le misto" (dramska serija 2/14) - 22.45 Dnevnik - 23.05 Slika na sliko - 23.35 Theatron - 2.05 Poročila

HTV 2

- 14.35 Video strani - 14.50 TV koledar - 17.00 Ekran brez okvirja - 18.00 Šopek dolarjev (serija) - 18.30 Risanka - 18.55 Olimpijada (športna dok. serija 5/18) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Iznenačevalce (serija 10/22) - 21.00 Rešitelj 911 - 21.55 Dr. M. nem.-franc. film

PETEK, 12. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 2.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.25 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 18/52
10.40 DENIS POKORA, amer. naniz., 11/13
11.05 ZALJUBLJENI BLUME, ponov. amer. filma
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.00 MODERNA MESTA, D. N., ponov. švic. serije, 1/10
15.55 PORTRET SLOVENSKEGA GLASBENIKA
16.55 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper
17.25 KOMISAR IN KOMPANJA, nem. naniz., 13/14
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
MOJA IDEJA, nizoz. nadalj., 13/20
18.30 LINGO, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SORODNE DUŠE, angl. naniz., 18/21
20.40 MARIJANCA '96, 1. del
22.20 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.50 TAKE THE MONEY ANDA RUN, amer. film
0.15 SOVA
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 17/62

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 10.40 Tedenski izbor: Poslovni utrip; 11.10 V žarišču; 11.40 Znanost, kan. na-dalj.; 19/20; 12.05 Podoba podobe; 12.55 Umetnostni večer; 13.45 Hotel D'amerique, franc. film; 15.15 Moški, ženske; 16.15 Sorodne duše, angl. naniz.; 17/21 - 16.45 Svet divjih živali, angl. poljudnoznan. serija, 6/13 - 17.15 Lahkin nog naokrog - 17.25 Sova: Kobra, amer. naniz., 5/22 - 18.45 Tv kvadrat - 19.25 Denis pokora, 12/13 - 20.05 V žarišču - 20.20 Forum - 20.35 Ljudje kot mi, amer. nadalj. - 21.15 Studio City - 22.15 Tv magazin - 22.45 Novice iz sveta razvedrila - 23.10 Zavrtno stare kolute, 10. oddaja

KANAL A

- 15.10 Tv prodaja - 17.00 Svet športa (ponov.) - 18.00 Pot flamingov (ponov. 13. dela) - 19.30 Popotni vodič - 20.00 Ljudje na položajih (3. del naniz.) - 21.00 Moja draga Klementina (amer. film) - 22.35 Caught in The Act, koncert - 0.00 CNN poročila

HTV 1

- 7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Otroški program - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezna (serija) - 12.45 Črni narednik (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 15.10 Terra X (dok. serija, 10/15) - 16.05 Otroški program - 16.40 Poročila - 16.50 Morje groze (serija, 4/4) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Razpotja federacije - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Javna stvar - 21.05 Glisbena oddaja - 21.45 Mala šola polna ljubezni (dok. oddaja) - 22.25 Poročila - 22.45 Slika na sliko - 23.15 Naravni svet (dok. oddaja) - 0.05 Poročila

HTV 2

- 18.15 TV koledar - 18.30 Risanka - 18.55 Olimpijci (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Korak za korakom (hum. serija) - 20.45 Vstani in pojdi domov (amer. film) - 22.25 Noč morskih psov (amer. film)

SOBOTA, 13. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.15 - 1.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.45 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
10.05 ŽIVALSKJE PRAVLJICE
10.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.50 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV: angleščina
11.05 ANNA, ANNA, film
12.15 SLOVAŠKI KOMORNI ORKESTER
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, ponov.
14.15 MODERNA MESTA, D. N., švic. dok. serija, 2/10
15.10 TEDNIK, ponov.
16.00 REKA UPANJA, franc. nadalj., 1/18
16.50 OGNJENA MOČ, amer. dok. serija, 8/15
17.20 OPERACIJA STROGO ZAPUPO, 5/24
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 OSAMLJENI PLANET, 1. del avstral. pust. serije
21.15 HAVAJI: ROJENI IZ OGNJA, amer. dok. serija
22.10 TURISTIČNA ODDAJA
22.35 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.05 MIND TO MURDER, amer. film
0.45 SOVA
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 3/25

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 14.00 Tedenski izbor: Marjanca '96, 1. del; 15.20 Mostovi; 16.20 Dama v jezuru, amer. film; 18.05 Znanost od blizu - 18.30 Karaoke - 19.30 Na vrtu - 20.05 Stellyard bues, amer. film - 21.35 Sobotna noč - 23.35 Kolesarska dirka Tour de France

KANAL A

- 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 11.00 Dance sesion (ponov. oddaje o plesu) - 15.15 Čikaške zgodbe (ponov. 9. dela) - 16.00 Moja draga Klementina (ponov. amer. filma) - 18.00 Mala morsk deklica (6. del risane serije); Račje zgodbe (5. del risanke) - 19.00 D. J. Bobo (koncert) - 20.00 Tropska vročica (amer. naniz., 36. del) - 21.00 Zandalee (amer. film) - 22.45 Dežurna lekarna (14. del hum. naniz.) - 23.15 Slika na potepu - 0.10 CNN poročila

HTV 1

- 8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Dokumentarna oddaja - 15.10 Brijanteni - 16.00 Svetovni reporterji - 16.50 Poročila - 16.55 Sinovi Nevihte - 18.20 David Copperfield (serija, 2/6) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Glasbena oddaja - 21.15 Singles (amer. film) - 23.00 Dnevnik - 23.20 Nočna premiera

HTV 2

- 16.10 TV spored - 16.25 Beverly Hills (serija 21/31) - 17.15 Melrose place (serija, 21/31) - 18.00 Plameni vojne (dok. film) - 18.55 Olimpijci (športna dok. serija) - 19.25 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Preteklost v sedanjosti (dok. film) - 20.50 Vidikon - 21.35 Hrvaške županije - 22.25 Od duha k duhu (dok. oddaja)

NEDELJA, 14. VII.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 1.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 TEDENSKI IZBOR
DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz., 3/26
9.45 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 8/28
10.10 GLASBA ZA UMIRAJOČEGA KRALJA
11.05 ATLAS ČLOVEŠKEGA TELESA, amer. izobr. serija, 4/13
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 16. SREČANJE TAMBURAŠEV SLOVENIJE
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.35 KARAOKE, razvedrilna oddaja
15.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
16.05 DLAN V DLANI
16.20 ŽENSKO Z OBALE, franc. nadalj., 1/5
18.00 DNEVNİK 1
18.05 PO DOMAČE
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 IGRÉ BREZ MEJA
21.55 MARTIN CHUZZLEWIT, angl. nadalj., 1/6
23.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.45 SOVA
KOBRA, amer. naniz., 6/22
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 18/62

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 14.00 Tedenski izbor: Angleška glasbena lestvica; 14.50 Videošpon; 15.35 Vrtincu; 16.20 Tok, tok; 17.05 Tv kvadrat; 17.45 Lahkin nog naokrog; 18.30 Na vrtu - 19.00 Orheova vas: motokros - 20.05 National geographic, amer. dok. serija, 6/20 - 20.55 Intervju - 21.55 Agatha, amer. film

KANAL A

- 9.00 Muppet show (32. del) - 9.30 Kaličopko - 10.30 Risanka - 11.00 Svet športa (ponov.) - 14.45 Zandalee (ponov. filma) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morsk deklica (risana serija); Račje zgodbe (risana serija) - 18.00 Vohunki, 1. del mladinskega filma - 19.00 Slika na potepu (ponov.) - 19.30 Popotni vodič (ponov.) - 20.00 Jessie (9. del naniz.) - 21.00 Kako je bil osvojen divji zahod (ponov. 14. dela) - 22.45 Orheova vas: SP v motokrosu, posnetek - 23.45 Unpato - 1.10 CNN poročila

PONEDELJEK, 15. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.50 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 OTROŠKI PROGRAM
10.50 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 19/26
11.20 PEKEL NAD PACIFIKOM, ponov. amer. filma
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
14.40 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
14.55 ZRCALO TEDNA
15.10 FORUM
15.25 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.55 INTERVJU
16.55 DOBER DAN, KOROŠKA
17.25 SIMPSONOVI, amer. naniz., 41/48
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.25 ŽIVALSKJE PRAVLJICE
18.35 ABC - ITD, TV IGRICA
19.05 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SOSTANOVALKE, angl. naniz., 11/13
20.35 OLMIJE
21.25 BLISKANJE, amer. dok. oddaja
22.25 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
KOBRA, amer. naniz., 7/22
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 19/62

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 10.20 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov; angleščina; 10.35 Turistična oddaja; 10.50 V žarišču; 11.05 Christy, amer. nadalj., 10/21; 12.50 Osamljeni planet, 1. del avstral. pust. serije; 13.00 Sobotna noč; 15.00 Studio City; 16.00 Športni pregled; 16.30 Sostanovke, 10/13; 17.00 Muenchenčana v Hamburgu, nem. nadalj., 13/14; 17.55 Sova: Kobra, amer. naniz., 6/22 - 18.45 Sedma steza - 19.15 Angleška glasb. lestvica - 20.10 Osmi dan - 20.40 Dekle z zelenimi očmi, danska drama - 21.35 Kitajska kulturna mesta, d.n., amer. serija, 2/13 - 22.25 Brane Rončel izza odra

KANAL A

- 9.00 Spot tedna - 17.00 Unpato - 18.00 Jessie (ponov. 9. dela) - 19.30 Novosti iz zabavišnega sveta - 20.00 Zlata dekleta (44. del amer. hum. naniz.) - 20.30 Dobro jutro Vietnam (amer. film) - 22.30 Tropska vročica (37. del naniz.) - 23.20 Glasbena oddaja - 0.15 CNN poročila

TOREK, 16. VII.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.35 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.05 OTROŠKI PROGRAM
JAPONSKE PRAVLJICE

- 11.20 PALČKI NIMAJO POJMA, 1. del
11.50 ANNA, ANNA, švic.-franc.-luksem. film
13.00 POROČILA
13.05 ABC - ITD, TV IGRICA
15.00 TEDENSKI IZBOR
ATLAS ČLOVEŠKEGA TELESA, izobr. oddaja, 4/13
15.25 OBZORJE DUHA
15.55 DEKLE Z ZELENIIMI OČMI, danska drama
16.50 MOSTOVI
17.20 KOMISAR IN KOMPANJA, nem. naniz., 14/14
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 9/28
18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 BREZ ŽENSK NE GRE, angl. naniz.
20.40 SVET NA ZASLONU
21.30 ROKA ROCKA
22.30 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.10 SOVA
KOBRA, amer. naniz., 8/22
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 20/62

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 10.20 Tedenski izbor: Sedma steza; 10.50 Osmi dan; 11.20 Ognjena moč, amer. dok. serija, 8/15; 11.50 Slovenski magazin; 12.20 Igre brez meja; 14.00 Koncert orkestra SF; 15.00 Petelin, plesna oddaja; 15.35 Tv avtomagazin; 16.05 Analitična mehanika, 27/52; 16.35 Brez ženske ne gre (17/19); 17.05 Dr. Quinnova, amer. naniz., 6/18 - 17.55 Sova: Kobra, amer. naniz., 7/22 - 18.45 Bajke na Slovenskem - 19.15 Videošpon - 20.05 V žarišču - 20.35 Muenchenčana v Hamburgu, nem. naniz., 14/14 - 21.30 Filmi študentov AGRFT - 22.20 The Mark of Zorko, amer. film (CB) - 23.50 Kolesarska dirka

KANAL A

- 17.00 Glasbena oddaja - 17.30 Novosti iz zabavišnega sveta (ponov.) - 18.00 Tropska vročica (ponov. 37. dela) - 19.30 Slika na potepu - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz.) - 20.30 Sirene (9. del amer. naniz.) - 21.30 Ljudje na položajih (ponov. 3. dela) - 22.30 Elizije: Pridigarja nove dobe (1. del dok. oddaje) - 23.00 Dannyjeve zvezde (vedeževanje v živo) - 0.30 CNN poročila

SREDA, 17. VII.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 1.35 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
O ČUDOVITEM POVODCU, 2. oddaja
10.30 MLADI PICASSO, špan. nadalj., 3/8
10.50 TEDENSKI IZBOR
ROKA ROCKA
11.40 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 6/20
12.30 16. SREČANJE TAMBURAŠEV SLOVENIJE, 3. del
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
15.00 TEDENSKI IZBOR
DLAN V DLANI
15.15 SVET NA ZASLONU
16.05 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske tv
16.35 LJUDJE IN ZEMLJA
17.05 GIMNAZIJA STRTIH SRC, avstr. naniz., 1/26
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.35 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ERIKINI ČILJI, angl. naniz., 6/12
20.35 FILM TEDNA:
ČAST PRIZIŽIJEVIH, amer. film
22.50 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.20 SOVA
KOBRA, amer. naniz., 9/22
BOJ, amer. nadalj., 1/8
V OBMOČJU SOMRAKA, amer. naniz., 21/62

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 13.30 Tedenski izbor: Bajke na Slovenskem; 14.00 V žarišču; 14.30 Oči kritike; 15.20 Ženske z obale, franc. nadalj., 1/5; 16.50 Erikini cilji, angl. naniz., 5/12; 17.15 Ljudje kot mi, amer. nadalj., 4/4 - 17.55 Sova: Kobra, amer. naniz., 8/22 - 18.45 Reka trave, švic. dok. oddaja - 19.15 Vrtincu - 20.05 V žarošču - 20.35 Šport - 22.45 Slike na robu, plesna oddaja - 0.35 Kolesarska dirka

KANAL A

- 15.55 Video strani - 17.00 Elizije (ponov.) - 17.30 Dežurna lekarna (ponov. 14. dela) - 18.00 Sirene (ponov. 9. dela) - 19.30 Oddaja o stilu - 20.00 Hondo (10. del naniz.) - 21.00 Nič svetlega (amer. film) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 23.00 Znanstveni magazin - 0.00 CNN poročila

Bomo še gledali hrvaški TV program

Z oddajanjem je RTV Slovenija kršila zakon o avtorskih pravicah - S prenehanjem prenašanja signalov hrvaške televizije bi RTVS prihranila 48,5 milijona SIT

LJUBLJANA - Vodstvo RTVS je Svetu RTV-ja predlagalo, da sprejme sklep o prenehanju prenašanja programa hrvaške televizije HRT na ozemlju Slovenije po posebni oddajniško-pretovorniški mreži. Do predloga je prišlo zaradi več vzrokov: reemitiranje programa HRT poteka brez dovoljenja Uprave za telekomunikacije RS; RTVS je že prejela zahteve za poravnava avtorskih pravic; prišlo je do grožnje s tožbo proti slovenski TV, ker prenaša program HTV, kjer so bila predvajana tudi dela avtorjev iz Slovenije; RTVS mora oddajnike vzdrževati z lastnimi sredstvi, kar znaša dobrih 48,5 milijona tolarjev, s prenehanjem oddajanja pa bi RTV ta denar prihranil.

RTV Slovenija si je po besedah pomočnika generalnega direktorja za stike z javnostjo Janeza Cadeža že dlje časa prizadevala doseči sporazum o reemitiranju programa s hrvaško stranjo. Predlagala je, naj hrvaška stran prevzame del stroškov za reemitiranje programa ali vsaj stroške za avtorskopravne zahteve za oddajanje programov v Sloveniji, vendar so bili odgovori negativni. Zato so se odločili za predlog, naj Svet RTVS da soglasje in potrdi predlog vodstva o prenehanju delovanja posebne pretovorniške mreže in reemitiranju programa HRT s 15. julijem 1996. Leopold Gregorčič, direktor organizacijske enote Oddajniki in zveze, je dejal, da v Sloveniji deluje 44 pretovornikov, ki prenašajo signal prvega in drugega programa hrvaške TV in da je na to mrežo vezanih okoli 800 tisoč gledalcev oz. 250 tisoč gospodinjstev. Le okoli polovica teh gledalcev pa bo verjetno kmalu lahko spremljala hrvaški program preko kabelskih distribucijskih omrežij, seveda s pogojem, da dosežejo s HRT ustrezen dogovor, saj morajo vsi kabelski distributerji za kabelske programe skleniti pogodbe o pravicah reemitiranja tujega programa. Del Slovenije - Stajerska, Prekmurje in tudi Dolenjska - pa

je pokrit direktno z oddajniki od Hrvaškem.

Prenos programov hrvaške TV je naslednik medijskih razmer v preteklosti, medtem pa je bilo sprejetih kar nekaj novih zakonov, ki zaostrujejo pogoje reemitiranja tujih TV programov. Ker hrvaški TV plačuje avtorske pravice za predvajanje samo za ozemlje Hrvaške, program pa gledamo tudi pri nas, je RTVS s predvajanjem kršil zakon o avtorskih pravicah. Predsednik Sveta RTV Vojko Stopar je dejal, da bi Slovenija v primeru, če bi si naprej predvajala programe HTV, bila edina država v Evropi, ki brezplačno prenašala signale kakoga tujega TV.

Vendar pa bo RTVS poskušal pridobiti vsaj začasna dovoljenja za obratovanje in ustrezno soglasje HTV glede avtorskih pravic. Poleg tega je razveseljiva novica, da je direktor HTV I. Mudričan, poslal predlog za ponovno dogovarjanje, saj meni, da še ostaja možnost za kompromis. Predlagal je tudi, naj RTVS podaljša rok o prenehanju reemitiranja programov HTV.

NATAŠA POVŠE

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

DOLENJSKI LIST
vaš četrtikov prijatelj
DOLENJSKI LIST
vaš četrtikov prijatelj

OBISKALI SVOJ RADIO - Poslušalci Studia D, ki pogosto sodelujejo v kontaktnih oddajah, so se sami organizirali in pripravili izlet, katerega cilj je bil obisk prostorov Studia D, kjer sta jih sprejela direktor Uroš Dulata, urednik Jože Musa in voditelj Jani Muhič, ki je prav med njihovim obiskom sprejel telefonske klice poslušalcev. Vnadanstropni avtobus je poslušalce popeljal od Ljubljane skozi Kranj, Celje, Laško, Sevnico, Krško, Belo krajino, Vrhniko, Logatec in Idrijo v Novo mesto, od koder je 140 izletnikov po ogledu studia odšlo v Mirno Peč, kjer so se v družbi radicev za bavalni do jutranjih ur. (Foto: I. Vidmar)

DOLENJSKI LIST
DESET
DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista delil nagrado Darku Gotlibu iz Herinje vasi. Nagrajenec čestitam!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- 1 (5) Nocoj ti pojem v slovo - ANS. RUBIN
- 2 (3) Hej, šoferji - ANS. VINKA CVORLETA
- 3 (2) Velik špas - ANS. MIRO KLINC
- 4 (1) Nazdravimo za slavljenko - ALFI NIPič
- 5 (8) Brž na dopust - ANS. BLEGOŠ.
- 6 (4) Mlad kaplan - ANS. PREROD
- 7 (6) V Čateške toplice - ANS. TONIJA HERVOLA
- 8 (-) Naša družina - ANS. FRANCA POTOČARJA
- 9 (9) Strto srce - ANS. VIHARNIK
- 10 (7) Na Gorjance - FANTJE Z VSEH VETROV

Predlog za prihodnji teden: Pesmi za dekleta - ANS. SLAVČEK.

KUPON ŠT. 28
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

DANFOSS COMPRESSORS, d.o.o.

Heroja Starihe 24, 8340 Črnomelj

Smo večje industrijsko podjetje s sedežem v Črnomlju. Proizvajamo hermetične kompresorje za svetovni trg. Poslujemo uspešno in naglo povečujemo obseg poslovanja, zato vabimo k sodelovanju:

- več elektro in strojnih inženirjev za področje tehnologije, nadzora kakovosti, vodenja ljudi in logistike,
- več tehnikov elektro, strojne in kemijske usmeritve za vodenje in nadzor delovnega procesa,
- 1 dipl. inženirja kemije ali kemijske tehnologije za področje ekologije,
- več elektronikov IV. in V. stopnje za področje vzdrževanja elektronskih naprav in strojev,
- 1 varnostnega inženirja,
- 1 nabavnika tehnične izobrazbe V. ali VI. stopnje za področje nabave rezervnih delov,
- tajnico ekonomsko-upravne usmeritve V. stopnje,
- več kandidatov ekonomske usmeritve V. in VI. stopnje za delo v računovodstvu.

Od kandidatov pričakujemo pripravljenost za dinamično delo, samoiniciativnost in komunikativnost. Zaželeno je znanje tujega jezika in delovne izkušnje, kar pa ni pogoj.

Kandidatom nudimo delo v svetovno priznanem podjetju, stimulatívno plačo, možnost napredovanja in osebnega razvoja. Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s poskusno dobo.

Kandidate vabimo, da nam pošljejo vlogo v 14 dneh po objavi razpisa na naš naslov v kadrovsko službo z oznako - za razpis.

TURBO RRRRAZPRODAJA!

KDOR NE BO TAKOJ KUPIL, BO OŠTAL BOŠIH NOG!

ZNIŽANO DO

-40%*

* od osnovne cene

**POSEZONSKA RAZPRODAJA
POLETNE OBUITVE
OD 13.7.-3.8. '96**

ŽENSKI SANDALI
OD 1300,-
SIT DALJE

ŽENSKI LANENI ČEVLJI
OD 650,-
SIT DALJE

USNJENI, PLETENI MOŠKI ČEVLJI
OD 2500,-
SIT DALJE

LANENI OTROŠKI ČEVLJI
OD 650,-
SIT DALJE

TURBO[®] Schuh

MODNO IN UGODNO

BREŽICE, CENTER INTERMARKET,
TOVARNIŠKA CESTA 10

BAR Obrtniška 18
8210 Trebnje
Tel.: 068/45 700
Fax: 068/45 701 **BAR** OG

ACCENT .. 16.500 DEM SONATA .. 27.790 DEM
LANTRA .. 24.700 DEM KOMBI H100 .. 22.600 DEM

ZELO UGODNI KREDITI 1-5 LET
IN LEASING 3-5 LET

HYUNDAI

ADRIATIK prodaja vozil

d.o.o.

Smrečnikova 45 (vrtnarja)
8000 NOVO MESTO
Tel./fax: 068/324-424
Mobitel: 0609/612-999

ROVERJEVA
PRILOŽNOST

MINI ● ROVER 111 ● ROVER 416 TOURER ●
DISCOVERY

Možnost dobave novega modela
ROVER 200 in 400!

Kratki dobavni roki za vse OPLOVE modele!
UGODNI KREDITI IN LEASING

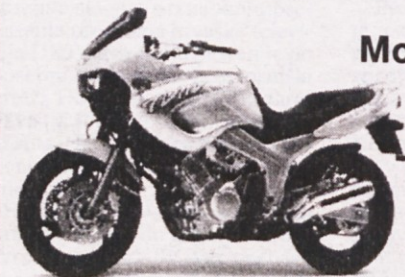
AVTO LUKY

Smrečnikova 45
Novo mesto
Tel. 068/24-612

Avtomobili LADA

Motorji in scuterji
YAMAHA

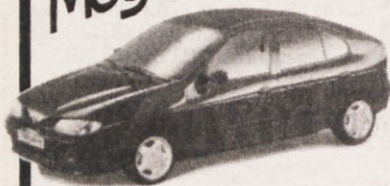

Ugodni krediti
in leasing!

Avto Center VOVK d.o.o.

Mégane

- prodaja in servis vozil
- prodaja rezervnih delov
- kleparstvo in ličarstvo
- vulkanizerstvo
- avtopralnica
- dodatna oprema
- prodaja gum
- avtooptika

Ob nakupu darilo
avtoradio BLAUPUNKT

RENAULT
AVTO
ŽIVLJENJA

Obrtniška 4, Trebnje
Tel./fax: 068/44-403, 45-798

HYUNDAI

UGODNO

- Pri nakupu vozil ACCENT GLS v mesecu juliju in avgustu darilo: blokada motorja z daljinskim zaklepanjem
- Za vse modele kombijev H — 100 v mesecu juliju 2.000 DEM popusta

KREDITI, LEASING, STARO ZA NOVO
Ugodni krediti za rabljena vozila T+7,9%.

EMINENT ZASTOPNIK ZA
VOZILA HYUNDAI
d.o.o.

MITSUBISHI

Novi COLT že od 20.990 DEM
Novi LANCER že od 23.900 DEM
CARISMA že od 33.900 DEM
PAJERO že od 49.900 DEM

UGODEN KREDIT, LEASING, MENJAVA STARO ZA NOVO
MARUTI CITY STAR že od 10.990 DEM

NOVO MESTO, Dol. Kamence 61, 068/323-902
NOVO MESTO, Kandijska 14, 068/28-950
KRŠKO, CKŽ 51, 0608/22-950
ČRNOMELJ, Belokranjska 14, 068/51-379, 51-378

AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10

(pri Novoteksu v Bršljinu!)

☎ 068/ 323-035

V našem servisu nudimo kvalitetne in hitre mehanične storitve na vseh tipih vozil po konkurenčnih cenah. Redno pa vam BREZPLAČNO zamenjamo pri nas kupljeno olje in oljne filtre, ki so vedno na zalogi.

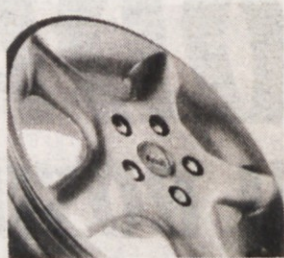
Olja:

CASTROL VALVOLINE PROTON
SVEČKE IN OLJNI FILTRI CHAMPION

— NOVO! ROČNA AVTOPRALNICA —

ALU PLATIŠČA

SUZUKI

PRODAJA ● SERVIS ● REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

POLETNA AKCIJA — TERENCI

VITARA LX 3V DAKOTA	31.490	29.990
VITARA VX 3V DAKOTA	32.490	30.990
VITARA VX 3V KLIMA DAKOTA	35.490	31.990
VITARA 5V DAKOTA	36.700	34.990
VITARA 5V KLIMA DAKOTA	39.700	35.990
VITARA V6 DAKOTA	46.990	42.990
VITARA X90 DAKOTA	33.390	29.990
SAMURAI VX	23.790	19.990
KOMBI CARRY VAN	15.990	11.990

Ugodni krediti!

Darilo ob nakupu!

PEUGEOT 306 PROFIL

NOVO!

ŽE ZA 2.395.000 SIT

VEČ AVTOMOBILA ZA ENAK DENAR!

V bogati serijski opremitvi tudi:

- zračna blazina za voznika (airbag)
- servo volan
- električni pomik stekel spredaj
- voznikov sedež nastavljen tudi po višini
- vzglavniki tudi na zadnjih sedežih
- kodiran vžig motorja
- zračna blazina za sopotnika (airbag)
- centralno zaklepanje z daljinskim upravljanjem
- tonirana stekla
- nastavec ledvene opore na voznikovem sedežu
- deljiva zadnja klop
- delovna prostornina 1.587 ccm. moč 90 KM

opcija: kovinska barva za doplačilo

AVTOHIŠA DANA, d.o.o.

Adamičeva 12, NOVO MESTO
Tel.: 068/341-400, 24-838

Čabranka mora živeti naprej

Na mejni reki Čabranki že dve hrvaški elektrarni - Struga Čabranke občasno popolnoma suha in spominja na površino Lune - Smrt za ribe

OSILNICA, ČABAR - Že okoli pet let trajajo zapleti zaradi prve hrvaške male elektrarne, zgrajene na Čabranki, ki je mejna reka med Hrvaško in Slovenijo. O teh zapletih smo že poročali, bisto pa je bilo takrat v tem, da Hrvaška oz. lastnik male elektrarne ne spoštuje meddržavnega dogovora o tem, kolikšen mora biti minimalen pretok vode v strugi Čabranke. Prepogosto se namreč dogaja, da v sušnem (poletnem) obdobju v Čabranki med zajetjem (jezom) in malo elektrarno sploh ni vode, ker jo vso odvzame mala elektrarna. Vse to se dogaja na okoli 1,5 km dolgem toku Čabranke, kjer je bilo nekdanj največ rib in je bil ta odsek pravi raj za ribiče.

Slovenska javnost pa je bila v zadnjih dneh po časopisih obveščena o tem, da na Čabranki deluje že druga mala elektrarna, ki je bila zgrajena brez soglasja Slovenije v mestu Čabar, ter da si Hrvatje lastijo to mejno reko in jo uničujejo. Pri tem so ob obeh malih elektrarnah omenjali še ribogojnico v Mandlih, na hrvaški obali Čabranke, ki tudi jemlje vodo iz Čabranke. 30. junija sem obiskal to območje in od izvira Čabranke pa do male elektrarne pod Črnim potokom fotografiral dejansko stanje. Prav fotografije, ki so bile vse posnete isti dan,

• Na zadnji seji občinskega sveta v Osilnici, ki je bila 4. julija, je župan Anton Kovač poročal, da Hrvatje načrtujejo poleg sedanjih dveh svojih malih elektrarn na Čabranki zgraditi še dve, in sicer eno nad tisto v Čabru in drugo pod sedanjo v Čabru. Zaradi tega je osilniška občina že naslovila opozorilo na pristojne državne organe v Sloveniji, ki so hrvaškemu zunanjemu ministru poslali ustrezno noto in se torej zadeve rešujejo na meddržavni ravni. To je potrebno tudi zato, ker ima Hrvaška v načrtu gradnjo večjih hidroelektrarn na Kolpi.

KANAL DO MALE ELEKTRARNE V ČABRU - Kanal, ki vodi ob strugi Čabranke do male elektrarne v Čabru, je bil tistega dne (30. junija) suh, ker mala elektrarna ni delala in torej niso odzvali vode iz Čabranke. Pretok vode v strugi Čabranke je bil normalen. Sicer pa ta elektrarna za življenjsko potrebo ni more biti usodna, saj je od jezusa pa do elektrarne le dobrih 50 m in bi bilo ob neodgovornem početju v sušnem obdobju suhe struge le dobrih 50 m.

najbolj zgovorno pričajo o stanju na mejni reki Čabranki. Hkrati pa sem za izjavo zaprosil nekatere odgovorne za stanje na tej mejni reki. Odgovorili so tako:

DRAGUTIN VROUS, namestnik župana Čabra: "Še v Jugoslaviji smo dobro sodelovali s Slovenijo pri urejanju zadev ob meji, in menim, da je tudi zdaj to sodelovanje dobro, čeprav še ni najboljšo. Naši, Hrvatska vodoprivreda, so pristojne v Sloveniji zaprosili za dovoljenje za gradnjo malih elektrarn, a sploh niso dobili odgovora. Zato smo upoštevali hrvaško dovoljenje, ki smo ga dobili. Res pa je, da se v medrepubliških dogovorih ne ujemamo glede zahtev po obveznem pretoku vode v strugi Čabranke. Če se ne motim, so naše zahteve, naj bo minimalni pretok nekaj preko 30 sekundnih litrov, slovenski zahtevek pa je nekoliko strožji in znaša nekaj preko 40 sekundnih litrov.

Od zajetja pri mali elektrarni, zgrajeni leta 1991 pa do male elektrarne ni res preko dva km (suhe) struge, ampak le nekaj nad km. Za malo elektrarno v Čabru, za katero pišejo, da je bila zgrajena letos, pa to sploh ne drži, saj je ta centrala že zelo stara. Nov je le objekt elektrarne in lepše je urejena okolica, medtem ko je jez star, kanal za dovod vode do elektrarne je tudi star in prav tako most.

Sicer pa je Čabranka tako rekoč naša, saj Slovenija skoraj nima naselij ob Čabranki. In ker je naša, smo mi tudi najbolj zainteresirani, da z njo dobro gospodarimo. Tako smo že zgradili na

• O načrtovani gradnji male elektrarne na Mirtovškem potoku v občini Osilnica pa je občina Osilnica zaprosila za mnenje Ministrstvo za okolje Slovenije. Na odgovor še čakajo. Prav na območju Mirtovškega potoka je namreč načrtovan gozdni rezervat, ki sega do tam z območja Kočevske Reke in občine Kočevje. V pripravi je namreč odlok za razglasitev gozdov s posebnim namenom oz. gozdnih rezervatov na Kočevskem in eden izmed teh gozdov sega tudi na območje Krempe, Bosiljve Loke in Mirtovičev. Tudi osilniški občini in ljudem pa je v interesu, da naravnost na tem območju ne bi napravili nepopravljive škode.

Čabranki podporne zidove v Čabru in pri Papežih. Vse to pa urejamo v skladu z dogovori meddržavne komisije in vodnih gospodarstev Slovenije in Hrvaške. Menim, da vedno lepo sodelujemo in se dogovarjamo."

ANTON KOVAČ, župan občine Osilnica: "Zaradi gradnje na Čabranki smo že naslovili protest na naše zunanje ministru, ki

zadevo rešuje... Na pritokih Čabranke iz Slovenije, Črnem potoku in Belci, delujeta dve mali elektrarni, tretja pa je načrtovana na potoku v Mirtovičih, a je zanjo potrebno dobiti soglasja. Kaj več o teh elektrarnah, ki so vse na slovenskem ozemlju in torej ne zadevajo meddržavnih odnosov, pa ob drugi priložnosti."

VILI JANŠA, direktor enote Elektra v Kočevju: "Ni pošteno, kar počenjajo Hrvatje. Energetske zmogljivosti Čabranke bi si morali deliti, saj je Čabranka mejna reka. Tudi za Čabranko kot za vsako drugo reko ali drug potok - bi moralo veljati načelo, da mora živeti naprej, se pravi, da ne bi smeli dovoljevati tolikšnega odvzema vode, da so ogrožene ribe in drug vodni živelj. Nas soglasje za gradnjo na Čabranki nihče vprašal... Za malo elektrarno na Mirtovškem potoku pa je dano soglasje pod pogojem, da bodo cevi take debeline, da ne bo ostala struga pod zajetjem brez vode."

DARIJ KLJUN, medobčinski vodnogospodarski inšpektor iz Kočevja pa izjave ni mogel dati, ker je bil na dopustu in ga bomo obiskali kasneje.

Besedilo in foto: JOŽE PRIMC

AVTOCENTER KRAŠNA

Servis in prodaja vozil **RENAULT**
Škocjan 22
Tel.: 068/76-270, fax: 068/76-227
Delovni čas: 7.30 — 17. ure

- Celotna gama vozil Renault
- Popolne servisne storitve
- Originalni rezervni deli
- Kleparska in ličarska dela
- Menjava staro za novo
- Rabljena vozila
- Kredit do R+5
- Leasing

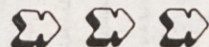

OPEL

EINSIEDLER & CO d.o.o.

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL OPEL

- prodaja novih vozil
- prodaja rabljenih vozil
- servis
- rezervni deli

Kolodvorska 45
Črnomelj
Tel.: 068/51-168, 53-139
Fax: 068/51-168

VOLVO

Novi **VOLVO S40** vam s svojimi zmogljivostmi, opremo in vgrajeno varnostjo daje to, kar pričakujete od pravega prijatelja: da se nanj v vsakem trenutku lahko popolnoma zanesete, tako kot na samega sebe!

AVTOCENTER LUZAR, servis in prodaja vozil

Ivana Roba 27, Novo mesto, tel./fax: 068/341-543

Svojemu avtomobilu privoščite najboljše
IZPUŠNE CEVI

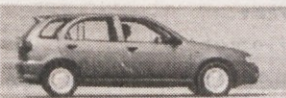

Ob potoku 10, Novo mesto, tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

NOVO NOVO NOVO NOVO Športne izpušne cevi

Obrtniška 18
8210 Trebnje
Tel.: 068/45 700
Fax: 068/45 701

MICRA .. 16.990 DEM
ALMERA .. 22.990 DEM

PRIMERA .. 33.990 DEM
MAXIMA .. 51.300 DEM

**ZELO UGODNI KREDITI 1-5 LET
IN LEASING 3-5 LET**

AVTOHIŠA Novo mesto

Servisno prodajni center d.o.o.
Pod Trško goro 83, 8000 NOVO MESTO

SAMO ŠE DO 15. 7. 1996 UGODNI KREDITNI POGOJI ZA R 5, TWINGO, IN CLIO

obresti od R + 5

Poslovilna »petka« BYE BYE podarja: radiokasetofon Philips 2 x 12 W, bočne zaščitne letve, tonirana stekla, kolesni pokrovi »MIRAMAS«, oblazinjenje »PLEIADE«

Obiščite nas v Ločni ali pokličite na telefon: 324-533, 323-533

Avto-hit

d.o.o. Novo mesto, Podbevškova 4, tel./fax: 068/26-077, 341-300

Prodaja vozil in rezervnih delov - servis

Prodaja in servis vozil

DAEWOO

Trgovina z rezervnimi deli **FORD, DAEWOO** in **QUINTON HAZELL** (za vozila **OPEL, FORD, RENAULT** itd.).

Zastopstvo za Slovenijo za AL-u platišča **ATS, ALUSTAR** in **WLS**.

NOVOTEHNA AVTOMOBIL

SALON CITROEN, tel.: 068/322-066
SALON LADA, tel.: 068/321-570
SALON ŠKODA, tel.: 068/322-006

Za takojšnjo dobavo:

VOZILA CITROEN
AX in ZX BREAK 5% popust
SAXO za takojšnjo dobavo

VOZILA LADA
NIVA 1.7 — popust v višini 48.000 SIT

VOZILA ŠKODA
FELICIA KOMBI, FELICIA 1.6 GLX — popust v višini 50.000 SIT
OB NAKUPU VAM BOMO PODARILI BOGAT DARILNI PAKET

PEUGEOT

SPC TERZIN

Servisno - prodajni center

Na zalogi vsi modeli avtomobilov
PEUGEOT

Obrtniška ulica 20, Trebnje
Tel./fax: 068/44-533

VIZITKA, KI BO NAREDILA VEČ KOT DOBER VTIS.

CADDY KOT KOMBI.

Kolikor želja, toliko možnosti.

Volkswagen —
ko veš, kaj imaš.

Vaš pooblaščen trgovec: in serviser:

AVTOHIŠA BERUS
NOVO MESTO

Tel.: (068) 342-360, 25-098

AC RADANOVIČ, BREŽICE, LEVSTIKOVA 3

Prodaja vozil: tel. 0608/61-065;
Servis in nadomestni deli: tel. 0608/61-273,
fax: 0608/62-292

Prodaja SEAT vozil: tel. 0608/62-470

WEISS AVTO, ČRNOMELJ,

NA GREBU 31
Prodaja in servis; tel./fax: 068/51-770

AVTOHIŠA RANDLJ, KOČEVJE,

MAHOVNIK 2
Prodaja in servis; tel./fax: 061/851-488, 855-240

PORSCHE LEASING Vam pri pooblaščenim trgovski mreži za vozila **AUDI** nudi ugodne pogoje za nakup vozila na potrošniški kredit ali leasing.

Lepim karavanom je ime **Audi A4**
avant.

Audi

Prednost je v tehniki

Vaš pooblaščen trgovec in serviser:

AVTOHIŠA BERUS

NOVO MESTO

Tel.: (068) 342-360, 25-098

**AC RADANOVIČ, BREŽICE,
LEVSTIKOVA 3**

Prodaja vozil: tel. 0608/61-308;
Servis in nadomestni deli: tel. 0608/61-273

RECEPT PROTI KLAUSTROFOBII

1 2 3 6 6 0

POŠTA KRAJ

M-1 2-2

3 - NAČIN OBRAVNAVAVE
 1 - BILEZEN (TUDI PREVENTIVA)
 2 - POŠKODBA OSEB DELA
 3 - POŠKODBA BILEZEN
 4 - POŠKODBA PRI DELU
 5 - POŠK. PO TRITLA OSEB OSEB DELA

4 - NAČIN DOPLAČILA
 1 - BRZ DOPLAČILA
 2 - ZAVARNANA OSEBA
 3 - ZAVARNALNICA

5 - KONVENCIJA
 SIRA OŠTAVE

Rp./

Nissan Almera
 D. com No. I (umica)
 S. i uporaba pp.

KLAUSTROFOBII (latinsko):
 odpor do premajhnih prostorov,
 še posebej do neudobnih avtomobilov
 in strah pred vsakovrstno utesnjenostjo.
 Bolezenski znaki: kronična želja po
 sodobnem in dinamičnem avtomobilu.
 Največkrat se pojavlja pri razsodnih
 voznikih, ki cenijo varnost in udobje
 hkrati. Za preprečevanje in odpravljanje
 takšnih težav strokovnjaki predpisujejo
 učinkovito zdravilo **NISSAN ALMERA**.

že od 22.990 DEM

Pooblaščen zastopnik za Slovenijo: dr. primarij **NISSAN ADRIA d.o.o.**, Slovenska 54, Ljubljana

Pooblaščen splošni zdravnik za področje Slovenije:

• **AVTONISS**, Ljubljana, 061/159 7331 • **KRULC**, Moravče, 061/731143 • **MORATTO**, Tolmin, 065/81659
 • **VIDRIH**, Otočec-Novo mesto, 068/75180 • **ZIERER**, Sevnica, 0608/81389 • **LES**, Ptuj, 062/771161
 • **KOS**, Polzela, 063/701060 • **AVTOHIŠA**, Murska Sobota, 069/32209 • **MG**, Muta, 0602/61760
 • **FABJAN**, Branik, 065/57012 • **PIŽEM**, Domžale, 061/372333 • **TRUNK**, Ljubljana-Jezica, 061/342692
 • **AVTOSALON** Kovinarska Vrhnik, 061/753842 • **BARLOG** Trebnje, 068/45700 • **A&M FERK** Maribor, 062/224478
 • **AVTO Močnik**, Kranj-Britof, 064/242277 • **VAS AVTO**, Celje, 063/441160 • **SALON NISSAN** Lipnik, Velenje,
 063/893549 • **AUTOCOMFORT**, Nova gorica - Solkan, 065/23274

**NARAVNO SREDSTVO
 ZA GNOJENJE IN APNENJE TAL**

— pospešimo razkranjanje organskih snovi
 — zatiramo nekatere boleznin škodljivce v tleh in na rastlinah

Priporočljivi odmerki Lubexa je 3 t/ha (3 kg/10 m²), lahko pa ga damo tudi več, odvisno od kislosti in tipa tal ter založenosti s humusom. Ugodno pH območje za večino kulturnih rastlin je od 6 do 7, pri nižji pH vrednosti (kislata tla) pa dosežemo nižje in slabše pridelke. Če pri rahlo kislilih tleh dobro uspevajo škodljive glivice, delovanje koristnih bakterij v tleh pa je ovirano. Kalcij v Lubexu povzroča, da postanejo težka tla bolj grudičasta, propustnejša za vlago in zrak ter bolj primerna za obdelavo kot enaka tla s kislom reakcijo. Kako kislata tla imamo, si lahko na preprost način sami določimo z novostjo na trgu — **pH indikatorjem**.

Lubex uporabljamo jeseni po spravilu pridelkov, pozimi in zgodaj spomladi oziroma poleti pred setvijo ali sajenjem. Enakomerno ga raztrosimo po njivah in vrtovih, nato pa ga plitko zadelamo v vrhno plast zemlje ali zabranamo. Travniki po trosenju pregrabimo ali prebrnemo. Na ta način lahko pognojimo tudi sadovnjake in vinograde.

Prednost Lubexa pred drugimi sredstvi za apnjenje tal je, da vsebuje poleg Ca in Mg tudi druga makro in mikrohranila, ki jih rastlina nujno potrebuje za rast in razvoj. Z uporabo Lubexa se nam ustrezno, glede na kemično analizo tal in kulturno rastlino, ki jo gojimo, zmanjša potreba po gnojenju z drugimi gnojili oziroma nam teh sploh ni treba uporabljati. Uporabiti moramo le dušikova gnojila za dognojevanje.

Po ugodni ceni lahko dobite Lubex, pakiran v vreče jumbo (približno 650 kg), na voljo pa so tudi manjši odmerki v vrečah po 35 kg in 6 kg.

Na trgu se je pojavilo novo naravno gnojilo — **LUBEX** — proizvajalca Vitacel, d.d., Ljubljana, ki hkrati gnoji in apni tla. Nastane s sežigom smrekovega in bukovega lubja in je po značilnostih podoben lesnemu pepelu. Za tega vemo, da so ga že naši predniki znali koristno uporabiti kot gnojilo. Vsebuje 1% P₂O₅, 4% K₂O, 38% CaO, 4% MgO in 6 mikrohranil (B, Fe, Mn, Na, Cu, Zn). Lubex ima fiziološko bazično delovanje (pH:12), vsebuje veliko Ca in nekaj drugih alkalijskih kovin, zato tudi uspešno apni tla. V tleh deluje hitro.

V poljskih poskusih z Lubexom na kislilih tleh (pH:3,9) se je pridelek povečal za 30 odstotkov pri silažni koruzi in za 86 odstotkov pri poznem zelju. Zelje je velik porabnik kalcija.

Prednosti uporabe gnojila LUBEX:

- dosežemo večje pridelke
- povečamo rodovitnost tal
- uravnavamo reakcijo tal (zmanjšujemo kislost tal)
- povečamo dostopnost hranil v tleh za rastline
- izboljšamo strukturo tal (rahljamo tla)

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

V 74. letu nas je nepričakovano zapustil dragi oče, stari oče, brat in tast

**ANTON
 ŠKOF**

iz Dragomlje vasi 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč vaščanom, sorodnikom in vsem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, darovali vence in cvetje ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Lepa hvala g. Župančiču in g. Žuglju za besede slovesa, pevkam z Otovca, g. Jerini za zaigrano žalostinko, gasilecem za spremstvo in g. župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

TATVINA

TREBNJE - Med 21. in 26. junijem je neznan storilec iz pritličja stanovanjskega bloka v Trebnjem odpeljal gorsko kolo. Lastnika S.G. je oškodoval za 25 tisoč tolarjev.

UNICOM GROUP, d.o.o.
Friškovec 6
1000 LJUBLJANA

išče **TRGOVSKEGA PO-
 TNIKA** za področje **Do-
 lenjske** za prodajo izdelkov široke potrošnje. Delo obsega obisk znanih strank po terenu. Pogoj: lasten prevoz. Plačilo: po pogodbi.
 Inf. po tel. 061/132-40-90 vsak delovnik med 9.—15. uro.

**90 LET
 GASILSKEGA DRUŠTVA
 BELA CERKEV**

Bela Cerkev vabi v soboto, 13. julija, na proslavo 90-letnice društva.

Ob 18. uri bo mimohod gasilcev, zatem razvitje prapora in podelitev priznanj. Slovesnost bo spremljal kulturni program. Po končani proslavi bo vrtna veselica s srečelovom. Za zabavo bo skrbel ansambel bratov POLJANŠEK iz Kamnika.

V SPOMIN

*Sonce vajin dom obseva,
 žarek išče vajin obraz,
 dnevi žalostno minevajo,
 ker vidva sta šla od nas.
 V naših srcih vedno živita,
 zato nas pot vodi tja, kjer mirno spita.
 Tam luč ljubezni večna gori
 in naša ljubezen z vama živi.*

8. julija je minilo žalostno leto oz. 7 let, odkar sta nas tragično zapustila ljubi mož, očka, sin, brat in stric ter mož, oče in stari oče

SLAVKO ml.
in SLAVKO KOCJAN

iz Podgorja pri Pišecah

Iskrena hvala vsem, ki stojite ob njunem preranem grobu, jima prižigate sveče in ju imate v lepem spominu.

Neutolažljivi: vsi njuni najdražji

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 13. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: PC Ločna
 od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
 od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca
 od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
 od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
 od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas
 od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
 od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
 od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
 od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
 od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
 od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
 od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče
 od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
 od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
 od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
 od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
 od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg
 od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
 od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
 • **Metlika:** od 7. do 21. ure: trgovina Prima
 V nedeljo, 14. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Vodnjak, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, Nakupovalni center

od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
 od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
 od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca
 od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
 od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
 od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
 od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
 od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
 od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
 od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
 od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
 od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
 od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče
 od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
 od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
 od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
 od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
 od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg
 od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• **Straža:** od 8. do 11. ure: Dolenjka Market
 • **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market
 od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
 • **Žužemberk:** od 8. do 11.30: Market
 • **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
 • **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
 • **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
 • **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
 • **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
 • **Semič:** od 7.30 do 10. ure: Market
 • **Metlika:** od 7. do 21. ure: Prima

Brezplačne osmrtnice na radiu KRKA lahko naročite po tel. 068/341-160, 341-150 vsak dan od 8. do 20. ure.

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38

• Le kadar zmagata obe stranki hkrati, se v politiki vzpostavi ravnotežje. (Petan)

• Na lastne oči sem videl, da so ljudje odhajali h Kučanu kot antiučanovci, nazaj pa so prihajali kot kučanovci. (Slivnik)

NOVO V KRŠKEM!

MENJALNICA A D O

ADO, d.o.o., CKŽ 3, Krško
Tel./fax. 0608/21-522,
22-906

Delovni čas:
od 8. do 16. ure

INTARA
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA D.D.

INTARA
BORZNOPOSREDNIŠKA HIŠA, D.D.

— odkupimo delnice PETROLA, KRKE in PIVOVARNE LAŠKO
— trgujemo z delnicami TERM ČATEŽA, LISCE, MERCATORJA, KOLINSKE, PINUSA in SLOVENIJALESA na Ljubljanski borzi

INTARA. PRAVA IZBIRA

Telefon: (061) 137-73-73, 137-74-74, 137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

V SPOMIN

Ko tragično smo prejeli vest, smo mislili, da to ni res, da življenje mlado si končal, ga kruti vodi daroval. Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, ostala nam je v srcu bolečina, ki hudo boli.

15. julija mineva dve leti boleče žalosti, odkar nas je v cvetu mladosti tako tragično zapustil naš ljubi in nepozabni sinek, bratec, vnuk in bratranec

SEBASTIJAN KUMP

Vaška cesta 16, Uršna sela

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje, prižigate sveče in stojite ob njegovem preranem grobu.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 76. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dobri oče, stari oče, tast in stric

FRANC BARTOL

iz Žlebeja 11 v Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu proštu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter sodelavcem Radia Novomesto-Studio D, Knjigovodstva in davčnega svetovanja Prijatelj iz Novega mesta in GP TMS, d.o.o., Straža. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerki Fanika in Joži ter sin Franci z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila

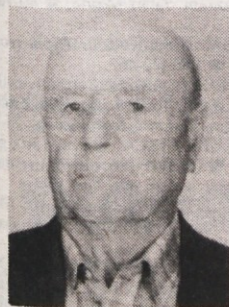
AMALIJA ZUPANČIČ

iz Trebnjega, Stari trg 22

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, posebno Mlakarjevim, Galetovim in Blaznikovim, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem, darovalcem cvetja, sveč in vsem, ki so pokojno spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Hvala Vam, dragi oče, za vse, kar so za nas naredile vaše dobre roke, zdaj k mami ste odšli, da bi z njimi srečni bili.

V 83. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

MARTIN ŽAGAR

iz Grobelj 49 pri Šentjerneju

Mnogo več kot besede zahvale smo dolžni sorodnikom, sosedom ter prijateljem, ki ste se prišli posloviti od našega očeta in mu prinesli toliko cvetja in sveč, darovali za sv. maše ter denarno pomoč, nas tolažili in nam izražali sožalje. Posebna hvala Jožici, Zdravku, Anici, Slavici ter Anici iz Liti-je, gospodu župniku za lepe besede in opravljen obred, pihalnemu orkestru iz Šentjerneja, cerkvenemu moškemu zboru ter Janiju za zaigrano Tišino. Hvala tudi sodelavcem in sodelavkam Mercatorja Dolenjska, p.e. skladišče, podjetjema PEMS ter AREX. Vsem hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad bo na tvoj vrt prišla, čakala bo, da prideš ti, usedla se na rosna tla in jokala, ker tebe ni...

V 67. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, tast in stric

JOŽEF PINTERIČ

iz Šegove 8, Novo mesto

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala stanovalcem bloka Šegova 8, govorniku kolektiva Petrol za poslovilne besede, g. župniku za opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi!

Žalujoci: žena Lojzka, hčerka Slavka in sin Jože z družinami, sestra Pepca in ostali sorodniki

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila draga mama, sestra in tašča

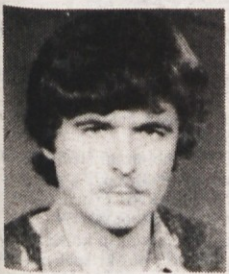
TEREZIJA ŠILC

z Vranovič

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence, cvetje, sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala osebju Doma starejših občanov Črnomelj, g. župniku za lepo opravljen obred, pevkam ter govornici Matejki za lepe poslovilne besede.

Žalujoci: Rezka, Albina in Dragica z družinami ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

TOMČEVIMA

iz Nove Loke 28, Črnomelj

8. julija je minilo 10 žalostnih let od tragične smrti dragega in nepozabnega sina, brata in strica Antona ml., dipl. ing. el., in istega dne 8 let od smrti dragega moža, očeta, dedka in tasta Antona st., avtomehanika v pokojnu, ki ju je kruta usoda mnogo prezgodaj iztrgala iz naše sredine. Hvala vsem, ki ste ju ohranili v lepem spominu in stojite ob njunem preranem grobu.

Žalujoci: vsi njuni najdražji

ZAHVALA

Ne moremo delati velikih stvari, delamo lahko le majhne stvari z veliko ljubeznijo. (mami Terezija)

Po daljši bolezni nas je v 85. letu zapustila naša draga mama, stara mama in teta

MARIJA GRAHEK

roj. Kočevar

iz Ulice Mirana Jarca 7, Novo mesto

Ob boleči izgubi naše drage mame se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za pisne in ustne izraze sožalja, za darovano cvetje, sveče in darovane svete maše. Posebno zahvalo izrekamo g. proštu Lapu za lepo opravljen pogrebni obred in za lepe besede slovesa, g. župniku Cirilu Plešču za vse obiske na domu in opravljen pogrebno mašo. Hvala tudi šmihelskim pevcem in za zaigrano Tišino ter vsem za številno spremstvo na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V ozki jami si zakrita, grob tvoj s cvetjem je odet, z Bogom, srce plemenito več ne bo te videl svet.

Kot cvetlica ponosita, duša v raji se blesti, lepša zarja tam ji svita, sonce lepše ji žari.

V 20. letu starosti nas je v tragični nesreči zapustila in zaspala večni sen naša ljuba žena, hčerka, sestra in vnučinja

MATEJA GAL

roj. Bregar

iz Močvirja pri Bučki

Ob boleči in nepričakovani izgubi naše drage Mateje se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili v teh težkih trenutkih z nami, nam izrazili sožalje in jo pospremili na njeni prerani zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in sv. maše. Še posebna zahvala sodelavcem trgovine Mavrica, delavcem Revoza, Petrola, delavcem podjetja Praznik, gospodu župniku za lepo opravljen obred, sošolcem iz osnovne šole Škocjan in trgovske šole Novo mesto, trem govornikom za besede slovesa, vaščanom in vsem prijateljem.

Žalujoci: mož Zdravko, mami, ati, sestra Marta, stari ata in obe stari mami in vsi, ki so jo imeli radi

ZAHVALA

Vsi bodo dosegli svoj cilj, le jaz ga ne bom dosegel, ognja prepohl, poln sil, neizbrablen k pokoju bom legel.

Bilo je 39 pomladi v tvojem življenju in v tem poletju, ko dozorevajo klasi, si odložil vse skrbi. Ugasnila je luč in stopil si v poslednji tihi brod večnih sanj. Tvoj cilj je izpolnjen, pot je končana, konec je upov in hrepenenja. Poslednja pesem, dragi

JOŽE UREK

iz Drenovca na Bizeljskem

je bila namenjena le tebi. Poslednje rože so bile le zate. Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili v težkih dnevih in trenutkih z nami, nam izrazili sožalje, pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in njegov prerani grob zasuli s cvetjem. Vsem iskrena hvala!

V tihi žalosti vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 11. julija - **Olga Petek**, 12. julija - **Mohar Sobota**, 13. julija - **Evgen Nedelja**, 14. julija - **Franc Ponedeljek**, 15. julija - **Vladimir Torek**, 16. julija - **Marija Sreda**, 17. julija - **Aleš**

LUNINE MENE
15. julija ob 18.15 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 11.7. do 13.7. (ob 19. uri), 14.7. (ob 19. in 21. uri) ter 15.7. (ob 21. uri) ameriški srhljivi film Porotnica. Od 11. do 13.7. (ob 21. uri) zgodovinska drama Škratno znamenje. 17.7. (ob 21. uri) akcijski film Kritična točka.

ČRNOMELJ: 12.7. (ob 21. uri) in 13.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Ptičja kletka. 14.7. (ob 19. in 21. uri) ameriški srhljivi film Porotnica.
KOSTANJEVICA: 13.7. (ob 20. uri) film Nekoč in zdaj. 14.7. (ob 20. uri) komedija Stare sablje, II. 17.7. (ob 20. uri) film Posnemovalec.
KRŠKO: 14.7. (ob 18. uri) ameriški film Dvanajstopic.
METLIKA: 12.7. (ob 21. uri) ameriški srhljivi film Porotnica. 14.7. (ob 10., 19. in 21. uri) ameriška komedija Ptičja kletka.
NOVO MESTO: Od 11. do 14.7. (ob 19.30) in od 15. do 17.7. (ob 21.30) komedija Oče moje neveste. 2. Od 11. do 14.7. (ob 21.30) in od 15. do 17.7. (ob 19.30) romantična melodrama Cvet moje mladosti.
ŠENTJERNEJ: 12.7. (ob 20. uri) komedija Stare sablje, II.

R 5 CAMPUS, 5 vrat, l. 91, dobro ohranjen, prodam. ☎ 75-327.
CITROEN AX 1.1, bel, letnik 1992, prodam za 8500 DEM. ☎ (068)22-481.
PASSAT 1.6 B, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)75-227. 7638
Z 101 GTL 55, letnik 1987, registrirano do 2/97, prodam. ☎ (068)83-612, Klobučar. 7651
JUGO KORAL 45, letnik 12/89, prodam. ☎ (068)87-567. 7653
JUGO KORAL 55, letnik 1991, prevožen 49.000 km, registriran do 17. 5. 1997, prva barva, odlično ohranjen, prodam za 4300 DEM. ☎ (068)42-395.
MOTORNO KOLO skuter Piaggio, nov, ugodno prodam. ☎ (068)81-151.
JUGO 55, letnik 1989, registriran do 3/97, prodam. Martin Mežnar, Gabrje 13, Brusnice. 7674
R 18, letnik 10/87, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)56-029, popoldan. 7676
SKALA 55, letnik 10/89, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)89-557. 7683
RLAGUNO 1.8 RT, z vgrajeno klimo, letnik 1994, registriran do 6/97, nujno prodam. ☎ (0608)87-559. 7685
MARUTI 800, letnik 1993, registriran do 3/97, 23.000 km, kovinsko siv, prodam. ☎ (0608)78-140. 7686
OPEL VECTRO 1.6 i, letnik 1991, model 1992, ohranjen, 65.000 km, prodam za 16.500 DEM. ☎ (068)52-585. 7687
Z 101 SKALA 55, letnik 1989, krem, registrirano za celo leto, lepo ohranjeno, prodam za 2600 DEM. Jože Kralj, Vel. Gaber 29, Vel. Gaber. 7692
ŠKODO 120 L, letnik 1988, prvi lastnik, prodam. ☎ (061)441-508. 7694
VW GOLF III CL 1.4, letnik 1992, kovinsko zelen, prva lastnica, garažiran, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)21-303.
R 4 GTL, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)27-180. 7696
R 4, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)21-227. 7697
R 19 1.8 i, letnik 1993, kovinsko srebrne barve, z elektronsko zaščito proti rji, in ostalo dodatno opremo, ugodno prodam. ☎ (068)68-602. 7699
FIAT UNO turbo i.e., letnik 1988, kovinsko zelen, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)25-752. 7700
KATRCO, letnik 1991, registrirano do 7/97, za 3900 DEM in novo gorsko dekliško kolo za 23.000 SIT prodam. ☎ 323-824. 7703
R 4, letnik 1981, in traktorsko kosilnico prodam. ☎ (068)65-141. 7704
ROWER 216 Vitese ef, letnik 1990, 106.000 km, 105 KM, ugodno prodam. ☎ (068)322-827. 7706
GOLF GL, letnik 1982, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)44-620. 7707
TIPO 1.6 DGT, letnik 1988, 107.000 km, registriran do 11/96, svetlo modre barve, vsa dodatna oprema, prodam. ☎ 342-482. 7708
KARAMBOLIRAN jugo Koral 55, letnik 1990, 55.000 km, vozen, prodam za 1600 DEM. ☎ (068)323-012. 7710
Z 128 in 126 PGL, letnik 1987 in 1990, prodam za 1300 in 1700 DEM. ☎ (068)323-012. 7711
HONDO CIVIC 1400, letnik 1991, 60.000 km, registriran do 4/97, ohranjen, prodam za 14.000 DEM. ☎ (068)342-022. 7713
GOLF GTD, letnik 1982/83, registriran do 4/97, kovinske barve, izredno ohranjen, nujno prodam. ☎ (068)322-209. 7715
126 P, letnik 1989, registriran do 16.10.1996, prodam. ☎ (068)76-615, popoldan. 7721
JUGO 60, letnik 1990, vinsko rdeč, prodam. ☎ (068)53-308. 7725
GOLF JX, letnik 1986, rdeč, lepo ohranjen, in gradbeno parcelo z vinogradom na Mihovec prodam. Alenka Lenarčič, Pristava 8, Novo mesto. 7726
OPEL VECTRO 1.6, letnik 1993, prvi lastnik, diamond oprema, prodam. ☎ (068)77-347. 7730
JUGO KORAL 45, letnik 2/89, dobro ohranjen, garažiran, prodam. ☎ (068)68-035. 7731
OPEL KADETT 1.3, letnik 1987, registriran do 6/97, bordo rdeč, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)21-704, dopoldan, 321-795, popoldan. 7733
ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, ugodno prodam. ☎ (068)27-842. 7734
R 4 GTL, letnik 7/90, prodam. ☎ (068)22-886, popoldan. 7737
R 4, letnik 1984, poceni prodam. ☎ (068)27-466. 7738
CLIO 1.4 RT, letnik 1991, 58.000 km, kovinske barve, tonirana stekla, daljinsko zaklepanje, prodam. Anton Fabijan, Dol. Toplice, ☎ (068)65-095. 7739
R 18 TL, letnik 1983, registriran do 4/97, prodam za 2500 DEM. ☎ (0608)75-405. 7740
CLIO 1.4 RT, letnik 1993, 35.000 km, prodam. ☎ (068)24-313. 7741
R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 10/96, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)76-263. 7742

kmetijski stroji

VEČ SAMONAKLADALK Sip, puhalkov in drugo kmetijsko mehanizacijo prodam. ☎ (069)57-193. 7548
KOSILNICO Mertel za traktor Zetor, kultivator in ostreže za hišo prodam. ☎ (068)40-005. 7551
VRTNO samohodno kosilnico Alpina prodam za 15.000 SIT. ☎ (068)22-668. 7571
KOMBAJNA DOMINATOR 86 in Kompakt 25, balirki Welger in Class, pakja in samonakladalko prodam. ☎ (0608)75-411 ali (0609)645-304. 7585
TRAKTOR ZETOR 4552 in BCS D prodam. ☎ (0608)87-529. 7587
VRTNO KOSILNICO Alpina, greben 80, sprejadj, prodam. ☎ (061)721-918. 7597
PREVOZNO MLATILNICO s popolnim čiščenjem prodam. ☎ (068)89-050. 7631
TRAKTOR Univerzal 45, star 4 leta, ugodno prodam. ☎ (068)44-525, zvečer. 7637
SAMONAKLADALCO Senator, 17 m3, novo, prodam 20% ceneje in oddam mlatilnico s popolnim čiščenjem. ☎ (068)78-412. 7637
UNIMOG z rezervnimi deli prodam ali menjam za terensko vozilo ali osebni avto. ☎ (0608)82-831. 7641
GUMI VOZ, 15 col, dobro ohranjen, prodam za 300 DEM. ☎ (068)45-193. 7641
TRAKTOR ZETOR 7245, letnik 1992, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)42-274. 7672
TRAKTOR ZETOR 6211, letnik 1986, 1525 delovnih ur, prodam. ☎ (068)41-074. 7675
DOBRO OHRANJEN trosilec gnoja Tajfun in obračalnik Sip 220 prodam. ☎ (068)76-178. 7677
KOMBAJN Fahr M 900, v dobrem stanju, in harmoniko Melodija, frajtonarica be, es, as, staro 4 leta, prodam. ☎ (068)76-300. 7690
ZAMENJAM samonakladalno prikolico Mengele in kosilnico Gorenje Muta za govedo ali vino. ☎ (068)42-527. 7749
TRAKTOR UNIVERZAL 55 DTC, pogon na 4 kolesa, 700 ur, prodam. ☎ (0608)31-982. 7749
KMETIJSKI CENTER Lah, Komena, ☎ (061)841-022 ali (0609)611-190. 7766
PLUG POSAVEC, 10 col, malo rabljen, prodam. ☎ (068)49-715. 7787

UNO 45, letnik 88, prva barva, lepo ohranjen, reg. 6/5-97, prodam. ☎ 0609/637-568.
MOTOR PIAGGIO, 90 ccm ugodno prodam. ☎ 068/321-695.
VW PASSAT, starejši letnik, dobro ohranjen, registriran do konca aprila 1997, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-475. 7549
ŠKODO FAVORIT 135 SL, letnik 1992, registrirano do decembra, ter teličko, staro 8 tednov, sivko, prodam. ☎ (068)65-694. 7552
CITROEN BX 15 RE, letnik 12/88, zelo dobro ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimski gumi, registriran do 8/96, prodam za 7200 DEM. ☎ (068)321-276, popoldan. 7555
JUGO KORAL 55, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)78-109. 7556
MOTOR ZA GOLF 1.3 B, letnik 1991, z dokumenti, po delih, prodam. ☎ (0608)41-426. 7568
R 4, letnik 1986, prodam. ☎ (068)83-680. 7569
R 4 GTL, letnik 1987, registriran do 1.3.1997, 84.000 km, nove gume, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)21-247. 7573
ŠKODO PICK UP, letnik 1993, belo, ugodno prodam. ☎ (063)715-680. 7574
JUGO KORAL 45, letnik 1990, rdeč, 70.000 km, sončna streha, prodam. ☎ (068)25-075. 7577
JUGO KORAL 45, letnik 1991, registriran do 6/97, CZ, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)49-567, Anita. 7579
R 4 GTL, letnik 12/89, temno zelen, prevoženih 86.000 km, prodam. ☎ (068)42-554. 7580
JUGO KORAL 55, letnik 1989, registriran do 4/97, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)57-230, zvečer. 7581
MOTORNO KOLO MZ ETZ 125, letnik 1989/90, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)50-252. 7582
GOLF, rumen, letnik 1979, prodam za 1300 DEM. ☎ (061)786-109. 7589
KAMION TAM 110 T 10, letnik 1976, registriran za celo leto, z delom prodam. ☎ (068)28-958. 7599
JUGO 45 A, bel, letnik 9/86, 73.000 km, registriran do 15.9.1996, obnovljen, prodam za 2000 DEM. Vid Bojanc, Šegova 9, Novo mesto. 7600
126 P, letnik 1988, dobro ohranjen, nove gume, ugodno prodam. ☎ (068)49-665. 7605
126 P, letnik 1987, registriran do 4/97, ugodno prodam. ☎ (068)57-190. 7606
CITROEN ZX Aura 1.6 i, letnik 1992, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)84-584, po 16. uri. 7607
LADO SAMARO, rivo, karavan, kupim. Takojšnje plačilo, moji prepis. ☎ (061)1263-400 ali (0609)614-484. 7613
JUGO KORAL 55, moder, registriran do 8/96, prevoženih 62.000 km, prodam. ☎ (068)89-176. 7616
Z 750, letnik 1984, registrirano do 2/97, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)27-292. 7621
JUGO 45, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ (0608)82-054. 7624
Z 128, letnik 1986, ugodno prodam. Franc Sašek, Jugorje 3, Brusnice. 7626
RENAULT ali golf, letnik 1985 do 1989, kupim. ☎ (068)52-246. 7629
R 19 z dodatno opremo prodam. ☎ (068)20-514. 7632

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 5810
GOSI, stare 5 tednov, bomo prodajali na sejmu v Brežicah 20.7.1996. Cena 1000 SIT/kom. Naročila sprejemamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 7642
MARIJA KULOVEC, Vavta vas 81, Straža, obveščam, da bodo nadaljnji pregledi lajšiča 16.7. od 13. ure dalje. 7729
VEČJE bele piščance za dopitjanje ali za zakol prodam. Zupančič, Hudeje, Trebnje, ☎ 45-240. 7736

prekllici

TRGOVINA MARJANA, Korenič, Gornja, obveščam stranke, da preneham s poslovanjem s 1. oktobrom 1996. 7558
FERDO KOBE, Kot pri Semeču, preklucijem svoj podpis, ki sem ga dal Jožetu Hutarju na invalidskem sestanku v Semeču meseca junija. 7595
ANTON VIDIC, Zajčji Vrh 18, opozarjam Reško Kralj, Zajčji Vrh 19, naj preneha ubijati moje kokoši. Če tega ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal. 7680

posest

STAREJŠO HIŠO v centru Metlike, z vrtno, strešno opeko, novo, l. klase, 830 kom., dva čevljarska stroja in dve trajno žareči peči prodam. ☎ (068)60-582, po 20. uri. 7545
PARCELO, 580 m2, v Šmarjeti, stara hiša, novo lokacijsko dovoljenje, prodam. ☎ (068)28-924. 7557
VIKEND v bližini Novega mesta prodam. ☎ (068)21-120. 7572
KMETIJO, 18 ha zemlje, s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslojem, na Smuku 4 pri Kočevju, prodam. ☎ (061)852-467. 7586
STAREJŠO HIŠO v centru Črnomlja prodam. ☎ (068)51-696. 7593
GOZD, 1.90 ha, in travnik, 1.40 ha, v Koritih pri Dobriču prodam za 15.000 DEM. ☎ (0609)639-200. 7603
GRADBENO PARCELO, 751 m2, v Podhosti pri Dolenjskih Toplicah prodam. ☎ (068)65-642. 7615

prodam

NOV kleparski upogibni stroj, upogibne dolžine 2050 mm, debeline 1 mm, prodam. ☎ in faks: (062)775-638. 7546
KOMPLETNE KNJIGE za 8. razred prodam. ☎ (068)44-268. 7547
KLOPOTEC, primeren za vinograde in sadovnjake, ž prodam. ☎ (0608)62-045. 7550
LABRADORCE, čistokrvne, stare 2 meseca, brez rodovnika, prodam. ☎ (068)24-725. 7553
OTROŠKI VOZIČEK in vsa otroška oblačila za fantka do 1 leta, vse zelo ohranjeno, prodam. ☎ (068)21-419. 7554
OPREMO za trgovino, 100 m2, prodam. Cena pri ogledu. ☎ (0609)637-081 ali (065)31-762. 7559
KLAVIRSKO HARMONIKO, 40-basno, prodam. ☎ (068)27-516. 7560
2.5 M3 suhih borovih plohov, 8 cm, in smrekove suhe plohe, 5 cm, 4 m3, l. klase, suhe deske, 2.5 cm, 2.5 m3, in prikolico, 300 kg nosilnosti, za kultivator prodam. ☎ (068)42-306, do 9. ure ali po 17. uri. 7562
DVE LETI staro telico prodam. Kukar, Dol. Polje 7, Straža. 7563
ELEKTRONSKI PIANINO Yamaha, tip YPP 35, star 1 leto, prodam. ☎ (068)89-174. 7564
80-LITRSKI AKVARIJ za ribice z vso opremo prodam. ☎ (068)323-497. 7565
ZAPRAVLJIVČKA, prenovljena, dobro ohranjena, prodam. ☎ (068)78-185. 7566
RABLJENO zamrzovalno skrinjo, 200 l, zelo ugodno prodam. ☎ (068)42-572. 7570
300 L zelo okusnega domačega rdečega cvička prodam. ☎ (068)76-534. 7575
KOBILO haflinger norik, staro 2 leti, prodam. ☎ (064)876-136. 7576
NOVO, nerabljeno gumo Michelin, dimenzije 185/60 R 14, prodam. ☎ (068)27-846. 7578
PEČ FERROLI, 40 KW, novo (kurilno olje), prodam 15= ceneje. ☎ (068)87-185. 7590
VEČJO KOLIČINO žganja ugodno prodam. ☎ (061)803-602. 7591
NOVE hrastove plohe prodam. ☎ (068)81-752. 7594
KRAVO s prvim teletom prodam. Janez Bobnar, Jablan 15, Mirna Peč. 7596
PRAŠIČA, 50 kg, domača hrana, prodam. ☎ (068)81-097. 7601
10 DNI starega bikca prodam. Cimermančič, Koroška vas, ☎ 89-536. 7602
MASIVNO usnjeno sedežno garnituro ugodno prodam. ☎ (068)20-301. 7609
INVALIDSKA VOZIČKA, električne, in navadnega, ugodno prodam. ☎ (061)1330-333. 7610
2 PONJIA z opremo, mirna, ujahana in vozna, prodam. ☎ (0608)34-968. 7788
3000 KOM, rabljenih salonitnih ohranjenih betonskih strešnikov prodam. ☎ (068)49-264. 7614
10 M bukavih drv prodam. Jablan 30, Mirna Peč. 7619
BIKCA, sivega, težkega 130 kg, ugodno prodam. ☎ (0608)79-607. 7620
ŽAMETNO ČRNINO in belo vino prodam. ☎ (068)47-645. 7622
KRAVO, 30 kg 8 mesecev, prodam. ☎ (068)24-185. 7623
25 DO 30 krgo težke odojke - (moške), prodam. ☎ (068)42-720. 7625
400 KOM, nove strešne opeke Bramac po 80 SIT/kom., Z 101 motor z menjalnikom za 200 DEM in APN 4 za 150 DEM prodam. ☎ (068)43-564. 7627
PUJSKE, stare 9 tednov, prodam. ☎ (068)42-903. 7630
BRZOPARILNIK, 100 l, in emajliran štedilnik z eno ploščo zelo ugodno prodam. ☎ (068)25-043. 7634
PRAŠIČE, težke 100 do 120 kg, in staro prešo prodam. ☎ (068)76-525. 7639
BIKCA, črna-belega, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-256. 7643
BREJO TELICO simentalko in jagnje prodam. ☎ (068)21-075. 7645
10 M3 gabrovih drv in 7 pujskov za odojke ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)73-385. 7646
ŠESTEROKOTNO vrtno uto, opremjeno, prodam. ☎ (068)78-401, zvečer. 7649
KOZI z mladičkoma prodam. ☎ (0608)87-307. 7649
MIZARSKI CIRKULAR, rezkar, lite izvedbe, dolžina vozička 120 cm, prodam. ☎ (068)85-660, po 21. uri ali od 6. do 7. ure. 7652
KNJIGE za 7. razred prodam. ☎ (068)84-423. 7654
KOMBINIRAN VOZIČEK in Chicco stolček ugodno prodam. ☎ (068)45-058. 7665

prodam

VINOGRAD z zidanico v Kotu pri Semeču prodam. Boris Planinc, ☎ (068) 51-827. 7644
NOVO HIŠO in delavnico na Prelogah pri Mokronogu prodam. Prednost pri nakupu imajo Neslovenci s slovenskim državljanstvom. ☎ (068)49-137. 7650
VINOGRAD z zidanico v Klenoviku pri Škocjanu prodam. ☎ (068)75-345. 7657
NA ČRETEŽU pri Krškem, lepa razgledna točka, prodam zemljišče s stavbeno parcelo, 1.5 ha. ☎ (0608)67-394. 7664
ZIDANICO z vinogradom v okolici Dolenjskih Toplic ter njivo prodam. ☎ (068)65-483. 7689
NJIVO, gradbeno parcelo in travnik v Podgraju prodam. ☎ 324-235. 7716
VINOGRAD nad Stražo ugodno prodam. ☎ (061)123-53-83. 7745
V TRZIŠČU prodam starejšo hišo. ☎ (0608)84-389. 7753
V NOVEM MESTU ugodno oddam delavnico v obratovanju, 180 m2, možen tudi odkup. ☎ (068)23-529. 7792
ENODRUŽINSKO HIŠO z delavnico ali brez ugodno prodam. V račun vzamemo stanovanje v Novem mestu. ☎ (068)23-529. 7793

obvestila

TRGOVINA MARJANA, Korenič, Gornja, obveščam stranke, da preneham s poslovanjem s 1. oktobrom 1996. 7558
FERDO KOBE, Kot pri Semeču, preklucijem svoj podpis, ki sem ga dal Jožetu Hutarju na invalidskem sestanku v Semeču meseca junija. 7595
ANTON VIDIC, Zajčji Vrh 18, opozarjam Reško Kralj, Zajčji Vrh 19, naj preneha ubijati moje kokoši. Če tega ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal. 7680

posest

STAREJŠO HIŠO v centru Metlike, z vrtno, strešno opeko, novo, l. klase, 830 kom., dva čevljarska stroja in dve trajno žareči peči prodam. ☎ (068)60-582, po 20. uri. 7545
PARCELO, 580 m2, v Šmarjeti, stara hiša, novo lokacijsko dovoljenje, prodam. ☎ (068)28-924. 7557
VIKEND v bližini Novega mesta prodam. ☎ (068)21-120. 7572
KMETIJO, 18 ha zemlje, s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslojem, na Smuku 4 pri Kočevju, prodam. ☎ (061)852-467. 7586
STAREJŠO HIŠO v centru Črnomlja prodam. ☎ (068)51-696. 7593
GOZD, 1.90 ha, in travnik, 1.40 ha, v Koritih pri Dobriču prodam za 15.000 DEM. ☎ (0609)639-200. 7603
GRADBENO PARCELO, 751 m2, v Podhosti pri Dolenjskih Toplicah prodam. ☎ (068)65-642. 7615

prodam

CIRKULAR posebne izvedbe z Acmi dieseli motorjem in enosno prikolico prodam. ☎ (061)851-169. 7658
RDEČE VINO prodam. ☎ (0608)78-793. 7660
VINO ŠMARNICO in domače žganje prodam. ☎ (068)89-533. 7660
BREJO KRAVO s tretjim teletom, bikca, 250 kg, in knjige za 3. in 4. razred prodam. ☎ (068)83-373. 7660
BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)22-187. 7660
TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto prodam. ☎ (068)26-188, popoldan. Franc Kirar, Šmihel 51, Novo mesto. 7660
3 M3 hrastovih plohov, debeline 5 cm, prodam. ☎ (068)42-767. 7660
ORODJE za stanco artikla široke profilske koso za kombajn Zmaj prodam. ☎ (0608)31-637 ali 31-513. 7660
10 DNI starega bikca frizijca prodam. ☎ (068)65-140. 7660
VEČJO KOLIČINO cvička ter hrastovo in slivovo žganje prodam. ☎ (0608)87-611. 7660
DVE LETI starega bikca (lahko po kuših) in domač jabolčni kis prodam. ☎ (068)73-003. 7660
ZELO OHRANJENO ptičjo letko stojalom poceni prodam. Rudi Irt, Prečec 1 c, Straža. 7660
KRAVI po izbiri prodam. ☎ (068)85-665. 7688
OPAŽ, smrekov, suh, l. in 3. klase, z dostavo, prodam. ☎ (063)451-082, An. drej. 7689
CISTOKRVNO perzijsko muco prodam za 7.000 SIT. ☎ (068)87-061. 7700
KOMPLET POSTELJE, psiho in izmizico prodam. ☎ (068)51-423. 7700
PLETENICE vrtno garniture, malo rabljene, ugodno prodam. ☎ (068)22-485 ali (0609)622-268. 7700
OPAŽNE Bled plošče in punte posejdim ter prodam armaturne mreže. ☎ (068)342-506. 7710
PRAŠIČA, 120 kg, prodam. Potočnik Dol. Kamence 37, ☎ 27-091. 7710
KRAVO SIVKO, 4 mesece četrtričletno, prodam. Janez Majde, ☎ 40-788. 7710
ŽGANJE sadjevca in tropinovca prodam. ☎ (068)22-467. 7710
BIKCA, cca 700 kg, snopovzalčko z BCS in mlatilnico s popolnim čiščenjem prodam. Plantan, Koroška vas 25. 7710
TELE - BIKCA, sivega, 130 kg, prodam. ☎ (068)45-296, od 15. ure dalje. 7710
DIATOPNIČNO harmoniko Melodija, ja, be,es,as,d, malo rabljeno, prodam. ☎ (0608)89-040. 7710
FRAJTONARICO Melodija, b, es, as, šteti bas, Slakov gumb, staro 1 leto, malo rabljeno, prodam ali menjam za cenejšo.

DOBROSRČNA UPOKOJENKA nudi vsa oskrbo starejši osebi s hišo. Šifra: **DEDOVANJE**-7693
APARTMA v Medulinu pri Pulju, 3 in 1, oddam po 50DEM/dan. ☎ (068)47-192, zvečer. 7705
POMOČ, prevoz, dostava starejšim! Kličite na ☎ (0608)21-782. 7748
V VARSTVO vzamem otroke, prodam pa perzijsko muco in Giulietto 1.6. ☎ (068)25-369. 7771
FOTO LUJO vam nudi vse fotografске usluge v color in črno-beli tehniki. Obratujemo v neposredni bližini PC Mercator na Kandijki 25, od 8. do 18. ure vsak dan. Parkirni prostor zagotovljen. 7772

službo dobi

REDNO ZAPOSILIMO natakario v Harley baru. Možnost stanovanja. ☎ (0609)621-890. 7583
VODJO poslovne enote v Novem mestu, s 6-mesečnim poskusnim delom, takoj zaposlimo. Pogoji: izobrazba (najmanj V. stopnja) ustrežne smeri, delovne izkušnje, izpit B-kategorije, slovensko državljanstvo, ženska ali moški. Prijave sprejemamo na telefon: (063)851-806. 7640
REDNO ali honorarno zaposlimo voznika inštruktorja B-kategorije. ☎ (068)25-630, popoldan. 7667
PRIPRAVNICO gostinske smeri za poslim. ☎ (068)65-194 ali (0609)643-707.

V **REDNO** delovno razmerje sprejememo delavca lesne stroke. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 7717
KUHARJA zaposli gostilna in picerija v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ (068)342-781 ali (0609)637-352. 7727
GOSTILNA JAVORNIK na Rakovniku zaposli pridnega in komunikativnega natakario ali natakario. ☎ (068)47-178. 7757

stanovanja

STAREJŠA GOSPA najame garsonjero ali stanovanje. ☎ (061)343-823. 7592
GARSONJERO v Novem mestu kupim. ☎ (061)770-016. 7618
ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎ (068)85-971.
ENOSOBNO STANOVANJE ali starejšo hišo v okolici Šentruperta s trimesečnim predplačilom najajem. ☎ (0608)64-534. 7648
V KRŠKEM prodam dveinpolosobno stanovanje, 70 m², Ck, telefon, balkon, takoj vseljivo. Cena 65.000 DEM. ☎ (0608)32-660 ali 31-796. 7679
DVOSOBNO STANOVANJE v Bršljaju prodam. ☎ (068)22-370. 7681
STANOVANJE v Sevnici, dvosobno, CK, telefon, nasproti Zdravstvenega doma, zamenjam za stanovanje ali hišo na Novem ali v okolici. ☎ (0608)41-211. 7744
V NOVEM MESTU oddamo v najem opremljeno sobo. ☎ (068)23-683. 7773

zahvale

VSEM, ki ste nam priskočili na pomoč in nam pomagali, ko nas je prizadela naravna nesreča, se najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala pa velja vsem krajanom in poštvovalnim gasilecem. Hvalna družina Markovič, Gorenje Polje.

RADIO
 104.5 105.9
 107.3 107.5
 91.2
OGNJIŠČE

Na podlagi pooblastila RS Ministrstva za šolstvo in šport, Ljubljana, ter po Sklepu Vlade Republike Slovenije razpisuje Projekt MR inženiring, d.d., Maribor, dne 29. 7. 1996 ob 11. uri v prostorih DIJAŠKEGA DOMA BREŽICE, Brežice, Trg izgnancev

JAVNO DRAŽBO

za prodajo nepremičnin RS Ministrstva za šolstvo in šport objekta DOM UČENCEV GIMNAZIJE BREŽICE v Brežicah, Trg izgnancev 12a, objekta A in B, brez prostorov knjižnice, ter objekt C v izmeri bruto 3404,11 m², 137 v naravi stan. stavba v izmeri 1391 m², parc. št. 138/1 v naravi zelenica v izmeri 7158 m², parc. št. 138/2 v naravi zelenica v izmeri 75 m², parc. št. 140, v naravi nerodovitno v izmeri 10 m² in parc. št. 141 v naravi nerodovitno v izmeri 15 m², vse prip. k vl. št. 132, k.o. Brežice, po izklicni ceni 419.137.803,00 SIT. Prevzem nepremičnine je po plačilu celotne kupnine, Dom učencev je deloma zaseden. Navedena nepremičnina je na ogled po predhodnem dogovoru z ravnateljem g. Martinom Šoškom, tel. 0608/61162, ali Projektom MR inženiring, d.d., Maribor, tel. 062/227161. Na javni dražbi lahko sodelujejo fizične osebe, ki se bodo izkazale s potrdilom o državljanstvu R Slovenije, in pravne osebe, ki se bodo izkazale z izpiskom iz sodnega registra ter pooblastilom za pooblaščenca. Hkrati s temi pogoji mora vsak, ki želi na dražbi sodelovati, plačati 10-odst. varščino od izklicne cene za nepremičnino. Varščina se plača na žiro račun pooblaščenca 51800-601-10612 ali se položi pred dražbo na blagajni podjetja. Neuspelemu dražitelju se vrne varščina v roku 3 dni brezobrestno, uspelemu pa se vračuna v kupnino. Če varščino vplača samo en dražitelj, je dolžan skleniti kupoprodajno pogodbo za nakup nepremičnine, za katero je kandidiral po pogojih tega razpisa.

Uspeli dražitelj je dolžan podpisati kupoprodajno pogodbo v roku 5 dni po dražbi, kupnino pa plačati v roku 30 dni po dražbi, v nasprotnem primeru lahko prodajalec razpiše ponovno dražbo in zadrži varščino.

Vse navedene nepremičnine se prodajajo po načelu videno — kupljeno. Prometni davek in stroški prenosa lastništva bremenijo kupca.

Dodatne informacije v zvezi z objektom in zasedenostjo tega dobite po tel. 062/227-161.

PRIMA

Zavarovalna družba d.d.

Smo mlada in uspešna zavarovalna družba, ki išče nove sodelavce. Vabimo vas, da se prijavite za

SODELAVCA NA TERENU - ZASTOPNIKA

na področju
Dolenjske

Pogoji:

- veselje do dela na terenu
- lastno prevozno sredstvo
- urejenost in komunikativnost

Nastop dela: - takoj

Vašo prošnjo z življenjepisom pričakujemo do 22.7.1996 na naslov: **PRIMA, Zavarovalna družba, d.d., Gregorčičeva 39, 2000 Maribor.** Odgovorili vam bomo v roku 14 dni.

kobra

Pooblaščen zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobilitel.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
 tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
 Ljubljanska 27 - BTC
 tel.: 068/323-000

DOLENJSKI LIST

VI NAM — MI VAM

oglas na kratko s pošto
 po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

ART računalniki

Metlika

- nova avtobusna postaja -
 ☎ 068/59-545

GOSTINCI, TRGOVCI POZOR!

Računalniške rešitve vaših problemov. Nudimo vam programsko in strojno opremo!

GOTOVINSKA POSOJILA

Gotovinska posojila, hitra realizacija, garancija čeki, hiše, zlatnina, umetnine, starine, certifikatske delnice. Mestna zastavljalnica, Cankarjeva 11 (pri Operi), Ljubljana, od 10. do 16. ure, ☎ 061/210-174 in 061/126 20 70.

KOPALNICE

☎ (068) 322-879

NOVO-NOVO Krediti za kopalnice R+3% **NOVO-NOVO** 120 m² razstavnega prostora. Celovita ponudba. Salon kopalniške opreme "Delfin", BTC Novo mesto.

PREVOZ GRADBENEGA

MATERIALA Z

RAZLAGANJEM

☎ 068/25-105

Do 31. avgusta nudimo graditeljem, trgovcem, izvajalcem gradbenih in krovskih del **SEZONSKI POPUST** pri prevozu paletiranega gradbenega materiala (modalarni blok, betonski blok, strešna opeka, fasadna opeka...) z razlaganjem. FINPOSS, d.o.o., Novo mesto, C. brigad 13, ☎ 068/25-105

KIK INTERIER, d.o.o.

Prešernov trg 1, Novo mesto

☎ (068)321-028

mobitel: 0609/612-505

KIK INTERIER, d.o.o., Prešernov trg 1, Novo mesto, vam poleg kompletnih suhomontažnih del tipa KNAUF in ARMSTRONG ponuja v vročih poletnih dneh tudi dobavo, montažo in servis KLIMA naprav tipa TATUNG.

DOPUST PO VAŠIH ŽELJAH

Čisto morje, mrzlo pivo ali vročo juho, poceni bivanje lahko vedno dobite pri nas v **ŠTUDENTSKEM TABORU ANKARAN**. Vabimo vse, ki gredo na izlet, na kratak oddih, na dopust, v naše bungalove pod borovci, v času od 1.6. - 30.9.1996. Informacije po ☎ 061/271-471

OSNOVNA ŠOLA CENTER

Novo mesto, Seidlova cesta 7

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta:

- učitelja angleškega jezika (P ali PU) za nedoločen čas,
- učitelja PB za določen čas (eno šolsko leto) in
- učitelja matematike in fizike (P ali PU) za določen čas (do vrnitve delavke z bolniškega dopusta).

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto

Sevno na Trški gori 13, Novo mesto

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta:

- profesorja slovenskega jezika za nedoločen čas
- profesorja slovenskega in nemškega jezika za nedoločen čas
- profesorja angleškega in nemškega jezika za določen čas
- profesorja matematike za nedoločen čas
- profesorja matematike in računalništva za nedoločen čas
- profesorja matematike in fizike za določen čas
- profesorja geografije, družbenih znanj in družboslovja za polovičen delovni čas

(pogoj: profesor geografije in zgodovine), za določen čas Začetek dela na razpisana delovna mesta je 2.9.1996, s 3-mesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 15-ih dneh po objavi razpisa. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 8-ih dneh po izteku roka za prijavo.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: **Zdravilišče Moravske Toplice**
 Telefon: 069/48-210, 48-106
 Fax: 069/48-607

Popusti za otroke:
 od 2. leta (bivanje in hrana) gratis
 od 3. leta do 7. leta 50%
 od 7. leta do 14. leta 30%

5x polpenzion, kopanje v bazenih, jutranja gimnastika, 2 uri uporabe igrišč v športnem parku na umetni travi. Možnost plačila na tri obroke. Na voljo pa so vam še 7-, 10-, in 14-dnevni paketi.

HOTEL AJDA

37.665,00 SIT

HOTEL TERMAL

31.720,00 SIT

TUR. NASELJE

25.950,00 SIT

5-dnevni
 paket
 (nedelja — petek)

PLAVA LAGUNA

POREČ

HOTELI - APARTMAJI - KAMPI

POČITNICE V OBJEKTIH PLAVE LAGUNE NISO DRAGE!

CENE POLPENZIONA V NEKATERIH OBJEKTIH B KATEGORIJE:

Paviljoni Bellevue	40 DEM
Hotel Turist	43 DEM
Hotel Lotos Lila	46 DEM
Hotel Delfin in Albatros	53 DEM

POPUSTI ZA OTROKE
 DO 12. LETA STAROSTI DO 50%!

DNEVNI NAJEM APARTMAJEV:

Citadela (2 osebi)	76 DEM
Bellevue (3 osebe)	86 DEM
Astra (4 osebe)	113 DEM
Vile Špadići (6 oseb)	136 DEM

NOVO V 1996. LETU!

• BAZENI V KAMPIH:

ULIKA (naturist), ZELENA LAGUNA IN BIJELA UVALA!

• NIŽJE CENE PIAČ IN A LA CARTE HRANE!

• OBNOVLJENI HOTEL ZORNA!

INFORMACIJE:

Agencija Vašega zaupanja, ali pa:
PLAVA LAGUNA, POREČ

Tel.: 00385/52/410-101, 410-202

Fax: 451-044

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisмено odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: **1996.**

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Ignac Škoda

malo in sam pravi, da je napred v teh letih opazen. "Tako kar se tiče članov ansambla, saj nas je že 65, kot glede starosti. Godba je zelo pomljena, čeprav še vedno igra mož, ki je v njej od samega začetka, imamo pa tudi desletnega glasbenika. Prav gotovo pa je za uspeh najbolj zaslužen naš kapelnik Igor Teršar, ki ve kako je treba delati s tako številno zasedbo." Kljub spremembam je to še vedno godba, ki ohranja 70-letno tradicijo in paradno dejavnost, kar pomeni, da je poudarek na nastopih zunaj, odvajajo pa se pogrebno-koračniškega stila. Zadnja leta se lotevajo tudi moderne plesne glasbe, še vedno pa ostajajo zvesti resnim in slovenskim narodnim melodijam. Glede na to, da v glavnem igrajo zunaj, Ignac meni, da bi nekdo moral bolj za zavzeto skrbeti za njihovo koreografijo, za zdaj pa jih na njihovih nastopih pogosto spremljajo Trebanjske mažoretke.

Ignac je z navdušenjem pripovedoval, kako so lani na tekmovalstvu v koncertnem igranju na Norveškem videli, kaj lahko zmore godba. Sicer pa so tudi sami že dosegli mednarodne uspehe. Prav lani so v norveškem Hammerju na svetovnem tekmovalstvu dosegli 3. mesto v svoji kategoriji, prejšnji teden pa so se odpravili na Nizozemsko, kjer so nastopili na mednarodnem folklornem in glasbenem festivalu. Vedo, da je še kako pomembno, če niso "zaprti" le v domači log, pač pa da pogledajo tudi na tujce. Glasbeniki trebanjske godbe veliko nastopajo, še posebej v letošnjem jubilejnim letu, pa vendarle se Ignac spominja, da so bili najbolj zasedeni v 80-ih, ko so poleg ostalih približno 15 nastopov igrali tudi na 35 pogrebnih na leto.

Domače mesto bi težko brez svoje godbe, zato upravičeno nosi ime Občinski pihalni orkester Trebnje. Čeprav morajo glasbeniki sami iskati sredstva preko sponzorjev, kar v današnjih časih ni enostavno, pa vendarle 70 odstotkov prispeva občina, kar je jasen dokaz, da so občani godbo vzeli za svojo. In dokler bodo primeri, kot je družina Škoda, iz katere trenutno v godbi igra 5 članov, bo trebanjska godba prav gotovo praznovala še veliko rojstnih dnevo. LIDIJA MURN

Zaradi miniranja poškodovane hiše

Po zraku so do 600 m daleč letele skale, težke tudi 20 do 50 kg

DOBREPOLJE - V kamnolomu v Predstrugah je 5. julija ob 12.04 zaradi miniranja dobro počilo, kamenje pa je nosilo kar do 600 m daleč in je poškodovalo nekatere stanovanjske hiše, avto, cesto, dvorišča, poti in zelene površine. Na srečo ni bilo človeških žrtev.

Vaščani si od strahu še po nekaj dneh niso opomogli. Bili so ogorčeni in so v ponedeljek, 8. julija, zaprli cesto, ki vodi od glavne ceste do kamnoloma. Protest zaradi dogodka so naslovili na Republiški inšpektorat, Komunarno podjetje Ljubljana (lastnik kamnoloma), Občino Dobrepolje in okoljevarstvenega inšpektorja.

Občani Predstrug zahtevajo mirno in varno življenje v svoji vasi ter izpolnitev dogovora iz pred treh let, ki se nanaša na miniranje, hrup in prah. V času, ko to poročam, še ni znano, zakaj je prišlo do tega neljubega dogodka.

KAR V GOZD PO DRVA

NOVO MESTO - 25-letni A. H. iz Gribelja je utemeljeno osumljen, da je februarja letos v gozdu pri Gribljah posekal 30 kubičnih metrov smrekove in hrastove hlovdovine, nato pa les prodal.

POČITEK PO SPRAVILU - Letošnje vreme je nasploh kislo, pa naj bo spomlad ali poleti. Pomlad je bila sicer dobra za bujno rast trave, slaba pa za košnjo oziroma za sušenje, saj je bilo v času košnje res težko ujeti nekaj dni skupaj brez dežja. Poletje, vsaj do sedaj, pa ni nič boljše, raje še bolj deževno in neprijetno. Na sliki: Udovčevi iz Hrušice so v času košnje pohiteli in še ne čisto suho mrvo ob grožnji z dežjem pospravili v kozolec, kjer se je do konca posušila. Takole pa so vrli kosci malo počili po opravljenem delu. (Foto: A. B.)

RAZBITA VRATA - Na fotografiji so garažna vrata nove hiše Julijana Vidmarja v Predstrugah. Lastnik živi in dela v Švici. Hišo in škodo nam je pokazal nečak lastnika Julijan Mlakar, ki je vrata zasilno zavaroval z deskami. Ob hiši, ki je kakih 600 do 800 m od kamnoloma in v njej, je bil pravi kaos. (Foto: J. Primc)

ŠE V ZADNJO VAS ELEKTRIKA

KOČEVJE, OSILNICA - Na območju RTP Ribjek posodablja Elektro Kočevje 7,5 km 20 KV daljnovoda, hkrati pa uresničuje program, da morajo imeti vasi na slovenskem obrežju Kolpe in Čabranke slovensko elektriko. Predvidoma bodo dela veljala okoli 55 milijonov tolarjev, dokončana pa bodo jeseni. V okviru teh del bo dobila elektriko še zadnja vasica na Kočevskem, to je Srobotnik, ki je na meji med osilniško in kočevsko občino. Ni znano, če ni to morda celo zadnja vas na Slovenskem, ki je bila doslej brez elektrike.

Sova Mica in njen dom

Ko je padel oreh, je brez doma ostalo pet sovic - Dve sta preživele - Piko na Fabinčevi lipi, Mica v delavnici

ČRNC PRI BREŽICAH - Pri Fabinčevih v Črncu imajo vse živali, ki na kmetijo sodijo, poleg tega pa še nekaj manj običajnih. Mednje prav gotovo sodi nenavadna prebivalka kmetije - sova Mica. Njeno najbolj običajno prebivališče je v gospodarstvu delavnici, kjer se najraje guga na gibljivem delu stroja.

Mica je postala Fabinčeva, ko je bila še čisto majhna v družbi štirih drugih sovic. Fabinčevi so morali posekati oreh za hišo in so pri tem v drevesu našli mlade sove. Obdržali so jih pri hiši, vendar sta preživele samo dve - Piko in Mica. Piko je rasel, dorastel in odletel v svobodo, medtem ko Mica te sreče ni imela, saj ji je domača kokoš pohabila perut. Tako je priklenjena na domačijo, kjer sta je vesela predvsem osemletna Sonja in enajstletni Marko.

Mica se najraje in najpogosteje sladka s pljuči, včasih pa se ji pri pojedini pridruži tudi Piko, ki domačijo večkrat obišče. Ni namreč odletel prav

NJUNA PRIJATELJICA MICA - Marko in Sonja sta se komaj zedinila, kateri od njiju bo držal Mico za fotografiranje, potlej pa sta še povedala, da bo Mica kmalu stara že dve leti in bo posivela, kot je to za sove običajno. "Škoda, da niste prišli bolj pod večer," je menil Marko, "bi poklical še Pika." (Foto: B. D. G.)

daleč, saj si je nov dom poiskal na bližnji lipi. Marko ga zna na prav poseben način (rekli bi z govoricov sov) poklicati in Piko rad prileti, čeprav ne potrebuje oskrbe, saj je dober lovec miši. B. D. G.

Končan tabor nadarjenih

"Ideje brez meje" za mlade raziskovalce in kiparje - Novosti

KOSTEL - S slovesnostjo pri osnovni šoli v Fari so v soboto, 6. julija, obeležili zaključek tabora za nadarjene učence iz Slovenije in tujine pod imenom "Ideje brez meje - Kostel '96". Tabor se je pričel 22. junija, v primerjavi z lanskim pa je prinesel nekaj pomembnih novosti.

Letošnjega tabora Ideje brez meje, ki ga organizirata in vodita Informacijski, izobraževalni in svetovalni center Izida ter republiški zavod za zaposlovanje, se je udeležilo 50 otrok iz vse Slovenije in 2 iz tujine. V prvem delu tabora, ki je trajal teden dni in je bil namenjen raziskovanju narave in kulturne dediščine Kostela, je sodelovalo 34 učencev, v drugem, prav tako teden dni trajajočem delu pa je 18 mladih nadarjenih ustvarjalcev izdelovalo domišljajske in realistične kiparske skulpture.

Novo v delu letošnjega tabora, ki je bil drugi zapovrstjo, je bilo sodelovanje med mladimi raziskovalci in domačimi učenci osnovne šole Fara na pripravi osnov za izdelavo turističnega vodnika za promocijo Kostela. Vodnik bo po besedah direktorice Izide, Vojke Zerovnik, ki vodi tabor Ideje brez meje, končan v treh letih, že sedaj pa so udeleženci raziskovalnega dela tabora raziskali možnosti za razvoj mladinskega

turizma v Kostelu. Skupaj z domačimi učenci so zabeležili vse pomembnejše turistične točke, od slapa Nežice do gradu Kostel, daleč pa so tudi kup predlogov in idej, kako vse to predstaviti javnosti.

Poleg pričetka uresničevanja dolgoročnejšega projekta tabora je bila novost letošnjega tabora tudi postavitev stalne razstave kiparskih del. Otroško formo življenja, ki je svoj prostor našla ob osnovni šoli v Fari, so uradno odprli na sobotni slovesnosti ob zaključku tabora, pomenila pa bo vzpodbuda do vsem prihodnjim udeležencem tabora, ki bo zopet prihodnje leto. M. L. S.

KRUHA IN IGER

METLIKA - "Igre so že, le še kruh manjka," si je najbrž mislil "duhovitež", ki je na reklamnem panoju na metliškem križišču pri stari samopostrežni trgovini prebral program metliških poletnih kulturnih prireditev. Ob pestrosti kulturne in druge ponudbe si očitno ni mogel kaj, da ne bi med kovinsko ogrodje, na katero je pritrjen pano, nagazil kruh, ki ga je očitno že prehit. Upajmo, da ne tudi kulture.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dobrega imena ne kupi niti 35.000 mark - "Reklam nisem naročil!" - Komu otroški dodatek in komu ne? - Nadaljevanka o Zali, zadnji del - Od kod denar za doplačilo dohodnine?

Med bralci Dolenjskega lista je očitno kar močno odmevalo sojenje Delovi novinarki Zdenki Lindič Draga, ki jo za visoko odškodnino toži novomeški župan Franci Koncilija. Ob zadnjem dežuranju ga skoraj ni bilo bralca, ki ne bi prebral poročila in izrazil ogorčenje nad županovimi zahtevami.

Jože iz Novega mesta meni, da se dobro ime ne kupuje z markami, ampak z dobrimi deli, ki jih ne more nadomestiti iztoženih 35.000 mark. Sporočil nam je še, da je naročen na časopis in ne na priložene reklame. Še posebej ga moti zadnja barvna reklama za cigarete, in to celo tako, da bo, če kaj takega spet dobi, objavil Dolenjski list. Ob tem povejmo samo to, da naša država dovoljuje rek-

lamiranje novih in zdravju manj škodljivih cigaret, prilaganje reklam pa deloma pokriva stroške našega časopisa, da jih ne nosijo le naročniki.

Bralka iz Novega mesta (ime v uredništvu) je nedavno dobila odločbo o otroškem dodatku. Zanima jo, kje so v naši državi tisti, ki bi preverjali, kdo ima v resnici kake prihodke. Sama namreč ve za primere, ko imajo družine podjetje in z njim dobro živijo (dober avto, hiša, dopusti v tujini), pa vendar dobijo večje otroške dodatke kot delavec s slabo plačo. "To je goljufija! Najprej ne prikazujejo prihodkov in ne izdajajo računov, nato pa še dobijo socialne dodatke in se nam smeji, da celo večje kot mi." O tem pojavu, ki močno skeli državljanje, pišemo na drugem mestu.

Z veseljem je prispevek "Veliko srce Nade Vreček" prebrala Petričeva iz Črnuč in meni, da je A. Košmerlj poročilo zelo lepo napisal. Žal je pozabil navesti, kdaj je predsednik države odlikoval upokojeno učiteljico, zaradi česar se velja bralcem opravičiti. Ž. P. iz Bele krajine je stopil na stran župnikov, ki jih ljudje vse preveč radi "šimfajo". Še posebej je stopil v bran adlesiškega župnika, ki ga menda nekateri vaščani Jankovičev le preveč obirajo, sam pa ve o njem samo dobro.

Jože Jerman iz Ločne v Novem mestu se je oglašil v zvezi z vožnjo tovornjaka avtošole Zala na Kamencah, kar je storil na željo nimenovane osebe, da bi jo psihološko razbremenil in pripomogel k odpravi finančnega minusa pri njenem delu. "Tovornjak je vozil poklicni sofer Alojz Zagore s

spremljevalcem Ivanom Božičem, katerega ime je bilo v tej rubriki že objavljeno in ga je tudi sam potrdil. Vozilo je bilo brez tovara, če ne štejemo za tovor tisto, kar ima avtošola zaradi obremenitve tovornjaka že na kasonu. In še to. Vozilu sva se v vzvratno vožnjo umaknila dva udeleženca tega happy enda."

Prijeten glas iz športnega društva Vinica pri Šmarjeti je pohvalil mestno občino Novo emsto, ker je uvedla program in fond za obnovo vaških igrišč. Obenem se je zahvalil še KS Šmarjeta, ki je dala denarno pomoč društvom v krajevni skupnosti.

Odločba o dohodnini je močno presenetljiva brezposleno delavko M. F. iz Šentjerneja, zato vprašuje, kje naj dobi denar za doplačilo dohodnine (25.000 tolarjev), če je njen edini prihodek nadomestilo za brezposelnost (lani 19 oz. 20 tisočakov na mesec). "Le od kod naj imam olajšave? S čim naj pa kupim knjige, gradim ali prenavljam stanovanje? Ni čudno, da je toliko samomorov v Sloveniji!" je dejala.

Bralka ima tudi letos možnost, da z vlogo na posebnem obrazcu, ki ga dobi na davkarji, zaprosi za odpis doplačila. Pogoji za odpis so finančni in vsebinski. Bralka naj se na davkarji pozanima o njih. Po naših informacijah je meja v znesku 23.774 tolarjev prihodkov na člana gospodinjstva, zato je pomembno, če živi v skupnem gospodinjstvu še s kom. Če delno presega to mejo, lahko navede tudi druge okoliščine, zaradi katerih bi lahko prišlo do odpisa, npr. zdravstvene težave, delno vzdrževanje otrok itd. B. D. G.

STRELJAL V ZRAK

NOVO MESTO - 63-letni Stanislav B. iz Hudej je utemeljeno osumljen povzročitve splošne nevarnosti, ker se je v sredo, 3. julija, okoli 20. ure v romskem naselju Hudeje sprl z Romi, nato pa izza pasu potegnil pištolo, jo napolnil z naboji in večkrat ustrelil v zrak. Po dogodku je orožje skril. Policisti so mu orožje zasegli.

Dolenjske Novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

Obljuba

Žena: "Če jaz prej umrjem kot ti, ali boš šel za pogrebom?"
Mož: "Zakaj vprašaš, saj vendar veš, da z velikim veseljem!"

Dvoumno

Tujec: "Dovolite, da bi smel pogledati starine v tem gradu?"
Služabnik: "Mi je jako žal, ker milostljive in njene hčere ni doma."

Strupen jezik

Botra: "No, Jožek, glej, kako lepih odpustkov sem ti prinesla, ali zdaj moraš mi lep poljubek dati!"
Jožek se le odmikuje.
Oče: "Tako moraš botrica poljubek dati."
Jožek: "Ne upam si, oče, ker ste rekli, da imajo botrica strupen jezik."

V lekarni

Gospa: "Ali imate kak dober pomoček zoper podgane?"
Lekarnar: "Imam in ga vam prav posebno priporočam: dober je, zanesljiv in redilen!"

Pametnejši kot gospodar

Prvi lovec: "Pes mojega gospodarja je bolj pameten kakor gospodar."
Drugi lovec: "Verjamem, saj sem jaz tudi že imel takega psa."

Od zadaj

Mesar Moravec se je dal fotografirati od zadnje plati. Prijatelj ga je vprašal, zakaj?
"I, od spred se vidim v ogledalu!"

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priluhnil nam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Šale izbira Bojan Ajdov

Kaj je najtežje

Mlad zdravnik vpraša svojega predstojnika, kaj je najtežje zdravniku.
"Izvedeti od pacienta, katero jed ima najraje," odgovori predstojnik.
"Zakaj pa?" zanima mladega zdravnika.
"Zato, da mu to jed prepovemo."

Razlika v teži

Zdravnik ogleduje bolnika, ki je pretirano debel, in ga vpraša: "Koliko ste imeli doslej največ kilogramov?"
"Sto deset," odgovori bolnik.
"In koliko najmanj?" zanima zdravnika.
Bolnik odvrne: "Če se prav spominjam pripovedi moje mame, sem imel po porodu tri kilograme..."

Še poljubček

Osemenjavec je osemenil kravo in odšel. Pa je pritekla za njim osemenjena krava in mu zakričala:
"Vse je v redu, toda pozabil si mi dati poljubček!"